

การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร
วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

A Study of Students' Satisfaction toward Teaching and Learning
Management on Applied Statistics Faculty of Science,
Buriram Rajabhat University

จารุมาศ แสงสว่าง^{1*} และ พวงเพชร ราชประโคน²

สาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์^{1,2}

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : jarumas1705@gmail.com*

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาโดยจำแนกตามนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปีการศึกษา 2555 กับนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปรับปรุงปีการศึกษา 2560 โดยศึกษาจากนักศึกษาบางส่วนที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2561 จำนวนทั้งสิ้น 100 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยคือ แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบ t (t-test) ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์โดยรวมทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงระดับความพึงพอใจของนักศึกษาแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านหลักสูตร ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา ตามลำดับ และเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรโดยจำแนกตามนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปีการศึกษา 2555 กับนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปรับปรุงปีการศึกษา 2560 พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรจำแนกตามนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปีการศึกษา 2555 กับนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปรับปรุงปีการศึกษา 2560 ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ การจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาสถิติประยุกต์

Abstract

The purpose of this research was to study the students' satisfaction with the curriculum and the teaching and learning management. And compare the students' satisfaction with the curriculum quality

and the teaching and learning management of the curriculum by following student studying in the academic year 2012 course with students studying in the academic year 2017. The samples were students studying in applied statistics, Faculty of Science, Buriram Rajabhat University enrolled in the academic year 2018, a total of 100 people were acquired by stratified random sampling. The tools used in the research were questionnaires and data analysis using percentage, mean, standard deviation. Test the difference of mean using t-test. The results showed that students were satisfied with the teaching and learning of the overall curriculum at a high level. When sorting the level of satisfaction of students from descending to the following: Advisor, Instructor, Teaching and learning management, Measurement and evaluation of learning, Courses, Learning support and the Process of student selection, respectively. And when comparing student satisfaction, it was found that the satisfaction of the students towards the teaching and learning of the curriculum was classified by the students studying in the academic year 2012 and the students studying in the curriculum improvement in the academic year 2017, with only the advisor different with statistical significance at level .05

Keywords : satisfaction, teaching and learning, Bachelor of Science Program, Applied Statistics

บทนำ

ในปัจจุบันทุกองค์กรจำเป็นต้องพัฒนาเพื่อให้สามารถอยู่รอดและมีศักยภาพในการแข่งขันได้ โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาที่มีจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นสถาบันอุดมศึกษาของภาครัฐหรือสถาบันอุดมศึกษาของภาคเอกชน โดยสถาบันอุดมศึกษามุ่งเน้นการพัฒนาบัณฑิตในด้านวิชาการและวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่างๆ โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างอิสระ รวมทั้งยังสามารถบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างมีคุณภาพและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ซึ่งเมื่อใช้หลักสูตรไปได้ระยะหนึ่งจะต้องมีการประเมินหลักสูตรเพื่อพิจารณาว่าหลักสูตรที่ใช้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินหลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษา นอกจากผู้ใช้หลักสูตรจะประเมินเพื่อพิจารณาตรวจสอบระบบการบริหารหลักสูตรเพื่อปรับปรุงคุณภาพตามขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรแล้ว ยังต้องปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย และมีการปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปี และมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้พัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตร อันนำไปสู่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง และเป็นหลักสูตรที่มีความทันสมัยตรงต่อความต้องการของตลาดแรงงานและตรงต่อความต้องการของผู้เรียนในหลักสูตร (คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา, 2558)

อาจารย์ และคณะ(2554)ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดระบบการเรียนการสอนหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อระบบการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรการจัดการทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีระดับความพึงพอใจสูงสุดคือ ด้านอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร รองลงมาคือ ด้านหลักสูตร และด้านที่มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน และเมื่อทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อระบบการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรการจัดการของนักศึกษาที่มีสถานภาพต่างกัน พบว่า นักศึกษาที่มีเพศและอายุที่ต่างกันมี

ความพึงพอใจต่อระบบการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (วรญา และจันจิราภรณ์, 2560) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อหลักสูตรการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจต่อหลักสูตรการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างพบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยรวมไม่แตกต่างกัน และนักศึกษาชั้นปีการศึกษาที่ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (นิจวรรณ และคณะ, 2561) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ปีการศึกษา 2558 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านอาจารย์ผู้สอน รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรและโครงสร้าง และด้านที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

สาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ได้ให้ความสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริงด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และเนื่องจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2561 เป็นนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปีการศึกษา 2555 และนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปรับปรุงปีการศึกษา 2560 ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนในทั้งสองหลักสูตรเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน และเพื่อให้เกิดผลดีแก่ผู้เรียนต่อไปในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากร คือ นักศึกษาสาขาวิชาสถิติประยุกต์ชั้นปีที่ 1 – 4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวนทั้งสิ้น 125 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาวิชาสถิติประยุกต์ชั้นปีที่ 1 – 4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 บางส่วน ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อน 5% ได้ขนาดตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยไม่น้อยกว่า 96 คน ดังนั้นในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 100 คน โดยจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งชั้นภูมิตามชั้นปีของนักศึกษาและทำการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละชั้นภูมิโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามชั้นภูมิแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1: แสดงจำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่างจำแนกตามชั้นปีการศึกษา

ชั้นปีที่	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
1	16	13
2	17	14
3	40	32
4	52	41
รวม	125	100

2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถิติประยุกต์คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์คือ แบบสอบถาม โดยประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ และชั้นปีของนักศึกษา

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรประกอบด้วย 7 ด้าน ประกอบด้วยด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เป็นคำถามแบบเลือกตอบที่ใช้มาตราวัดแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความพึงพอใจในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความพึงพอใจในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความพึงพอใจในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความพึงพอใจในระดับ น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบคุณภาพเครื่องมือหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งกำหนดค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.7 จึงจะถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น (ลัดดาวัลย์, 2545) ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มที่ไม่ตกเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.933 จึงถือว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือในระดับสูง สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในงานวิจัยได้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ [1]

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลเพศ และชั้นปีของนักศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรโดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของระดับความพึงพอใจดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับความสำคัญมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับความสำคัญมาก

ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับความสำคัญปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับความสำคัญน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับความสำคัญน้อยที่สุด

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรโดยจำแนกตามนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปีการศึกษา 2555 กับนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปรับปรุงปีการศึกษา 2560 โดยใช้สถิติทดสอบ t

ผลการวิจัย

การศึกษาคความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 94 และศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 41 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2: แสดงความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐาน		ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	6	6.00
	หญิง	94	94.00
	รวม	100	100.00
ชั้นปีที่	1	13	13.00
	2	14	14.00
	3	32	32.00
	4	41	41.00
	รวม	100	100.00

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักศึกษามีระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.93 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 รองลงมาคือ ด้านอาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.91 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.04 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3: แสดงผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร

การจัดการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา	4.61	0.85	มากที่สุด
ด้านอาจารย์ผู้สอน	4.42	0.91	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.32	0.92	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล	4.24	0.99	มาก
ด้านหลักสูตร	4.21	0.89	มาก
ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.02	0.92	มาก
ด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา	3.86	1.04	มาก
รวม	4.25	0.93	มาก

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรโดยจำแนกตามนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปีการศึกษา 2555 กับนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปรับปรุงปีการศึกษา 2560

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โดยส่วนใหญ่แล้วนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปีการศึกษา 2555 กับนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปรับปรุงปีการศึกษา 2560 มีระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรอยู่ในระดับเดียวกันคือ ระดับมาก แต่มีระดับความพึงพอใจในด้านอาจารย์ที่ปรึกษาที่แตกต่างกัน คือ นักศึกษาที่เรียนหลักสูตรปีการศึกษา 2555 มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 และนักศึกษาที่เรียนหลักสูตรปรับปรุงปีการศึกษา 2560 มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และเมื่อผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบความแตกต่าง ผลปรากฏว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรจำแนกตามนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปีการศึกษา 2555 กับนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปรับปรุงปีการศึกษา 2560 มีเพียงด้านอาจารย์ที่ปรึกษาเท่านั้นที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4: แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร

การจัดการเรียนการสอน	หลักสูตรปีการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	t	Sig.	ความหมาย
ด้านหลักสูตร	2555	4.20	1.256	.218	ไม่แตกต่าง
	2560	4.43			
ด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา	2555	3.89	.592	.558	ไม่แตกต่าง
	2560	4.08			
ด้านอาจารย์ผู้สอน	2555	4.50	.815	.421	ไม่แตกต่าง
	2560	4.25			
ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา	2555	4.82	2.769*	.013	แตกต่าง

การจัดการเรียนการสอน	หลักสูตรปีการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	t	Sig.	ความหมาย
	2560	4.25			
ด้านการจัดการเรียนการสอน	2555	4.23	.043	.966	ไม่แตกต่าง
	2560	4.21			
ด้านการวัดและประเมินผล	2555	4.48	1.904	.065	ไม่แตกต่าง
	2560	3.93			
ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	2555	3.93	1.144	.261	ไม่แตกต่าง
	2560	4.21			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์จากการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงระดับความพึงพอใจของนักศึกษาในแต่ละด้านเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านหลักสูตร ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา ตามลำดับ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรญา และจันจิราภรณ์ (2560);นิจวรรณ และคณะ. (2561);อาจารย์ และคณะ (2554) พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรโดยจำแนกตามนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปีการศึกษา 2555 กับนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปรับปรุงปีการศึกษา 2560 พบว่า ระดับความพึงพอใจด้านอาจารย์ที่ปรึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องจากหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ปีการศึกษา 2555 กับหลักสูตรปรับปรุงปีการศึกษา 2560 เป็นการปรับปรุงเพียงเล็กน้อยทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่ได้แตกต่างกันมากและส่งผลให้นักศึกษาปัจจุบันที่เรียนทั้ง 2 หลักสูตรมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน จากการศึกษาค้นคว้าความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรในครั้งนี้นักวิจัยจะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนเพื่อดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรในรอบต่อไปให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

บทสรุป

การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า นักศึกษามีระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.93 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 รองลงมาคือ ด้านอาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.91 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้าน

กระบวนการคัดเลือกนักศึกษามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.04 และเมื่อผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบความแตกต่างของระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร โดยจำแนกตามนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปีการศึกษา 2555 กับนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปรับปรุงปีการศึกษา 2560 ผลปรากฏว่า ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรจำแนกตามนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปีการศึกษา 2555 กับนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรปรับปรุงปีการศึกษา 2560 มีเพียงด้านอาจารย์ที่ปรึกษาเท่านั้นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณคณาจารย์สาขาวิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและช่วยปรับแก้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณท่านคณบดีคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ได้อนุมัติทุนสนับสนุนงานวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2553). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา. (2558). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- นิจวรรณ วีรวัฒน์นอม และคณะ. (2561). ความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ปีการศึกษา 2558. วารสารเกื้อการุณย์. ปีที่ 25. ฉบับที่ 2. หน้า 21 – 35
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์. (2545). ระเบียบวิธีการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดีการพิมพ์
- วรญา ทองอุ่น และจันจิราภรณ์ ปานยินดี. (2560). ความพึงพอใจต่อหลักสูตรการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์. ปีที่ 2. ฉบับที่ 1. หน้า 1-12
- อาจารย์ ประจวบเหมาะ และคณะ. (2554). การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดระบบการเรียนการสอนหลักสูตรสาขาวิชาการจัดการทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. วารสารจันทรเกษมสาร. ปีที่ 17. ฉบับที่ 33. หน้า 77-76

Yamane, Taro. (1967). Statistics an Introductory Analysis. 2nd Ed. New York : Harper and Row

ความต้องการในระหว่างศึกษาและการตัดสินใจเลือกเรียน

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม

Needs during study and Decision-making to Study

at The Environmental Science Program

นันทพร สุทธิประภา^{1*} สุนิดา ทองโท² และธนันนี สมบูรณ์³

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี^{1,2,3}

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการในระหว่างศึกษา การตัดสินใจเลือกเรียน และปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมชั้นปีที่ 1 – 4 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 169 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t test F – test และ Pearson correlation ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความต้องการในระหว่างศึกษาคือ ด้านวิชาการ/วิชาชีพมากที่สุด ร้อยละ 17.50 รองลงมาคือ ด้านวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี ด้านอาจารย์ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมในระหว่างศึกษา ด้านการเดินทาง ด้านสวัสดิการพิเศษ ด้านทุนการศึกษา และด้านการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 16.25 11.25 10 10 8.75 8.75 8.75 และ 8.75 ตามลำดับ ความคิดเห็นที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมของนักศึกษาเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านผลผลิตและคุณภาพของนักศึกษา (mean=3.79, S.D.=0.71) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักศึกษา (mean=3.78, S.D.=0.70) ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้ง (mean=3.77, S.D.=0.76) ด้านองค์ประกอบของมหาวิทยาลัย (mean=3.68, S.D.=0.65) ด้านการส่งเสริมการตลาด (mean=3.67, S.D.=0.77) ด้านราคา (mean=3.56, S.D.=0.79) ด้านวัสดุอุปกรณ์ของมหาวิทยาลัย (mean=3.50, S.D.=0.85) ด้านความถนัดและความสนใจ (mean=3.42, S.D.=0.70) และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา (mean=3.12, S.D.=0.99) ตามลำดับ และปัจจัยที่มีส่งต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสม อาชีพของผู้ปกครอง สถานภาพของบิดามารดา และการเดินทางมาเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: การตัดสินใจ ปัจจัย วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม

Abstract

The objective of this research were to study about demand on learning, decision-making to study and factors Influencing decision-making to study at the Environmental Science Program. The sample was study year 2018 are 164 students. The research instrument was questionnaires. Statistical was frequency, percentage, average, Standard diviation, t test F – test และ Pearson correlation. The results were found student needs during study are academic (17.50%) equipment and technology (16.25%), teacher (11.25%), curriculum and activity (10%), travel, benefits, scholar ship and teaching facilities (8.75%) respectively. The opinion of decision-making to study were output and quality (mean= 3.79, S.D.= 0.71) teaching facilities (mean= 3.78, S.D.= 0.70) building (mean= 3.77, S.D.= 0.76) university

(mean= 3.68, S.D.= 0.65) marketing (mean= 3.67, S.D.= 0.77) cost (mean= 3.56, S.D.= 0.79) equipment (mean= 3.50, S.D.= 0.85) aptitude and interest (mean= 3.42, S.D.= 0.70) and friendship (mean= 3.12, S.D.= 0.99) respectively and factors Influencing decision-making to study at the environmental science program were GPA, career, status of parent and travel to study are significance.

Keywords: decision, factor, Environmental Science

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวด 3 มาตรา 16 ได้กำหนดไว้ว่า การศึกษาในระบบมีสองระดับคือ การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่า 12 ปีก่อนระดับ อุดมศึกษาส่วนการศึกษาระดับ อุดมศึกษาแบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2546) การศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงเป็นการศึกษาระดับสูงสุดในระบบการศึกษานั้นการ เสริมสร้างองค์ความรู้และกระบวนการ เรียนรู้ในศิลปวิทยาการแขนงต่างๆ เพื่อผลิตกำลังคนที่มีความสามารถสนองตอบต่อ ความต้องการของชุมชน สังคม และประเทศชาติได้การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศไทยจึง เป็นความมุ่งมั่นที่จะผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปรับใช้สังคมโดยนำความรู้ความสามารถที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นเสมือนแหล่งบ่มเพาะทรัพยากรบุคคลให้มีทักษะทางวิชาการและวิชาชีพ อันเป็นทรัพยากรที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้น นักเรียนและผู้ปกครองจึงให้ความสำคัญกับการเลือกสถาบันการศึกษา ซึ่งปัจจุบันการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามีทางเลือกค่อนข้างมาก ปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวน มหาวิทยาลัยกว่า 150 แห่ง แบ่งเป็น มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ 15 แห่ง มหาวิทยาลัยของรัฐ 14 แห่ง มหาวิทยาลัย ราชภัฏ 40 แห่ง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชวมงคล 9 แห่ง มหาวิทยาลัยเอกชน 40 แห่ง ตลอดจนสถาบันการศึกษาและ วิทยาลัยอีกกว่า 30 แห่ง สถาบันอุดมศึกษาที่มีความจำเป็นที่จะต้องตระหนักและรักษาคุณภาพการศึกษาให้มีอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ที่ชัดเจน ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกสถาบันการศึกษาของนักเรียน

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมจัดตั้งขึ้นเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์โดยเริ่มดำเนินการจัดให้มีการเรียนการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 ในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม สามารถผลิตบัณฑิตเข้าสู่ระบบการทำงานซึ่งเป็นแรงงานสำคัญในภาคการศึกษา สิ่งแวดล้อม การเกษตร ธุรกิจ และอุตสาหกรรม ต่อมาในปี พ.ศ. 2549 ได้มีการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับแผนพัฒนามหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม และมีทักษะ กระบวนการคิดทางด้านวิทยาศาสตร์ เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ ตอบสนองความต้องการแรงงานชั้นสูงในภาคการศึกษาเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม ที่เน้นการศึกษาวิจัยและพัฒนาเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ เทคโนโลยี หรือผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ รวมถึงให้สอดคล้องกับข้อบังคับสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีว่าด้วยการประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านวิทยาศาสตร์และการควบคุม ตลอดจนการพัฒนามาตรฐานการเรียนการสอนด้าน สิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามสมาคมสถาบันอุดมศึกษาสิ่งแวดล้อมไทย (สออสท.) กำหนด

จากจำนวนนักศึกษาแรกเข้าพบว่า แต่ละปีการศึกษามีจำนวนนักศึกษาเข้าศึกษาต่อไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งคาดว่ามหาวิทยาลัยอาจยังไม่มีการวิจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อที่ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ด้วย

เหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการและการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนา วางแผนระบบ การศึกษาและปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้สาขาวิชา บรรลุตามเป้าหมายและความต้องการของนักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการในระหว่างศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
2. เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิด

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากเอกสารต่างๆ มีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

1. ความหมายของการตัดสินใจ
2. กระบวนการตัดสินใจ

กระบวนการตัดสินใจเป็นการกำหนดขั้นตอนของการตัดสินใจตั้งแต่ขั้นตอนแรกไปจนถึง ขั้นตอนสุดท้าย ซึ่งในการตัดสินใจโดยมีลำดับขั้นของกระบวนการดังกล่าวนั้นเป็นการตัดสินใจโดยใช้หลักเหตุผลและมีกฎเกณฑ์เป็นเครื่องมือช่วยในการหาข้อสรุปเพื่อการตัดสินใจ ดังนั้นขั้นตอนของกระบวนการ ตัดสินใจจึงมีอยู่หลายรูปแบบโดยมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

Oppenheim (1979: 63) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนั้นขึ้นอยู่กับหลาย ปัจจัย ได้แก่

1) ค่านิยม (Value) ค่านิยมจะมีอิทธิพลในกระบวนการตัดสินใจในสถานการณ์ที่มีตัวเลือก หลายตัว ตัวเลือกที่หนึ่งอาจมีผลทำให้ค่านิยมพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในด้านที่ดีขึ้น ในขณะที่ตัวเลือกที่สองสามารถสร้างค่านิยมใหม่ที่ เหมาะสมกับความต้องการได้ อย่างไรก็ตามจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของบุคคลนั้น

2) ประเภทของครอบครัว (Type of Family) ประเภทของครอบครัวมีผลต่อการตัดสินใจ เช่น ขนาดของ ครอบครัว การเงินของครอบครัว อาชีพและการศึกษาของสมาชิกที่อยู่อาศัยและศาสนาของครอบครัวจะมีความสำคัญต่อการตัดสินใจ

3) ทรัพยากรครอบครัว (Family Resources) ทรัพยากรครอบครัวมีผลต่อการตัดสินใจ กล่าวคือ บุคคล โดยทั่วไปมักจะทำตามรูปแบบการซื้อในสิ่งเดิมที่เคยซื้อในอดีต ทำให้รอบคอบมากขึ้น เพราะเกิดการตัดสินใจขั้นสุดท้ายและเป็นนิสัย เช่น การซื้อเสื้อผ้าและอาหารเป็นการกระทำที่เป็นปกติวิสัย และมีแนวโน้มที่จะซื้อเสื้อผ้าและอาหารที่มีลักษณะที่ คล้ายคลึงกันซ้ำไปซ้ำมา ผู้หญิงบางคนซื้อเสื้อผ้าและกระโปรงสำหรับใส่ประจำวัน ส่วนผู้ชายใส่เสื้อยืดและกางเกงยีนส์ นอกจากนี้อาหารจำนวนมากที่มีอยู่ในตลาดเราก็มักจะซื้ออาหารประเภทเดียวกันสำหรับโอกาสเดียวกันทุกครั้งและเป็นการ ยากที่จะจำแนกถึงสาเหตุของบุคคลที่ทำการตัดสินใจใช้จ่ายใช้สอย บางคนสามารถเจาะจงถึงสาเหตุที่ตัดสินใจในการซื้อ แต่ บางคนไม่ทราบถึงสาเหตุเพียงแต่มีความอยากซื้อเท่านั้น

4) ทิศทางของเศรษฐกิจสังคม (The Socioeconomic Setting) เศรษฐกิจของประเทศจะส่งผลกระทบต่อ การตัดสินใจซื้อ กล่าวคือ ในช่วงที่เศรษฐกิจรุ่งเรืองผู้คนส่วนใหญ่จะทำงานและมีเงิน สำหรับใช้จ่ายใช้สอยได้อย่างสบายใจ แต่ เมื่อเศรษฐกิจตกต่ำก็จะตระหนักถึงสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง จึงใช้จ่ายใช้สอยน้อยลง

3. ฉัตยาพร เสมอใจ (2550: 57) ได้กล่าวว่า การที่บุคคลจะมีการตัดสินใจที่เหมือนหรือแตกต่าง กันนั้นล้วนมีผลมาจากลักษณะทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมของแต่ละบุคคล ซึ่งสามารถแบ่งปัจจัยที่มีผล ต่อการตัดสินใจได้เป็น 2 ประการคือ

1) ปัจจัยภายใน (Internal Factors) เป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นจากตัวบุคคลในด้านความคิดและการแสดงออกซึ่งมีพื้นฐานมาจากสภาพแวดล้อมต่างๆ โดยที่ปัจจัยภายในประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆ ได้แก่ ความจำเป็น ความต้องการหรือความปรารถนา แรงจูงใจ บุคลิกภาพ ทักษะ การรับรู้และการ เรียนรู้ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

(1) ความจำเป็น (Needs) ความต้องการ (Wants) และความปรารถนา (Desires) เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันและสามารถใช้แทนกันได้ ซึ่งส่วนใหญ่นิยมใช้คำว่า “ความต้องการ” ทั้งนี้ โดยที่ความต้องการสิ่งใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์นั้นจะเป็นจุดเริ่มต้นของความต้องการในการใช้สินค้าหรือบริการ คือ เมื่อเกิดความจำเป็นหรือความต้องการไม่ว่าในด้านร่างกายหรือจิตใจขึ้นบุคคลจะหาทางที่จะตอบสนองความจำเป็นหรือความต้องการนั้น

(2) แรงจูงใจ (Motivate) เมื่อบุคคลเกิดปัญหาทางกายหรือในจิตใจขึ้นและหากปัญหานั้น ไม่รุนแรงเขาอาจปล่อยวาง ไม่คิด ไม่ใส่ใจ หรือไม่ทำการตัดสินใจใด แต่หากปัญหานั้นขยายตัวหรือเกิด ความรุนแรงยิ่งขึ้นเขาจะเกิดแรงจูงใจในการพยายามที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น

(3) บุคลิกภาพ (Personality) เป็นลักษณะนิสัยโดยรวมของบุคคลที่พัฒนาขึ้นมาจาก ความคิด ความเชื่อ อุปนิสัยและสิ่งจูงใจต่างๆ ระยะเวลาและแสดงออกมาในด้านต่างๆ ซึ่งมีผลต่อการกำหนดรูปแบบในการตอบสนอง (Reaction) ของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน ซึ่งจะ เป็นลักษณะของการ ตอบสนองในรูปแบบที่คงที่ต่อตัวกระตุ้นทางสภาพแวดล้อม เช่น ผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้ที่น่าจะแสดงออกหรือ ตอบสนองต่อปัญหาด้วยความมั่นใจ และกล้าแสดงความคิดเห็น มีความเป็นตัวของตัวเองสูง ในขณะที่ผู้ที่ขาด ความมั่นใจในตนเองไม่กล้าเสนอแนะความคิดเห็นและรับอิทธิพลจากผู้อื่นได้ง่าย จะมีลักษณะเป็นคนที่ ชอบตามผู้อื่น

(4) ทักษะ (Attitude) เป็นการประเมินความรู้สึกหรือความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของ บุคคล โดยที่ทัศนคติจะมีผลต่อพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคล ดังนั้นเมื่อเราต้องการให้บุคคลใดๆ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเราจะต้องพยายามที่จะเปลี่ยนทัศนคติของเขา ก่อน แต่ในความเป็นจริงทัศนคติเป็นสิ่งที่ เปลี่ยนแปลงได้ยากเนื่องจากเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นในจิตใจ ดังนั้นการปรับตัวให้เข้ากับพฤติกรรมของบุคคล ย่อมกระทำได้ง่ายกว่าการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลซึ่งต้องใช้ความเข้าใจแรงพยายามและ ระยะเวลาดำเนินการที่ยาวนาน

(5) การรับรู้ (Perception) เป็นกระบวนการของบุคคลในการยอมรับความคิดหรือการ กระทำของบุคคลอื่น ก้าวแรกของการเข้าสู่ความคิดในการสร้างความต้องการแก่บุคคลต้องสร้างให้เกิดกา รรับรู้ก่อน โดยการสร้างภาพลักษณ์ของสินค้าหรือบริการให้มีคุณค่าซึ่งจะเป็นการสร้างการยอมรับได้

(6) การเรียนรู้ (Learning) เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดจากการรับรู้ และ ประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งจะเป็นการเปลี่ยนแปลงและคงอยู่ในระยะยาว ดังนั้นหากมีการรับรู้แต่ยังไม่มี การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อนข้างจะคงที่ก็ยังไม่ถือว่าเป็นการเรียนรู้

2) ปัจจัยภายนอก หมายถึง ปัจจัยที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวของบุคคลซึ่งจะมีอิทธิพลต่อ ความคิดและพฤติกรรม โดยปัจจัยภายนอกแบ่งออกเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ 6 ประการ ได้แก่

(1) สภาพเศรษฐกิจ (Economy) เป็นสิ่งที่กำหนดอำนาจซื้อของผู้บริโภคทั้งในรูปของตัวเงิน และปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

(2) ครอบครัว (Family) การเลี้ยงในภาพครอบครัวที่แตกต่างกันส่งผลให้บุคคลมีความ

แตกต่างกัน เช่น การตอบสนองต่อความต้องการต่อผลิตภัณฑ์ของบุคคลจะได้รับอิทธิพลจากครอบครัว ซึ่งครอบครัวมีผลต่อพฤติกรรมบุคคลได้สูงกว่าสถาบันอื่นๆ เนื่องจากบุคคลจะใช้ชีวิตในวัยเด็กซึ่งเป็นวัย ซึมซับและเรียนรู้ลักษณะอันจะก่อให้เกิดเป็นนิสัยประจำของบุคคลไปตลอดชีวิต เป็นต้น

(3) สังคม (Social) กลุ่มสังคมรอบๆ ตัวของบุคคลมีผลต่อการปรับพฤติกรรมของบุคคล ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันของสังคม เพื่อการยอมรับเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม หรือที่เรียกว่า กระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) ประกอบด้วยรูปแบบการดำเนินชีวิต (Lifestyles) ค่านิยม ของสังคม (Social Values) และความเชื่อ (Believes) นอกจากนี้สังคมอาจเป็นได้ทั้งสังคมอาชีพและสังคม ท้องถิ่นทำให้ต้องศึกษาถึงลักษณะของสังคมเพื่อจะทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลของสังคมที่มีต่อการอยู่ร่วมกัน ของมนุษย์โดยเฉพาะบรรทัดฐาน (Norms) ที่สังคมกำหนด

(4) วัฒนธรรม (Culture) เป็นวิถีการดำเนินชีวิตที่สังคมเชื่อถือเป็นสิ่งดีงามและยอมรับ มาปฏิบัติเพื่อให้สังคมดำเนินและมีพัฒนาการไปได้ด้วยดี บุคคลในสังคมเดียวกันจึงต้องยึดถือและปฏิบัติ ตามวัฒนธรรมเพื่อการอยู่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม โดยวัฒนธรรมเป็นกลุ่มของค่านิยมพื้นฐาน (Basic Values) การรับรู้ (Perception) ความต้องการ (Wants) และพฤติกรรม (Behaviors) ซึ่งเรียนรู้จากการ เป็นสมาชิกของสังคมในครอบครัว ชุมชน และสังคมจึงเป็นรูปแบบหรือวิถีทางในการดำเนินชีวิตที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับ ประกอบด้วยค่านิยมการแสดงออก ค่านิยมการใช้วัตถุหรือสิ่งของ หรือแม้กระทั่งวิถี คิดก็เป็นวัฒนธรรมด้วย

(5) ตัวกระตุ้นทางการตลาด (Marketing Stimuli) โอกาสที่ผู้บริโภคจะได้พบเห็น รู้สึก ค้นเคยกับสินค้าหรือบริการนั้น โดยใช้เครื่องมือทางการตลาด คือ ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด ซึ่งทำให้ผู้บริโภคมีความไว้วางใจและความยินดีที่จะใช้สินค้านั้น ดังนั้นธุรกิจจึง ควรเน้นในเรื่องของการทำให้เกิดการพบเห็นในตราสินค้า (Brand Contract) นำสินค้าเข้าไปให้ผู้บริโภคได้ พบเห็น ได้รู้จัก สัมผัส ได้ยิน ได้ฟังด้วยความถี่สูง การสร้างให้บุคคลเกิดการเปิดรับมากเท่าใดก็ยิ่งทำให้ได้ ประโยชน์มากขึ้นเท่านั้น

(6) สภาพแวดล้อม (Environment) การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทั่วไป เช่น ความ แปรปรวนของสภาพอากาศ การขาดแคลนน้ำหรือเชื้อเพลิง ผลกระทบของปรากฏการณ์ El Ninyo และ La Niya เป็นต้น ส่งผลให้เกิดการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน เช่น การเปลี่ยนแปลงอย่างกระทันหันของสภาพอากาศทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อเครื่องปรับอากาศได้เร็วและง่ายขึ้น หรือราคา น้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นมากส่งผลให้ผู้บริโภคใช้รถยนต์น้อยลง เป็นต้น

จากการทบทวนแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค ดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาสามารถสรุปได้ว่า ผู้บริโภคแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านต่างๆ ซึ่งมีผลมาจากความแตกต่างกันของลักษณะทางกายภาพและสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลทำให้พฤติกรรมการตัดสินใจของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคนั้นสามารถแบ่งออกเป็นสองปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยภายใน (Internal Factor) เป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นจากตัวบุคคลในด้านความคิด และการแสดงออกซึ่งมีพื้นฐานมาจากสภาพแวดล้อมต่างๆ เช่น ความจำเป็น ความต้องการของบุคคล แรงจูงใจ บุคลิกภาพ ทักษะคิด การรับรู้และการเรียนรู้ และสำหรับปัจจัยภายนอก (External Factor) เป็น ปัจจัยที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวของบุคคลซึ่งจะมีอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรม ประกอบด้วย สภาพเศรษฐกิจ ครอบครัว สังคม วัฒนธรรม ตัวกระตุ้นทางการตลาดและสภาพแวดล้อมทั่วไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามวิธีดำเนินงานวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

นักศึกษานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 169 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 169 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

2.1 ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล แบบสอบถามปลายปิดและข้อคำถามปลายเปิด จำนวน 15 ข้อ

2.2 ส่วนที่ 2 การตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชานิติศาสตร์สิ่งแวดล้อม ลักษณะข้อคำถามใช้มาตรวัดส่วน
 ลิเคิร์ต จำนวน 55 ข้อ ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในการวัดความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ มาใช้โดยกำหนดเกณฑ์การให้
 คะแนน (บุญใจ, 2555) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นในการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชานิติศาสตร์สิ่งแวดล้อม

ความคิดเห็นในการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชา นิติศาสตร์สิ่งแวดล้อม	ค่าน้ำหนักคะแนน
ระดับมากที่สุด	5
ระดับมาก	4
ระดับปานกลาง	3
ระดับน้อย	2
ระดับน้อยที่สุด	1

การกำหนดเกณฑ์ระดับความคิดเห็นเพื่อแปลความหมายค่าเฉลี่ยไว้ 5 ระดับจากการคำนวณระดับค่าเฉลี่ย
 (บุญใจ, 2555) ดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย = คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุดหาร จำนวนชั้น

จากการคำนวณดังกล่าว นำมากำหนดเกณฑ์ในการวัดระดับความคิดเห็น ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เกณฑ์ในการวัดระดับความคิดเห็น

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.21 – 5.00	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
3.41 - 4.20	ระดับความคิดเห็นมาก
2.61 – 3.40	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
1.81 – 2.60	ระดับความคิดเห็นน้อย
1.00 – 1.80	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

2.3 ส่วนที่ 3 ความต้องการในระหว่างศึกษา ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบให้เรียงลำดับจากอันดับที่ให้
 ความสำคัญที่สุดไปจนถึงลำดับที่ให้ความสำคัญน้อยที่สุด จำนวน 10 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ มีแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ โดยการใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นจากตัวแปร โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

- 1) ดำเนินการแจกแบบสอบถามยังกลุ่มตัวอย่างทุกชั้นปี และอธิบายวิธีการตอบด้วยตัวเอง
- 2) ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถามในเบื้องต้น และแจกแบบสอบถามที่ไม่

สมบูรณ์ออก

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ โดยการทบทวนวรรณกรรมจากหนังสือ เอกสาร ทางวิชาการ บทความวิจัย บทความวิชาการ และข้อมูลที่เผยแพร่ผ่านสื่อทางอินเทอร์เน็ต

3.3 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) (Hambleton, 1980) มีค่าเท่ากับ 1.00

3.4 นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 169 คน

3.5 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

3.6 นำข้อมูลไปบันทึกลงโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป

3.8 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ สถิติเอฟ และค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตรวจสอบความ ครบถ้วนสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามโดยแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก ลงรหัสตามที่กำหนดไว้ ล่วงหน้า ประมวลผลข้อมูล จากข้อมูลที่ได้ลงรหัสแล้วบันทึกไว้ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกับนักศึกษา โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม โดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในระหว่างศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม โดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ

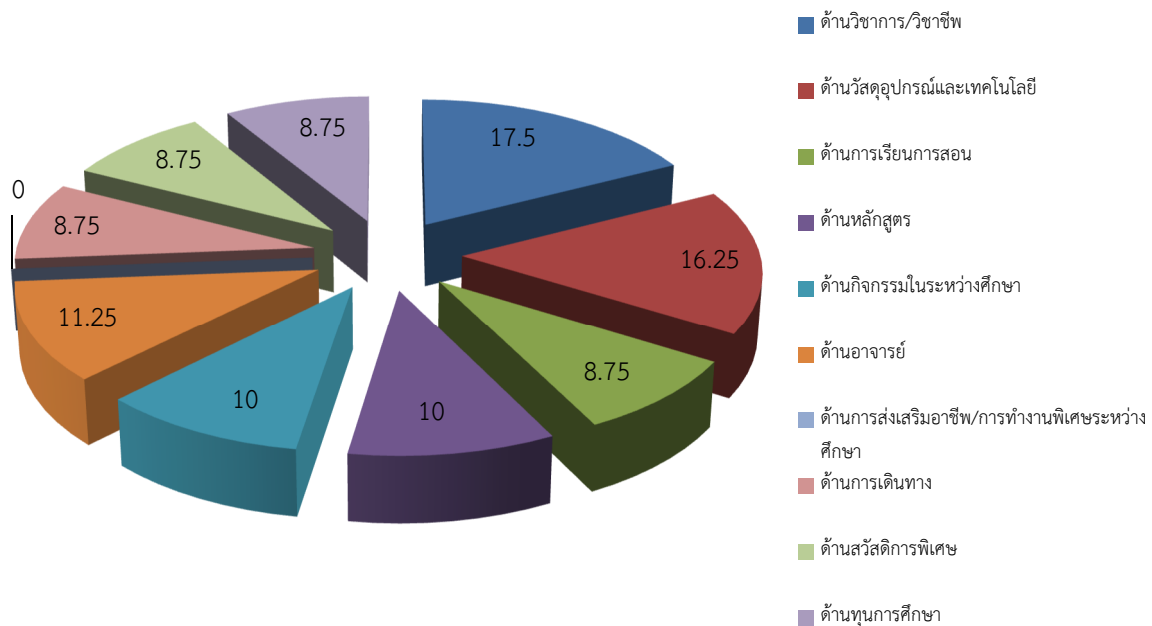
4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม โดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ และใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ t test, F – test และ Pearson correlation

ผลการวิจัย

นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 93.5 และเพศชาย ร้อยละ 6.5 โดยมีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.69 เกรดน้อยที่สุด 1.00 และเกรดมากที่สุด 3.85 รายได้รวมของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 15,000 บาท ร้อยละ 62.8 อาชีพของผู้ปกครองคือ เกษตรกร ร้อยละ 59.3 จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4 คน น้อยที่สุด 1 คน และมากที่สุด 8 คน จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาเฉลี่ย 1 คน น้อยที่สุดคือ ไม่มี และมากที่สุด 3 คน สถานภาพของบิดามารดามากที่สุดคือ อยู่ด้วยกัน ร้อยละ 85.5 ท่านได้ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) อยู่แล้ว ร้อยละ 66.3 ในขณะที่ศึกษาอยู่มหาวิทยาลัยจะพักที่หอพักนอกมหาวิทยาลัย/อพาร์ทเมนต์ ร้อยละ 76.2 ระดับการศึกษาในปัจจุบัน ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 32.6 ระหว่างศึกษาไม่มีทำงานหรือไม่มีรายได้พิเศษ ร้อยละ 92.2 เดินทางมาเรียนโดยรถจักรยานยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 59.3 และได้รับรายได้จากบิดามารดา ร้อยละ

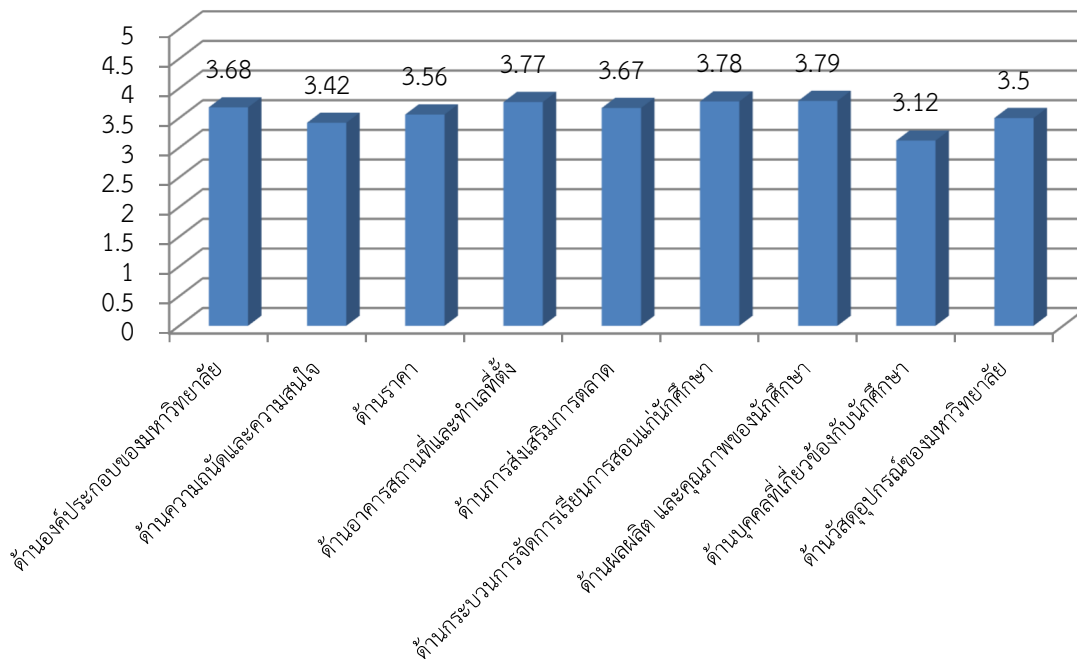
1. ความต้องการในระหว่างศึกษา แสดงดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 ร้อยละของความต้องการในระหว่างศึกษา

จากรูปที่ 1 พบว่า ความต้องการในระหว่างศึกษาของนักศึกษาที่มีความต้องการด้านวิชาการ/วิชาชีพมากที่สุด ร้อยละ 17.50 รองลงมาคือ ด้านวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี ร้อยละ 16.25 ด้านอาจารย์ ร้อยละ 11.25 ด้านหลักสูตรและด้านกิจกรรมในระหว่างศึกษา ร้อยละ 10 ด้านการเดินทาง ด้านสวัสดิการพิเศษ ด้านทุนการศึกษา และด้านการเรียนการสอน ร้อยละ 8.75 ตามลำดับ

2. การตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม แสดงดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 คะแนนเฉลี่ยการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมในแต่ละด้าน

จากรูปที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมของนักศึกษาเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านผลผลิตและคุณภาพของนักศึกษา (mean=3.79, S.D.=0.71) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักศึกษา (mean=3.78, S.D.=0.70) ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้ง (mean=3.77, S.D.=0.76) ด้านองค์ประกอบของมหาวิทยาลัย (mean=3.68, S.D.=0.65) ด้านการส่งเสริมการตลาด (mean=3.67, S.D.=0.77) ด้านราคา (mean=3.56, S.D.=0.79) ด้านวัสดุอุปกรณ์ของมหาวิทยาลัย (mean=3.50, S.D.=0.85) ด้านความถนัดและความสนใจ (mean=3.42, S.D.=0.70) และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา (mean=3.12, S.D.=0.99) ตามลำดับ โดยระดับความคิดเห็นในการตัดสินใจเลือกเรียนอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษามีระดับความคิดเห็นในการตัดสินใจเลือกเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

3. ปัจจัยที่มีส่งต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสม อาชีพของผู้ปกครอง สถานภาพของบิดามารดา และการเดินทางมาเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงดังตารางที่ 3-5

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกเรียนกับปัจจัยด้านเพศ ทนุถุ้ย และรายได้พิเศษ

ตัวแปร	t	Sig.
เพศ	-0.773	0.441
ทนุถุ้ย	0.176	0.860
รายได้พิเศษ	-1.647	0.102

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยด้านเพศ ทนุถุ้ย และรายได้พิเศษไม่ส่งผลต่อความคิดเห็นที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกเรียน

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกเรียนกับปัจจัยด้านอาชีพของผู้ปกครอง สถานภาพบิดามารดา และการเดินทางมาเรียน

ตัวแปร	F	Sig.
ประเภทของที่พักนักศึกษา	0.773	0.853
ชั้นปีที่ศึกษา	1.522	0.080
รายได้ของครอบครัว	1.265	0.175
อาชีพของผู้ปกครอง	1.746	0.015*
สถานภาพบิดามารดา	2.174	0.001*
การเดินทางมาเรียน	2.255	0.003*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยด้านเกรดเฉลี่ยสะสม อาชีพของผู้ปกครอง สถานภาพของบิดามารดา และการเดินทางมาเรียนส่งผลต่อความคิดเห็นที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเกรดเฉลี่ยสะสมกับความคิดเห็นที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกเรียน

ตัวแปร	Pearson Correlation	Sig.
GPA * Opinion	-0.198	0.024*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมกับความคิดเห็นที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีค่าความสัมพันธ์น้อย

การอภิปรายผล

1. ความต้องการในระหว่างศึกษา นักศึกษามีความต้องการด้านวิชาการ/วิชาชีพมากที่สุด ร้อยละ 17.50 รองลงมาคือ ด้านวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี ร้อยละ 16.25 ด้านอาจารย์ ร้อยละ 11.25 ด้านหลักสูตรและด้านกิจกรรมในระหว่างศึกษา ร้อยละ 10 ด้านการเดินทาง ด้านสวัสดิการพิเศษ ด้านทุนการศึกษา และด้านการเรียนการสอน ร้อยละ 8.75 ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตั้งใจเลือกมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีของนักเรียนที่มีผลการเรียนดีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านภาพลักษณ์ ด้าน หลักสูตร และเหตุผลส่วนบุคคล พบว่า ทั้งปัจจัยด้านภาพลักษณ์ ด้านหลักสูตร และเหตุผลส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2. ความคิดเห็นที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกเรียนของนักศึกษาเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านผลผลิตและคุณภาพของนักศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักศึกษา ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้ง ด้านองค์ประกอบ

ของมหาวิทยาลัย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านราคา ด้านวัสดุอุปกรณ์ของมหาวิทยาลัย ด้านความถนัดและความสนใจ และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของนักศึกษาต่างชาติในการเข้ามาเป็นนักศึกษาแลกเปลี่ยนในประเทศไทย กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของนักศึกษาต่างชาติในการเข้ามาเป็นนักศึกษาแลกเปลี่ยน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบร่วมกัน 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาปัจจัยด้าน ประชาสัมพันธ์ และปัจจัยด้านทำเลที่ตั้ง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภุต (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นอันดับหนึ่งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอ เมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านการผลิตบัณฑิตจำนวนมากที่มีความสำคัญในระดับมากต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสม อาชีพของผู้ปกครอง สถานภาพของบิดามารดา และการเดินทางมาเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาที่มาเรียนในสาขาวิชา ที่สำเร็จการศึกษาจากจังหวัดใกล้เคียงกับอุบลราชธานี ซึ่งสะดวกต่อการเดินทาง และอาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่จะเป็นเกษตรกร และต้องการให้ลูกหลานเรียนในพื้นที่บ้านเกิดของตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนภา ฤมมา (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสถานที่ศึกษาต่อหลังจบชั้น ปวช. 3 ผลการศึกษาพบว่า เกรดเฉลี่ย ระยะทางของสถานศึกษา และรายได้ของผู้ปกครอง มีผลต่อการตัดสินใจเลือกมหาวิทยาลัย

บทสรุป

1. นักศึกษามีความต้องการในระหว่างศึกษา ได้แก่ ด้านวิชาการ/วิชาชีพมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี ด้านอาจารย์ ด้านหลักสูตรและด้านกิจกรรมในระหว่างศึกษา ด้านการเดินทาง ด้านสวัสดิการพิเศษ ด้านทุนการศึกษา และด้านการเรียนการสอน ตามลำดับ หลักสูตรต้องดำเนินการจัดทำกิจกรรม/โครงการด้านการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตในแต่ละชั้นปีเพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 20 ส่วนเรื่องอุปกรณ์และเทคโนโลยี หลักสูตรต้องมีการสำรวจในแต่ละห้องที่ใช้ในการเรียนการสอนและการทำวิจัยเพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือให้เพียงพอตามความต้องการของนักศึกษาและอาจารย์ในหลักสูตรทุกปีทุกภาคเรียน

2. ความคิดเห็นที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกเรียนเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านผลผลิตและคุณภาพของนักศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักศึกษา ด้านอาคารสถานที่และทำเลที่ตั้ง ด้านองค์ประกอบของมหาวิทยาลัย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านราคา ด้านวัสดุอุปกรณ์ของมหาวิทยาลัย ด้านความถนัดและความสนใจ และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ตามลำดับ หลักสูตรจึงควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับด้านผลผลิตและคุณภาพของนักเรียน ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนแก่นักศึกษาซึ่งเป็นสิ่งที่นักศึกษาใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจเป็นอันดับแรกๆ ในการเลือกเรียนในสาขานี้ และหลักสูตรควรแสดงข้อมูลของหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับด้านวิชาการ/วิชาชีพ เช่น อาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ด้านวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี เช่น อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการเรียน และด้านอาจารย์ เช่น ศักยภาพของอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้ให้นักศึกษาสนใจในการเข้ามาศึกษาต่อในสาขา มากขึ้น

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสม อาชีพของผู้ปกครอง สถานภาพของบิดามารดา และการเดินทางมาเรียน จากปัจจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่มาเรียนในหลักสูตร เป็นคนในพื้นที่เพราะต้องการเดินทางไม่ไกลจากภูมิลำเนาเพื่อลดค่าใช้จ่ายในระหว่างศึกษาต่อด้วย ดังนั้น หลักสูตร

จึงออกแนะแนวในโรงเรียนที่นักศึกษาเป็นศิษย์เก่าและโรงเรียนรอบนอกอำเภอเมือง ในเชิงบูรณาการในศาสตร์สิ่งแวดล้อม เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจในสิ่งที่จะเรียนและประกอบอาชีพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ฉัตยาพร เสมอใจ. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ธนภฤต ยืนยงเดชา. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นอันดับหนึ่ง. วิทยานิพนธ์หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญใจ ศรีสถิตนรากร. (2555). คุณภาพองค์การพยาบาลตามคุณลักษณะโรงพยาบาลดึงดูดใจโรงพยาบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร. วารสารพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปีที่ 24. ฉบับที่ 1. หน้า 83-95.
- พรพรรณ ยาใจ. (2550). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของนักศึกษาต่างชาติในการเข้ามาเป็นนักศึกษาแลกเปลี่ยนในประเทศไทย กรณีศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เมธาวี สุขปาน. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ของนักเรียน กรณีศึกษา: วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- รุ่งนภา ถมมา. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสถานที่ศึกษาต่อหลังจบชั้นปวช.3 กรณีศึกษา นักเรียนสาขาการบัญชี ห้อง AC 301-2 โรงเรียนพ่ายเทคโนโลยีและบริหารธุรกิจ. เชียงใหม่: โรงเรียนพ่ายเทคโนโลยีและบริหารธุรกิจ.
- ศศิวิมล แสนเมือง. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตั้งใจเลือกมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีของนักเรียนที่มีผลการเรียนดีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. วิทยานิพนธ์หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: เดอะบุคส์.
- Cubillo, J. M., Sanchez, J., and Cervino, J. (2006). International Student's Decision-Making Process. International Journal of Educational Management. Vol. 20. No.2. pp. 101-115.
- Hambleton. R. K. (1980). Test score validity and standard-setting methods. In R. A. Berk(Ed.) Criterion-referenced measurement. The state of the art Baltimore: The John Hopkins University Press.
- Oppenheim, A. N. (1966). Questionnaire design and attitude measurement. (2nd ed.). New York : Basic Book.

การพัฒนาความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ

The Development of English Speaking for Communication Ability by Using the 2W3P Method with Role-Play Activities of the 8th-Grade Students

เจนจิรา ศรีทอง *¹

สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม¹

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : engineer_tist@hotmail.com*

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพ กำหนดเกณฑ์ 75/75 ศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เปรียบเทียบความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75 และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 36 คน ภาคเรียนที่ 2/2561 โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แบบประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้ความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ มีค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 มีค่าเท่ากับ 75.02/82.25 สูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.6969 3) นักเรียนมีความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ คิดเป็นร้อยละ 81.76 สูงกว่าเกณฑ์ 75 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.72)

คำสำคัญ: ความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร วิธีการสอน 2W3P บทบาทสมมติ

Abstract

The aims of this research were to develop students learning activities on English speaking for communication ability by using the 2 W3 P method together of role-play activities with efficiency, to investigate the effectiveness index for communication ability, compare English speaking for communication abilities of students after learned management by using the 2W3P method with role-play

activity compared with 75% , and to assess students' satisfaction of their training English speaking for communication. The sample group consisted of 36 students at the 8th-grade level in the second semester in the academic year 2018 from Suwannaphumpittayapaisarn School, Suwannaphumpittayapaisarn District Roi Et Province, they were selected by cluster sampling. The research instruments consisted of lesson plans, English speaking for communication test, an English speaking for communication assessment and the after-learning satisfaction questionnaire. The data were statistically analyzed using mean, standard deviation and t-test (One Samples)

The results revealed that: 1) Development learning management by using the 2W3P method with role-play activities for the 8th-grade students to support English speaking for communication ability of effectiveness was 75.02/ 82.25 which is higher than the criteria 75/ 75 criteria established. 2) The effectiveness index of learning management by using the 2W3P method with role-play activities for the 8th-grade students to support English speaking for communication was 0.6969 or 69.69 % 3) Students who studied with learning management by using the 2W3P method with role-play activities in English speaking for communication after studying was higher than before at 81.76%, which is higher than 75 criteria at .05 level of significance. 4) Students were satisfaction with learning management by using the 2W3P method with role-play activities to support English speaking for communication ability overall was at high level at mean is 4.19 and the standard deviation is 0.72

Keywords: English Speaking for Communication Ability, the 2W3P method, Role-Play activities

บทนำ

ภาษาอังกฤษถือเป็นภาษาสากลที่แพร่หลายมากที่สุดในโลก ประชากรประมาณ 1 ใน 6 ของโลกใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร รวมถึงการประชุมระหว่างชาติต่าง ๆ ภาษาอังกฤษจะถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารเสมอ (แสงระวี, 2558) กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญ ซึ่งได้กำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นสาระการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานให้เรียนตลอดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในข้อ 1 ว่าผู้เรียนควรมีความสามารถในการสื่อสาร เพื่อใช้ภาษาต่างประเทศในการถ่ายทอดความคิด และความรู้ความเข้าใจ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง และสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดหรือลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ถึงแม้ว่าภาษาอังกฤษจะถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับประถมศึกษา จนถึงมัธยมศึกษา หรือกระทั่งระดับอุดมศึกษา ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนจะต้องเรียนภาษาอังกฤษมากกว่า 10 ปี แต่ก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร รวมทั้งนักเรียนโรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ประจำปีการศึกษา 2559-2560 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาเพื่อการสื่อสาร พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าร้อยละ 30 เช่นเดียวกับผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2560 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ในระดับ 2 ประกอบกับพฤติกรรมนักเรียนจากการสังเกตของผู้วิจัยในขณะที่พูดภาษาอังกฤษ นักเรียนจะขาดความมั่นใจ ทำให้นักเรียนไม่เกิดความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา และเกิดความไม่มั่นใจ ดังนั้นผู้เรียนจึงขาดความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสาร ขาดความมั่นใจในการใช้ภาษา ซึ่งทำให้เป็นปัญหาอย่างยิ่งในการสื่อสาร และทำให้การเรียนภาษาอังกฤษไม่ประสบผลสำเร็จ โดยแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ต้องฝึกให้นักเรียนได้พูด

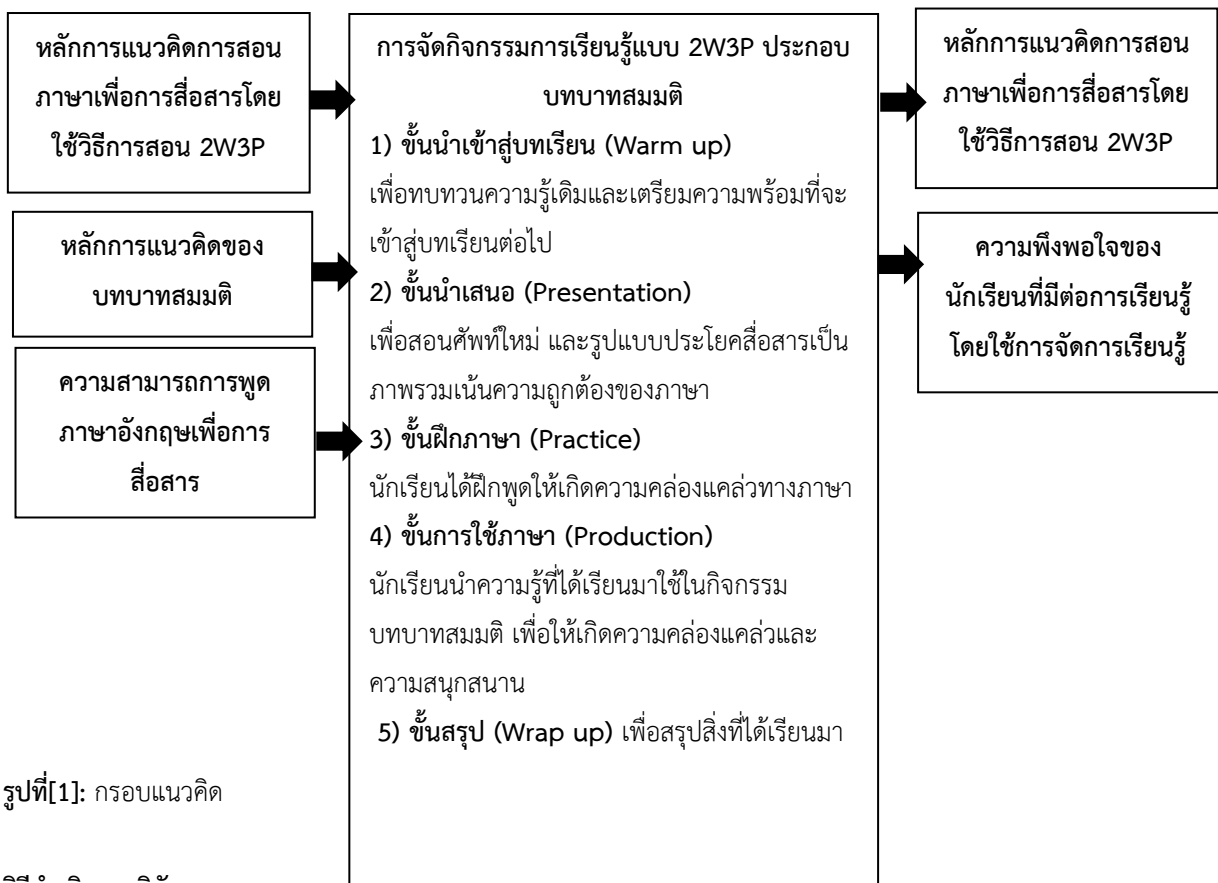
สื่อสารอยู่เสมอ ซึ่งผู้สอนสามารถทำได้โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับเทคนิคการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถ การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่ได้มีการพัฒนาความสามารถการพูดเพื่อการสื่อสาร โดยมีการศึกษาผลการใช้ ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการเรียนรู้เทคนิค CLT ซึ่ง ประกอบด้วยกระบวนการสอน 2W3P กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองไม้ งาม 1 อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 38 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ชุดกิจกรรมฝึกทักษะ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของชุด กิจกรรมฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ 77.34/76.32 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อน เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความก้าวหน้าทางพัฒนาการการเรียนรู้เท่ากับ 0.5824 หรือคิดเป็น ร้อย ละ 58.24 ระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก (วรพพรรณ, 2559) รวมถึงการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ประกอบด้วยชุดสื่อประสม เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนเขื่อนพิทยาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ชุดสื่อประสม แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ แบบประเมินทักษะการพูดภาษาจีน และแบบประเมินความพึงพอใจ ผลการศึกษาทักษะการพูดภาษาจีนของนักเรียน มี ผลรวมค่าเฉลี่ยทั้งหมด เท่ากับเท่ากับ 12.61 ซึ่งอยู่ในระดับดี และผลการศึกษาความพึงพอใจ โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับดี (เยาวพร, 2561) และ การศึกษาผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวชิรธรรมโศภิต จังหวัดเพชรบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการ เรียนรู้จำนวน 8 เรื่อง แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ และแบบประเมินความสามารถด้านการพูด ภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการทดลองเพิ่มขึ้นจากก่อนการ ทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความสามารถในการพูดอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านการใช้คำศัพท์ และไวยากรณ์การพูดสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจ รวมไปถึงความคล่องในการพูด นอกจากนี้นักเรียนยังมีการซักซ้อมก่อนการแสดง บทบาทสมมติทำให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้นอีกด้วย (เกศสุดา, 2550) ทำให้ผู้วิจัยมีความ สนใจที่จะใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ ช่วยสอนความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพราะการ ใช้วิธีการสอน 2W3P เป็นกระบวนการในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามธรรมชาติ นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกและแสดงออก ทางภาษา มาก สามารถนำมาใช้ในการสื่อสารจริงๆ ในชีวิตประจำวันได้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) เพื่อทบทวนความรู้เดิมและเตรียมความพร้อมที่จะเข้าสู่บทเรียนต่อไป 2) ชี้นำเสนอ (Presentation) เพื่อสอน ศัพท์ใหม่ และรูปแบบประโยคสื่อสารเป็นภาพรวมเน้นความถูกต้องของภาษา 3) ชี้นำฝึกภาษา (Practice) นักเรียนได้ฝึกพูดให้ เกิดความคล่องแคล่วทางภาษา 4) ชี้นำการใช้ภาษา (Production) นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาใช้ในการสื่อสาร เพื่อให้ เกิดความคล่องแคล่วและความสนุกสนาน 5) ชี้นำสรุป (Wrap up) เพื่อสรุปสิ่งที่ได้เรียนมาแล้ว (สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) โดยกิจกรรมการสื่อสารในขั้นตอนที่ 4 ชี้นำการใช้ภาษา (Production) จะเป็นบทบาทสมมติ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกภาษา เรียนรู้และแสดงออกก่อนเจอสถานการณ์ จริง (Shaftel, 1967)

จากความสำคัญในเรื่องการพัฒนาความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีสอน 2W3P ประกอบ บทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้ผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมี วัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพกำหนดเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ กับเกณฑ์ร้อยละ 75
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ และได้สร้างกรอบแนวคิดไว้ ดังนี้

รูปที่[1]: กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล อำเภอสุวรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำนวน 4 ห้องเรียน ที่มีการจัดห้องเรียนที่คละความสามารถของนักเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 138 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 จำนวน 36 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล อำเภอสุวรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ จำนวน 7 แผน รวม 14 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบความรู้
3. แบบประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้
  - 1.1 เลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล จำนวน 36 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)
  - 1.2 ปฐมนิเทศนักเรียน โดยชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 2.1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบความรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ และจัดให้นักเรียนสอบนอกตาราง
  - 2.2 ผู้วิจัยดำเนินการสอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษโดยวิธี 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ จำนวน 7 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาชั่วโมงละ 60 นาที ในช่วงการสอนท้ายแผนในแต่ละแผน ผู้วิจัยประเมินความสามารถภาษาอังกฤษของนักเรียน และเก็บคะแนนจากใบงาน
  - 2.3 หลังจากทำการทดลองดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบความรู้ชุดเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ จำนวน 12 ข้อ การดำเนินการในขั้นตอนนี้เป็นการดำเนินการนอกตารางเรียน
  - 2.4 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2)
2. วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติกับเกณฑ์ร้อยละ 75
4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ทโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้
ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 ความพึงพอใจมากที่สุด

- ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 ความพึงพอใจมาก
- ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 ความพึงพอใจปานกลาง
- ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 ความพึงพอใจน้อย
- ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 ความพึงพอใจน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยวิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 75/75 ปรากฏผลวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 1: ประสิทธิภาพของกระบวนการกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) ของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การทดสอบ	ประสิทธิภาพ E_1/E_2	เกณฑ์ 75/75
ระหว่างเรียน (E_1)	75.02	สูงกว่าเกณฑ์
หลังเรียน (E_2)	82.25	
ประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 75.02/82.25		

จากตารางที่ 1 พบว่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ (E_1) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.02 และผลคะแนนแบบทดสอบหลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผลลัพธ์ (E_2) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.25 แสดงให้เห็นว่าผลจากการพัฒนาความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยวิธี 2W3P มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) โดยเฉลี่ยเท่ากับ 75.02/82.25 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75

2. ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลกิจกรรมการจัดการเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยวิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 2: ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยวิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จำนวนนักเรียน	ผลรวมของคะแนนสอบ		ค่าดัชนีประสิทธิผล	ร้อยละ
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
36	430	883	0.6969	69.69

จากตารางที่ 2 ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยวิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ มีค่าเท่ากับ 0.6969 แสดงว่าการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาความสามารถการพูด

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยวิธี 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 69.69

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยวิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับเกณฑ์ร้อยละ 75 ผลปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3: ผลการเปรียบเทียบความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยวิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับเกณฑ์ร้อยละ 75

การทดสอบ	<i>n</i>	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	คะแนนร้อยละ	t	Sig.(1-tailed)
หลังเรียน	36	30	24.53	3.44	81.76	3.53*	0.0000

จากตารางที่ 3 คะแนนของการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มี $\bar{X} = 24.53$, S.D. = 3.44 และคิดเป็นร้อยละ 81.76 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยวิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธี 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.72) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถามพบว่าในข้อคำถาม ผู้สอนมีความยุติธรรมในการให้คะแนนกับนักเรียน และกิจกรรมการเรียนรู้น่าสนใจพบว่ามีความพึงพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ($\bar{X} = 4.67$ และ 4.61 ตามลำดับ), (S.D. = 0.48 และ 0.60 ตามลำดับ) ในข้อคำถามเนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องที่นักเรียนชอบ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.72)

การอภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยวิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 75.02/82.25 แสดงว่ากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยวิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ร้อยละ 75.02 และผลการเปรียบเทียบความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ คิดเป็นร้อยละ 81.76 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยวิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ จึงถือว่าประสิทธิภาพเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งเหมาะสมแก่การนำไปใช้พัฒนาความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน เนื่องจากวิธีการสอนแบบ 2W3P เป็นกระบวนการในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามธรรมชาติตามแนวการสอนของสถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวราพรพรณ จิตรรัมย์ (2559) และ Ming (2006) ที่

พบว่า ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้นหลังเรียนด้วยเทคนิคภาษาเพื่อการสื่อสาร CLT ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการสอน 2W3P

2. ดัชนีประสิทธิผลการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอนแบบ 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีประสิทธิผลการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอนแบบ 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ มีค่าเท่ากับ 0.6969 ซึ่งหมายความว่า การเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้วิธีการสอนแบบ 2W3P ประกอบบทบาทสมมติทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 69.69 การที่ผลปรากฏเช่นนี้ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้วิธี 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ เป็นการสอนคำศัพท์ ประโยคและโครงสร้าง ไวยากรณ์ต่าง ๆ ที่สามารถใช้ได้ในชีวิตประจำวันเป็นสิ่งสำคัญ โดยมีการนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้เกมส์หรือเพลง กิจกรรมคู่มือในการฝึกสนทนา และกิจกรรมกลุ่มในการแสดงบทบาทสมมติโดยมีสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ครูได้กำหนดไว้ ซึ่งทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น ชอบและมีความสุขที่ได้แสดงออกถึงความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของผลการวิจัยของ ซีมพร (2560) พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) มีประสิทธิผลเท่ากับ 0.5459 คิดเป็นร้อยละ 54.59

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ คิดเป็นร้อยละ 81.76 ทั้งนี้เนื่องจากเทคนิคการสอนพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามธรรมชาติ เป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนที่สมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Wang Cheng-Jun (2006) ที่พบว่าการสอนกิจกรรมเพื่อการสื่อสารทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการสื่อสารสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Johnson (1994) ที่พบว่า ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีความจำเป็นอย่างมากเพราะการใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารเพื่อที่จะได้มาซึ่งข้อมูลต่าง ๆ มีความจำเป็นอย่างมากในการดำเนินชีวิต ดังนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริม สนับสนุนให้มีการสอนภาษาโดยใช้วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบ 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ โดยมีผลการศึกษาค้นคว้าความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีการสอนแบบ 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถามพบว่าในข้อคำถาม ผู้สอนมีความยุติธรรมในการให้คะแนนกับนักเรียน และกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจพบว่ามีความพึงพอใจมากที่สุด อันเนื่องมาจากการวัดและประเมินผลที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีความเที่ยงตรง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัด ก่อให้เกิดความยุติธรรมในการประเมินซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจตามแนวคิดของ Hayfield and Human (เผชิญ, 2546) จะเห็นได้ว่าความพึงพอใจทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก และในระหว่างการจัดกิจกรรมนักเรียนได้แสดงออกถึงความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษอย่างเต็มที่ผ่านกิจกรรมบทบาทสมมติ จึงส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับประสบการณ์จริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเยาวพร (2561) ที่พบว่า ผู้เรียนมีผลรวมค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งผู้วิจัยได้เน้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามธรรมชาติ (CLT) ในขั้นฝึก (Practice) ที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาที่เรียนมาในขั้นนำเสนอ (Presentation) กับคู่สนทนาตนเอง และสอดคล้องกับแนวคิดในเรื่องของแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความพึงพอใจของ Scott (1967) ที่ได้เสนอว่าคนทำงานมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายของงาน ย่อมเป็นสิ่งสร้างแรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงานที่จะให้ผลเชิงปฏิบัติ เมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ จนก่อให้เกิดความพึงพอใจ ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ตามสถานการณ์ที่จัดไว้อย่างมีคุณภาพ

จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยวิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและเจตคติที่ดี ดังนั้นครูผู้สอนควรพิจารณานำกิจกรรมบทบาทสมมติไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อันจะส่งผลต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและเจตคติที่ดี ดังนั้นควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดสถานการณ์ และบทบาทที่นักเรียนอยากจะทำ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้น และมีความสุขจนก่อให้เกิดแรงจูงใจในการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ในบางสถานการณ์ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ใช้เวลาเรียนไม่เท่ากัน อาจต้องใช้เวลาอย่างเหมาะสมในการทำ ความเข้าใจ ครูผู้สอนอาจให้นักเรียนมีการเตรียมตัวนอกเวลาเรียน และนำมาใช้ในชั่วโมงเรียน

บทสรุป

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ มีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีค่าเท่ากับ 75.02/82.25 สูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ ส่วนค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.6969 หรือคิดเป็นร้อยละ 69.69 ผลการเปรียบเทียบความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ คิดเป็นร้อยละ 81.76 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวิธีการสอน 2W3P ประกอบบทบาทสมมติ ส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาความสามารถการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากวิธีการสอน 2W3P เป็นกระบวนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่มีเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้ได้มีโอกาสฝึกใช้ภาษาในห้องเรียน เกิดความคล่องแคล่ว และสนุกสนานไปกับบทบาทสมมติที่ตนเองได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร.
- เกศสุดา ปงลังกา. (2550). การศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชไมพร ชาญวิจิตร. (2560). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง English in Daily Life ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ที่มีผลต่อความสามารถด้านการฟัง การพูดและความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เผชัญญ์ กิจระการ. (2546). เอกสารประกอบการสอน ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เยาวพร ศรีระษา. (2561). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ประกอบชุดสื่อประสมเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร และการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- วราพรรณ จิตรรัมย์. (2559). ผลการใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการเรียนรู้เทคนิค CLT. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการจัดการ
เรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนว
ใหม่ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล. ม.ป.ท: ม.ป.พ.
- แสงระวี ดอนแก้วบัว. (2558). ภาษาศาสตร์สำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Johnson, K. (1994). Theoretical and practical issue in the development of a communicative approach to
language teaching. Dissertation Abstracts International, Oxford : Pergamon Press.
- Ming, C. (2011). EFL Teachers' Attitudes toward Communicative Language Teaching in Taiwanese College.
Asian EFL Journal. Vol. 3. pp. 53.
- Scott, Roger. (1981). Speaking Communication in the classroom. London: Longman Group Ltd.
- Shaftel, F. and Shaftel G. (1967). Role playing for social values: Decision making in the social studies.
N.J. : Prentice-Hall.
- Wang Cheng-Jun. (2006). Designing Communicative Tasks for College English Course. China : Chongqing
Normal University & Yangtze Normal University.

การพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์
สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
The Development of Electronic Document Control System
in Department of Mathematics, Faculty of Sciences,
Khon Kaen University.

ประนอม แสงโชติ¹

สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น¹

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : prasan1@kku.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์และออกแบบระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือส่งออก สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2) เพื่อพัฒนาระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือออกของสาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 3) เพื่อศึกษาประสิทธิผลระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือออกของสาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 4) เพื่อศึกษารูปแบบระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือส่งออก สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กลุ่มประชากร คือ บุคลากร 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) ระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือออกของสาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการนำระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ใน งานสารบรรณ ทะเบียนหนังสือส่งออก ของสาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผลงานวิจัยพบว่า การลงทะเบียนส่งหนังสือราชการด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ มีความสะดวกรวดเร็ว และลดเวลา รวมถึงสามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างสะดวกรวดเร็ว สามารถมอบหมายงานแก่บุคลากรผู้รับผิดชอบได้ ด้านประสิทธิผลการปฏิบัติงานของระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือส่งออก พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ค่าเฉลี่ย 4.58 ร้อยละ 91.60) ได้แก่ มีความรวดเร็วในการบริการ ช่วยลดขั้นตอนการทำงาน มีความประหยัดและความสะดวก ส่วนแนวทางการพัฒนารูปแบบบรรณอิเล็กทรอนิกส์หนังสือ คือ เพิ่มระบบติดตามและแจ้งสถานการณ์ส่งเอกสารซึ่งสามารถตรวจสอบได้ มีระบบคัดกรองการค้นหาเอกสารหนังสือย้อนหลัง และรูปแบบป้องกันการเข้าถึงสำหรับเอกสารตามขั้นที่เป็นความลับ และเชื่อมโยงฐานข้อมูลการส่งหนังสือร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

คำสำคัญ : ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์

Abstract

The purposes of this research article were to 1) analyze and design the electronic document control system on document registration of Department of Mathematics, Faculty of Sciences, Khon Kaen University, 2) develop the electronic document control system on document registration of Department

of Mathematics, Faculty of Sciences, Khon Kaen University, 3) evaluate effectiveness of the electronic document control system on document registration of Department of Mathematics, Faculty of Sciences, Khon Kaen University, and 4) study format of the electronic document control system on document registration of Department of Mathematics major, Faculty of Sciences, Khon Kaen University. Research population was 42 faculty staffs, while research instruments included 1) the electronic document control system on document registration of Department of Mathematics, Faculty of Sciences, Khon Kaen University, and 2) questionnaires regarding effectiveness of faculty staffs in utilizing the electronic document control system on document registration.

Research results found that implementation of the electronic document control system facilitated convenient steps in document registration process. The system reduced time taken to register the official document; both document sending and document receiving. The electronic document control system contributed quick step to search information, and the system was able to assign tasks to designated persons accurately. Additionally the faculty staff strongly agreed (mean = 4.58 and 91.60 percent) with opinions about effectiveness of the electronic document control system on document registration with fast services, reducing working process, save, and convenient. The development guidelines of the electronic document control system on document registration were suggested as follows. 1) Tracking and updating system should be installed to notify status of documents sent or received. 2) Searching system should be implemented in to search old documents. 3) Secured accessibility format should be installed to protect the confidential documents, and 4) the integrated database of document sending and receiving should be connected with other departments.

Keywords : electronic document control system

บทนำ

งานด้านสารบรรณเป็นงานที่หน่วยงานราชการต่างๆ ใช้เป็นช่องทางในการสื่อสารข้อมูลของหน่วยงาน ทั้งภายในและภายนอกองค์กรตั้งนั้นงานสารบรรณ จึงหมายถึงงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการเอกสาร โดยเริ่มจากการจัดทำ การรับ การส่ง การเก็บรักษา การยืม จนถึงการทำลายเอกสาร ซึ่งในทางปฏิบัติการบริหารงานเอกสารจะเริ่มตั้งแต่การคิดอ่าน ร่าง เขียน แต่ง พิมพ์ ตรวจ จด จำ ทำสำเนา ส่งหรือสื่อข้อความ รับ บันทึก จดรายงานการประชุม สรุป ย่อเรื่อง เสนอ สั่งการ ตอบ ทำรหัส เก็บเข้าที่ ค้นหา ติดตามและทำลาย โดยทั้งนี้ต้องเป็นระบบที่ให้ความสะดวกรวดเร็ว ถูกต้องและมีประสิทธิภาพเพื่อประหยัดเวลาแรงงาน และค่าใช้จ่าย (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ, 2526) ปัจจุบันระบบราชการไทยได้มีการปฏิรูประบบราชการ โดยเน้นให้การทำงานมีความสะดวกรวดเร็ว ถูกต้อง เพื่อมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์อย่างคุ้มค่า ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ซึ่งมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเป็นตัวกลางในการพัฒนาระบบตลอดจนการให้บริการแก่ประชาชนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ภายใต้ชื่อการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์หรือ (E-Government) โดยกำหนดให้หน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามารับผิดชอบในด้านนี้โดยเฉพาะ ซึ่งอาจรวมไปถึงการพัฒนาระบบงานสารบรรณนำมาซึ่งระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ให้อยู่ภายใต้ระเบียบของสำนักนายกรัฐมนตรีว่า

ด้วยงานสารบรรณฉบับที่ 2 พ.ศ. 2548 โดยศุภญา ทองเชื้อ (2557) ได้อธิบายว่า ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง การรับส่งข้อมูลหรือข่าวสารรวมถึงหนังสือผ่านระบบสื่อสารด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีระบบการจัดเก็บเอกสารในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์ ที่ช่วยเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติงานแก่ผู้ปฏิบัติงาน ลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน รวมถึงระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้น้อยลง ลดงานด้านการจัดทำเอกสารและการจัดเก็บเอกสาร สรุปรายการหนังสือที่ครบกำหนดการทำลาย รวมถึงการสรุปรายงานประจำปีได้อย่างสะดวกและเป็นไปโดยอัตโนมัติ ซึ่งนับว่าการนำเทคโนโลยีสารสนเทศนี้มาใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นไปสู่การทำงานแบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ต่อไปได้ในอนาคตได้เป็นอย่างดี

แผนยุทธศาสตร์การบริหาร มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2559-2562 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบบริหารจัดการของระบบสนับสนุนการดำเนินงานของภารกิจต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพื่อรองรับการเป็นมหาวิทยาลัยที่ทันสมัย มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากล ดำเนินการปรับโครงสร้างองค์กร การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อรองรับการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ (มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2559) มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้มีประกาศ เรื่องการรับและการส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ในระบบงานสารบรรณ (มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2561) เพื่อรองรับการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่นประกอบกับมหาวิทยาลัยขอนแก่นมีความพร้อมในการจัดการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (อีเมล) ได้อย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงกับบุคลากรและการทำงาน ด้วยมีการให้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์แก่บุคลากรทุกคนมานานกว่า 20 ปี และในการจัดการด้านสารบรรณของสาขาวิชาคณิตศาสตร์ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการรับส่งเอกสารของหน่วยงาน มีการบันทึกหนังสือเข้า หนังสือออก การค้นหาหนังสือของหน่วยงาน โดยในอดีตการจัดการงานสารบรรณ ด้านการลงทะเบียนส่งหนังสือออก เป็นการใ้การบันทึกด้วยสมุดทะเบียนหนังสือส่งออกโดยมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการออกเลขหนังสือส่งออกเพียงคนเดียว ทำให้เกิดความล่าช้าในการจัดส่งหนังสือออกไปยังกลุ่มภาระงานในระดับคณะ ความผิดพลาดในการออกเลขหนังสือซ้ำ สำเนาหนังสือส่งออกเก็บในรูปแบบแฟ้มเอกสารทำให้ยุ่งยากต่อการจัดเก็บ การจัดหาพื้นที่จัดเก็บ การค้นหาข้อมูลล่าช้า สิ้นเปลืองงบประมาณ งานสารบรรณสาขาวิชาคณิตศาสตร์ได้มีการพัฒนาระบบสารบรรณ ทะเบียนหนังสือส่งออก โดยมีการทดลองใช้การบันทึกหนังสือออกด้วยระบบฐานข้อมูล เก็บชื่อหนังสือออกและมีการบันทึกไฟล์ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ แทนสมุดบันทึกหนังสือและแฟ้มเอกสาร ผู้ทำหน้าที่จัดทำหนังสือราชการสามารถดำเนินการออกเลขหนังสือส่งออกได้พร้อมกันหลายคนโดยเลขทะเบียนหนังสือไม่ซ้ำซ้อนกัน การจัดเก็บสำเนาหนังสือส่งออกโดยการสแกนเป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ ทำให้สะดวกต่อการค้นหาข้อมูล โดยการใช้งานยังจำกัดเพียงผู้ใช้ในงานธุรการเท่านั้น เพื่อเป็นการพัฒนางานการบริหารจัดการงานสารบรรณของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้ที่มิพบทบทวนหน้าที่ในการรับผิดชอบงานด้านสารบรรณโดยตรง ของสาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนออกเลขหนังสือส่งออก สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อให้สามารถนำระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านสารบรรณของสาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถปฏิบัติงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานสามารถติดตามเอกสารได้ และช่วยลดการใช้งบประมาณของสาขาวิชา

วัตถุประสงค์ และวิธีการ

1) ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา 7 ขั้นตอน (คะเนิงศรี นิลดี และธนดล ภูสีฤทธิ์ , 2561) มาประยุกต์ใช้สำหรับการดำเนินการวิจัยโดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 1) ศึกษากระบวนการงานสารบรรณหนังสือออกแบบเดิม
- 2) ศึกษาออกแบบระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือส่งออก สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา ความคิดเห็นและความต้องการการใช้ระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์
- 3) รูปแบบโปรแกรมระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือส่งออก สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พัฒนาระบบตามโครงสร้างและฐานข้อมูลตามที่กำหนดไว้ โดยได้รับความร่วมมือร่วมพัฒนาระบบกับนักวิชาการคอมพิวเตอร์ ประจำสาขาวิชาคณิตศาสตร์
- 4) สอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้วิธีการระดมความคิดเห็นเป็นกลุ่ม (Focus Group) เพื่อตรวจสอบ (ร่าง) กรอบแนวคิดต้นแบบระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น โดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และได้คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 ท่าน คือ ด้านกระบวนการดำเนินงานงานสารบรรณ และด้านระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์
- 5) ทดสอบโปรแกรมระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือส่งออก สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทดลองใช้งานระบบและปรับปรุงข้อผิดพลาดจากการใช้งานระบบ
- 6) ทดสอบประสิทธิภาพและรับรองโปรแกรมระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือส่งออก สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม ของระบบสารสนเทศงานสารบรรณ โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ด้านกระบวนการดำเนินงานงานสารบรรณและคอมพิวเตอร์ ทำการทดสอบประสิทธิภาพด้านกระบวนการและผลลัพธ์ ของระบบ ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงที่พัฒนาขึ้นตามคำแนะนำ และเสนอนำไปใช้จริงกับผู้บริหารและบุคลากรสาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วัดประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการนำระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มาใช้งานสารบรรณหนังสือออกของสาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ด้วยแบบสอบถามความคิดเห็น
- 7) ปรับปรุงและเขียนรายงาน โดยนำข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ และผู้ใช้งานระบบสารบรรณ มาปรับปรุงแก้ไข สรุปผล เพื่อออกแบบรูปแบบระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือส่งออก สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เสนอต่อผู้บริหารสาขาวิชาคณิตศาสตร์

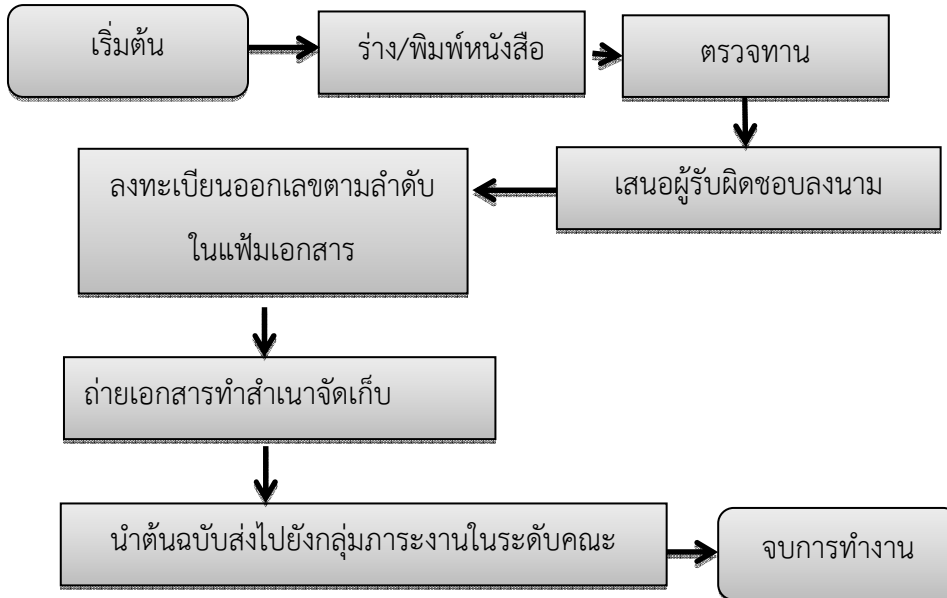
2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) ระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือส่งออก สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยพัฒนาเป็นเว็บแอปพลิเคชัน ด้วยภาษา PHP และเชื่อมต่อฐานข้อมูล MySQL
- 2) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการนำระบบ สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือส่งออก สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มาใช้ในการจัดการหนังสือส่งออก โดยเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในส่วนของประสิทธิผลระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ได้ใช้ ข้อคำถามในแบบสอบถามประสิทธิผลระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของ ศรีสมพร รอดศิริ (2551) เรื่อง ประสิทธิผลการปฏิบัติงานบุคลากรในการนำระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มาประยุกต์ใช้สำหรับ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการนำระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ใน

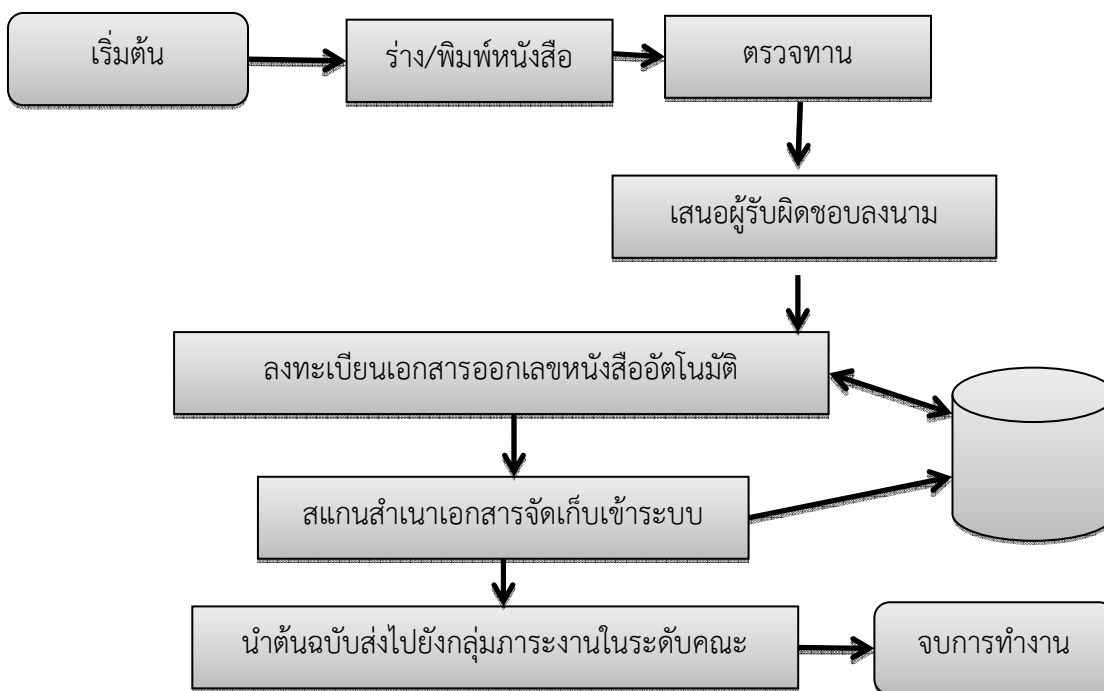
ผลการวิจัย

งานสารบรรณระบบทะเบียนหนังสือส่งออก สาขาวิชาคณิตศาสตร์ในระบบเดิมคือ ระบบการเขียนบันทึกด้วยมือ (Manual) ในสมุดทะเบียนหนังสือส่งออก มีการจัดเก็บเอกสาร หนังสือราชการ ในรูปแบบของแฟ้มข้อมูลที่เป็นกระดาษ ซึ่งทำ

ให้เกิดความยุ่งยากในการจัดบันทึกการส่งหนังสือราชการ การค้นหาหนังสือราชการ การติดตามความก้าวหน้าการปฏิบัติภารกิจ และที่สำคัญทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการสูญหายของหนังสือราชการ โดยแสดงขั้นตอนการทำงานของระบบสารบรรณแบบเดิม ดังรูปที่ 1 ขั้นตอนการทำงานของระบบงานสารบรรณหนังสือออกแบบเดิม

รูปที่ 1 ขั้นตอนการทำงานของระบบงานสารบรรณ ทะเบียนหนังสือส่งออกแบบเดิม

รูปที่ 2 ขั้นตอนการทำงานของระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือส่งออก สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้วิจัยได้พัฒนาระบบตามโครงสร้างและฐานข้อมูลที่กำหนดไว้ในรูปที่ 2 สามารถเข้าใช้งานระบบได้ที่ <http://math.kku.ac.th/mathdocs> ซึ่งเป็น web application โดยเมื่อเข้าสู่ระบบแล้ว จะแสดงส่วนการติดต่อผู้ใช้งานรูปที่ 3

รูปที่ 3 หน้าต่างโปรแกรมระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือออก สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

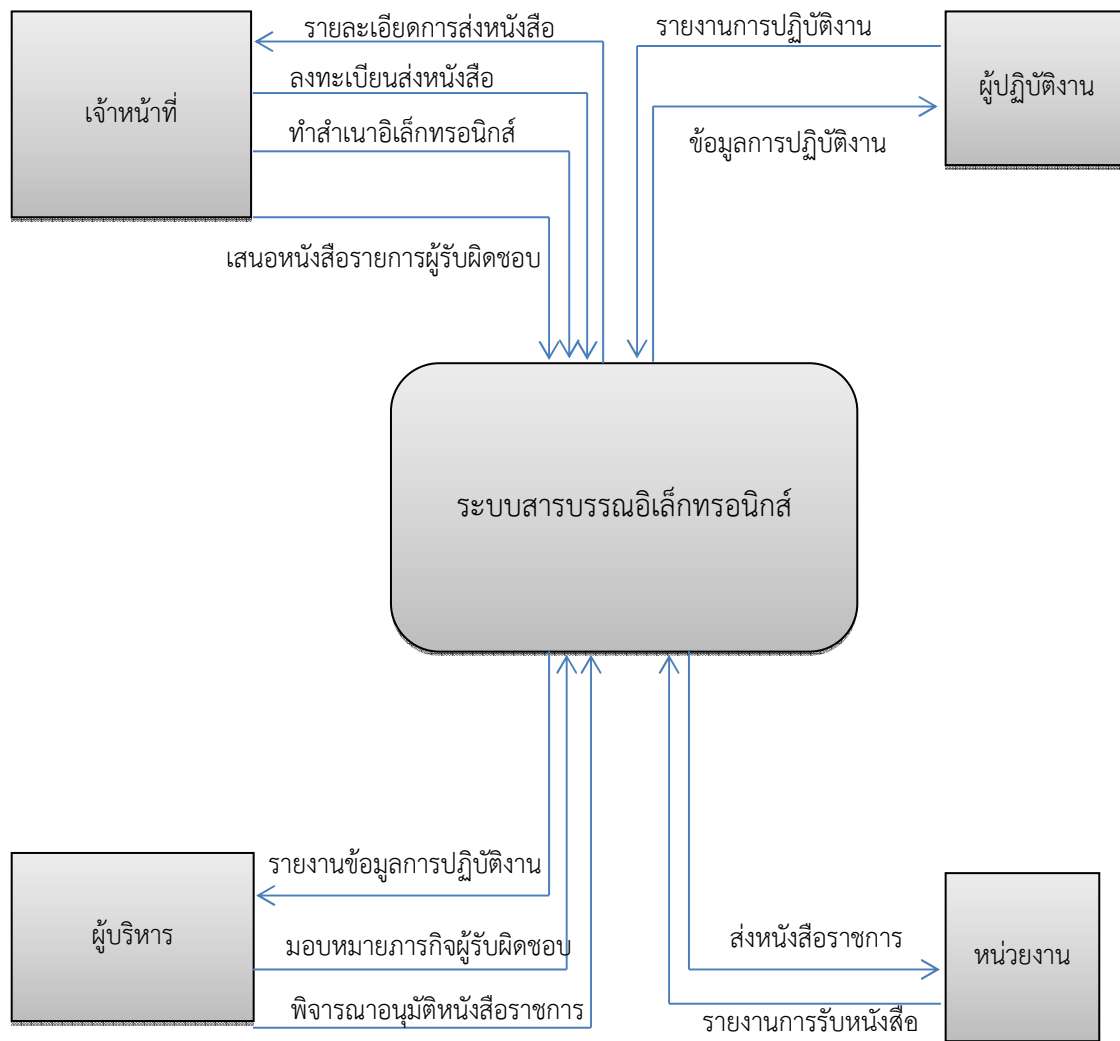
ประสิทธิผลระบบงานระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือออก สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 30 คน จำแนกเป็นผู้บริหารและกรรมการประจำหลักสูตร 10 คนและอื่นๆ อีก 20 คน จำแนกเป็นบุคลากรสายวิชาการ จำนวน 25 คน บุคลากรสายสนับสนุนจำนวน 5 คน โดยมีความคิดเห็นความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการนำระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ของบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ค่าเฉลี่ย 4.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านลดขั้นตอนการทำงาน ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.85) รองลงมาคือ ด้านความสะดวก (ค่าเฉลี่ย 4.70) ด้านความประหยัด (ค่าเฉลี่ย 4.55) ด้านความรวดเร็วในการบริการ (ค่าเฉลี่ย 4.20) อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือส่งออก สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในแต่ละด้าน

ประสิทธิผลการปฏิบัติงานด้าน	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1. ด้านความรวดเร็วในการบริการ	4.20	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ด้านลดขั้นตอนการทำงาน	4.85	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. ด้านความประหยัด	4.55	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4. ด้านความสะดวก	4.70	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
รวม	4.58	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามและทำวิธีการระดมความคิดเป็นกลุ่ม (Focus Group) ผู้วิจัยได้ร่างรูปแบบระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือส่งออก สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เสนอต่อผู้บริหารสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ได้มีการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะและสรุปเป็น คอนเท็กไดอะแกรม (Context Diagram) ได้อธิบายภาพรวมการทำงานของระบบสารสนเทศสำหรับบริหารงานสารบรรณ โดยเกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานในส่งหนังสือราชการภายในหน่วยงาน การพิจารณาอนุมัติหนังสือราชการ การมอบหมายภารกิจ การติดตามความก้าวหน้าการปฏิบัติการกิจ การค้นหาและรายงานหนังสือราชการ เป็นต้น ดังรูปที่ 3 คอนเท็กไดอะแกรมการทำงานของระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์

รูปที่ 3 คอนเท็กไดอะแกรมการทำงานของระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือออก สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การอภิปรายผล

งานทะเบียนหนังสือส่งออกระบบเดิมคือ ระบบการเขียนบันทึกด้วยมือ (Manual) ในสมุดทะเบียนหนังสือส่งออก มีการจัดเก็บเอกสาร หนังสือราชการ ในรูปแบบของแฟ้มข้อมูล ทำให้เกิดความยุ่งยากในการจัดบันทึกการส่ง-การรับหนังสือราชการ การค้นหาหนังสือราชการ การติดตามความก้าวหน้าการปฏิบัติภารกิจ และที่สำคัญทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการสูญหายของหนังสือราชการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นงลักษณ์ พุ่มม่วง (2549) คือ ผู้ปฏิบัติงานไม่ประหยัดเวลาในการทำงาน และไม่ประหยัดงบประมาณในการดำเนินงาน การค้นหาหนังสือราชการทำได้ไม่สะดวกใช้เวลามาก หลังการใช้ระบบทำให้ลงทะเบียนหนังสือราชการมีความสะดวกรวดเร็ว ลดเวลาและสามารถสืบค้นข้อมูลและเรียกใช้ ข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทำให้ได้ระบบงานสารบรรณตรงตามความต้องการของผู้ปฏิบัติงานและผู้ให้บริการ โดยบุคลากรมีความคิดเห็นด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือส่งออก คือ มีความรวดเร็วในการบริการ ลดขั้นตอนการทำงานความประหยัดและความสะดวก อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ค่าเฉลี่ย 4.58 ร้อยละ 91.60) สอดคล้องกับ จันท์จิรา ตลับแก้ว (2559) ที่ได้ศึกษาการประเมินประสิทธิภาพการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน พบว่า ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานมีความสามารถในการเข้าถึงการรับ-ส่งหนังสือ ได้ง่ายและรวดเร็ว มีความแม่นยำความถูกต้องของ การแสดงผลพีซีในการค้นหา และคณะศรี นิลดี และคณะ (2561) พบว่าผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร และเจ้าหน้าที่ได้ประเมินประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศงาน สารบรรณ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นใช้งานง่าย สะดวก ช่วยลดขั้นตอนในการทำงาน สามารถสืบค้นข้อมูลได้รวดเร็ว ตรงตามความต้องการ เรียกดูข้อมูล และแสดงผลรายงานได้ถูกต้อง โหลดข้อมูลได้รวดเร็ว

จากข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามและทำวิธีการระดมความคิดเป็นกลุ่ม (Focus Group) ผู้วิจัยได้ร่างรูปแบบระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือส่งออก คือเพิ่มระบบติดตามและแจ้งสถานการณ์ส่งเอกสารซึ่งสามารถตรวจสอบได้ มีระบบคัดกรองการค้นหาเอกสารหนังสือย้อนหลัง และรูปแบบป้องกันการเข้าถึงสำหรับเอกสารตามชั้นที่เป็นความลับและเชื่อมโยงฐานข้อมูลการส่งหนังสือร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

บทสรุป

การพัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทะเบียนหนังสือส่งออก สาขาวิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทำให้การติดต่อสื่อสารมีความรวดเร็ว ประหยัด และตรวจสอบได้ พร้อมทั้งเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพและพัฒนางานสารบรรณ

1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ คือ นำผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปประชาสัมพันธ์กับกลุ่มงานสารบรรณสาขาวิชาอื่น ในคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 8 สาขาวิชา เพื่อนำไปใช้สนับสนุนการดำเนินงานด้านงานสารบรรณ

2) ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการนำผลการพัฒนาระบบสารสนเทศงานสารบรรณไปประยุกต์ใช้เชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ทำงาน ขยายขอบข่ายความรู้ให้กว้างขวาง และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานจากระบบให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2554). กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554-2563 ของประเทศไทย. ค้นเมื่อ 4 สิงหาคม 2559, จาก <http://www.thailibrary.in.th/2014/02/22/ict-2020/>
- คะนิงศรี นิลดี และรณดล ภูสีฤทธิ์. (2561). การพัฒนาระบบสารสนเทศงานสารบรรณ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 12(1), 292-307.
- จันทร์จิรา ตลับแก้ว. (2559). การประเมินประสิทธิภาพการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน. อินฟอร์เมชั่น, 23(1), 1-16.
- นงลักษณ์ พุ่มม่วง. (2549). การพัฒนาระบบสารบรรณ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2561, 28 ธันวาคม). ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น เรื่อง การรับและส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ในระบบงานสารบรรณ. ค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2562, จาก <https://1th.me/3U6H>.
- _____ . (2559). แผนยุทธศาสตร์การบริหาร ม.ขอนแก่น พ.ศ.2559-2562 ฉบับผ่านที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น. ค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2562, จาก <https://1th.me/WCM6>
- ราชกิจจานุเบกษา. (2548). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2526 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2548 (ฉบับประกาศและงานทั่วไป), เล่ม 122 ตอน พิเศษ 99ง. ค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2562, จาก <https://1th.me/nE2k>.
- ศุภญา ทองเชื้อ. (2557). ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในการนาระบบสารบรรณ อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ศรีสมพร รอดศิริ. (2551). ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคคลกรในการนำระบบสารบรรณ อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

การพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TGT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

The Development of English Vocabularies Learning by Using TGT Cooperative
Technique Foreign Language Department for The Matthayomsuksa 3 Student

อิสระพงศ์ อิศระภาพ¹

สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม¹

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : hunsa_ss@hotmail.com*

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT ที่มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ (80/80) 2) เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT 3) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT (เกณฑ์ร้อยละ 80) 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT กลุ่มตัวอย่างได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/7 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล อำเภอสุวรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 35 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ผลการวิจัยพบว่า 1) การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT มีประสิทธิภาพ 83.06/81.43 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT มีค่าเท่ากับ 0.7132 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: TGT คำศัพท์กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ TGT

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop English vocabularies learning by Using TGT Cooperative Technique gearing towards The determined standard efficiency criterion of 80/ 80 2) to compare the students' learning achievement before and after with development of English vocabularies learning by Using TGT Cooperative Technique 3) to compare the student's effects of English vocabularies learning by Using TGT Cooperative Technique 4) to study the students' satisfaction towards the

development of English vocabularies learning by Using TGT Cooperative Technique. The independent study sample were 35 Matthayomsuksa 3 student, enrolled in the second semester of 2018 academic year, and selected by Cluster Random Sampling. The research found that 1) Learning English vocabulary by using cooperative learning activities in TGT technique with efficiency 83.06 / 81.43 higher than the set criteria 80/80. 2) The effectiveness index of English vocabulary learning by using activity 3) The learning achievement of the students after learning through the activities of the cooperative learning in the TGT technique was higher than that of the previous year. Uttarakhand 4) The students were satisfied with the learning by using the cooperative learning activities in the TGT technique in the overall level at the highest level.

Keywords: TGT, vocabularies, Cooperative Learning Technique

บทนำ

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต รวมถึงสามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551)

ในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศหรือภาษาอังกฤษนั้นจะมุ่งไปที่การพัฒนาทักษะที่สำคัญ 4 ทักษะ คือ ทักษะฟัง ทักษะพูด ทักษะอ่าน และทักษะเขียน ซึ่งการที่จะเริ่มต้นได้ดีนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องรู้คำศัพท์ เนื่องจากคำศัพท์เป็นพื้นฐานสำคัญที่สามารถนำมาต่อยอดเป็น วลี และประโยคได้ ดังที่ สตีวิก กล่าวไว้ว่า ในการเรียนภาษานั้นการเรียนรู้คำศัพท์ของภาษาใหม่ถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศส่วนหนึ่ง ขึ้นอยู่กับความสามารถในการใช้องค์ประกอบของภาษา ซึ่งประกอบด้วย เสียง โครงสร้างไวยากรณ์และคำศัพท์ ซึ่งองค์ประกอบทั้งสามประการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเรื่องที่ผู้อื่นพูด และสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ คำศัพท์จึงนับเป็นหัวใจสำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนภาษา (Stewick. 1972 : 2) สอดคล้องกับที่ พรสวรรค์ สีป้อ กล่าวว่าการเรียนรู้คำศัพท์ในการเรียนภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เพราะคำศัพท์เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับทุกทักษะของการเรียนภาษา ภาษาเป็นสิ่งที่มนุษย์ใช้สื่อความถึงความรู้สึกนึกคิดถึง ความต้องการ การมีความรู้และความสามารถในการใช้คำศัพท์ของบุคคลคนหนึ่งถือเป็นปัจจัยหลักที่จะบ่งบอกว่าบุคคลนั้นสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด คำศัพท์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนต้องเรียนรู้และเพิ่มพูนอยู่เสมอ (พรสวรรค์ สีป้อ. 2550 : 127)

เมื่อพิจารณาจากผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ผลคะแนนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั่วประเทศ ในวิชาภาษาอังกฤษนั้นมีค่าเฉลี่ยที่ 30.45 คะแนน (<http://www.niets.or.th/>) และในส่วนของโรงเรียน

สุวรรณภูมิพิทยไพศาล พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลคะแนนอยู่ในระดับต่ำ ผู้วิจัยจึงศึกษาวิธีการสอนที่จะทำให้นักเรียนมีความรู้ในการเรียนคำศัพท์มากขึ้น โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT ซึ่งจะเป็นการเรียนแบบร่วมมือกันแข่งขันทำกิจกรรม มีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ทีม เกม การแข่งขัน โดยการที่มีเกมเข้ามาเป็นการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจในบทเรียน ทำให้สามารถเข้าใจและจดจำบทเรียนได้เป็นอย่างดี กิจกรรมเกมจะทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังช่วยให้บรรยากาศในชั้นเรียนลดความเครียดลง ทำให้ผ่อนคลายพร้อมที่จะรับความรู้ใหม่ๆ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า แนวทางที่ผู้วิจัยจะนำมาพัฒนาการเรียนรู้อำนาจภาษาอังกฤษคือ การใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT ที่มีการนำเอาเกมและการแข่งขันมาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อำนาจภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT ที่มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ (80/80)
2. เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้อำนาจภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT
3. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT (เกณฑ์ร้อยละ 80)
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเรียนรู้อำนาจภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล อำเภอสุวรรณภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 35 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT โดยศึกษาหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เนื้อหาที่จะใช้ในการสอน คำศัพท์ และเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกัน

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT กลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาคำศัพท์ และ การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TGT จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาจัดทำเป็นบทเรียน
2. รวบรวมและวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและออกแบบการจัดทำบทเรียนตามหลักการและทฤษฎีการออกแบบโดยประกอบด้วยคำศัพท์ที่เลือกมาจากตำราเรียน
3. จัดทำบทเรียน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยให้กับกลุ่มตัวอย่าง
2. ให้กลุ่มตัวอย่างศึกษาบทเรียนและทำแบบสอบถาม
3. นำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ใช้หลักสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS for windows และการทดสอบ ค่า t-test

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT ที่มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ (80/80) ปรากฏในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 วิเคราะห์หาคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละจากการประเมินระหว่างเรียนและหลังเรียนของแผนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT

รายการ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ประสิทธิภาพ E_1/E_2	ผลการเปรียบเทียบ เกณฑ์ 80/80
ประสิทธิภาพกระบวนการ	35	140	116.29	83.06	83.06/81.43	สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
ประสิทธิภาพผลลัพธ์	35	30	24.43	81.43		

จากตารางที่ 4.1 พบว่าประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT มีคะแนนจากการทำใบงาน พฤติกรรมกลุ่ม แบบทดสอบย่อย จำนวน 7 แผน คิดเป็นร้อยละ 83.06 และคะแนน

จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 81.43 แสดงว่า แผนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.06/81.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

4.3.2 ค่าดัชนีประสิทธิผลของของแผนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลได้ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผล

วิธีการจัดการเรียนรู้	N	คะแนนเต็ม	คะแนนหลังเรียน	E.I.
การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT	35	1,050	855	0.7132

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT เท่ากับ 0.7132 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนคิดเป็น ร้อยละ 71.32

4.3.3 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	*	t	Sig. (1-tailed)
หลังเรียน	35	30	24.43	1.38	81.43	0.84*	0.0373

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การทดสอบหลังเรียนของนักเรียน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 24.43 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.43 และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์กับคะแนนหลังสอบของนักเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4.3.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT จำนวน 4 ด้าน ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT

ด้านที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ด้านเนื้อหาสาระ	4.56	0.56	มากที่สุด
2	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.59	0.60	มากที่สุด
3	ด้านสื่อ อุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้	4.50	0.58	มากที่สุด
4	ด้านการวัดประเมินผล	4.65	0.67	มากที่สุด
	รวม	4.58	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 นักเรียนมีความพึงพอใจกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด ด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านการวัดประเมินผล มีค่าเท่ากับ ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.67) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.60) ด้านเนื้อหาสาระ มีค่าเท่ากับ ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.56) ด้านสื่อ อุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.58) ตามลำดับ

บทสรุป

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT ผลพบว่า

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT สูงกว่าเกณฑ์ 80/80
2. ค่าดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 73.32 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีพัฒนาการก้าวหน้าคิดเป็นร้อยละ 71.32
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT มีค่าสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

บรรณานุกรม

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2541). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีราชา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ธนิตา วัชรพิชิตชัย. (2555). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์*

ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการสอนแบบใช้เกมและบัตรคำศัพท์. วิทยานิพนธ์ ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ธีรพล ปะโสทะกัง. (2558). *การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์ด้วยบทเรียนบนเว็บ โดยใช้*

*การจัดการเรียนการสอนแบบ TGT เรื่องการเขียนโปรแกรมภาษาซี สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสารคามพิทยาคม*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

บุญชม ศรีสะอาด.. (2540). *การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

การศึกษาปัญหาเกรดไม่สมบูรณ์การเรียนวิชาปัญหาพิเศษ

The Study of The Students Got Grade I Case Study The Special Problems Subject

ธนาภรณ์ ภารัตนวงศ์¹ สุพจน์ สุขใส² กฤษชัย ภูมิสูง³ และศศิวิมล ประกอบดี⁴

สาขาเครื่องจักรกลเกษตร คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์^{1,2,3,4}

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : Bankbasketball10@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงสาเหตุที่เกรดไม่สมบูรณ์ในวิชาปัญหาพิเศษของนักศึกษา สาขาเครื่องจักรกลเกษตร คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปริญญาตรีปี 4 ในปีการศึกษา 2559 ถึง 2561 จำนวน 50 คน จากการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพฤติกรรมของนักศึกษา จะทำให้นักศึกษาสามารถทำงานในวิชาปัญหาพิเศษเสร็จทันเวลาและจบการศึกษาในภาคเรียนนั้น พบว่าปัญหาของนักศึกษาจำนวน 50 คน ที่ทำแบบสอบถามแต่ละภาคการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 ถึง 2561 ที่ทำให้นักศึกษาเกรดไม่สมบูรณ์ สรุปได้ว่า ลำดับที่ 1 จากจำนวนนักศึกษาที่เลือกตอบ 23 คน จาก 50 คน คือ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงานไม่ทันและการประดิษฐ์ให้สมบูรณ์ตามแบบ โดยคิดเป็นร้อยละ 46

คำสำคัญ : เกรดไม่สมบูรณ์ แบบสอบถาม สาขาเครื่องจักรกลเกษตร

Abstract

The objective of this research is to determine the problems of the in completed grade of Special Problem subject for the Agricultural Machinery department's student Since 2016 to 2018, 50 students. The questionnaires is used to collect data in this research The results that 50 student the questionnaires of every semester since 2016 to 2018 of influence show problems of the incompleted In conclusion 23 students form 50 students cause of materials for testing not complete of 46 percent.

Keywords : In completed grade , questionnaire , Agricultural Machinery

บทนำ

โดยปกติแล้ว การศึกษาในมหาวิทยาลัยในระดับปริญญาตรี นักศึกษาต้องมีการปรับตัวในการเรียนทำให้นักศึกษาส่วนหนึ่งมีปัญหาด้านการเรียน ส่วนใหญ่มักจะมีปัญหาในการเรียนค่อนข้างมาก [1] ส่งผลให้เกิดปัญหาการตก ออก หรือไม่จบตามระยะเวลา [3] เช่น การจัดการเรียนการสอนวิชาปัญหาพิเศษสาขาเครื่องจักรกลเกษตร คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ระดับปริญญาตรีปี 4 จะพบปัญหาที่ทำให้นักศึกษา ไม่จบตามกำหนดเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่เกรดในวิชาปัญหาพิเศษจะไม่สมบูรณ์ทุกภาคการศึกษาเป็นจำนวนมาก ทางสาขาเครื่องจักรกลเกษตรจึงหาจุดที่ต้องแก้ไขและวิเคราะห์ข้อมูลบกพร่องต่างๆ

อาจจะเป็นพฤติกรรมของนักศึกษา [2] ซึ่งจะแก้ปัญหาได้ตรงจุดโดยการศึกษาสาเหตุจากแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลเพื่อแก้ไขในเรื่องเกรดไม่สมบูรณ์ในวิชาปัญหาพิเศษและจบตามเวลา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสาเหตุของเกรดวิชาปัญหาพิเศษที่ไม่สมบูรณ์
2. เพื่อรวบรวมข้อมูลเพื่อแก้ไขวิชาปัญหาพิเศษที่เกรดไม่สมบูรณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัญหาเกรดไม่สมบูรณ์ การเรียนวิชาปัญหาพิเศษ สาขาเครื่องจักรกลเกษตรโดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้วางแผนการดำเนินการศึกษาสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบการใช้แบบสอบถาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนวิชาปัญหาพิเศษ การหาอาจารย์ที่ปรึกษา โดยศึกษาจากแบบสอบถามที่ส่งผลต่อการเรียนและการจบในภาคการศึกษานั้นๆ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเครื่องจักรกลเกษตร จำนวน 50 คน

เครื่องมือในการวิจัย

1. แบบสอบถามปัญหาจากการลงเรียนวิชาปัญหาพิเศษที่ส่งผลกระทบต่อผลการเรียนและไม่จบในภาคการศึกษา

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแต่ละประเภท

ในการดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาเกรดไม่สมบูรณ์ในวิชาปัญหาพิเศษ โดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวางแผนการศึกษา สร้างแบบสอบถามโดยใช้ข้อความที่คาดว่าจะจะเป็นสาเหตุของการเรียนวิชาปัญหาพิเศษที่ทำให้นักศึกษามีเกรดไม่สมบูรณ์

1. ชั้นวิเคราะห์ (Analysis)

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน การวิเคราะห์ผู้เรียนได้กำหนดได้ดังนี้ ประชากรคือนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเครื่องจักรกลเกษตร ปีการศึกษา 2559 - 2561 จำนวน 50 คน

1.2 วิเคราะห์ปัญหาของการเรียนวิชาปัญหาพิเศษที่มีผลต่อเกรดไม่สมบูรณ์ของนักศึกษา โดยจัดลำดับและหาข้อร้องเรียน

2. ชั้นออกแบบ (Design)

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามและแผนการเรียนเพื่อทราบปัญหาของนักศึกษาในขณะลงเรียน โดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเทคนิคการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารต่างๆ

2.2 สร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของนักศึกษาในระดับชั้นปริญญาตรี สาขา เครื่องจักรกลเกษตร จำนวน ๑๐ ข้อ โดยให้นักศึกษาประเมินความคิดเห็นของการทำปัญหาพิเศษ

2.3 ทำแบบวัดเจตคติที่สร้างขึ้นเสนอต่อที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อตรวจสอบแก้ไข

2.4 ทำแบบวัดเจตคติมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง

3. ขั้นตอนดำเนินการ

3.1 ทำแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัญหาตามความคิดเห็นของนักศึกษาที่เกิดจากการเรียนปัญหาพิเศษของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาเครื่องจักรกลเกษตร ปีการศึกษา 2559 – 2561 จำนวน 50 คน เพื่อหาสาเหตุของปัญหานักศึกษาที่เกรดไม่สมบูรณ์ในวิชาปัญหาพิเศษ

3.2 ดำเนินการหาค่าร้อยละของแต่ละข้อเพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

การดำเนินการวิจัย/การเก็บรวบรวมข้อมูล [4]

- ศึกษาสภาพปัญหาและวิเคราะห์ปัญหา
- เขียนเค้าโครงงานวิจัยในชั้นเรียน
- ศึกษาเทคนิคการสร้างแบบสอบถาม
- ออกแบบและสร้างแบบสอบถามที่จะใช้ในงานวิจัย
- นักศึกษาทำแบบสอบถาม
- เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
- สรุปอภิปรายผล
- จัดทำรูปเล่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ผลจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบสอบถาม เพื่อศึกษาพฤติกรรม

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 การหาค่าร้อยละ [3]

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{x * 100}{n}$$

เมื่อ x = คะแนนที่ได้
 N = จำนวนนักศึกษาทั้งหมด

ผลการวิจัย

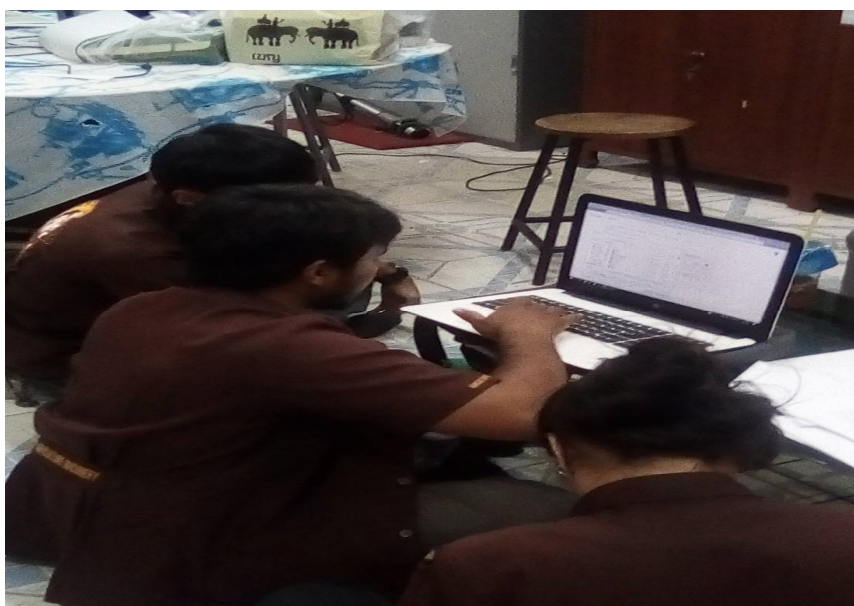
จากการศึกษาวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาสาเหตุเรื่อง เกรดไม่สมบูรณ์ในวิชาปัญหาพิเศษ ตามกำหนดของนักศึกษาชั้นปริญญาตรี ปีที่ 4 เพื่อหาผลจากการวิจัยมาเก็บเป็นข้อมูล เพื่อหาสาเหตุปัญหาของเกรดไม่สมบูรณ์ เพื่อที่จะให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการแก้ปัญหา

เพื่อศึกษาพฤติกรรม จำนวน 10 ข้อ โดยกลุ่มนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2/2559 – 2561 สาขาเครื่องจักรกลเกษตร คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 50 คน โดยสามารถวิเคราะห์ ผลได้ดังนี้

ตารางที่ 1: ผลการประเมินแบบสอบถามของนักศึกษาถึงสาเหตุ

ข้อที่	สาเหตุ	จำนวน	ลำดับที่	ร้อยละ / ระดับปัญหา
1	การตั้งชื่อหรือเรื่องของปัญหาพิเศษ	14	6	28
2	การตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา	10	8	20
3	ระยะเวลาในการทำปัญหาพิเศษ	8	10	16
4	การปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา	12	7	24
5	วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงาน	23	1	46
6	การแก้ปัญหาในขณะทำงาน	16	3	32
7	การประดิษฐ์ให้สมบูรณ์ตามแบบ	23	1	46
8	การหาข้อมูลต่างๆ	16	3	32
9	การสอบปัญหาพิเศษขั้นสุดท้าย	16	3	32
10	การทำรูปเล่มให้สมบูรณ์	10	8	16

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าการประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาในการแก้ปัญหาเกรดไม่สมบูรณ์ ของนักศึกษา ปัญหาที่พบบ่อยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาที่พบบ่อยได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงานและการประดิษฐ์ให้สมบูรณ์ตามแบบ นักศึกษาเลือก จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 46 , การแก้ปัญหาในขณะทำงาน การหาข้อมูลต่างๆ การสอบปัญหาพิเศษขั้นสุดท้าย นักศึกษาเลือก จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 32

รูปที่ 1: ขั้นตอนรวบรวมข้อมูลจัดทำปัญหาพิเศษ

รูปที่ 2: นักศึกษาสาขาเครื่องจักรกลเกษตร ชั้นสอบหัวข้อปัญหาพิเศษ

การอภิปรายผล

จากการสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาสาเหตุเรื่อง เกรดไม่สมบูรณ์ในวิชาปัญหาพิเศษ นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 สาขาเครื่องจักรกลเกษตร ในครั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

พบว่าแบบสอบถามเพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 สาขาเครื่องจักรกลเกษตรในเรื่อง เกรดไม่สมบูรณ์ในวิชาปัญหาพิเศษ ทราบถึงสาเหตุที่สำคัญที่สุดจนถึงสาเหตุที่น้อยที่สุดในการทำให้เกรดไม่สมบูรณ์ คือ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงาน, การประดิษฐ์ให้สมบูรณ์ตามแบบ, การแก้ปัญหาในขณะทำงาน, การหาข้อมูลต่างๆ, การสอบปัญหาพิเศษขั้นสุดท้าย, การตั้งชื่อหรือเรื่องของปัญหาพิเศษ, การปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา, การตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา, การทำรูปเล่มให้สมบูรณ์, ระยะเวลาในการทำปัญหาพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

1. ในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสาเหตุในเรื่อง เกรดไม่สมบูรณ์ในวิชาปัญหาพิเศษของนักศึกษา ชั้น ปีที่ 4 เป็นภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเป็นเพียง นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 สาขาเครื่องจักรกลเกษตรเท่านั้น อาจได้ผลวิจัยที่แตกต่างกัน
2. ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจเจาะจงทำการวิจัย กลุ่มนักศึกษาในรายวิชาอื่นเพื่อได้ข้อมูลละเอียดขึ้น

บทสรุป

จากการศึกษาและวิเคราะห์แบบสอบถามเพื่อศึกษานักศึกษาศาखाเครื่องจักรกลเกษตรไม่สมบูรณ์ ลำดับที่ 1 คือ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงาน และการประดิษฐ์ให้สมบูรณ์ตามแบบ นักศึกษาเลือก จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 46, ลำดับที่ 3 คือ การแก้ปัญหาในขณะทำงาน, การหาข้อมูลต่างๆ และการสอบปัญหาพิเศษขั้นสุดท้าย นักศึกษาเลือก จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 32, ลำดับที่ 6 คือ การตั้งชื่อหรือเรื่องของปัญหาพิเศษ นักศึกษาเลือก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 28, ลำดับที่ 7 คือ การปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาเลือก จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 24, ลำดับที่ 8 คือ การตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา, การทำรูปเล่มให้สมบูรณ์ นักศึกษาเลือก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และลำดับที่ 10 คือ ระยะเวลาในการทำปัญหาพิเศษ นักศึกษาเลือกจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องปัญหาเกษตรไม่สมบูรณ์วิชาปัญหาพิเศษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเครื่องจักรกลเกษตร ในปีการศึกษา 2559 - 2561 สำเร็จลุล่วงด้วยดีเนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจาก สาขาเครื่องจักรกลเกษตร คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ และขอขอบคุณ คณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้องของการเก็บข้อมูล เนื้อหาการวิจัย จนระเบียบวิธีการวิจัยต่างๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงและหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การวิจัยเรื่องนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ศึกษาเพื่อเป็นแนวทาง ในการพัฒนาในด้านการเรียนการสอนให้ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] ชนะภัย สวัสดิพิพงษ์. (2536). **ปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จของนักศึกษาของนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคสันกำแพง**. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [2] บุญชม ศรีสะอาด.(2537). **การวิจัยเบื้องต้นของการพัฒนาการสอน**.กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- [3] ไพศาล หวังพานิช.(2536). **การวัดผลทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทย วัฒนาพานิช.
- [4] สุมาลี รามพันธุ์.(2252). **การศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ**. มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ .กรุงเทพฯ .

ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อพัฒนาบัณฑิตสู่ทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21

Factors Influencing for Professional Skills of Students from Program in Agro Industry for Graduate Development 21st Century Skills

ภัทรศรี ผจงดี*

สาขาอุตสาหกรรมเกษตร คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : nahebiisme@gmail.com*

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร และ 2) เพื่อศึกษาระดับทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ที่สอดคล้องกับการพัฒนาบัณฑิตสู่ทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ระดับปริญญาตรี หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร จำนวน 78 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อพัฒนาบัณฑิตสู่ทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 มากที่สุดคือ ปัจจัยด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผลทักษะผู้เรียน รองลงมาคือ ปัจจัยด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ ปัจจัยด้านการส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา และ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ตามลำดับ 2. ระดับทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ที่สอดคล้องกับการพัฒนาบัณฑิตสู่ทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 มีผลสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากที่สุด คือทักษะทางปัญญา รองลงมาคือ ทักษะความรู้ ทักษะคุณธรรม จริยธรรม ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา และทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ

คำสำคัญ: ทักษะวิชาชีพ พัฒนาบัณฑิต ทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21

Abstract

The purpose of this research was to study 1) study the factors that affect the professional skills of students from Program in Agro – Industry, and 2) study the professional skills of students from Program in Agro – Industry. Consistent with the development of important skills of graduates into the 21st century. This research used quantitative An example is the s Students from Program in Agro – Industry Bachelor of Science Program in Food Science and Technology consisted of 78 research instrument is questionnaire. Data were analyzed by using descriptive statistics, mean, and standard deviation The research results revealed that 1. Factors affecting the professional skills of students from Program in Agro – Industry to develop important 21st century skills to graduates are the most factors of course. Learning and teaching Evaluation skills the students was a minor factor or academic advisors. Factors supporting and developing

student and environmental factors and learning support respectively 2. Professional skills of students from Program in Agro – Industry. Consistent with the development of important skills of graduates into the 21st century, a positive relationship at the highest level. A cognitive skill is followed by the skills, knowledge, skills, ethics, interpersonal skills and responsibility must be developed. Numerical and analytical skills, communication and information technology, respectively.

Keywords: Professional, Student Development, 21st Century skills

บทนำ

การจัดการศึกษา พัฒนาทักษะและผลิตบัณฑิตออกสู่ตลาดแรงงานในปัจจุบัน มีการแข่งขันที่สูงมากกระบวนการศึกษาจึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมให้นักศึกษา เน้นการพัฒนาทักษะทางด้านวิชาชีพ คิดเป็น ปฏิบัติเป็น เรียนรู้ปรับตัวให้ทันกับสภาพสังคม ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญมากกับการศึกษา สถานศึกษาต้องเตรียมพร้อมทั้งด้านทักษะวิชาการ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและการทำงาน เพื่อให้สามารถแข่งขันกับแรงงานต่างประเทศ ซึ่งกำลังเข้ามาทำงานในประเทศไทยได้ ประกอบกับในปัจจุบันทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century skills) ได้กลายเป็นแนวคิดและข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการศึกษาที่ถูกพัฒนา สนับสนุน และเผยแพร่ โดยองค์กรต่างๆ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนหลายแห่งทั่วโลกอย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นวาระทางการศึกษาที่สำคัญในปัจจุบัน โดยที่แนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตั้งอยู่บนฐานคิดที่เชื่อว่ารูปแบบการศึกษาแบบดั้งเดิมในช่วงศตวรรษที่ 20 ซึ่งเน้นย้ำแต่การเรียนและท่องจำเนื้อหาในสาระวิชาหลัก ไม่เพียงพออีกต่อไปแล้วในการดำรงชีวิตและการทำงานในโลกศตวรรษใหม่ ภายใต้ความท้าทายใหม่สำหรับแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 นั้น ตั้งต้นจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ (Learning outcomes) ที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยให้ความสำคัญกับการปลูกฝัง “ทักษะ” (Skills) ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะในการคิดขั้นสูง ทักษะในการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและการทำงาน ทักษะด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ควบคู่กับ “เนื้อหา” (Contents) ในสาระวิชาหลักและความรู้อื่นที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ผ่านหลักสูตรที่มีลักษณะกระชับ (Lean curriculum) ช่างคิด (Thinking curriculum) และบูรณาการ (Interdisciplinary curriculum) เพื่อสร้างนักศึกษาที่มี “คุณลักษณะ” (Characters) อันพึงปรารถนาของโลกศตวรรษที่ 21 ได้ นั่น คือ รู้จักคิด รักการเรียนรู้มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ การเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับการเรียนรู้ร่วมกันบนฐานคิด “กระบวนการเรียนรู้สำคัญกว่าความรู้” และ “กระบวนการหาคำตอบสำคัญกว่าคำตอบ” โดยใช้ฐานคิด “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” (21st Century skills) เพื่อรองรับความท้าทายและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ จะเกิดขึ้นกับประเทศไทยในศตวรรษที่ 21 ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการศึกษาและส่งเสริมการผลิตกำลังคนที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีเศรษฐกิจโลกในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะวิชาชีพของนักศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการที่มุ่งให้นักศึกษาที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ (ต่อเนื่อง) ได้ใช้ความรู้ และทักษะที่ได้รับจากการเรียนในสาขาต่างๆ มาประยุกต์ สร้างสรรค์เป็นชิ้นงานหรือนวัตกรรมที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์วิจัยในระดับพื้นฐานที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน ซึ่งเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และเพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานการศึกษาในระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ (ต่อเนื่อง) ให้เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานการศึกษา หน่วยงานราชการ และสถานประกอบการ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านวิชาชีพให้แก่นักศึกษา จะไม่บรรลุผลสำเร็จได้เลยหากขาดปัจจัยหลายๆด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ ปัจจัยด้านการส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา ปัจจัยด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผลทักษะผู้เรียน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ที่จะหลอมรวมให้เกิดการพัฒนานักศึกษาให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ถึงเวลาแล้วที่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์เปลี่ยนวิธีคิดเปลี่ยนวิธีการ

เรียนรู้ และเปลี่ยนวิธีการพัฒนา ทำอย่างไรให้ให้กระบวนการจัดการศึกษาก่อให้เกิดการพัฒนาทักษะวิชาชีพที่สอดคล้องกับทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 ในด้านการออกแบบกระบวนการพัฒนานักศึกษาแบบองค์รวม มีการเตรียมความพร้อมของอาจารย์ การเตรียมความพร้อมของนักศึกษามีระบบการที่เชื่อมโยงกันส่งผลต่อการพัฒนาบัณฑิตยุคใหม่ การพัฒนาจะต้องมีความเป็นพลวัต (Dynamic) ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกภายนอก เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การพัฒนานักศึกษาในศตวรรษนี้จะต้องให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากการลงมือทำลงมือปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้จากสิ่งที่ตนเองปฏิบัติสามารถนำความรู้ใหม่ไปใช้ได้อย่างสร้างสรรค์ และเตรียมตัวเพื่อการใช้ชีวิตในโลกที่เป็นจริง ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถร่วมมือกับโครงการต่างๆ กับนักศึกษาต่างสาขาต่างสถาบันทั้งในและต่างประเทศคุณภาพของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 จะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการทำงาน และมีทักษะในการเรียนรู้และการปรับตัว

ดังนั้น สิ่งท้าทายในการพัฒนานักศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นต้องพัฒนาทั้งระบบ เพื่อให้นักศึกษาได้ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เตรียมพร้อมที่จะท้าทายจากกระแสโลก ปัจจัยที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายคือ คุณภาพของคน ในปัจจุบันมีปัจจัยภายในและภายนอกหลายประการที่ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องเร่งดำเนินการโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณภาพเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะสะท้อนถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถาบันอุดมศึกษา กระบวนการพัฒนานักศึกษาจะต้องบูรณาการกับบทเรียนสภาพจริงของธรรมชาติและชุมชน สังคม การปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาให้เหมาะสมกับยุคสมัยและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไปจึงเป็นสิ่งที่จะต้องตระหนักและให้ความสำคัญเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาการพัฒนานักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้กระบวนการแบบเดิมที่เน้นเฉพาะวิชาความรู้ไม่ได้ เพราะนอกจากการมีความรู้ในวิชาหลักแล้วจะต้องเรียนรู้

สาขาอุตสาหกรรมเกษตร ได้มีทิศทางการดำเนินงานตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความชำนาญด้านทักษะวิชาชีพ มีความรู้ เจนจัดทางภาษา มีการพัฒนาทางด้านสติปัญญา ทักษะมีเหตุผล มีความเป็นระเบียบวินัยในตนเอง สามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ อย่างมีความสุข รู้จักใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาตนเองสิ่งแวดล้อมและสังคม อีกทั้งนโยบายของรัฐที่ผลักดันการพัฒนาผลผลิตด้านอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัย เพื่อสร้างความได้เปรียบทางด้านกำลังคน สิ่งเหล่านี้นำไปสู่ ความต้องการของตลาดแรงงานด้านอุตสาหกรรมอาหาร จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว จึงเป็นที่มาของแนวความคิดที่ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา โดยศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร และศึกษาระดับทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ที่สอดคล้องกับการพัฒนาบัณฑิตสู่ทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้ผลการศึกษาจะเป็นแนวทางในการสนับสนุนและเสริมแรงด้านปัจจัยให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพของนักศึกษา อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย วางแผนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้ได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้เกิดการประโยชน์ต่อการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการและการศึกษาวิจัยในขั้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร
- 2) เพื่อศึกษาระดับทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ที่สอดคล้องกับการพัฒนาบัณฑิตสู่ทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษา เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อพัฒนาบัณฑิตสู่ทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21” ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

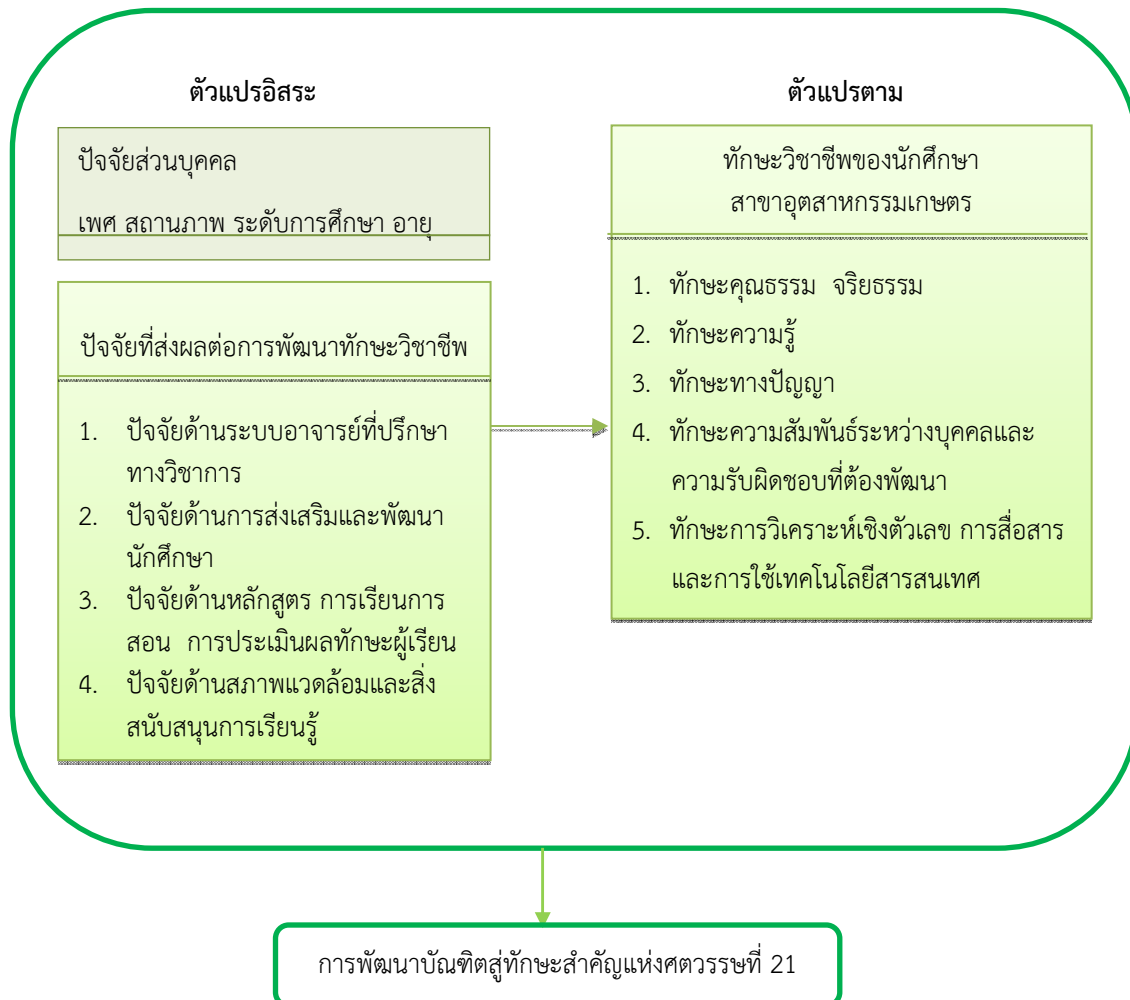
- 1) ขอบเขตทางวิชาการ ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร และศึกษาระดับทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ที่สอดคล้องกับการพัฒนาบัณฑิตสู่ทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21
- 2) ขอบเขตด้านพื้นที่ สาขาอุตสาหกรรมเกษตร คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
- 3) ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาจากนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ระดับปริญญาตรี หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร จำนวน 78 คน

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

การวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อพัฒนาบัณฑิตสู่ทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21” ในครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะวิชาชีพ และระดับทักษะวิชาชีพที่สอดคล้องกับการพัฒนาบัณฑิตสู่ทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ปัจจัย ทักษะจากการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา ตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษา องค์ประกอบทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมจากกรอบความคิดแห่งทักษะศตวรรษที่ 21 มาใช้ในการพัฒนาแนวทางการประเมินปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะวิชาชีพ ตามแนวคิดการประเมินผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 อันเป็นกลไกขับเคลื่อนสู่การพัฒนานักศึกษาให้พร้อมในการเผชิญกับโลกในยุคศตวรรษที่ 21 ต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลไปตลอดชีวิตโดยกำหนดเป็นกรอบแนวคิด ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา และอายุ ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะวิชาชีพ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ ปัจจัยด้านการส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา ปัจจัยด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผลทักษะผู้เรียน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้
- 2) ตัวแปรตาม คือ ทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual framework)

แผนรูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual framework)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะวิชาชีพ และระดับทักษะวิชาชีพ ที่สอดคล้องกับการพัฒนาบัณฑิตสู่ทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อตอบคำถามหลักของการศึกษาวิจัย ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

- นักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ระดับปริญญาตรี หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4
- นักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ระดับปริญญาตรี หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร เทียบโอน ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Accidental sampling) เป็นการสุ่มจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่สามารถให้ข้อมูลได้ครบถ้วน จำนวน 78 คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1) การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาขอบเขตของเนื้อหาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการความรู้และการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน แล้วนำมาสร้างเครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์และถูกต้องตามหลักเกณฑ์
2. ร่างแบบสอบถามขั้นต้น เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตของเนื้อหาตามกรอบแนวคิดการวิจัยที่ศึกษา
3. นำแบบสอบถามตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยใช้วิธีการหาความเที่ยงตรง และการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่นๆ
4. เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าแบบสอบถามอยู่ในเกณฑ์ที่มีประสิทธิภาพแล้ว จึงนำไปใช้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ต่อไปได้
5. นำแบบสอบถามไปจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยวิธีการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตรตามจำนวนที่กำหนดไว้

3.2) ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 5 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร

ตอนที่ 3 ระดับทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร

ตอนที่ 4: ข้อคิดเห็น ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

เกณฑ์การตัดสินใจเลือกการวิเคราะห์เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ย 5 ระดับ (Rating Scale) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น/ระดับทักษะ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น/ระดับทักษะ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น/ระดับทักษะ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น/ระดับทักษะ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น/ระดับทักษะ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

* โดยแปลผลเป็นระดับใช้เกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00 แสดงว่า อยู่ใน ระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20 แสดงว่า อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40 แสดงว่า อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60 แสดงว่า อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80 แสดงว่า อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเข้าทำการจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 78 ฉบับ พร้อมกับขอรับคืน แล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล

4) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวม แล้วมาทำการคัดเลือกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก โดยให้คงเหลือแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ได้ และผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences) เพื่อหาค่าคะแนนรวม หรือหาค่าเฉลี่ยของการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานจากการนำการจัดการความรู้มาใช้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. การหาค่าเฉลี่ย (Mean)
3. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ นักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตรระดับปริญญาตรี สอบถามเกี่ยวกับเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา และอายุ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป		จำนวนคน	ค่าร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	12	15.38
	หญิง	66	84.62
	Total(รวม)	78	100.00
2. สถานภาพ			
	นักศึกษา	78	100.00
	Total (รวม)	78	100.00
ข้อมูลทั่วไป		จำนวนคน	ค่าร้อยละ
3. ช่วงระดับการศึกษา			
	ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1	6	7.69
	ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2	11	14.10
	ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3	9	11.54
	ปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4	17	21.79
	ปริญญาตรี เทียบโอน ชั้นปีที่ 3	11	14.10
	ปริญญาตรี เทียบโอน ชั้นปีที่ 4	24	30.77
	Total (รวม)	78	100.00
4. อายุ			
	ต่ำกว่า 15 ปี	0	0.00
	16 – 20 ปี	67	85.90
	21 – 30 ปี	11	14.10
	Total (รวม)	78	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาอุตสาหกรรมเกษตร จำนวน 78 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 84.62 ระดับการศึกษาปริญญาตรี เทียบโอน ชั้นปีที่ 4 จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 และมีอายุในช่วง 16-20 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 85.90

- 2) การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ	$\bar{x}$	S.D
1. ปัจจัยด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ	4.55	0.71
2. ปัจจัยด้านการส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา	4.48	0.76

3. ปัจจัยด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผลทักษะผู้เรียน	4.68	0.66
4. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.47	0.78
โดยภาพรวม	4.55	0.73

ผลวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 2 โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร โดยรวมค่าเฉลี่ยสูงสุด คือปัจจัยด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผลทักษะผู้เรียน ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.66)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ปัจจัยที่รองลงมาคือ ปัจจัยด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.55 (0.71) ปัจจัยด้านการส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา มีค่าเฉลี่ยที่ 4.48 (0.76) และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยที่ 4.47 (0.78) ตามลำดับ

3) การวิเคราะห์ระดับทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย แลค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความสามารถและทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร

ระดับทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร	$\bar{x}$	S.D
1. ทักษะคุณธรรม จริยธรรม	4.36	0.80
2. ทักษะความรู้	4.51	0.70
3. ทักษะทางปัญญา	4.52	0.65
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา	4.33	0.80
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.34	0.73
โดยภาพรวม	4.41	0.74

ผลวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 3 โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ระดับทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร โดยรวมค่าเฉลี่ยสูงสุด คือทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.65)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทักษะความรู้ มีระดับความคิดเห็นที่ส่งผลในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.51 (0.70) รองลงมาคือ ทักษะคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยที่ 4.36 (0.80) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยที่ 4.34 (0.73) และทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา มีค่าเฉลี่ยที่ 4.33 (0.80) ตามลำดับ

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อพัฒนาบัณฑิตสู่ทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ในระดับมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผลทักษะผู้เรียน ซึ่งสอดคล้อง ชาญณรงค์ ถักขีเรียนาวิน และคณะ (2560) พบว่า การประเมินผลทักษะผู้เรียนเป็นปัจจัยที่มีผลต่อทักษะวิชาชีพ เช่นเดียวกับกับเบญจวรรณ ศรีคำนวล และคณะ (2560) ที่พบว่าปัจจัยด้านหลักสูตรและวิธีสอนส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปัจจัยรองลงมาคือ ปัจจัยด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ สอดคล้องกับสอดคล้องกับ พุทธชาติ เกตุศิริ (2555) ที่พบว่าพฤติกรรมการสอนของครูส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ประกอบด้วย นโยบาย ความรู้ความเข้าใจ เทคนิคการสอน การฝึกอบรม ปฏิบัติการสอน นิเทศติดตาม และการจูงใจ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับยุคสมัย สอดคล้องกับ Ogbuanya, T.C. & Chukwuedo, S.O. (2017) ที่พบว่าการจัดสภาพแวดล้อมโดยใช้ระบบการให้คำปรึกษาอาชีพสามารถใช้ในการพยากรณ์ทักษะอาชีพ และรูปแบบการฝึกอบรมอาชีพเป็นปัจจัยที่ปรับทักษะด้านอาชีพ

ระดับทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ที่สอดคล้องกับการพัฒนาบัณฑิตสู่ทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 พบว่า 1. ทักษะทางปัญญา และทักษะความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552) ที่กำหนดว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) มาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of Learning) ประกอบด้วย ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึงความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา ทักษะด้านความรู้ หมายถึงมีองค์ความรู้ในสาขาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ รวมทั้งตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ ในหลักสูตรที่เตรียมให้นักศึกษาเพื่อปฏิบัติงานวิชาชีพนักศึกษาจะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ เทคนิค ข้อบังคับ รวมถึงวิธีการปรับปรุงให้ทันตามกาลเวลา เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

บทสรุป

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อพัฒนาบัณฑิตสู่ทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 เป็นการศึกษาเพื่อทราบถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะวิชาชีพและระดับทักษะวิชาชีพของนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อพัฒนาบัณฑิตสู่ทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งจากผลการศึกษา พบปัจจัยด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผลทักษะผู้เรียน มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดต่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และทักษะปัญญาและทักษะความรู้ มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด การศึกษาในครั้งนี้จะเป็นแนวทางการพัฒนาระดับทักษะวิชาชีพ สนับสนุนและเสริมแรงด้านปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพของนักศึกษา อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้ได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้เกิดการประโยชน์ต่อการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการและการศึกษาวิจัยในขั้นต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ สาขาอุตสาหกรรมเกษตร คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ และนักศึกษาสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามจนทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- ชาญณรงค์ ลักษณะรียนาวิน ทรเนตร อารีโสภณพิเชฐ และปทีป เมธาคุณาวุฒิ. (2560). “การพัฒนาโลกเสมือนเพื่อเสริมทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในประเทศไทย.” วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี. 11, 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม): 254-270.
- เบญจวรรณ ศรีคำนวล ปัญญา ทองนิล และกาญจนา บุญส่ง. (2560). “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.” วารสาร Veridian e-Journal. 10, 2. (พฤษภาคม-สิงหาคม). 2535-2548.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2557). การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พุทธชาติ เกตุหิรัญ. (2555). “รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). กรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง กรอบมาตรฐาน คุณวุฒิ: การพัฒนา รายละเอียดของหลักสูตรและรายวิชาให้มีคุณภาพ 30 กันยายน – 2 ตุลาคม 2552 ณ โรงแรมเรดิสัน กรุงเทพฯ.
- Ogbuanya, T.C. & Chukwuedo, S.O. (2017). “Career-training mentorship intervention via the Dreyfus model: Implication for career behaviors and practical skills acquisition in vocational electronic technology.” Journal of Vocational Behavior. 103: 88-105.
- Slavin, Robert E. (1990). Cooperative Learning : Theory, Research and Practice. New Jersey : Prentice - Hall.
- Treleven, L. & Voola, R. (2008) . “ Integrating the development of graduate attributes through constructive alignment.” Journal of Marketing Education. 30(2), 160-173.
- WHO. (1994). Life skill education in schools. Geneva : World Health Organization/Division of Mental Health.

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาการแนะแนวนักเรียน ของสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

Data Analysis for The Development of a Student Guidance of The Department of Computer Technology

สุพรรณษา ใจหนึ่ง^{*1} ศักดิ์ชาติญ์ เหลืองมณีโรจน์² อัญวีณ์ ไชยวชิระกัมพล³ ณัฐพงษ์ มิ่งพุกกะ⁴
และวาทการ มูลไชยสุข⁵

สาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์^{1,2,3,4,5}

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : saandruy2558@gmail.com*

บทคัดย่อ

ปัจจุบันการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจขององค์กร ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ประกอบและพัฒนากการแนะแนวการศึกษาต่อ และศึกษาศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสาขาวิชา โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ทั้ง 3 หลักสูตรของสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เครื่องมือที่ใช้วิจัย ได้แก่แบบสอบถามออนไลน์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า มีผู้กรอกแบบสอบถาม จำนวน 36 คน ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ และมีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (สายวิทย์-คณิต) และศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (4 ปี) โดยรู้จักสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์จากรุ่นพี่เป็นผู้แนะนำมา ด้วยเหตุผลที่อยากจะมาเรียนสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ คือต้องการอาชีพที่มั่นคง จากองค์ประกอบที่สำคัญเหล่านี้สามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปกำหนดยุทธวิธีในการแนะแนวการศึกษาในภาคเรียนต่อไป และทำให้สามารถแนะแนวได้ตรงกลุ่มเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การวิเคราะห์ข้อมูล การแนะแนว

Abstract

Current data analysis is necessary for the decision making of the organization. Therefore, this research had analyzed the data of students in the department of computer technology for use in the development of overall strategy and development of further education guidance according to factors that affect the selection of programs. The sample group used in this research is 1st year students enrolled in the first semester of the academic year 2019 for all three courses in the department of computer technology. Research tools Including online questionnaires were used to analyze the data as a percentage. The research results found that there were 36 people filling out the questionnaires, most of them living in Surin province and have educational qualifications at Mattayomsuksa 6 (Science-Mathematics) and mostly prefer to study bachelor of Industrial Education (4 years) by knowing computer technology from seniors as a guide. For reasons of wanting to study computer technology, a stable career

showed these important components. This information can be used to formulate strategies for educational guidance in the next semester and able to guide in the target group more efficient.

Keywords: Data analysis, development student guidance

บทนำ

ปัจจุบันมีสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ทั้งที่เป็นหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ส่งผลให้แต่ละหน่วยงานมีการพยายามที่จะพัฒนาองค์กรของตนเพื่อที่จะรองรับกับสภาพการแข่งขันที่เกิดขึ้น โดยมีการสร้างแรงจูงใจที่จะให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจที่จะเข้าศึกษาต่อในสถาบันของตนด้วยกลยุทธ์และแนวทางต่าง ๆ ขณะเดียวกันสถาบันอุดมศึกษายังเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและชุมชนนั้น จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องรับรู้ความคาดหวัง ความต้องการ ความจำเป็น และสภาพการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของสังคมและชุมชนที่มีต่อสถาบันทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อจะนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนดำเนินงานและการจัดกิจกรรมให้สนองตอบต่อสังคมในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม และเป็นไปตามพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ๆ (สงบ,2544) การแนะแนวทางการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่ส่งเสริม กระตุ้น สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนสามารถนำข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มาใช้เป็นประโยชน์ในการวางแผนและการตัดสินใจ (ภาวิดา,2558) เพื่อเป็นตัวกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจ ทั้งนี้ในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า ตลอดจนผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีหลากหลายทางเลือก จะเห็นได้จากทั่วประเทศมีสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด จำนวน 173 แห่ง ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาในสังกัด/ในกำกับของรัฐ 80 แห่ง, สถาบันอุดมศึกษาเอกชน 71 แห่ง วิทยาลัยชุมชน 21 แห่ง และสถาบันอุดมศึกษาสังกัดอื่นๆ 9 แห่ง (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา,2561) ทั้งนี้ยังไม่รวมวิทยาเขตที่อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานวิทยาเขตสุรินทร์ เป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐ โดยมีนโยบายการจัดการศึกษาคือ มุ่งมั่นสร้างคนดี คนเก่ง สู่สังคม อีกทั้งยังพันธกิจในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการสำหรับการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 2 คณะ ได้แก่คณะเทคโนโลยีและการจัดการ และคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี(มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานวิทยาเขตสุรินทร์, 2562)

สาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สังกัดคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ที่เปิดสอนวิชาชีพด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ได้จัดการศึกษา 2 ระดับคือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาเทคนิคคอมพิวเตอร์ ระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ภาคปกติและเทียบโอน) และหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ และพบว่านักศึกษาที่เข้ามาศึกษาต่อส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์, ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี และศรีสะเกษ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานวิทยาเขตสุรินทร์, 2562) ปัจจุบันสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นอีกหนึ่งสาขาที่ประสบปัญหาจำนวนนักศึกษาเข้าเรียนต่อได้ลดลงอย่างต่อเนื่องตลอดสี่ปีที่ผ่านมา สิ่งเหล่านี้เป็นภาวะวิกฤติที่สาขาจำเป็นต้องวางแผนกลยุทธ์เพื่อออกแนะแนว และสร้างแรงกระตุ้นให้กับกลุ่มเป้าหมายสนใจในสาขาให้มากขึ้นเพื่อที่จะสามารถดำรงภารกิจในการผลิตบัณฑิตทางด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นกระบวนการของการตรวจสอบข้อมูล(เขาวลักษณะ และโสภณ,2559)ทำ ความสะอาดข้อมูล และการสร้างแบบจำลองข้อมูลโดยมีเป้าหมายในการค้นหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์แจ้งข้อสรุปและสนับสนุนการตัดสินใจ ซึ่งในโลกธุรกิจปัจจุบันการวิเคราะห์ข้อมูลมีบทบาทในการตัดสินใจทางวิทยาศาสตร์มากขึ้นและช่วยให้ธุรกิจหรือองค์กรดำเนินงาน

ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนด้านการศึกษาได้นำเอาการวิเคราะห์ข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและช่วยในการตัดสินใจ ซึ่งเห็นได้จากงานวิจัยของ (สุพัฒนกุล, 2556) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับตัวแบบและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกแผนการเรียนและความสามารถในการศึกษาในแผนการเรียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าตัวแบบที่ได้พัฒนาขึ้นสามารถบ่งบอกได้ว่าปัจจัยใดมีผลต่อการเลือกแผนการเรียนของนักเรียน และยังพบว่ารายวิชาพื้นฐานในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและผลการเรียนมีผลโดยตรงต่อการตัดสินใจในการเลือกแผนการเรียนของผู้เรียน

ในแต่ละปีทางคณะได้มีการจัดเก็บข้อมูลของนักศึกษาเป็นจำนวนมาก เช่นประวัตินักศึกษา ที่ประกอบด้วย ข้อมูลประวัติส่วนตัว ข้อมูลคุณวุฒิการศึกษา ตลอดจนผลการเรียน เป็นต้น แต่ข้อมูลเหล่านี้ถูกไม่ถูกนำมาใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง เพียงแต่เก็บไว้ในระบบฐานข้อมูลเท่านั้น ดังนั้นสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ใช้ศาสตร์ของการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำการค้นหาตัวแปรที่สำคัญที่ผู้เรียนตัดสินใจมาเรียนในสาขาเพื่อการออกแนะแนวการศึกษาของสาขาให้ตรงตามกลุ่มเป้าหมาย โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้คือเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

จุดประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์
2. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ

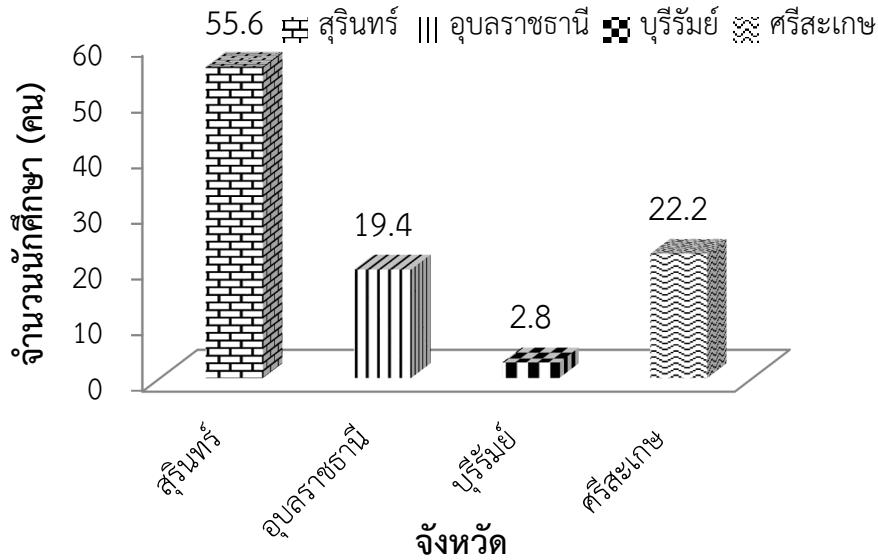
- 1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามออนไลน์จำนวน 16 ข้อ
- 2) ขั้นตอนในการดำเนินงาน มีดังต่อไปนี้
  - 2.1 เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ตลอดจนรวบรวมข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์จากระบบบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เนื่องจากข้อมูลของนักศึกษามีจำนวนมากจึงจำเป็นต้องเลือกเก็บข้อมูลเฉพาะกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น โดยคณะผู้วิจัยได้เลือกเก็บรวบรวมข้อมูลเฉพาะนักศึกษาที่ขึ้นต้นด้วยรหัส 62 ที่สังกัดสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี
  - 2.2 ออกแบบแบบสอบถาม โดยวิจัยคำถามจำนวน 16 ข้อ เป็นคำถามแบบปลายปิด
  - 2.3 สร้างแบบสอบถามด้วยกูเกิ้ล ฟอรัม (Google form) เพื่อประหยัดงบประมาณและลดปริมาณการใช้กระดาษ
  - 2.4 ชี้แจงวิธีการกรอกแบบสอบถามบนกูเกิ้ล ฟอรัม (Google form) ให้กับผู้ใช้
  - 2.5 กำหนดให้ผู้ใช้ลงมือทำแบบสอบถาม 10 นาที
  - 2.6 รวบรวมข้อมูลและแปลผลข้อมูล โดยใช้สถิติการหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัย

1. จังหวัดที่สำเร็จการศึกษา

จากกลุ่มตัวอย่างมีผู้กรอกแบบสอบถามจำนวน 36 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 และจบจากสถานศึกษาในจังหวัดสุรินทร์ (ร้อยละ 55.6)

รองลงคือจังหวัดศรีสะเกษ (ร้อยละ 22.2) จังหวัดอุบลราชธานี (ร้อยละ 19.4) และจังหวัดบุรีรัมย์ (ร้อยละ 2.8) ตามลำดับ รายละเอียดดังรูปที่ 1

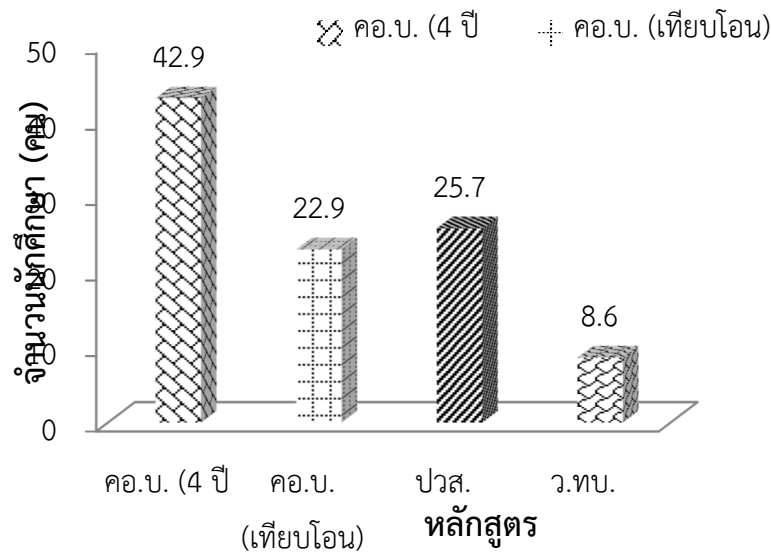

รูปที่ 1: จังหวัดที่สำเร็จการศึกษา

2. จำนวนผู้สมัครโดยแยกตามหลักสูตร

จากกลุ่มตัวอย่างที่กรอกแบบสอบถาม สามารถแบ่งตามหลักสูตรที่เข้ามาศึกษาต่อ (รายละเอียดดังรูปที่ 2) โดยได้ดังต่อไปนี้

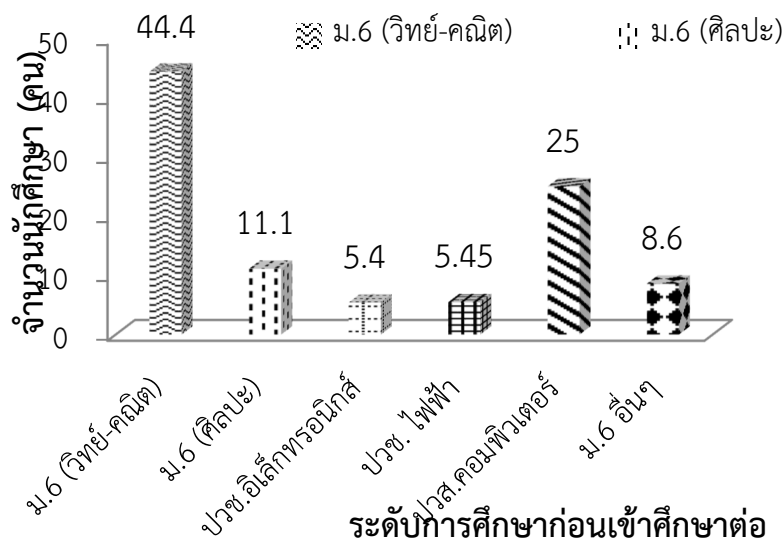
- 1) หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (4 ปี) (ร้อยละ 42.9)
- 2) หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (เทียบโอน) (ร้อยละ 22.9)
- 3) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาเทคนิคคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 25.7)
- 4) หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 8.6)

รูปที่ 2: สัดส่วนหลักสูตรที่นักศึกษาสนใจสมัคร

3. ระดับการศึกษาก่อนเข้าศึกษาต่อที่สาขา

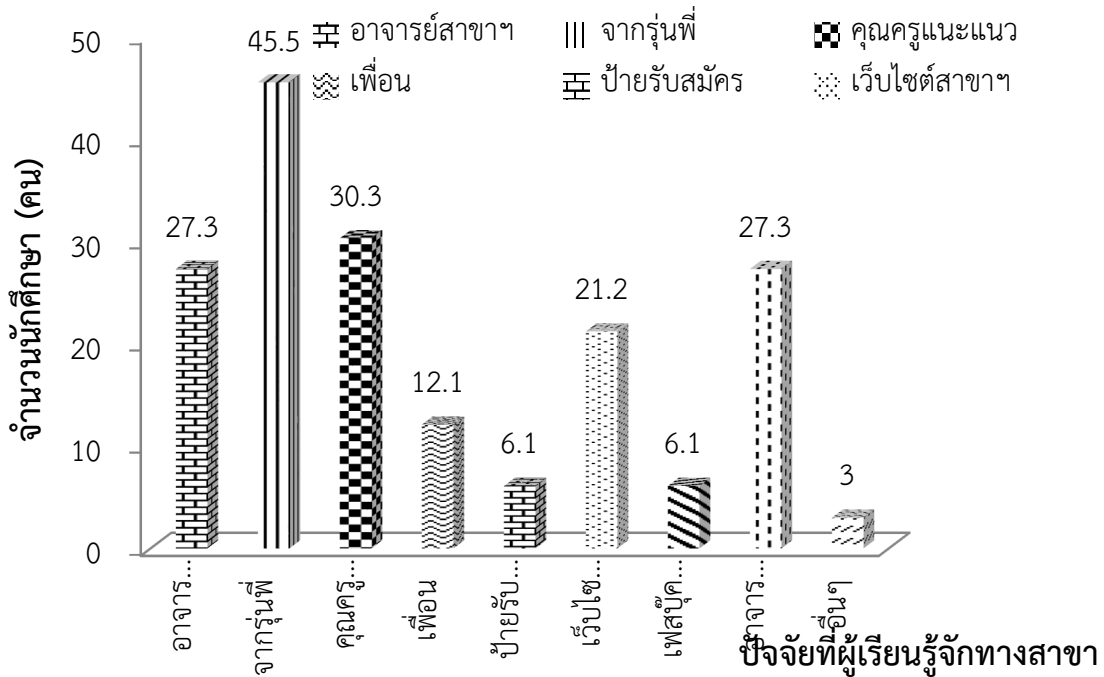
จากกลุ่มตัวอย่างที่กรอกแบบสอบถาม พบว่าผู้เรียนที่เข้าศึกษาต่อในสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สำเร็จการศึกษา ระดับการศึกษามัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 สายวิทย์-คณิต (ร้อยละ 44.4) เป็นส่วนใหญ่ และรองลงมาคือระดับการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 25) ระดับการศึกษามัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 สายศิลปะ (ร้อยละ 11.1) ระดับการศึกษามัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 อื่นๆ (ร้อยละ 8.6) ระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาไฟฟ้า (ร้อยละ 5.45) และระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาอิเล็กทรอนิกส์ (ร้อยละ 5.4) ตามลำดับ รายละเอียดดังรูปที่ 3

รูปที่ 3: ระดับการศึกษาของนักเรียนที่สนใจมาเรียนหลักสูตรของสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

4. ปัจจัยที่ผู้เรียนรู้จักทางสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

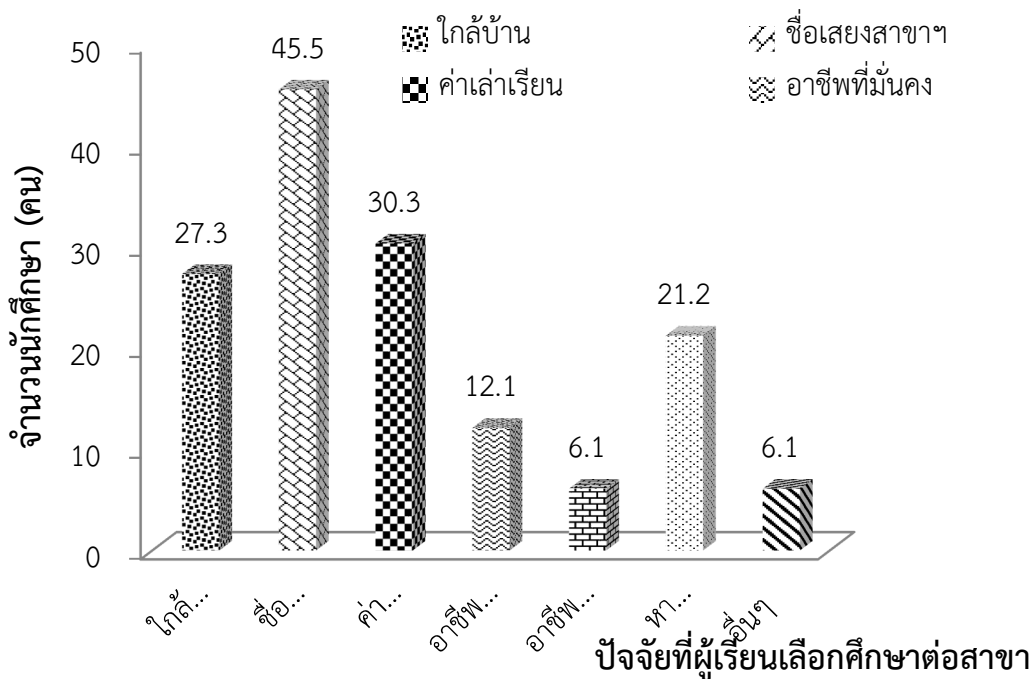
จากกลุ่มตัวอย่างที่กรอกแบบสอบถาม พบว่านักศึกษารู้จักสาขาคอมพิวเตอร์จากรุ่นพี่ที่แนะนำมา (ร้อยละ 45.5) เป็นอันดับแรก และรองลงมาคือ คุณครูที่โรงเรียน (ร้อยละ 30.3) อาจารย์ที่สาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ออกแนะแนว (ร้อยละ 27.3) เว็บไซต์สาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 21.2) เพื่อน (ร้อยละ 12.1) ป้ายรับสมัครหน้ามหาวิทยาลัย (ร้อยละ 6.1) เฟสบุ๊คสาขา (ร้อยละ 6.1) และอื่นๆ (ร้อยละ 1) ตามลำดับ รายละเอียดดังรูปที่ 4

รูปที่ 4: ปัจจัยที่ผู้เรียนรู้จักทางสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

5. ปัจจัยที่ผู้เรียนเลือกศึกษาต่อสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

จากกลุ่มตัวอย่างที่กรอกแบบสอบถาม ปัจจัยที่ผู้เรียนเลือกศึกษาต่อสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ปัจจัยแรกคือความต้องการอาชีพที่มั่นคง (ร้อยละ 46.4) สถานที่เรียนอยู่ใกล้บ้าน (ร้อยละ 35.7) ต้องการอาชีพที่รายได้สูง (ร้อยละ 28.5) ชื่อเสียงของสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 19.6) การหางานง่าย (ร้อยละ 14.2) ค่าเล่าเรียนราคาถูก (ร้อยละ 10.7) เหตุผลอื่นๆ (ร้อยละ 3.5) ตามลำดับ รายละเอียดดังรูปที่ 4

รูปที่ 5: ปัจจัยที่ผู้เรียนเลือกศึกษาต่อสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

การอภิปรายผล

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียน พบว่าผู้เรียนที่ตัดสินใจมาเรียนสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ส่วนใหญ่มาจากจังหวัดสุรินทร์ ดังนั้นควรแนะแนวการศึกษาภายในจังหวัดสุรินทร์เป็นอันดับแรก นอกจากนี้จำนวนผู้เรียนที่ตัดสินใจมาเรียนกับทางสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ยังคงประกอบด้วยนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปลายและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

2) ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

จากการศึกษาปัจจัยและแนวโน้มผู้เรียนมาศึกษาสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้เพราะต้องการงานที่มั่นคงมากกว่าปัจจัยอื่น ทางสาขาจึงควรมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับปัจจัยสองตัวนี้ แทนการออกแนะแนวเพียงอย่างเดียวหรือนแนะแนวในภาพกว้าง นอกจากนี้ผู้เรียนส่วนใหญ่ตัดสินใจมาเรียนกับทางสาขาปัจจัยหลักเกิดจากการแนะนำของรุ่นพี่และอาจารย์เป็นหลัก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรุ่นพี่และอาจารย์สามารถให้ข้อมูลหลักสูตรได้ถูกต้อง

บทสรุป

การเก็บข้อมูลผู้สนใจเข้าศึกษาสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นสิ่งที่เป็นอย่างยิ่งทำให้ช่วยในการบริหารการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อมูลที่ได้มาจะกลายเป็นองค์ความรู้ที่จะช่วยการแนะแนวของทางสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในแต่ละปีมีประสิทธิภาพและทำให้งานตรงเป้าหมายมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานวิทยาเขตสุรินทร์. (2562). รายชื่อนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และปีที่ 3 เทียบโอน
ที่ลงทะเบียนเรียนแต่ละรายวิชาในสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562.
เข้าถึงเมื่อ(2 สิงหาคม 2562). เข้าถึงได้จาก ([http://ess.surin.rmuti.ac.th/RMUTI/Registration/WebSearch/
StudentClassList.aspx](http://ess.surin.rmuti.ac.th/RMUTI/Registration/WebSearch/StudentClassList.aspx))

เยาวลักษณ์ ขาดิปัญญาชัย และโสภณ เพิ่มศิริวัลลภ. (2559). คำถามที่พบบ่อย (FAQ) เกี่ยวกับ Big data และ Data
analytics. เข้าถึงเมื่อ (2 สิงหาคม 2562). เข้าถึงได้จาก ([http://www.thai-iod.com/imgUpload/file/Library/
/
IT%20Governance/_____\(FAQ\)%20_____%20Big%20Data%20_____%20Data%20analytics%20-%20IOD%20Boardroom%20Vol_48%20Issue%205_2016.pdf](http://www.thai-iod.com/imgUpload/file/Library/IT%20Governance/_____(FAQ)%20_____%20Big%20Data%20_____%20Data%20analytics%20-%20IOD%20Boardroom%20Vol_48%20Issue%205_2016.pdf))

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2558). การจัดและการบริหารงานวิชาการ: การแนะแนวทางการศึกษา. ทาย. เข้าถึงเมื่อ
(2 สิงหาคม 2562). เข้าถึงได้จาก (<http://e-book.ram.edu/e-book/e/EA634/EA634-9.pdf>).

สงบ ลักษณะ. (2544). มหาวิทยาลัยราชภัฏภารกิจที่ท้าทาย. เข้าถึงเมื่อ (2 สิงหาคม 2562). เข้าถึงได้จาก
(http://www.moe.go.th/main2/article/duty_dare.htm).

สุพัฒน์กุล ภัคโชค. (2556). ตัวแบบการเลือกแผนการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. โดยการศึกษาผลการเรียนรายวิชา
หลัก ด้วยเทคนิคเหมืองข้อมูล. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเว็บคณะ
เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา. (2561). รวมทุกสถาบันอุดมศึกษา. เข้าถึงเมื่อ (2 สิงหาคม 2562).
เข้าถึงได้จาก (http://www.mua.go.th/users/bhes/MUA_CURR/CurrCer.html)

การศึกษาความสามารถในการสร้างกำไรจากงานฟาร์มของคณะเกษตรศาสตร์และ เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

Study on Profitability Earned from Farm Activities of Faculty of Agriculture and Technology, Rajamangala University of Technology Isan, Surin

ศศิชา คงราศรี^{1*} วุฒิภัทร สุขช่วย² ทรงยศ กิตติชนม์ธวัช³ วุฒิชัย สิทธิวงษ์⁴ สุภาวดี ชอบเสรีจ⁵
และสำเนาวิ เสาวกุล⁶

งานบริหารงานทั่วไป คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์^{1,2,3,4}

สาขาบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์⁵

สาขาประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน , วิทยาเขตสุรินทร์⁶

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : Bambooblossom.38@Gmail.com*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการสร้างกำไรจากงานฟาร์มของคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เพื่อให้ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจในการพัฒนาฟาร์มกลุ่มตัวอย่างคือ ฟาร์มของคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 4 ฟาร์ม ประกอบด้วยฟาร์มสาขาพืชศาสตร์ สิ่งทอและการออกแบบ ฟาร์มสาขาสัตวศาสตร์ ฟาร์มสาขาประมง และฟาร์มสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ทำการเลือกโดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ข้อมูลทางการเงินช่วงปี 2559 -2561 ซึ่งเป็นผลการดำเนินงานของฟาร์ม การศึกษานี้ได้ทำการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน อัตราส่วนกำไรสุทธิ และร้อยละของแนวโน้มความสามารถในการทำกำไร ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานของงานฟาร์มสาขาอุตสาหกรรมเกษตรและงานฟาร์มสาขาพืชศาสตร์ สิ่งทอและการออกแบบ ในช่วง 3 ปี ได้รับผลกำไรสุทธิทุกปี นอกจากนี้แนวโน้มความสามารถในการสร้างกำไรได้มีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน ดังนั้นงานฟาร์มสาขาอุตสาหกรรมเกษตรและงานฟาร์มสาขาพืชศาสตร์ สิ่งทอและการออกแบบ จึงเป็นงานฟาร์มที่ควรได้รับการพัฒนา เพื่อเพิ่มมูลค่าในอนาคตและสร้างกำไร งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าการวิเคราะห์ความสามารถในการสร้างกำไรเป็นสิ่งสำคัญในการสนับสนุนการวางแผนการดำเนินงานตามกลยุทธ์ทางการเงินของคณะให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คำสำคัญ: การสร้างกำไร การจัดการฟาร์ม การวิเคราะห์การเงิน

Abstract

The present research purposely was undertaken to analyze profitability earned from farm activities of the Faculty of Agriculture and Technology Rajamangala University of Technology Isan, Surin campus, for making information available for executive decision-making on farm development. Samples are 4 farms of the faculties including plant science, textile and design farms, animal science, fishery science, as well as agro-industry. Sampling adopted was specific sampling method. Data collection was

conducted on financial data on farm activity outputs during 2016-2018. Data analysis methods included financial ratio, net profit ratio as well as percentage of profitability trend. Research results show that the agro-industry, plant science as well as textile and design could be operated with profits during this 3-year period. There also was an increasing trend in profit making during such period in comparisons to the based year. Therefore these three farms should be supported to create value-added and profit in the future. The present research highlights that analysis on profitability is considered important for business planning to efficiently and effectively operate in accordance to financial strategies of the faculty.

Keywords: Profitability, Farm management, Financial Analysis

บทนำ

การจัดการฟาร์ม เป็นการดำเนินงานภายใต้สถานการณ์ความเสี่ยง และความไม่แน่นอนอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยหลายอย่างที่เกษตรกรไม่สามารถควบคุมได้ เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพดินฟ้าอากาศ การขึ้นลงของราคาสินค้าเกษตร ตลอดจนความต้องการและการแข่งขันในการผลิตสินค้าเกษตร ดังนั้น ความจำเป็นในการจัดการหรือการตัดสินใจนั้นจึงมีความสำคัญ หากการจัดการไม่เหมาะสมหรือไม่ถูกต้องอาจจะทำให้เกิดการขาดทุนหรือเสียหายได้ ถ้ามีการจัดการที่ดี ตัดสินใจที่ถูกต้องก็จะทำให้ประสบความสำเร็จได้ หมายความว่ามีความเสียหายน้อยที่สุด หรือมีความเสี่ยงน้อยแต่ได้ประโยชน์มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อมุ่งเน้นการหาแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ภายในฟาร์ม เช่น ทรัพยากรที่ดิน ทุน และแรงงาน เป็นหลัก

นักวิจัยหลายกลุ่มให้ความสนใจที่จะวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Velury, Jenkins., 2006) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นสถาบันกับคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียน พบว่าในการวัดคุณภาพของกำไรนั้น ใช้การพยากรณ์มูลค่าในอนาคตหรือมูลค่าในอดีตเป็นการวัดความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดกับคุณภาพกำไรเพื่อการตัดสินใจลงทุน (Halimanhton et al. 2014) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของผลิตภัณฑ์สบู่ เครื่องหอม เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์ในห้องน้ำ โดยการใช้อัตราส่วนทางการเงินวัดผลการดำเนินงานของกิจการ (เกษรี, 2558) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน โดยใช้เครื่องมือทางการเงินในการประเมินผลการดำเนินงานของกิจการเพื่อทราบถึงฐานะและความมั่นคงของกิจการใช้ในการตัดสินใจลงทุน (โสภณ, 2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินด้านที่แสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และอัตรากำไรสุทธิของกิจการ อัตราส่วนทางการเงินเป็นเครื่องมือหนึ่ง ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของข้อมูลต่างๆ ในงบการเงิน บ่งชี้ถึงฐานะทางการเงิน สภาพคล่อง ผลการดำเนินงาน และความสามารถในการทำกำไรของกิจการผู้บริหารสามารถทราบถึงศักยภาพ การบริหารงานที่ผ่านมา นำไปสู่การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการดำเนินงานที่จะลดความเสี่ยงและ สร้างผลตอบแทนให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกิจการนั้นได้อย่างเหมาะสม และใน (เนตรวดี, 2561) การวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของผลิตภัณฑ์มะพร้าว เพื่อการลงทุนพัฒนาผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา : วิสาหกิจชุมชนแปรรูปมะพร้าวอามาน ตำบลโคกเคียน อำเภอเมืองจังหวัดนราธิวาส เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ในอนาคตและวิสาหกิจชุมชนจะได้รับผลตอบแทนจากส่วนทุนกลับคืนมาในสัดส่วนที่สูง อีกทั้งการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสามารถในการสร้างกำไรของงานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ซึ่งมีฟาร์ม 4 สาขาได้แก่ ฟาร์มสาขาพืชศาสตร์ สิ่งทอและการออกแบบ ประกอบด้วย 1.แผนกนาข้าว-โรงสี 2.แผนกเห็ด 3.แผนกเรือนเพาะชำ 4.แผนกสวนผัก 5.

แผนกพืชไร่ 6.แผนกไม้ดอก 7.แผนกไม้ผล 8.แผนกหม่อนไหม 9.แผนกปุ๋ยหมัก 10.แผนกอื่นๆ ฟาร์มสาขาสัตวศาสตร์ ประกอบด้วย 1.แผนกสุกร 2.แผนกไก่เนื้อ 3.แผนกไข่ 4.แผนกโคนม 5.แผนกโคเนื้อ 6.แผนกกระบือ 7.แผนกแพะแกะ 8.แผนกพืชอาหารสัตว์ 9.แผนกไก่พื้นเมือง ฟาร์มสาขาประมง ประกอบด้วย 1.แผนกเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ 2.แผนกเลี้ยงสัตว์น้ำ 3.แผนกสัตว์น้ำสวยงาม 4.แผนกอื่นๆ ฟาร์มสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ประกอบด้วย 1.แผนกผลิตภัณฑ์ขนม 2.แผนกผลิตภัณฑ์เนื้อ 3.แผนกผลิตภัณฑ์อาหาร 4.แผนกอื่นๆ โดยมีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามกระบวนการวิชา ฝึกให้นักศึกษาต้องมีการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อให้เข้าใจเรื่องระบบการทำฟาร์มเพื่อออกไปเป็นผู้ประกอบการเริ่มต้นตั้งแต่ การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ การเตรียมปัจจัยการผลิตต่างๆ การดูแลรักษาในระบบเกษตรประณีต และการใช้จุลินทรีย์ ตลอดจนถึงการเก็บเกี่ยว การบรรจุหีบห่อ หรือการแปรรูปผลิตภัณฑ์ การจัดการด้านตลาดเพื่อจำหน่าย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษา ผลกำไร-ขาดทุนของงานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
2. เพื่อวัดความสามารถในการทำกำไรของงานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
3. เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของงานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจพัฒนาผลิตภัณฑ์งานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาความสามารถในการทำกำไร โดยเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ คือ อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) เพื่อการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของงานฟาร์ม คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวัดความสามารถในการทำกำไรครั้งนี้ ใช้แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ของงานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีสุ่มตัวอย่าง แบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็น ข้อมูลทางการเงินประจำปีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยศึกษาผลการดำเนินงานประจำปีช่วงปี 2559-2561 (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์, 2559;2560;2561) มาคำนวณเพื่อวัดความสามารถในการทำกำไร ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1: ข้อมูลทางการเงินงานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ในช่วงปี 2559 - 2561

ฟาร์ม	ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561	
	รายได้	กำไร (ขาดทุน)	รายได้	กำไร (ขาดทุน)	รายได้	กำไร (ขาดทุน)

พืชศาสตร์ สิ่งทอฯ			1,379,815.0		1,142,276.5	
	968,764.00	39,507.51	0	491,841.25	0	357,228.14
สัตวศาสตร์	2,130,216.0	97,049.89	3,146,847.0	-	3,927,250.0	237,473.00
	0		0	2,212,611.5	0	
				1		
ประมง	204,867.00	-	130,928.00	-	65,439.00	-
		31,653.00		31,772.00		12,961.00
อุตสาหกรรม เกษตร	69,730.00	69,730.00	182,015.00	112,077.00	19,850.00	6,208.00
รวมทั้งสิ้น	3,373,577.0	174,634.40	4,839,605.0	-	5,154,815.5	587,948.14
	0		0	1,640,465.2	0	
				6		

ที่มา : แผนกบัญชี งานบริหารทรัพยากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาใช้เป็นเครื่องมือทางการเงินเพื่อวัดความสามารถในการทำกำไร และวัดแนวโน้มความสามารถในการทำกำไรที่ใช้ในการวิเคราะห์การตัดสินใจพัฒนาผลิตภัณฑ์งานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ได้ 2 วิธี ดังนี้

1. อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) เป็นวิธีการวิเคราะห์สถานะทางการเงินของกิจการ สามารถเปรียบเทียบความเสี่ยงและผลตอบแทน เพื่อช่วยกิจการ นักลงทุน และเจ้าหนี้ เพื่อทำการตัดสินใจลงทุนได้อย่างชาญฉลาด ดังนั้นการตัดสินใจลงทุนจึงเริ่มจากการประเมินผลการดำเนินงานที่เปลี่ยนแปลงตามเวลาที่แตกต่างกัน ตามแนวคิดของนุชจรี พิเชฐกุล (2560) เลือกใช้วิธีการคำนวณวัดความสามารถในการทำกำไร 2 วิธี ดังนี้

1.1 อัตราส่วนกำไรสุทธิ (Net Profit Margin Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรสุทธิของกิจการว่าเป็นอัตราส่วนเท่าใดของรายได้จากการขายและยังแสดงถึงการควบคุมค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารและค่าใช้จ่ายอื่นๆได้ดียิ่งด้วย

$$\text{สูตรการคำนวณ อัตรากำไรสุทธิ} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{รายได้}} \times 100$$

1.2. การวิเคราะห์อัตราร้อยละของแนวโน้ม (Trend Percentage Analysis) เพื่อดูแนวโน้มหรือทิศทางของรายการผลการดำเนินงาน ใช้ข้อมูลทางการเงิน 3 ปีขึ้นไป ผลลัพธ์ที่ได้ผู้วิเคราะห์สามารถสรุปเป็นข้อคิดเห็นของตนเองว่าแนวโน้มทางการเงินและการดำเนินงานของกิจการ มีแนวโน้มเป็นอย่างไร อีกทั้ง ยังสามารถพยากรณ์เหตุการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตได้อีกด้วย ตามแนวคิดของเพชร ชุมทรัพย์ (2559)

$$\text{สูตรการคำนวณ การวิเคราะห์ทางการเงินวิธีแนวโน้ม} = \frac{\text{รายการที่วิเคราะห์} - \text{รายการปีฐาน}}{\text{รายการปีฐาน}} \times 100$$

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นผลการดำเนินงานประจำปี ช่วงปี 2559-2561 ใช้สำหรับศึกษาผลกำไร-ขาดทุนงานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ และใช้ในการคำนวณอัตราส่วนกำไรสุทธิ (Net Profit Margin Ratio) สำหรับวัดความสามารถในการทำกำไร และใช้ผลลัพธ์จากการคำนวณการวัดความสามารถในการทำกำไรมาคำนวณอัตราร้อยละของแนวโน้ม (Trend Percentage Analysis) สำหรับวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรเพื่อให้ผู้บริหารคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีใช้ในการตัดสินใจพัฒนาผลิตภัณฑ์งานฟาร์ม คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

วิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณในการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารในการพัฒนาพัฒนาผลิตภัณฑ์งานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งการวิเคราะห์จะครอบคลุมถึงอัตราส่วนกำไรสุทธิ (Net Profit Margin Ratio) และการวิเคราะห์อัตราร้อยละของแนวโน้ม (Trend Percentage Analysis)

ผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาผลกำไร-ขาดทุนของงานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

1. ผลการศึกษากำไร-ขาดทุนของงานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์จากตารางที่ 1 พบว่า รายได้งานฟาร์มสาขาพืชศาสตร์ สิ่งทอและการออกแบบและสาขาสัตวศาสตร์ มีรายได้มากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับสาขาอื่นๆ แต่ก็มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง เมื่อเทียบรายได้ออกแล้วทำให้มีกำไร (ขาดทุน) สุทธิบ้างในบางปี ส่วนสาขาประมงมีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ ทำให้ขาดทุนสะสมทุกปี และสาขาอุตสาหกรรมเกษตรมีผลกำไรทุกปี

2. อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรของงานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ดังตารางที่ 2 ผลการคำนวณอัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไรงานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ในช่วงปี 2559 - 2561

ตารางที่ 2 : ผลการคำนวณอัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไรงานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ในช่วงปี 2559 - 2561

ฟาร์ม	อัตราส่วนกำไร (ขาดทุน) สุทธิ (เปอร์เซ็นต์)		
	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
พืชศาสตร์ สิ่งทอและการออกแบบ	4.08	35.65	31.27
สัตวศาสตร์	4.56	(70.31)	6.05
ประมง	(15.45)	(24.27)	(19.81)
อุตสาหกรรมเกษตร	100.00	61.58	31.27

จากตารางที่ 2 พบว่า อัตราส่วนกำไรสุทธิ (Net Profit Margin Ratio) งานฟาร์มสาขาพืชศาสตร์ สิ่งทอและการออกแบบในปี 2559 มีกำไรสุทธิ คิดเป็น 4.08% จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์งานฟาร์มสาขาพืชศาสตร์ สิ่งทอและการออกแบบ ในปี 2560 มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากปี 2559 โดยมีกำไรสุทธิคิดเป็น 35.65% และในปี 2561 มีกำไรสุทธิลดลงจากปี 2560 โดยมีกำไรสุทธิคิดเป็น 31.27% งานฟาร์มสาขาสัตวศาสตร์ในปี 2559 มีกำไรสุทธิคิดเป็น 4.56% จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์งานฟาร์มสาขาสัตวศาสตร์ ในปี 2560 ขาดทุนสุทธิสูงสุดคิดเป็น 70.31% และในปี 2561 มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากปี 2560 คิดเป็น 6.05% ส่วนงานฟาร์มสาขาประมง ในปี 2559 ขาดทุนสุทธิ 15.45% จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์งานฟาร์มสาขาประมง ในปี 2560 ขาดทุนเพิ่มขึ้นจากปี 2559 คิดเป็น 24.27 % และในปี 2561 ขาดทุนต่อเนื่อง คิดเป็น 19.81% และงานฟาร์มสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ในปี 2559 มีกำไรสุทธิคิดเป็น 100% จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์งานฟาร์มสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ในปี 2560 มีกำไรสุทธิลดลงจากปี 2559 คิดเป็น 61.58% และในปี 2561 มีกำไรสุทธิลดลงจากปี 2560 คิดเป็น 31.27%

ตารางที่ 3 : ผลการคำนวณแนวโน้มอัตราส่วนกำไรสุทธิ งานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ในช่วงปี 2559 - 2561

สาขาวิชา	แนวโน้มอัตราส่วนกำไรสุทธิ (เปอร์เซ็นต์)		
	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
พืชศาสตร์ สิ่งทอและการออกแบบ	(85.99)	74.47	26.72
สัตวศาสตร์	(138.75)	(783.44)	(194.82)
ประมง	(242.50)	(243.04)	(158.35)
อุตสาหกรรมเกษตร	1,078.47	1,794.15	4.92

จากตารางที่ 3 พบว่า แนวโน้มอัตราส่วนกำไรสุทธิ งานฟาร์มสาขาพืชศาสตร์ สิ่งทอและการออกแบบ ในปี 2559 มีแนวโน้มกำไรสุทธิลดลงจากปีฐานคิดเป็น 85.99% ของรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์งานฟาร์ม ในปี 2560 มีแนวโน้มกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากปีฐานคิดเป็น 74.47% และในปี 2561 มีแนวโน้มกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากปีฐานคิดเป็น 26.72% งานฟาร์มสาขาสัตวศาสตร์ในปี 2559 มีแนวโน้มกำไรสุทธิลดลงจากปีฐานคิดเป็น 138.75% ของรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์งานฟาร์มสาขาสัตวศาสตร์ ในปี 2560 มีแนวโน้มกำไรสุทธิลดลงจากปีฐานคิดเป็น 783.44% และในปี 2561 มีแนวโน้มกำไรสุทธิลดลงจากปีฐานคิดเป็น 194.82% งานฟาร์มสาขาประมง มีแนวโน้มกำไรสุทธิลดลงจากปีฐานคิดเป็น 242.50% ของรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์งานฟาร์มสาขาประมง ในปี 2560 มีแนวโน้มกำไรสุทธิลดลงจากปีฐานคิดเป็น 243.04% และในปี 2561 มีแนวโน้มกำไรสุทธิลดลงจากปีฐานคิดเป็น 158.35% งานฟาร์มสาขาอุตสาหกรรมเกษตร มีแนวโน้มกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากปีฐานคิดเป็น 1,078.47% ของรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์งานฟาร์มสาขาอุตสาหกรรมเกษตรในปี 2560 มีแนวโน้มกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากปีฐานคิดเป็น 1,794.15% และในปี 2561 มีแนวโน้มกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากปีฐานคิดเป็น 4.92%

การอภิปรายผล

การวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของงานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จากการศึกษาผลกำไร-ขาดทุนของงานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ งานฟาร์มสาขาพืชศาสตร์ สิ่งทอและสาขาสัตวศาสตร์ทำรายได้ให้ฟาร์มมากที่สุดเนื่องจากมีหลายแผนกในฟาร์ม แต่ก็มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างมากเช่นกัน ได้แก่ วัตถุดิบ อาหาร ค่าแรงงาน ค่าตอบแทน ค่าซ่อมแซม เป็นต้น ทำให้ในแต่ละปีมีกำไรและขาดทุน สาขาประมงมีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ทุกปี ซึ่งเกิดจากสภาพแวดล้อม อุณหภูมิการเลี้ยงสัตว์ และต้นทุนค่าอาหารค่อนข้างสูง ทำให้ขาดทุนสะสมทุกปี และสาขาอุตสาหกรรมเกษตรมีกำไรลดลงจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์งานฟาร์มทุกปีเนื่องจากมีการลดปริมาณการผลิตส่วนหนึ่งและมีต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น การวัดความสามารถในการทำกำไรของงานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ทั้ง 4 ฟาร์ม โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) พบว่า การวัดความสามารถในการทำกำไรโดยใช้อัตราส่วนกำไรสุทธิ (Net Profit Margin Ratio) ภาพรวมงานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาที่มีอัตรากำไรสูงสุด คืองานฟาร์มสาขาอุตสาหกรรมเกษตร และรองลงมาคืองานฟาร์มสาขาพืชศาสตร์ สิ่งทอและการออกแบบ เนื่องจากฟาร์มมีต้นทุนดำเนินงานฟาร์มค่อนข้างน้อย ทำให้ฟาร์มมีกำไร และในภาพรวมฟาร์มที่ขาดทุนสะสมต่อเนื่องกันคือฟาร์มสาขาประมงขาดทุนเพิ่มขึ้นลดลงทุกปี ส่งผลให้ภาพรวมยังขาดทุน สอดคล้องกับแนวคิดของเฉลิมขวัญ คุรุทบุญยงค์ (2559) พบว่า อัตราส่วนกำไรสุทธิ เป็นอัตราส่วนทางการเงินเพื่อดูความสามารถในการทำกำไรของกิจการตัวหนึ่งเป็นอัตราส่วนที่แสดงความสามารถในการทำกำไรสุทธิของกิจการเป็นร้อยละเท่าใดของรายได้ และหากอัตราส่วนกำไรสุทธิมีค่าการคำนวณสูง จะแสดงถึงความสามารถของการดำเนินงานและผลิตภัณฑ์ของกิจการมีคุณภาพมาก และแสดงถึงนโยบายการกำหนดราคาขายที่ดี นโยบายการจัดซื้อและนโยบายการผลิตที่ดีอีกด้วย ดังนั้นกิจการนั้นมีโอกาสได้ผลตอบแทนสูงตามไปด้วย การวิเคราะห์ผลจากการวัดความสามารถในการทำกำไรของงานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้บริหารตัดสินใจพัฒนางานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยใช้วิธีการร้อยละของแนวโน้ม (Trend Percentage Analysis) พบว่าแนวโน้มอัตราส่วนกำไรสุทธิ ของงานฟาร์มสาขาสัตวศาสตร์และสาขาประมงมีแนวโน้มกำไรสุทธิลดลงทุกปีจากปีฐาน ความสามารถในการทำกำไรลดลง ในขณะที่เดียวกันงานฟาร์มสาขาพืชศาสตร์ สิ่งทอและการออกแบบและสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ถือว่ามีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิจากปีฐาน อีกทั้งยังเพิ่มขึ้นอีกมากเกือบเท่าตัวในปี 2560 มีแนวโน้มที่ดี เป็นฟาร์มที่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้นงานฟาร์มสาขาอุตสาหกรรมเกษตรและงานฟาร์มสาขาพืชศาสตร์ สิ่งทอและการออกแบบ เหมาะกับการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์งานฟาร์มในอนาคตต่อไป ส่วนสาขาสัตวศาสตร์ควรลดต้นทุนค่าใช้จ่ายเนื่องจากฟาร์มมีรายได้ที่สูงมากและค่าใช้จ่ายก็สูงมากเช่นกัน หากต้องการให้ฟาร์มมีกำไรควรลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นสำหรับงานฟาร์ม ส่วนงานฟาร์มสาขาประมง ที่มีแนวโน้มอัตราส่วนกำไรสุทธิลดลงทุกปีควรปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโสภณ บุญถนอมวงศ์ (2559) ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์ พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินด้านที่แสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และอัตราส่วนกำไรสุทธิของกิจการ อัตราส่วนทางการเงินเป็นเครื่องมือหนึ่ง ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของข้อมูลต่างๆ ในงบการเงิน บ่งชี้ถึงฐานะทางการเงิน สภาพคล่อง ผลการดำเนินงาน และความสามารถในการทำกำไรของกิจการผู้บริหารสามารถทราบถึงศักยภาพ การบริหารงานที่ผ่านมา นำไปสู่การปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการดำเนินงานที่จะลดความเสี่ยงและ สร้างผลตอบแทนให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกิจการนั้นได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถแข่งขันต่อไปในอนาคต และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Velury & Jenkins. (2006) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นสถาบันกับคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียน พบว่า ในการวัด

คุณภาพของกำไรนั้น ใช้การพยากรณ์มูลค่าในอนาคตหรือมูลค่าในอดีตเป็นการวัดความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดกับคุณภาพกำไรเพื่อการตัดสินใจลงทุน

บทสรุป

จากการศึกษาผลกำไร-ขาดทุนของงานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ในช่วงปี 2559 – 2561 พบว่า งานฟาร์มสาขาอุตสาหกรรมเกษตร และงานฟาร์มสาขาพืชศาสตร์ สิ่งทอและการออกแบบ ได้รับผลกำไรทุกปี ผู้วิจัยได้ทำการวัดความสามารถในการทำกำไรของงานฟาร์มทั้ง 4 ฟาร์ม โดยใช้ อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) พบว่า การวัดความสามารถในการทำกำไรโดยใช้อัตราส่วนกำไรสุทธิ (Net Profit Margin Ratio) งานฟาร์มสาขาอุตสาหกรรมเกษตรและงานฟาร์มสาขาพืชศาสตร์ สิ่งทอและการออกแบบ มีอัตรากำไรสุทธิมากที่สุด เมื่อเทียบกับงานฟาร์มสาขาอื่น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ผลจากการวัดความสามารถในการทำกำไรของงานฟาร์มแต่ละฟาร์มเพื่อใช้เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารตัดสินใจพัฒนางานฟาร์ม คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยใช้อัตราร้อยละของแนวโน้ม (Trend Percentage Analysis) พบว่า แนวโน้มอัตราส่วนกำไรสุทธิงานฟาร์มสาขาพืชศาสตร์ สิ่งทอและการออกแบบมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิ ถึงแม้ว่าในปี 2559 มีแนวโน้มอัตรากำไรสุทธิลดลง แต่ในปี 2560-2561 มีแนวโน้มอัตรากำไรเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังเพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัวจากปี 2559 และมีแนวโน้มอัตรากำไรที่ดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน และงานฟาร์มสาขาอุตสาหกรรมเกษตร มีแนวโน้มอัตรากำไรที่ดีในปี 2559 เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐานและมีกำไรอีกเกือบเท่าตัว ในปี 2560 ถึงแม้ในปี 2561 มีแนวโน้มอัตรากำไรสุทธิลดลงแต่เมื่อเปรียบเทียบกับปีฐานก็ยังคงมีแนวโน้มอัตรากำไรสุทธิที่ดี ดังนั้นงานฟาร์มสาขาพืชศาสตร์ สิ่งทอและการออกแบบและสาขาอุตสาหกรรมเกษตรจึงเหมาะกับการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์งานฟาร์มในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. งานฟาร์ม คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานควรวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของแต่ละผลิตภัณฑ์ ก่อนการพัฒนาผลิตภัณฑ์งานฟาร์มชนิดอื่นด้วยทุกครั้ง และรวมถึงควรวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของผลการดำเนินงานในภาพรวมของการลงทุนอื่นภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยจะทราบถึงสถานะทางการเงินเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ประสิทธิภาพและการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพที่ดีมากยิ่งขึ้น

2. งานฟาร์มสาขาสัตวศาสตร์และงานฟาร์มสาขาประมง จากผลการวิจัย พบว่า ขาดทุนอย่างต่อเนื่องในสัดส่วนที่มากเมื่อเทียบกับรายได้ เนื่องจากงานฟาร์มสาขาสัตวศาสตร์ มีค่าแรงงานและต้นทุนค่าอาหารจำนวนมากซึ่งเมื่อนำมาคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสำหรับงานฟาร์มสาขาสัตวศาสตร์ทำให้ไม่มีกำไร และงานฟาร์มสาขาประมง มีต้นทุนค่าอาหารที่ราคาค่อนข้างสูงไม่สัมพันธ์กับรายได้ ดังนั้น งานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีควรหาวิธีการลดต้นทุนค่าอาหารหรือหาวัตถุดิบอื่นทดแทนและค่าแรงงานเพื่อให้งานฟาร์มมีรายได้มากยิ่งขึ้น

3. งานฟาร์ม คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ควรนำเทคโนโลยี Smart Farm เต็มรูปแบบเข้ามาใช้ในฟาร์ม เพื่อลดต้นทุนบางอย่างที่ไม่จำเป็นออกไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานในงานฟาร์มคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อยกระดับสถานะทางการเงินเพื่อโอกาสในการขยายฟาร์มและนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการ

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้เขียนบทความขอขอบพระคุณงานบริหารงานบริหารทรัพยากรและคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของแต่ละผลิตภัณฑ์ ที่ได้สนับสนุนอุปกรณ์เพื่อใช้ในการงานวิจัยครั้งนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- เกษรี ณรงค์เดช. (2558). รายงานการเงิน. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์ พรินต์ติ้งกรุ๊ป.
- เฉลิมขวัญ คุรุชบุณยงค์. (2559). การวิเคราะห์รายงานทางการเงิน. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่นจำกัด (มหาชน).
- นุชจรี พิเชษฐกุล. (2560). รายงานการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทีพีเอ็นเพรส.
- เนตรวดี เพชรประดับ. (2561). การวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของผลิตภัณฑ์มะพร้าว เพื่อการลงทุนพัฒนาผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา : วิสาหกิจชุมชนแปรรูปมะพร้าวอามาน ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ปีที่ 5. ฉบับที่ 2. หน้า 87-95.
- เพชร ชุมทรัพย์. (2559). วิเคราะห์งบการเงินหลักและการประยุกต์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- โสภณ บุญถนอมวงศ์. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์. สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการเชิงกลยุทธ์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Halimanhton B., Rozita N., and Mohamed N.A. (2014) The impact of financial ratios on the financial performance of a chemical company. World Journal of Entrepreneurship, Management and Sustainable Development, 10(2), 154-160.
- Velury, U. & Jenkins D.S. (2006). Institutional ownership and the quality of earnings. Journal of business research, 59, 1043-1051.

ความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์

Satisfaction of Student in the Decision to Study

Bachelor of Science Program in Plant Science

ยุพา บุตรตาพงษ์^{*1} คำปา ศรีแก้ว² และสายฝน บรรลือทรัพย์³

สาขาพืชศาสตร์ สิ่งทอและการออกแบบ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : yupha.bu@gmail.com*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำนวนนักศึกษาคือผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 113 คน เป็นเพศชาย 59 คน คิดเป็นร้อยละ 52.21 และ เพศหญิง จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 47.79 กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพืชศาสตร์ จำนวน 113 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในด้านการเรียนการสอนและด้านสถานที่จัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก มีค่าเท่ากับ 3.60 และ 3.41 ตามลำดับ ส่วนด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านสื่อ-อุปกรณ์การเรียน การสอน ด้านการให้บริการวิชาการและด้านการให้บริการทั่วไป พบว่า มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 2.71 2.87 2.98 3.22 ตามลำดับ ผลการสำรวจแบบสอบถามแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจด้านหลักสูตรการเรียนการสอน และสถานที่จัดการเรียนการสอน โดยข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มจำนวนนักศึกษาในปีถัดไป

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ นักศึกษา สาขาวิชาพืชศาสตร์

Abstract

The purpose of this research was to study satisfaction of student in the decision to study at the bachelor's degree level of science program, Department of Plant Science, Textiles and Design, Faculty of Agriculture and Technology, Rajamangala University of Technology Surin Campus. The sample group were undergraduate students. 113 people, 59 men (52.21%) and 54 women (47.79%), were collected utilizing questionnaire method. The statistics used data analysis contained frequency, percentage, mean, standard deviation. The results showed that the sample groups were satisfied with the teaching and learning program, and the location of teaching at a high level, 3.60 and 3.41, respectively. Other aspects including general services, academic services, media or teaching materials and instructors were moderate level of satisfaction, 2.71, 2.87, 2.98, 3.22, respectively. Their results indicated that the sample group were

interested in teaching and learning program and the location of teaching. The data collected will be useful for program development, management of suitable, learning and teaching for the desires of the students, which will affect the decision to study plant science field and increase the number of students.

Keywords: Satisfaction, Student, Plant Science Program

บทนำ

ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยกำลังประสบปัญหาการแข่งขันกันอย่างรุนแรง เนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนในช่วงเวลาที่ผ่านมา และอัตราการเกิดของประชากรไทยลดลง (จิรวรรณ, 2555) ส่งผลทำให้จำนวนนักศึกษาใหม่ของแต่ละสถาบันการศึกษามีจำนวนลดลงอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัยของรัฐขนาดเล็ก และมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งพบว่ามหาวิทยาลัยเอกชนหลายแห่งปิดกิจการลง ในขณะที่มหาวิทยาลัยของรัฐที่มีชื่อเสียง และมีขนาดใหญ่ของประเทศยังคงเป็นที่นิยมและต้องการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เนื่องจากมีการปัจจัยที่เอื้ออำนวยหลายด้าน เช่น หลักสูตรมีความหลากหลายสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน มีการจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการที่ดี เป็นต้น (ธีรนิติ, 2553) จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2542 กล่าวว่า ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เท่าเทียมกัน โดยทุกคนจะได้รับการศึกษาที่รัฐจัดให้ตั้งแต่ระดับก่อนวัยเรียนไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งหลังจากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนส่วนใหญ่มุ่งหวังจะเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยมหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่หลักคือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคมและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น หลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาพืชศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีคุณธรรม และจริยธรรม และสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติที่มีความเป็นเลิศด้านเกษตรอินทรีย์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย และจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนและดำเนินการในเชิงรุกเพื่อนำมาใช้ประกอบการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาพืชศาสตร์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพืชศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชมงคลอีสานวิทยาเขตสุรินทร์ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่จะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข และเป็นแนวทางในการเพิ่มจำนวนนักศึกษาในสาขาต่อไป โดยได้แสดงตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1: สถิติจำนวนนักศึกษาสาขาวิชาพืชศาสตร์ ในช่วงปีการศึกษา 2558-2562 คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหาวิทาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ปีการศึกษาที่รับเข้า	2558	2559	2560	2561	2562
จำนวนนักศึกษา	76	71	50	59	54

ที่มา : งานบริการการศึกษา แผนกงานวิชาการและวิจัย คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี 2562

จากข้อมูลเบื้องต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาฟิสิกศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เพื่อนำผลวิจัยไปเสนอต่อผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแผนรับนักศึกษาเข้าเรียนในสาขาวิชาฟิสิกศาสตร์ต่อไปและใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษารวมทั้งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงสาขาวิชาเพื่อให้นักศึกษาเพิ่มขึ้นด้วย จากการรวบรวมข้อมูลสถิติจมนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาฟิสิกศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์จากแผนกวิชาการและวิจัย คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ในช่วงปีการศึกษา 2558-2562 พบว่าจำนวนนักศึกษาใหม่มีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาฟิสิกศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาฟิสิกศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ ชั้นปี หลักสูตรที่ศึกษา

ตัวแปรตาม ความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาฟิสิกศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ใน 6 ด้าน ได้แก่

1. ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน
2. ด้านอาจารย์ผู้สอน
3. ด้านสื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอน
4. ด้านสถานที่สำหรับการจัดการเรียนการสอน
5. ด้านการให้บริการด้านวิชาการ
6. ด้านการให้บริการทั่วไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 สาขาวิชาฟิสิกศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำนวน 113 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปแจกให้กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามรายการเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ชั้นปี หลักสูตรที่ศึกษา

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา พืชศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี โดยแบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านสื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านสถานที่สำหรับจัดการเรียนการสอน ด้านการให้บริการด้านวิชาการ ด้านการ ให้บริการทั่วไป โดยลักษณะของคำถามจะเป็นแบบมาตรวัดของ Likert Scale ที่วัดระดับความพึงพอใจของนักศึกษาในการ เข้าศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี โดยแบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้

1. ความพึงพอใจน้อยที่สุด ระดับคะแนนที่ให้เท่ากับ 1
2. ความพึงพอใจน้อย ระดับคะแนนที่ให้เท่ากับ 2
3. ความพึงพอใจปานกลาง ระดับคะแนนที่ให้เท่ากับ 3
4. ความพึงพอใจมาก ระดับคะแนนที่ให้เท่ากับ 4
5. ความพึงพอใจมากที่สุด ระดับคะแนนที่ให้เท่ากับ 5

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดสำหรับข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามจากความพึงพอใจอื่นๆ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ สำหรับข้อมูลส่วนที่ 1 และใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานสำหรับข้อมูลส่วนที่ 2 โดยมีเกณฑ์การแปลค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ผลการวิจัย

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 113 คน แยกเป็นเพศชายจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 52.21 และเพศหญิง จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 47.79 เมื่อจำแนกตามชั้นปี พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาในชั้นปีที่ 1 จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 32.74 รองลงมาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 26 คน คิดเป็น ร้อยละ 23.01 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 จำนวนชั้นปีละ 25 คิดเป็นร้อยละ 22.12 และการจำแนกตามหลักสูตร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหลักสูตร 4 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 53.10 ขณะที่หลักสูตรเทียบโอน 2 ปี มีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 46.90 (ไม่ได้แสดงข้อมูล) โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดทำการประเมินความพึงพอใจต่อการ เข้าศึกษาด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีความพึงพอใจในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา พืชศาสตร์ โดยแบ่งการพิจารณาออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย 3.60 ± 0.327 2) ด้านอาจารย์ผู้สอน มีความพึงพอใจอยู่ในปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.75 ± 0.380 3) ด้านสื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอน มีความพึงพอใจอยู่ในปานกลางมีค่าเฉลี่ย 2.75 ± 0.563 4) ด้านสถานที่สำหรับจัดการ เรียนการสอน มีความพึงพอใจอยู่ในปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.41 ± 0.662 5) ด้านการให้บริการด้านวิชาการ มีความพึงพอใจอยู่ ในปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.98 ± 0.474 และ 6) ด้านการให้บริการทั่วไป ความพึงพอใจอยู่ในปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.22 ± 0.419 และเมื่อพิจารณาความพึงพอใจโดยรวมในทุก ๆ ด้านที่มีความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.14 ± 0.223 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2: สรุประดับความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี จำแนกตามรายด้านดังนี้

รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน	3.60	.327	มาก
2. ด้านอาจารย์ผู้สอน	2.75	.380	ปานกลาง
3. ด้านสื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอน	2.87	.563	ปานกลาง
4. ด้านสถานที่สำหรับจัดการเรียนการสอน	3.41	.662	มาก
5. ด้านการให้บริการด้านวิชาการ	2.98	.474	ปานกลาง
6. ด้านการให้บริการทั่วไป	3.22	.419	ปานกลาง
รวม	3.14	.223	ปานกลาง

การอภิปราย

จากผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ คือด้านหลักสูตรการเรียนการสอน และด้านสถานที่สำหรับจัดการเรียนการสอน โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ พัฒนาหลักสูตร และจัดสถานที่สำหรับการเรียนการสอนได้เหมาะสมตรงกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ จีรบรรณ (2555) รายงานว่าจากการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่านักเรียนสนใจและให้ความนิยมในการเข้าศึกษาต่อในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยที่เก่าแก่ มีชื่อเสียง มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีหลักสูตรที่หลากหลายสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

บทสรุป

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อปัจจัยด้านหลักสูตรการเรียนการสอน และด้านสถานที่สำหรับจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาพืชศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ซึ่งข้อมูลที่ได้เป็นประโยชน์และใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยครั้งนี้ นำผลการวิจัยไปใช้จัดทำแผนเพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและนำผลการวิจัยไปใช้ในการประชาสัมพันธ์และแนะแนวผู้ที่ต้องการเรียนในสาขาวิชาพืชศาสตร์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล และขอบคุณคณาจารย์สาขาพืชศาสตร์ สิ่งทอและการออกแบบที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้องจนทำให้การวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- จิรวรรณ ดีประเสริฐ. (2555). การใช้กลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. FEU ACADEMIC REVIEW. ปีที่ 5. ฉบับที่ 2. หน้า 13-27
- มัลลิกา บุญนาค. (2537). สถิติเพื่อการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชญ์ พงศ์ศรี. (2552). การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย. กรุงเทพฯ : บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- ธีรนิติ เทพสุเมธานนท์ และสลิล สิริพิฑูร. (2553). ปัจจัยในการเลือกเรียนหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตภาคพิเศษคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารรามคำแหง ปีที่27. ฉบับที่1

วิเคราะห์ปริมาณหนังสือรับ-ส่ง สำนักงานคณบดี คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปี พ.ศ.2557-2561

The amounts of receive - send official letters, Dean's office of Faculty of
Agriculture and Technology, Rajamangala University of Technology Isan, Surin
Campus in the years of 2014-2018

สุทธิลักษณ์ แก้ววงษา¹ วุฒิชัย สิทธิวงษ์² ภัทร์พิชชา พวงสด³ ธรรมรงค์ เขียวดี⁴ ธนยกานต์ คุณสิน⁵ วุฒิ
ภัทร์ สุขช่วย⁶ และธนกร พริ้งเพราะ⁷

งานบริหารงานทั่วไป สำนักงานคณบดี คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์^{1,2,3,4,5,6}

งานบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์⁷

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : Sutthilak.ke@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์ปริมาณหนังสือรับ-ส่งสำนักงานคณบดี คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปี พ.ศ. 2557- 2561 โดยคิดตามปีปฏิทินมีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ปริมาณหนังสือรับ-ส่ง วิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้สูตรร้อยละด้วยโปรแกรม Microsoft Excel รวบรวมข้อมูลจากทะเบียนรับหนังสือภายใน ทะเบียนรับหนังสือภายนอก ทะเบียนหนังสือส่งภายใน และทะเบียนส่งหนังสือภายนอก สำนักงานคณบดีคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ปริมาณรับ-ส่งหนังสือระหว่างปี 2557-2561 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน เริ่มนำระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (E-document) เข้ามาใช้เมื่อปี พ.ศ. 2556 ตามบันทึกข้อความที่ ศธ 0586 (ผสม)/2498 ลงวันที่ 9 สิงหาคม 2556 เรื่อง การใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ และระบบจัดเก็บเอกสาร (E-document) เพื่อให้การบริหารจัดการด้านงานสารบรรณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายประหยัดกระดาษของมหาวิทยาลัย แต่บุคลากรคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยียังไม่นิยมร่างหนังสือส่งในระบบระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (E-document) ทำให้คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีต้องเสียค่าใช้จ่ายในการผลิตหนังสือส่งภายในทุกปี เฉลี่ยค่าใช้จ่ายต่อแผ่น 0.488 สตางค์ การวิเคราะห์ ปริมาณหนังสือรับ-ส่งสำนักงานคณบดี คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปี พ.ศ. 2557- 2561 เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศของผู้บริหารประกอบการตัดสินใจ ตลอดจนการวางแผน กำกับให้บุคลากรคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี เห็นประโยชน์และเข้าใช้ระบบระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (E-document) เพื่อเป็นการประหยัดกระดาษและงบประมาณ

คำสำคัญ : งานสารบรรณ หนังสือรับ-ส่ง ข้อมูลสารสนเทศ

Abstract

The objective of the amount of receiving – sending official letters, Office of Dean, Faculty of Agriculture and Technology, Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus during 2014 -2018,

analysis was to analyze the quantity of the receiving – sending official letters. The quantitative data was analyzed into percentage via Microsoft excel program. The collected data consist of internal receiving letters register, external receiving letters register, internal sending letters register and external sending letters register. The amount of receiving and sending official letters of the office of dean, faculty of Agriculture and Technology, was likely to be increase during 2014-2018. Rajamangala University of Technology Isan started using e-document in 2013 according to the MoE 0586 (ผสม)/2498 dated on 9 August 2013 regarding the use of e-document for the effective document system and accordance with the paper saving policy. However, the Agriculture and Technology Faculty personnel do not prefer to use e-document which causes the Faculty of Agriculture and Technology to pay for the cost of the internal official letters. The cost was 0.488 bath per page. The result of the amount of receiving – sending official letters, office of dean, faculty of Agriculture and Technology, Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus, analysis during 2014 -2018 was the data presented to the administration board for decision making, planning as well as supervising the faculty of Agriculture and Technology staff to see benefit and use the electronic document system (e-document) system to save paper and budget.

Keywords: Document system, sending-receiving official letter, information

บทนำ

งานสารบรรณถือเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานเอกสารของทุกองค์กรเป็นเครื่องมือช่วยในการบริหารจัดการงานเอกสาร ในหน่วยงานนั้น ๆ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับเอกสารและหลักฐานสำคัญในองค์กร รวมทั้งควบคุมตรวจสอบ อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานของทุกฝ่ายดำเนินไปสู่เป้าหมายและมีประสิทธิภาพในแต่ละวันผู้ปฏิบัติต้องดำเนินการลงทะเบียนรับและส่งหนังสือเป็นจำนวนมาก โดยต้องดำเนินการตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ถูกต้อง รวดเร็วโดยยึดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.2526 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2548 เป็นหลักในการปฏิบัติงาน ผู้วิเคราะห์ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานโดยตรงที่เกี่ยวข้องกับงานสารบรรณโดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการจัดทำกรรับการส่งการเก็บรักษาจนถึงการทำลายประกอบกับมีการเก็บข้อมูลในเชิงสถิติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสารบรรณมีวัตถุประสงค์วิเคราะห์ปริมาณหนังสือรับ-ส่งทั้งภายในและภายนอกและหนังสืออื่นๆเพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศของผู้บริหารประกอบการตัดสินใจการบริหารจัดการการวางแผน การดำเนินงาน ตลอดจนการพัฒนากระบวนการบริหารระบบงานสารบรรณ แนวทางการบริหารจัดการเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายประหยัดกระดาษและประหยัดงบประมาณ

วิธีดำเนินการวิเคราะห์

1. วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์ปริมาณหนังสือรับ-ส่ง ระหว่างปี พ.ศ. 2557– 2561

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลหนังสือรับ-ส่ง จากในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์(E-Office)และระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์(E-document)ของสำนักงานคณบดี คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปี พ.ศ. 2557– 2561จากทะเบียนรับ-ส่ง หนังสือภายใน ของสำนักงานคณบดี คณะเกษตรศาสตร์ และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Excel เก็บรายงานสถิติงานสารบรรณที่ดำเนินงานในรูปแบบตารางที่ผู้วิเคราะห์ได้ดำเนินการสร้างขึ้น และใช้ในการวิเคราะห์หาคำนวนค่าต่างๆสถิติที่ใช้เป็นค่าร้อยละโดยใช้วิธีการเปรียบเทียบข้อมูล (Comparison Techniques)

4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการเปรียบเทียบข้อมูล (Comparison Techniques) และใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Excel ในการวิเคราะห์หาคำนวนค่าต่างๆสถิติที่ใช้เป็นค่าร้อยละ

ผลการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ปริมาณจากทะเบียนรับ-ส่งจากในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์(E-Offic)และระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์(E-document)ของสำนักงานคณบดี คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปี พ.ศ. 2557– 2561 ปริมาณหนังสือรับ-ส่ง ระหว่างปี พ.ศ.2557-2561 พบว่า ในปี พ.ศ.2558 มีปริมาณหนังสือรับ-ส่ง มากที่สุด จำนวน 12,981 ฉบับ ร้อยละ 21.33 รองลงมาปี พ.ศ.2561 จำนวน 12,449 ฉบับ ร้อยละ 20.45 ปี พ.ศ.2559 จำนวน 11,968 ฉบับ ร้อยละ 19.66 ปี พ.ศ.2560 จำนวน 11,943 ฉบับ ร้อยละ 19.62 ปี พ.ศ.2557 จำนวน 11,520 ฉบับ ร้อยละ 18.93 ในช่วงเดือนมิถุนายน มีปริมาณรับ-ส่งหนังสือมากที่สุด ร้อยละ 9.82 รองลงมา เดือน สิงหาคม จำนวน 5,719 ฉบับ ร้อยละ 9.40 เดือนมกราคม จำนวน 5,519 ฉบับ ร้อยละ 9.07 เดือนพฤศจิกายน จำนวน 5,376ฉบับ ร้อยละ 8.83 และเดือนกุมภาพันธ์ จำนวน 5,192 ฉบับ ร้อยละ 8.53

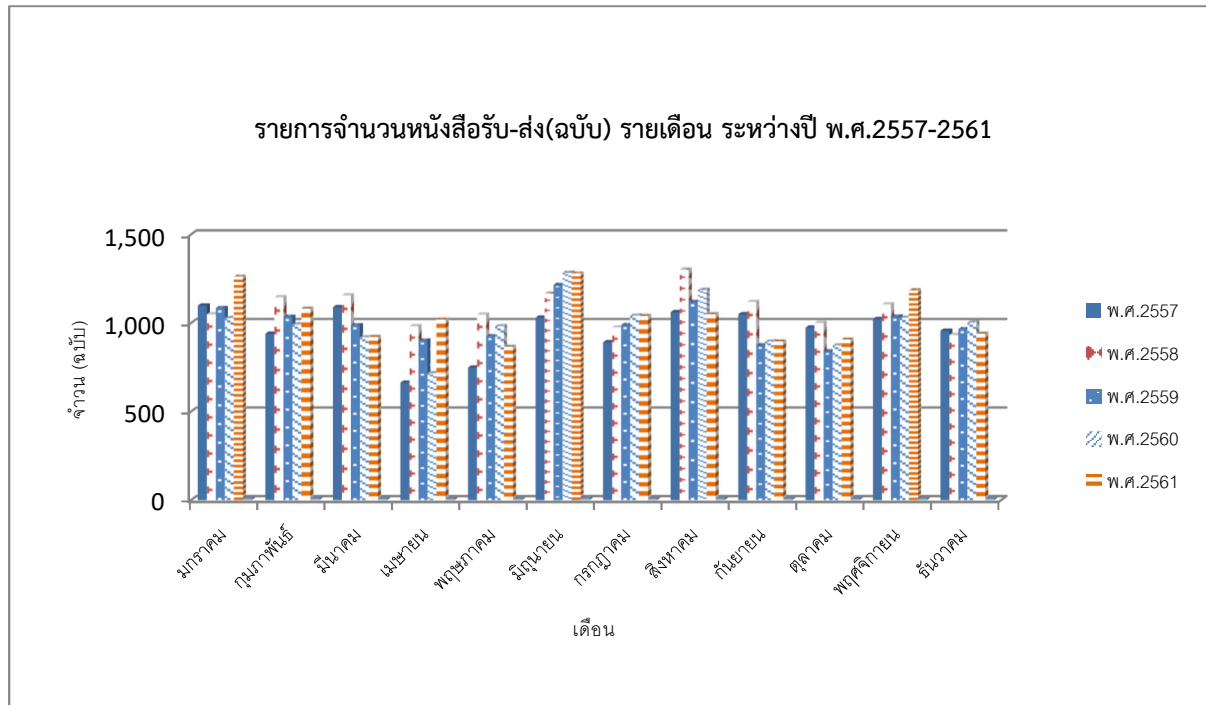
เมื่อเปรียบเทียบปริมาณหนังสือรับ-ส่ง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557-2561 มีปริมาณหนังสือมาก แต่ในปี พ.ศ. 2561 ปริมาณหนังสือรับ-ส่งมีแนวโน้มสูงขึ้นจากปี พ.ศ.2560 คิดเป็นร้อยละ 20.45ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1: รายการจำนวนหนังสือรับ-ส่ง (ฉบับ) รายเดือนต่อหนังสือทั้งหมด ระหว่างปี พ.ศ.2557-2561

รายการจำนวนหนังสือรับ-ส่ง(ฉบับ) รายเดือน ระหว่างปี พ.ศ.2557-2561							
เดือน	พ.ศ.2557	พ.ศ.2558	พ.ศ.2559	พ.ศ.2560	พ.ศ.2561	รวม	ร้อยละ
มกราคม	1,098	1,049	1,084	1,027	1,261	5,519	9.07
กุมภาพันธ์	939	1,145	1,035	991	1,082	5,192	8.53
มีนาคม	1,089	1,156	987	919	922	5,073	8.34
เมษายน	663	982	900	716	1,020	4,281	7.03
พฤษภาคม	748	1,047	925	981	866	4,567	7.50
มิถุนายน	1,030	1,167	1,215	1,283	1,279	5,974	9.82
กรกฎาคม	891	975	988	1,041	1,041	4,936	8.11
สิงหาคม	1,061	1,302	1,119	1,186	1,051	5,719	9.40
กันยายน	1,049	1,119	874	895	896	4,833	7.94
ตุลาคม	974	1,001	840	873	907	4,595	7.55
พฤศจิกายน	1,022	1,105	1,036	1,029	1,184	5,376	8.83
ธันวาคม	956	933	965	1,002	940	4,796	7.88
รวม	11,520	12,981	11,968	11,943	12,449	60,861	100

ร้อยละ 18.93 21.33 19.66 19.62 20.45

ที่มา : คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี (2561)

รูปที่ 1 :ปริมาณรับ-ส่งหนังสือระหว่างปี พ.ศ.2557-2561 แยกตามเดือน ที่มา : คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี (2561)

ปี พ.ศ.2560 มีปริมาณหนังสือรับภายในมากที่สุด ร้อยละ 22.53 รองลงมา ปี พ.ศ. 2558 ร้อยละ 21.05 ปี พ.ศ. 2559 ร้อยละ 20.59 ปี พ.ศ. 2560 ร้อยละ 20.14 และปี พ.ศ.2557 ร้อยละ 15.69 หนังสือรับภายนอก ปี พ.ศ.2557 มีปริมาณมากที่สุด ร้อยละ 38.76 รองลงมา ปี พ.ศ. 2561 ร้อยละ 26.19 ปี พ.ศ. 2560 ร้อยละ 15.17 ปี พ.ศ. 2558 ร้อยละ 10.22 และปี พ.ศ.2559 ร้อยละ 9.66 หนังสือส่งภายในปี พ.ศ.2558 มีปริมาณมากที่สุด ร้อยละ 19.45 ปี พ.ศ.2557 ร้อยละ 19.38 ปี พ.ศ.2561 ร้อยละ 15.74 หนังสือส่งภายนอก ปี พ.ศ.2561 ร้อยละ 26.82 มีปริมาณมากที่สุด รองลงมาปี พ.ศ.2560 ร้อยละ 23.06 ปี พ.ศ.2557 ร้อยละ 18.99 ปี พ.ศ.2558 ร้อยละ 17.06 และปี พ.ศ.2559 ร้อยละ 14.07 หนังสืออื่นๆ ปี พ.ศ. 2558 จำนวน 4,200 ฉบับ ร้อยละ 21.01 รองลงมาปี พ.ศ.2557 ร้อยละ 20.93 ปี พ.ศ.2561 ร้อยละ 19.97 ปี พ.ศ.2560 ร้อยละ 19.13 และปี พ.ศ.2559 ร้อยละ 18.96

หากเปรียบเทียบหนังสือรับ-ส่ง ระหว่างปี พ.ศ.2557-2561 พบว่า หนังสือรับภายในมีปริมาณมากที่สุด ร้อยละ 39.62 ในปี พ.ศ. 2561 มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2560 ร้อยละ 22.53 รองลงมาหนังสืออื่นๆ ร้อยละ 32.85 ในปี พ.ศ. 2561 มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2560 ร้อยละ 19.97 หนังสือส่งภายใน ร้อยละ 21.64 ปี พ.ศ.2561 มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2560 ร้อยละ 21.64 หนังสือส่งภายนอก ร้อยละ 3.24 ปี พ.ศ. 2561 มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 26.82 และหนังสือภายนอกมีปริมาณน้อยที่สุด ร้อยละ 2.65 ปี พ.ศ. 2561 มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2560 ร้อยละ 26.19 การหนังสือรับ-ส่งของสำนักงานคณบดี คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ดำเนินการโดยรับ-ส่งหนังสือในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์(E-document) ใช้สำหรับร่างหนังสือส่ง และรับหนังสือแบบไร้กระดาษ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรการประหยัดกระดาษ และระบบE-office ใช้สำหรับรองรับการส่งหนังสือที่ใช้กระดาษ เพื่อลดการใช้กระดาษแทนการถ่ายเอกสารส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสังกัดคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีข้อจำกัดคือ

สามารถใช้ได้ภายในหน่วยงานคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีเท่านั้น จึงไม่สามารถใช้ได้กับการส่งหนังสือออกนอกคณะฯ
 ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2: ปริมาณหนังสือรับ-ส่งหนังสือ ระหว่างปี พ.ศ.2557-2561

รายการ	รายงานหนังสือรับ-ส่ง ระหว่างปี พ.ศ.2557-2561										รวม	ร้อยละ
	ปี 2557		ปี 2558		ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561			
	ปริมาณ	ร้อยละ	ปริมาณ	ร้อยละ	ปริมาณ	ร้อยละ	ปริมาณ	ร้อยละ	ปริมาณ	ร้อยละ		
	หนังสือ อ (ฉบับ)	ร้อยละ	หนังสือ อ (ฉบับ)	ร้อยละ	หนังสือ อ (ฉบับ)	ร้อยละ	หนังสือ อ (ฉบับ)	ร้อยละ	หนังสือ อ (ฉบับ)	ร้อยละ		
หนังสือรับ ภายใน	3,783	15.69	5,077	21.05	4,965	20.59	4,857	20.14	5,432	22.53	24,114	39.62
หนังสือรับ ภายนอก	626	38.76	165	10.22	156	9.66	245	15.17	423	26.19	1,615	2.65
หนังสือส่ง ภายใน	2,553	19.38	3,203	24.32	2,780	21.11	2,562	19.45	2,073	15.74	13,171	21.64
หนังสือส่ง ภายนอก	374	18.99	336	17.06	277	14.07	454	23.06	528	26.82	1,969	3.24
อื่นๆ	4,184	20.93	4,200	21.01	3,790	18.96	3,825	19.13	3,993	19.97	19,992	32.85
รวม	11,520	100	12,981	100	11,968	100	11,943	100	12,449	100	60,861	100

ที่มา : คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี (2561)

ปริมาณหนังสือส่งภายใน ระหว่างปี 2557-2561 ปี พ.ศ.2558 มีปริมาณมากที่สุด จำนวน3,203 ฉบับ ส่งนอกระบบ E-document ร้อยละ 100 รองลงมาปี พ.ศ.2559 จำนวน 2,780 ฉบับส่งนอกระบบE-document ร้อยละ 95.76 ส่งในระบบE-document ร้อยละ 4.24 ปี พ.ศ.2560 จำนวน 2,562 ฉบับ ส่งนอกระบบE-document ร้อยละ 99.69 ส่งในระบบ E-document ร้อยละ 0.31 ปี พ.ศ.2557 จำนวน 2,553 ส่งนอกระบบE-document ร้อยละ 100และปี พ.ศ.2561 จำนวน 2,073 ฉบับ ส่งนอกระบบE-document ร้อยละ 98.65 ส่งในระบบ ร้อยละ 1.35

จากการวิเคราะห์ พบว่า ในปี พ.ศ. 2557-2558 มีการส่งหนังสือนอกระบบE-document ร้อยละ 100 ไม่มีการส่งหนังสือในระบบE-document ส่งผลให้การใช้กระดาษเพิ่มขึ้น ปี พ.ศ.2559 มีการส่งหนังสือนอกระบบE-document ร้อยละ 95.76 ส่งในระบบระบบE-document ร้อยละ 4.25 ส่งผลให้การใช้กระดาษลดลงตาม ปี พ.ศ. 2560 มีการส่งหนังสือนอก ระบบE-document ร้อยละ99.69 ส่งในระบบระบบE-document ร้อยละ 0.31 ส่งผลให้การใช้กระดาษเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.

2559 และในปี พ.ศ. 2561 มีการส่งหนังสือนอกระบบ E-document ร้อยละ 98.65 ส่งในระบบระบบ E-document ร้อยละ 1.35 ส่งผลให้การใช้กระดาษลดลงจากปี พ.ศ. 2560 ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3: วิเคราะห์หนังสือส่งภายใน สำนักงานคณบดี คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ระหว่างปี พ.ศ. 2557- พ.ศ. 2561

วิเคราะห์หนังสือส่งภายใน สำนักงานคณบดี คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ระหว่างปี พ.ศ. 2557- พ.ศ. 2561											
รายการ	ปี พ.ศ. 2557		ปี พ.ศ. 2558		ปี พ.ศ. 2559		ปี พ.ศ. 2560		ปี พ.ศ. 2561		
	ปริมาณ หนังสือ (ฉบับ)	ร้อยละ	ปริมาณ หนังสือ (ฉบับ)	ร้อยละ	ปริมาณ หนังสือ (ฉบับ)	ร้อยละ	ปริมาณ หนังสือ (ฉบับ)	ร้อยละ	ปริมาณ หนังสือ (ฉบับ)	ร้อยละ	
หนังสือส่งนอกระบบ E-document	2,553	100	3,203	100	2,662	95.76	2,554	99.69	2,045	98.65	
หนังสือส่งในระบบ E-document	0	0	0	0	118	4.24	8	0.31	28	1.35	
รวม	2553	100	3203	100	2780	100	2562	100	2073	100	

ที่มา : คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี (2561)

เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการใช้กระดาษต่อการส่งหนังสือ พบว่า ในปี พ.ศ. 2557 มีปริมาณส่งหนังสือภายในนอกระบบ E-document จำนวน 2,553 ฉบับ คิดเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 1,245.86 บาท ปี พ.ศ. 2558 มีปริมาณส่งหนังสือภายในนอกระบบ E-document จำนวน 3,203 ฉบับ คิดเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 1,563.06 บาท ปี พ.ศ. 2559 มีปริมาณส่งหนังสือภายในนอกระบบ E-document จำนวน 2,662 ฉบับ คิดเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 1,299.05 บาท ในปี พ.ศ. 2560 มีปริมาณส่งหนังสือภายในนอกระบบ E-document จำนวน 2,554 ฉบับ คิดเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 1,246.35 บาท และปี พ.ศ. 2561 มีปริมาณส่งหนังสือภายในนอกระบบ E-document จำนวน 2,045 ฉบับ คิดเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 997.96 บาท เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายที่ใช้ผลิตหนังสือ พบว่าในปี พ.ศ. 2559 มีปริมาณหนังสือส่งในระบบ E-document ร้อยละ 4.24 ซึ่งทำให้ค่าใช้จ่ายในการผลิตหนังสือลดลง จำนวน 57.58 บาท ปี พ.ศ. 2560 มีปริมาณหนังสือส่งในระบบ E-document ร้อยละ 0.31 ซึ่งทำให้ค่าใช้จ่ายในการผลิตหนังสือลดลง จำนวน 3.90 บาท และในปี พ.ศ. 2561 มีปริมาณหนังสือส่งในระบบ E-document ร้อยละ 1.35 ซึ่งทำให้ค่าใช้จ่ายในการผลิตหนังสือลดลง จำนวน 13.66 บาท ปริมาณหนังสือส่งในระบบ E-document เพิ่มขึ้น ส่งผลให้การใช้กระดาษลดลงและค่าใช้จ่ายในการผลิตหนังสือลดลงตาม ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4: วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายการส่งหนังสือภายใน (นอกระบบ E-document) ระหว่างปี พ.ศ. 2557-2561

วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายการส่งหนังสือภายใน (นอกระบบ E-document) ระหว่างปี พ.ศ. 2557-2561					
ปี	ปริมาณหนังสือส่งนอกระบบ E-document (ฉบับ)	ราคาปริ้น/แผ่น	ราคากระดาษ/แผ่น	ค่าใช้จ่าย/แผ่น	จำนวนเงิน
พ.ศ. 2557	2,553	0.30	0.188	0.488	1,245.86
พ.ศ. 2558	3,203	0.30	0.188	0.488	1,563.06

พ.ศ. 2559	2,662	0.30	0.188	0.488	1,299.05
พ.ศ. 2560	2,554	0.30	0.188	0.488	1,246.35
พ.ศ. 2561	2,045	0.30	0.188	0.488	997.96

ที่มา : คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี (2561)

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ปริมาณหนังสือรับ-ส่งสำนักงานคณบดี คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ประจำปี พ.ศ. 2557- 2561 พบว่า ปริมาณหนังสือรับ-ส่ง ของสำนักงานคณบดี คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ แต่ละปีมีปริมาณหนังสือไม่แตกต่างกันมาก ขึ้นอยู่กับพันธกิจและบริหารจัดการรวมถึงการดำเนินโครงการ การจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งจากหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก โดยในปีพ.ศ. 2558 มีปริมาณมากที่สุด ร้อยละ 21.33 ส่วนหนึ่งอาจมาจากมีการดำเนินการจัดงานวันเกษตรแห่งชาติ ซึ่งเป็นงานใหญ่ระดับชาติ จึงต้องการทำหนังสือประชาสัมพันธ์เชิญชวนไปยังหน่วยงานภายในและภายนอกทั้งในจังหวัดสุรินทร์และต่างจังหวัด ร่วมจัดนิทรรศการ ร่วมงานและร่วมกิจกรรมต่างๆ ภายในงานฯ หนังสือปี พ.ศ.2561 ร้อยละ 20.45 ส่วนหนึ่งอาจมาจากคณะฯ ได้มีการจัดงานวันเกษตรและเทคโนโลยีอีสานและคณะได้รับเป็นเจ้าภาพจัดแข่งขันทักษะวิชาการ เกษตรราชชมงคลอีสาน ครั้งที่ 3 รวมถึงมีการจัดพิธีวางศิลาฤกษ์ อาคารปฏิบัติการ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี และการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักศึกษา อาจารย์และเจ้าหน้าที่ ปี พ.ศ.2559 ร้อยละ 19.66 ส่วนหนึ่งอาจมาจากมีการจัดประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “ราชชมงคลสุรินทร์วิชาการ ครั้งที่ 8” หนังสือปี พ.ศ. 2560 ร้อยละ 19.92 ส่วนหนึ่งอาจมาจากคณะฯ ได้รับการจัดสรรงบให้ดำเนินการจัดโครงการพัฒนาการเกษตรและอาหารปลอดภัยนครชัยบุรีรัมย์ : เพิ่มศักยภาพการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการผลิตข้าวหอมมะลินครชัยบุรีรัมย์ กิจกรรมสร้างวิทยากรกลุ่ม : อบรมเชิงปฏิบัติการผลิตปุ๋ยชีวภาพ IMO และ OM เพื่อการเกษตรและ ปี พ.ศ. 2557 ร้อยละ 18.93 ตามลำดับละ 18.93 ตามลำดับ วิเคราะห์โดยแยกเป็นรายเดือน พบว่า ในช่วงเดือนมิถุนายน มีปริมาณรับ-ส่งหนังสือมากที่สุดและมีปริมาณหนังสือมากอย่างต่อเนื่องทุกปี ร้อยละ 9.82 ส่วนหนึ่งอาจมาจากเป็นช่วงที่นักศึกษาเปิดภาคเรียน เดือนสิงหาคม ร้อยละ 9.40 เดือนมกราคม ร้อยละ 9.07 เดือนพฤศจิกายน ร้อยละ 8.83 และเดือนกุมภาพันธ์ ร้อยละ 8.53ตามลำดับและเมื่อวิเคราะห์หนังสือส่งภายในพบว่า ส่วนใหญ่ส่งหนังสือนอกระบบ E-document ใน ปี พ.ศ.2558 มีปริมาณมากที่สุด จำนวน 3,203 ฉบับ ส่งนอกระบบE-document จำนวน 3,203 ร้อยละ 100 รองลงมาปี พ.ศ.2559 จำนวน 2,780 ส่งนอกระบบ E-document จำนวน 2,780 ร้อยละ 100 ปี พ.ศ.2560 จำนวน 2,562 ส่งนอกระบบE-document จำนวน 2554 ร้อยละ 99.69 ส่งในระบบE-document จำนวน 8 ฉบับ ร้อยละ 0.31 ปี พ.ศ.2557 จำนวน 2,553 ส่งนอกระบบ E-document จำนวน 2553 ร้อยละ 100 ปี พ.ศ.2561 จำนวน 2,073 ฉบับ ส่งนอกระบบE-document จำนวน 2045 ฉบับ ร้อยละ 98.65 ส่งในระบบ 28 ฉบับ ร้อยละ 1.35 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เจนจิรา, 2556) รายงานการวิเคราะห์ปริมาณหนังสือรับ-ส่งของสำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง ปีงบประมาณ 2553-2555 ในแต่ละปีมีจำนวนหนังสือรับ-ส่ง เป็นจำนวนมาก เนื่องจากการดำเนินงานต่างๆ ในองค์กรต้องดำเนินงานด้วยระบบสารสนเทศทั้งสิ้น ดังนั้นเพื่อให้การบริหารจัดการด้านงานสารสนเทศสอดคล้องกับนโยบายประหยัดกระดาษและเพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายในองค์กร จึงควรมีมาตรการให้บุคลากรใช้ระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (E-document) ในการส่งหนังสือ

บทสรุป

การวิเคราะห์หนังสือรับ-ส่ง จากในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์(E-Office)และระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (E-document) ของสำนักงานคณบดี คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปี พ.ศ. 2557- 2561 พบว่าปริมาณหนังสือในแต่ละปีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทำให้ค่าใช้จ่ายในการส่งหนังสือเพิ่มตามปริมาณหนังสือส่ง ผลการวิเคราะห์นี้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศเสนอผู้บริหารประกอบการตัดสินใจการบริหารจัดการ การวางแผนการดำเนินงาน ตลอดจนการพัฒนากระบวนการบริหาร และแนวทางการบริหารจัดการเพื่อให้การดำเนินการมีความสอดคล้องกับนโยบายประหยัดกระดาษและประหยัดงบประมาณในการจัดซื้อกระดาษและลดค่าใช้จ่ายค่าเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร

เอกสารอ้างอิง

คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ (2557).

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (2556).

เจนจิรา วิศพันธ์. (2556). การวิเคราะห์ปริมาณหนังสือรับ-ส่ง ของสำนักคอมพิวเตอร์. มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง.

(เข้าถึงได้จาก <http://mis.cc.pt.tsu.ac.th/km/util/download.jsp?filename=25610817092706733.pdf>) เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2562.

สุทธิมาชานาญเวช. (2549). การวิเคราะห์เชิงปริมาณเพื่อการจัดการและการตัดสินใจ.กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.(เข้าถึงได้จาก

<http://www2.feu.ac.th/acad/lib/wphat/data/listbook/books/c/1102716.html>) เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2562.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่

2) พ.ศ. 2548 (เข้าถึงได้จาก <http://www.sc.mahidol.ac.th/scad/doc/sarabandoc.pdf>) เมื่อวันที่ 21

สิงหาคม 2562

ความต้องการและความคาดหวังในการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

The Needs and Expectations Toward Bachelor of Science in Industrial
Education Program in Agricultural Education, Faculty of Agriculture and
Technology Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus

นิตยา สิงหะ^{1*} สุภา ศรียงยศ² กฤตชัย ภูมิสูง³ ชัยพร ตริกกิ่ง⁴ และอลงกรณ์ อัมพูช⁵

งานบริการการศึกษา คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์^{1,3,4}

สาขาสัตวศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์²

สาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์⁵

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : nittaya.jo@rmuti.ac.th*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและความคาดหวังเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 จำนวน 412 คน และนักศึกษาจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี จำนวน 1,010 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือแบบสอบถาม และนำสถิติที่ได้มาวิเคราะห์ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการเข้าศึกษาต่อ จำนวน 1,049 คน คิดเป็นร้อยละ 67.31 และไม่ต้องการเข้าศึกษาต่อจำนวน 412 คน คิดเป็นร้อยละ 32.70 โดยผู้ตอบแบบสอบถามทั้งนักเรียนและนักศึกษาส่วนใหญ่ มีความสนใจเลือกเรียนกลุ่มพืชศาสตร์ จำนวน 358 คน คิดเป็นร้อยละ 36.73 สำหรับความคาดหวังหลังจากสำเร็จการศึกษา พบว่า นักเรียนมีความคาดหวังหลังจากสำเร็จการศึกษา คือ สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำให้เกิดประโยชน์แก่สังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 อยู่ในระดับมากที่สุด และนักศึกษามีความคาดหวังหลังจากสำเร็จการศึกษา คือ มีรายได้ที่มั่นคงจากการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 อยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับอาชีพที่สนใจภายหลังจากสำเร็จการศึกษา พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจประกอบอาชีพครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันการอาชีวศึกษา สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และผู้ประกอบการอิสระด้านการเกษตร จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 20.09 และนักศึกษาส่วนใหญ่ มีความสนใจประกอบอาชีพนักวิชาการด้านการศึกษา จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 25.87

คำสำคัญ: ความต้องการ ความคาดหวัง หลักสูตรครุศาสตร์เกษตร

Abstract

This research aims to study the needs and expectations admission to the graduate program in Industrial Education. Department of Education, Agriculture Faculty of Agriculture and Technology

Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus The sample consisted of students who are studying in high school. Office of Education Area School District 412 and 33 students from the College of Agriculture and Technology of 1,010 was used in this study was a questionnaire and harbors were analyzed per cent. The mean and standard deviation. The study indicated that Respondents are required to study on 1,049 people, representing 67.31 per cent and did not want to study 412 people, representing 32.70 percent of the respondents were students and most students. Plant Sciences Group is interested to study 358 people, representing 36.73 percent. For expectations after graduation, the students are expected after graduation is able to study at a higher level. And can apply the knowledge gained from the study of the causes in society. With an average of 4.53 at the most. And students are expected after graduation is a steady income from occupation. With an average of 4.72 at the most. For professionals interested for later study found that most students are interested in careers teachers in basic education. Vocational Institution Public and private institutions of higher education And the self-employed in agriculture of 43 people, representing 32.70 percent .And most students Interested professionals, academics study of 216 people, representing 25.87 percent.

Keywords: Needs, Expectations, Curriculum for Agriculture

บทนำ

ประเทศไทยได้กำหนดแนวทางการพัฒนาประเทศ ให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาด้าน สังคม เศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การพัฒนาคนไทยให้มีความสุขอย่างยั่งยืน จากยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) มีนโยบายการพัฒนา การเสริมสร้างศักยภาพกำลังคน การสร้างโอกาส ความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ในสังคม จะเห็นว่าการพัฒนากำลังคนให้เหมาะสมเพื่อให้เจริญเติบโตได้อย่างมีคุณภาพ ควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านการศึกษา ของไทย กำลังหลักในการดำรงชีวิตและเศรษฐกิจที่ยั่งยืนของประเทศไทยสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งคือด้านการเกษตร เนื่องจากการเกษตรเป็นแหล่งรายได้หลักของประชาชนส่วนใหญ่ภายในประเทศเป็นฐานในการสร้างผลผลิตเพื่อทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มของ อุตสาหกรรม จึงควรมีการพัฒนากำลังคน และปลูกฝังการจัดการด้านการเกษตรกรรมที่เหมาะสม ประกอบกับยุทธศาสตร์ของ กระทรวงศึกษาธิการ เน้นการผลิตและพัฒนาากำลังคน บุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถทางด้านทักษะ ทางวิชาชีพทางด้านครุศาสตร์เกษตร สามารถที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้ ประสบการณ์ นวัตกรรม เทคโนโลยีต่างๆ ให้แก่ บุคลากรในสังคม เช่น นักเรียน นักศึกษา เยาวชน และผู้ที่สนใจทางด้านเกษตร ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาเกษตร รวมทั้งภูมิปัญญาของประเทศไว้เป็น มรดกของชาติ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศต่อไป ดังนั้นแนวโน้มในการ พัฒนาอาชีพทางการเกษตร จะต้องส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในอาชีพเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น

คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มีนโยบายการผลิตและพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติ ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มีความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรม มีวินัย มีจิตสาธารณะ เป็นผู้พัฒนาและสร้างสรรค์เทคโนโลยีที่เหมาะสม อันก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนตามความต้องการของสังคม เพื่อพัฒนาการศึกษาและ เศรษฐกิจของประเทศ ดำเนินการวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้เพื่อประยุกต์ใช้ในการอาชีวศึกษา และอุตสาหกรรม ให้การ บริการวิชาการในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับภาครัฐและเอกชน ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมเพื่อทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ของชาติ และพฤติกรรม ที่พึงประสงค์ อาทิ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ที่สอดคล้อง

คุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัย และมีจิตสาธารณะ พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะ ความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยน้อมนำหลักปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตเบื้องต้น เพื่อสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีงามให้เกิดขึ้นในสังคมไทย เพื่อพัฒนาตนเองในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกได้อย่างทัดเทียม โดยยังคงเอกลักษณ์และวัฒนธรรม ความเป็นไทยด้วยความภาคภูมิใจ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี จึงได้พัฒนาหลักสูตรใหม่ ด้านครุศาสตร์เกษตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยมุ่งเน้นการสร้างบัณฑิตให้เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะทางด้านเกษตร เช่น พืชศาสตร์ สัตวศาสตร์ ประมง และการแปรรูปผลผลิต อีกทั้ง มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ สามารถคิดค้น ออกแบบ ประดิษฐ์ วิจัยพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อรองรับแผนขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชาติต่อไป โดยหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร มีการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรม (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562 โดยมีเนื้อหาวิชาที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับเทคโนโลยีการเกษตร ทั้งด้านเทคโนโลยีการผลิตพืช เทคโนโลยีการผลิตสัตว์ ทั้งการเพาะเลี้ยง การใช้เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการเกษตร การบริการจัดการและการบริการทางการเกษตร การแปรรูป การพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือนวัตกรรมทางการเกษตรและด้านอุตสาหกรรม เลือกลงใช้ รูปแบบการเรียนรู้ และสื่อการสอน/เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ที่เน้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อจัดการเรียนรู้และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา ชุมชน และสถานประกอบ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะในสาขาอาชีพ

ดังนั้นเพื่อให้ทราบถึงความต้องการและความคาดหวังในการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ในด้านความต้องการเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาดังกล่าว และความคาดหวังในการประกอบอาชีพภายหลังจากสำเร็จการศึกษานั้น ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรสายสนับสนุน และปฏิบัติหน้าที่งานด้านพัฒนาหลักสูตรและส่งเสริมวิชาการ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการและความคาดหวังในการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เพื่อนำผลวิจัยที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการศึกษาความต้องการและความคาดหวังในการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มีลำดับวิธีการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่ศึกษา ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 33 จังหวัดสุรินทร์ และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ตอนปลาย จำนวน 412 คน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 1,010 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลหลักสูตร

ตอนที่ 2 แบบสำรวจเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้เกณฑ์ประเมิน 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความต้องการในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความต้องการในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความต้องการในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความต้องการในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความต้องการในระดับน้อยที่สุด

ในการกำหนดค่าคะแนน คะแนนระหว่าง 1.00 – 1.49 เท่ากับ ระดับต่ำที่สุดหรือน้อยที่สุด
คะแนนระหว่าง 1.50 – 2.49 เท่ากับ ระดับต่ำหรือน้อย
คะแนนระหว่าง 2.50 – 3.49 เท่ากับ ระดับปานกลาง
คะแนนระหว่าง 3.50 – 4.49 เท่ากับ ระดับสูงหรือมาก
คะแนนระหว่าง 4.50 – 5.00 เท่ากับ ระดับสูงที่สุดหรือมากที่สุด

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 การประเมินหลักสูตร

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. การรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 ทำการรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาต่างๆ ประกอบไปด้วยโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 จังหวัดสุรินทร์ และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภายในประเทศไทย เพื่อช่วยตอบแบบสอบถาม

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมิน จากแบบประเมิน ที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

3.2.1 ตรวจสอบแบบประเมินที่ผ่านการกรอกครบถ้วน

3.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รวบรวมมาจากผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติและเสนอผลการศึกษา อธิบายความโดยการพรรณนาประกอบตารางแสดงข้อมูลทางสถิติ ประมวลผลข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

- 4.1 ร้อยละ
- 4.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 4.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการและความคาดหวังในการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ดังนี้

ตอนที่ 2 แบบสำรวจเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ของผู้ต้องการศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

สถานภาพ	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี		มัธยมศึกษาตอนปลาย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชาย	543	53.76	128	31.07
2. หญิง	467	46.24	284	68.93
รวม	1,010	100	412	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 543 คน คิดเป็นร้อยละ 53.76 รองลงมาคือ เพศหญิง จำนวน 467 คน คิดเป็นร้อยละ 46.24 และผู้ตอบแบบสอบถามระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 68.93 รองลงมาคือ เพศชาย จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 31.07

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี		มัธยมศึกษาตอนปลาย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ม.4/ ปวช.1	176	17.43	37	8.98
2. ม.5/ ปวช.2	95	9.41	58	14.08
3. ม.6/ ปวช.3	174	17.23	317	76.94
4. ปวส.1	283	28.02	-	-
5. ปวส.2	282	27.92	-	-

รวม	1,010	100	412	100
-----	-------	-----	-----	-----

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 1 จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 28.02 ตอบแบบสอบถามมากที่สุด รองลงมาคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 จำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 27.92 และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 9.41 ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด และผู้ตอบแบบสอบถามจากระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 317 คน คิดเป็นร้อยละ 76.94 ตอบแบบสอบถามมากที่สุด รองลงมาคือ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.08 และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 8.98 ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด

2.2 ระดับการประเมินหลักสูตรตามความต้องการในการเลือกศึกษาระดับปริญญาตรี ต่อหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

ตารางที่ 3 ความต้องการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

ความต้องการ	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี		มัธยมศึกษาตอนปลาย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ต้องการ	835	82.67	214	51.94
2. ไม่ต้องการ	175	17.33	198	48.06
รวม	1,010	100	412	100

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีส่วนใหญ่มีความต้องการเข้าศึกษาจำนวน 835 คน คิดเป็นร้อยละ 82.67 รองลงมาคือไม่ต้องการเข้าศึกษาต่อ จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 17.33 และผู้ตอบแบบสอบถามระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่มีความต้องการเข้าศึกษาต่อ จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 51.94 รองลงมาคือ ไม่ต้องการเข้าศึกษาต่อ จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 48.06

ตารางที่ 4 กลุ่มรายวิชาที่สนใจเข้าศึกษาต่อ

ความต้องการ	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี		มัธยมศึกษาตอนปลาย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กลุ่มพืชศาสตร์	270	32.34	88	41.12
2. กลุ่มสัตวศาสตร์	205	24.55	40	18.69
3. กลุ่มประมง	86	10.30	26	12.15
4. กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร	128	15.33	41	19.16
5. กลุ่มอื่นๆ	146	17.49	19	8.88
รวม	835	100	214	100

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีส่วนใหญ่เลือกเรียนกลุ่มพีชศาสตร์ จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 32.34 รองลงมาคือ เลือกเรียนกลุ่มสัตวศาสตร์ จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 24.55 และเลือกเรียนกลุ่มประมง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 10.30 เป็นกลุ่มเรียนที่มีนักศึกษาสนใจน้อยที่สุด และผู้ตอบแบบสอบถามจากระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เลือกเรียนกลุ่มพีชศาสตร์ จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 41.12 รองลงมาคือเลือกเรียนกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 19.16 และเลือกเรียนกลุ่มอื่นๆ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 8.88 เป็นกลุ่มเรียนที่มีนักศึกษาสนใจน้อยที่สุด

ตารางที่ 5 ความคาดหวังในการเข้าศึกษาศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

ความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลความหมาย
1. สามารถประกอบอาชีพในภาครัฐบาลและเอกชนได้	4.56	0.66	มากที่สุด
2. มีรายได้ที่มั่นคงจากการประกอบอาชีพ	4.72	0.59	มากที่สุด
3. เป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น ครอบครัว ที่ทำงาน และเพื่อน	4.61	0.67	มากที่สุด
4. สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	4.56	0.65	มากที่สุด
5. สามารถคิดเป็นระบบ วิเคราะห์ และแก้ปัญหาการทำงานได้	4.58	0.66	มากที่สุด
6. สามารถใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศทางการเกษตร ในการทำงาน	4.63	0.64	มากที่สุด
7. สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำให้เกิดประโยชน์แก่สังคม	4.61	0.61	มากที่สุด
รวม	4.61	0.03	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังหลังจากสำเร็จการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด โดยในระดับมากที่สุด ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีรายได้ที่มั่นคงจากการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 รองลงมาคือ สามารถใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศทางการเกษตรในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 เป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น ครอบครัว ที่ทำงาน และเพื่อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำให้เกิดประโยชน์แก่สังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 สามารถคิดเป็นระบบ วิเคราะห์ และแก้ปัญหาการทำงานได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 สามารถประกอบอาชีพในภาครัฐบาลและเอกชนได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56

ตารางที่ 6 ความคาดหวังในการเข้าศึกษาศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษา ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลความหมาย
1. สามารถประกอบอาชีพในภาครัฐบาลและเอกชนได้	4.29	0.85	มาก
2. มีรายได้ที่มั่นคงจากการประกอบอาชีพ	4.00	0.87	มาก
3. เป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น ครอบครัว ที่ทำงาน และเพื่อน	4.47	0.51	มาก
4. สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	4.53	0.51	มากที่สุด
5. สามารถคิดเป็นระบบ วิเคราะห์ และแก้ปัญหาการทำงานได้	4.18	0.64	มาก

6. สามารถใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศทางการเกษตร ในการทำงาน	4.35	0.61	มาก
7. สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำให้เกิดประโยชน์แก่สังคม	4.53	0.51	มากที่สุด
รวม	4.34	0.15	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังหลังจากสำเร็จการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 2 ข้อ และระดับมาก จำนวน 5 ข้อ โดยในระดับมากที่สุด ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำให้เกิดประโยชน์แก่สังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 และระดับมาก ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ เป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น ครอบครัว ที่ทำงาน และเพื่อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 รองลงมาคือ สามารถใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศทางการเกษตรในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 สามารถประกอบอาชีพในภาครัฐบาลและเอกชนได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 สามารถคิดเป็นระบบ วิเคราะห์ และแก้ปัญหาการทำงานได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 และมีรายได้ที่มั่นคงจากการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 7 อาชีพที่ท่านสนใจหลังจากสำเร็จการศึกษา

ความต้องการ	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี		มัธยมศึกษาตอนปลาย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันการอาชีวศึกษา สถาบันอุดมศึกษา ของรัฐและเอกชน	144	17.25	43	20.09
2. นักวิชาการด้านการศึกษา	216	25.87	42	19.63
3. นักวิชาการเกษตร	73	8.74	24	11.21
4. นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรทั้ง หน่วยงานในภาครัฐและเอกชน	58	6.95	7	3.27
5. นักวิจัย/ผู้ช่วยนักวิจัยด้านการศึกษาและ การเกษตร	34	4.07	23	10.75
6. นักวิชาการด้านการจัดฝึกอบรมใน หน่วยงานทั้งในภาครัฐและเอกชน	95	11.38	11	5.14
7. ผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านการเกษตร	111	13.29	43	20.09
8. อื่น ๆ	104	12.46	21	9.81
รวม	835	100	214	100

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีส่วนใหญ่มีความสนใจประกอบอาชีพนักวิชาการด้านการศึกษา จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 25.87 รองลงมาคือ มีความสนใจประกอบอาชีพครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันการอาชีวศึกษา สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 17.25

และสนใจประกอบอาชีพนักวิจัย/ ผู้ช่วยนักวิจัยด้านการศึกษาและการเกษตร จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 4.07 เป็นอาชีพที่ได้รับความสนใจน้อยที่สุด และผู้ตอบแบบสอบถามจากระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่มีความสนใจประกอบอาชีพครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันการอาชีวศึกษา สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านการเกษตร จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 20.09 รองลงมาคือ มีความสนใจประกอบอาชีพนักวิชาการด้านการศึกษา จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 19.63 และสนใจประกอบอาชีพนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรทั้ง หน่วยงานในภาครัฐและเอกชน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.27 เป็นอาชีพที่ได้รับความสนใจน้อยที่สุด

การอภิปรายผล

การศึกษาความต้องการและความคาดหวังในการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตร์เกษตร ศึกษาความคาดหวังในการเข้าศึกษาต่อ อาชีพที่สนใจหลักจากสำเร็จการศึกษา จากผลการวิจัยทำให้ทราบถึงความต้องการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร จากนักเรียน นักศึกษา จากโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 จังหวัดสุรินทร์ จากจำนวนนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 412 คน มีความสนใจต้องการเข้าศึกษาเป็นจำนวน 214 คน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 51.94 และผู้ตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี จำนวน 1,010 คน มีความสนใจเข้าศึกษาต่อ เป็นจำนวน 835 คน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 82.67 ซึ่งสรุปได้ว่า นักเรียน นักศึกษา มีความสนใจและต้องการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร เป็นจำนวนมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอานันท์ นิรมล และคณะ (2560) ซึ่งได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชาเทคโนโลยีและการสื่อสาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ซึ่งมีนักศึกษามีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรดังกล่าวถึงร้อยละ 78.17 โดยนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคาดหวังในการเข้าศึกษาต่อหลังจากสำเร็จการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และนักศึกษาจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี มีความคาดหวังในการเข้าศึกษาต่อหลังจากสำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสรี สิงห์เงิน และคณะ (2561) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาเด็ก วัยรุ่นและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านความคาดหวังในอนาคต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 และทางด้านอาชีพที่สนใจภายหลังจากสำเร็จการศึกษา นั้น นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสนใจประกอบอาชีพครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันการอาชีวศึกษา สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านการเกษตร จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 20.09 และนักศึกษาจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมีความสนใจประกอบอาชีพนักวิชาการด้านการศึกษา จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 25.87

บทสรุป

จากการศึกษาความต้องการและความคาดหวังในการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ พบว่ามีผู้สนใจเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรดังกล่าวเป็นจำนวนมาก ซึ่งทางคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ได้รวบรวมข้อมูลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม สถานประกอบการ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน งานวิจัยนี้ยังก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงต่อคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้

เป็นที่สนใจ ตอบโจทย์กับสถานการณ์ปัจจุบัน และทราบถึงความต้องการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน นักศึกษา ที่สนใจทางด้าน
สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรอีกด้วย

บรรณานุกรม

- มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรม (หลักสูตร 4 ปี) พ.ศ. 2562.
(2562, 6, มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. ตอนพิเศษ 56 ง. หน้า 13
- ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580). (2561, 13, ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. ตอนที่ 82 ก. หน้า 1
- เสรี สิงห์โงน และสาลินี จันทร์เจริญ. (2561). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตร
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาเด็ก วิทยาลัยและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล.** Mahidol R2R
e-Journal. ปีที่ 5. ฉบับที่ 2. หน้า 95-108
- อานันท์ นิรมล ชัชวาล ชุมรักษา และขรรค์ชัย แซ่แต้. (2560). **ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชา
เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.** วารสารสำนักห้องสมุด มหาวิทยาลัย
ทักษิณ. ปีที่ 6. ฉบับที่ 1. หน้า 164-193

ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
วิทยาเขตสุรินทร์

The Satisfaction of Graduate users According to Framework for Higher
Education Qualifications, Faculty of Agriculture and Technology Rajamangala
University of Technology Isan Surin campus

มนัสชนก วรธงไชย^{*1} กุลวดี เรืองเกษม² และอธิปต์ย์ ฤทธิธรม³

คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์^{1,2,3}

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : oui4545@gmail.com*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2560 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้ใช้บัณฑิตคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 149 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่าความพึงพอใจของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.35$, S.D.=0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{x}=4.59$, S.D.= 0.26) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{x}=4.50$, S.D.= 0.36) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{x}=4.34$, S.D.= 0.32) ด้านความรู้ ($\bar{x}=4.17$, S.D.= 0.26) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x}=4.16$, S.D.= 0.31)

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ ผู้ใช้บัณฑิต กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

Abstract

The satisfaction of Graduate users according to Framework for Higher Education on academic year 2017, Faculty of Agriculture and Technology, Rajamangala University of Technology Isan Surin campus, Surin Province was investigated. 149 graduate users were used for answering questionnaires. Data were analyzed using descriptive statistics such as frequency, percentage, mean, and standard deviation. The results indicated that the overall of the satisfaction of Graduate users was in the high level ($\bar{x}=4.35$, S.D.=0.30). When considering of the satisfaction of Graduate users in each aspect, it was found that the

moral and ethics gave the highest level ($\bar{x} = 4.59$, S.D. = 0.26). The high level of the satisfaction of Graduate users was found on the interpersonal skills and responsibility ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.36), intellectual skills ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.32) and knowledge ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.26), respectively. The least level of the satisfaction of Graduate users was found on the analytical and communication skills ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.31).

Keywords: Satisfaction, Graduate users According, Framework for higher education

บทนำ

คณะเศรษฐศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มุ่งหวังให้บัณฑิตทุกคนมีคุณภาพ และมีคุณสมบัติที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งต้องอาศัยการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และเข้าใจถึงสถานการณ์ความต้องการของตลาดแรงงานควบคู่กันไป ทั้งองค์ประกอบที่สำคัญของการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพคือองค์ประกอบของการเรียนการสอนอันประกอบด้วย หลักสูตรที่ผ่านขั้นตอนตามเกณฑ์ที่ได้มาตรฐานสอดคล้องกับปรัชญา ภูมิฐาน และนโยบายของมหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับความต้องการทางวิชาการและวิชาชีพตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

คณะเศรษฐศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ผลิตบัณฑิต ตามกรอบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษา การพัฒนานักศึกษาให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับความต้องการด้านการศึกษา ความต้องการด้านกำลังคน และการขยายตัวของสังคม ผู้สำเร็จการศึกษาถือเป็นผลผลิตในการดำเนินงานของคณะ ดังนั้นการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้รู้สภาพความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งในสภาพปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต คณะเศรษฐศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จึงได้ทำการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ประกอบในการวางแผนการจัดการศึกษา รวมทั้งการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาให้เป็นผู้ใฝ่รู้ และเป็นบัณฑิตนักปฏิบัติ มีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความคิดเชิงระบบ สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นมืออาชีพและจิตสาธารณะ และพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตให้มีศักยภาพในการแข่งขันมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะเศรษฐศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ใช้บัณฑิต หมายถึง ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานระดับเหนือกว่าหนึ่งชั้นของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2560 ในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน 349 คน โดยผู้ศึกษาได้ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์กรอกแบบประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ(Questionnaire) ผ่านระบบประเมิน

นักศึกษาออนไลน์ <http://guidance.rmuti.ac.th> จำนวน 349 ชุด ถึงผู้ใช้บัณฑิต และมีผู้ใช้บัณฑิตได้เข้ามาตอบแบบสอบถาม จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 42.69 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการโดยส่งหนังสือราชการไปยังหน่วยงานต้นสังกัดของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือผู้บังคับบัญชาระดับสูงในการอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลวิจัยพร้อมทั้งแนบ รหัสผู้ใช้ (Username) และรหัสผ่าน (Password) ให้ผู้บังคับบัญชาระดับเหนือกว่าหนึ่งชั้นของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้กรอกแบบประเมินคุณภาพ บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Questionnaire) ผ่านระบบประเมินนักศึกษาออนไลน์ <http://guidance.rmuti.ac.th> ตามเวลาที่กำหนด ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ไม่นำมาเปิดเผยชื่อผู้ให้ข้อมูล

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) 5 ด้าน 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2. ด้านความรู้ 3. ด้านทักษะทางปัญญา 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research)(บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์),2551 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อบัณฑิต คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2560 ในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยใช้คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) 5 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2. ด้านความรู้ 3. ด้านทักษะทางปัญญา 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผลค่าเฉลี่ย มีการแปลผลดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
2.51-3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560 ในภาพรวม และ รายด้าน ได้แก่

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2. ด้านความรู้ 3. ด้านทักษะทางปัญญา 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ตารางที่ 1: ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560 ในภาพรวม

	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.59	0.26	มากที่สุด
2. ด้านความรู้	4.17	0.26	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา	4.34	0.32	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.50	0.36	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.16	0.31	มาก
เฉลี่ย	4.35	0.30	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.35$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{x}=4.59$, S.D. = 0.26) รองลงมา ได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{x}=4.50$, S.D. = 0.36) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{x}=4.34$, S.D. = 0.32) ด้านความรู้ ($\bar{x}=4.17$, S.D. = 0.26) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x}=4.16$, S.D. = 0.31)

ตารางที่ 2: ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ด้านคุณธรรม จริยธรรม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. เคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์	4.55	0.28	มากที่สุด
2. ประพฤติตนตามหลักศาสนาและหลักจริยธรรม	4.72	0.26	มากที่สุด
3. แสดงออกถึงความซื่อสัตย์ต่อตนเองและจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.62	0.27	มากที่สุด
4. มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองและรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	4.55	0.25	มากที่สุด
5. เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่นทั้งในการดำรงตนและการปฏิบัติงาน	4.51	0.25	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.59	0.26	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.59$, S.D.= 0.26) มีค่าเฉลี่ย

อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประพฤติตนตามหลักศาสนาและหลักจริยธรรม ($\bar{x}=4.72$, S.D. = 0.26) รองลงมา ได้แก่ แสดงออกถึงความซื่อสัตย์ต่อตนเองและจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{x}=4.62$, S.D.= 0.27) เคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ($\bar{x}=4.55$, S.D.= 0.28) มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{x}=4.55$, S.D.= 0.25) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่นทั้งในการดำรงตนและการปฏิบัติงาน ($\bar{x}=4.51$, S.D.= 0.25)

ตารางที่ 3: ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560 ด้านความรู้

ด้านความรู้	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีความรู้ด้านทฤษฎีต่างๆ หรือความรู้ที่เป็นพื้นฐานในวิชาชีพ	4.14	0.23	มาก
2. สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานในวิชาชีพได้	4.15	0.26	มาก
3. สามารถนำความรู้ไปบูรณาการในวิชาชีพได้	4.21	0.30	มาก
เฉลี่ย	4.17	0.26	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.51$, S.D. = 0.25) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถนำความรู้ไปบูรณาการในวิชาชีพได้ ($\bar{x}=4.21$, S.D. = 0.30) รองลงมา ได้แก่ สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติงานในวิชาชีพได้ ($\bar{x}=4.15$, S.D. = 0.26) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความรู้ด้านทฤษฎีต่างๆ หรือความรู้ที่เป็นพื้นฐานในวิชาชีพ ($\bar{x}=4.14$, S.D. = 0.23)

ตารางที่ 4: ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560 ด้านทักษะทางปัญญา

ด้านทักษะทางปัญญา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีทักษะในการคิดเป็นระบบ วิเคราะห์ เสนอแนะ และให้เหตุผลเพื่อการตัดสินใจได้	4.22	0.33	มาก
2. แก้ปัญหา และทำงานท่ามกลางความกดดันได้	4.26	0.33	มาก
3. แสวงหาความรู้ใหม่ๆ และพัฒนาตนเองได้	4.55	0.28	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.34	0.32	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านทักษะทางปัญญา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.34$, S.D. = 0.32) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แสวงหาความรู้ใหม่ๆ และพัฒนาตนเองได้ ($\bar{x}=4.55$, S.D.=0.28) รองลงมา ได้แก่ แก้ปัญหา และทำงานท่ามกลางความกดดันได้ ($\bar{x}=4.26$, S.D.= 0.33) ตามลำดับ

และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีทักษะในการคิดเป็นระบบ วิเคราะห์ เสนอแนะ และให้เหตุผลเพื่อการตัดสินใจได้ ($\bar{x} = 4.22, S.D. = 0.33$)

ตารางที่ 5: ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ปฏิบัติงานตามขั้นตอนได้เสร็จเรียบร้อย	4.42	0.40	มาก
2. มีความรับผิดชอบตามหน้าที่ โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	4.53	0.35	มากที่สุด
3. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม	4.60	0.34	มากที่สุด
4. มีมนุษยสัมพันธ์และสามารถวางตัวได้อย่างเหมาะสมกับทุกสถานการณ์	4.46	0.35	มาก
เฉลี่ย	4.50	0.36	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.50, S.D. = 0.36$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม ($\bar{x} = 4.60, S.D. = 0.35$) รองลงมา ได้แก่ มีความรับผิดชอบตามหน้าที่ โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ($\bar{x} = 4.53, S.D. = 0.35$) มนุษยสัมพันธ์และสามารถวางตัวได้อย่างเหมาะสมกับทุกสถานการณ์ ($\bar{x} = 4.46, S.D. = 0.35$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปฏิบัติงานตามขั้นตอนได้เสร็จเรียบร้อย ($\bar{x} = 4.42, S.D. = 0.40$)

ตารางที่ 6: ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. มีทักษะในการใช้ตัวเลข วิเคราะห์ และแปลผลข้อมูลได้	4.14	0.28	มาก
2. มีความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้องและสร้างสรรค์	4.16	0.32	มาก
3. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการแสวงหาข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร	4.17	0.31	มาก
เฉลี่ย	4.16	0.31	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16, S.D. = 0.31$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการแสวงหาข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร ($\bar{x} = 4.17, S.D. = 0.31$) รองลงมา ได้แก่ มีความสามารถในการ

ฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้องและสร้างสรรค์ ($\bar{x}=4.16$, S.D. = 0.32)
ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีทักษะในการใช้ตัวเลข วิเคราะห์ และแปลผลข้อมูลได้ ($\bar{x}=4.14$, S.D. = 0.28)

การอภิปรายผล

จากการศึกษาความพึงพอใจของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ใช้วิธีสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560 พบว่ามีผลการวิจัยที่น่าสนใจดังนี้ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2560 มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้ใช้บัณฑิตคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 149 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่าความพึงพอใจของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.35$, S.D.=0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{x}=4.59$, S.D. = 0.26) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x}=4.16$, S.D. = 0.31) โดยผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตจากสถาบันการศึกษาอื่นๆ เช่น ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย (ทัศนีย์ บุตรเพ็ง), 2560 และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิตของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (ดุสิต จักรศิลป์และคณะ), 2558 ที่พบว่าระดับความพึงพอใจของผู้บัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความรู้ ตามลำดับ ส่วนด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ใช้บัณฑิต มีความพึงพอใจต่ำที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ผู้ใช้บัณฑิตมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบัณฑิตคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ดังนี้

- 1.บัณฑิต ควรมีการฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น เพื่อให้มีทักษะและความสามารถด้านภาษาอังกฤษมากขึ้น

2. ควรจัดหลักสูตรอบรมให้ความรู้กับนักศึกษาเกี่ยวกับสถานประกอบการเพื่อให้ความรู้ในการตัดสินใจเมื่อสำเร็จการศึกษา

3. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน

ทั้งนี้ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ได้จัดกิจกรรมอบรมพัฒนาบุคลิกภาพให้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่จะสำเร็จการศึกษา โดยจัดอบรมให้ความรู้ทางด้านการพัฒนาบุคลิกภาพให้กับนักศึกษา เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการสมัครงานในสถานประกอบการ

เอกสารอ้างอิง

ดุสิต จักรศิลป์ และคณะ. (2558). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิต ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

ทัศนีย์ บุตรเพ็ง. (2560). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. ปีที่ 12. ฉบับที่ 42. หน้า 68 – 78.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่10). กรุงเทพฯ :จามจุรีโปรดักท์.

ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

Student Satisfaction with in general education in Science and Mathematics
courses , Faculty of agriculture and technology, Rajamankala University of
Technology Isan, Surin Campus

นิตยา เสาไย

สาขาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : lemon_aiw@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี รายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จำนวนทั้งหมด 100 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 100 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามด้วยมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ย ร้อยละระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน จำแนกตาม เพศ อายุ ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านรายวิชาในหลักสูตร โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ 1. ด้านรายวิชาในหลักสูตร 2. ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน 3. ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน 4. ด้านผู้สอน 5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ การจัดการเรียนการสอน แบบสอบถาม

Abstract

The purposes of this research was to study of students' satisfaction in learning and teaching of the General Education Programs in department of Science and Mathematics , Faculty of agriculture and technology, Rajamankala University of Technology Isan Surin Campus. This research was studied in the 2nd semester of 2018 academic year. The sample consisted of 100 students who studied Bachelor's degree and enrolled in general education, department of Science and Mathematics. Instruments used for data collection was questionnaire which has 5 attitudinal statements. The statements that we used in our study are strongly disagree, disagree, neither agree or disagree, agree and strongly agree. The level of

satisfaction in learning and teaching of the General Education Programs, was classified with sex and age. The statistics used to analyze the data were arithmetic mean and percentage. The results of this study was the satisfaction level of the students' satisfaction in learning and teaching of the General Education Programs in department of Science and Mathematics as a whole was in a highest level. When considering the data individually, the highest score is the course in the curriculum. Then the rest of the teaching/learning activities, the supporting factor for teaching and learning, instructor, quiz and evaluation respectively

Keywords: Satisfaction , The teaching and learning , Questionnaire

บทนำ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เป็นสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาคแห่งหนึ่งที่มีหน้าที่สำคัญ คือการผลิตบัณฑิตเพื่อเป็นกำลังคนในสาขาวิชาการต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา โดยส่งเสริมและมุ่งเน้นเพื่อพัฒนาสร้างสรรค่นักศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณธรรมระดับสูงในสาขาวิชาต่างๆ โดยเฉพาะการประยุกต์ทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศและสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

รายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มีการจัดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและระดับปริญญาตรีประกอบด้วย วิชาวิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพ วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ วิชาชีวิตและสิ่งแวดล้อม วิชาคณิตศาสตร์และสถิติที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคมได้ การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้บุคคลได้พัฒนาตนเองตลอดชีวิต สามารถพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีพได้อย่างมีความสุขและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพทางสังคมเศรษฐกิจในปัจจุบัน การที่จะพัฒนาในด้านการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจัยหลักที่มีความสำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งคือ ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาที่จะขับเคลื่อนพลังการปฏิรูปการศึกษา จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข

จากงานวิจัย อัญชลี พิรัมย์พรายและคณะ (2548, หน้า 18-19) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพการสอนและปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชโดยศึกษา 4 ด้านคือด้านบุคคลด้านสถานที่ด้านสื่อวัสดุด้านงบประมาณผลการวิจัยพบว่า 1. ด้านบุคคล พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจด้านบุคคลอยู่ในระดับมาก และระดับความพึงพอใจของ นักศึกษาที่มีต่อคุณภาพการสอนของอาจารย์ทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยทั้งสองด้านนี้จะมี ความสอดคล้องกันคือวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้สอนน่าจะส่งผลให้อาจารย์มีความรู้เรื่องเทคนิควิธีการสอน มี การชี้แจงแผนการสอนอธิบายจุดประสงค์การเรียนและเกณฑ์การวัดผลประเมินผลให้นักศึกษาทราบมีเทคนิคการสอนและกิจกรรมการเรียนที่หลากหลายมีความเหมาะสมกับเนื้อหา รวมทั้งพึงพอใจในบุคลิกของอาจารย์ผู้สอน 2. ด้านสถานที่ พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจด้านสถานที่ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางนักศึกษามีความพึงพอใจมากกับสถานที่ตั้งของอาคารและจำนวนเก้าอี้ในห้องเรียนส่วนความพึงพอใจที่มีต่อโรงฝึกงาน นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับต่ำ 3. ด้านสื่อวัสดุ พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจด้านสื่อวัสดุอยู่ในระดับปานกลางสิ่งที่นักศึกษาพึงพอใจมาก

ที่สุดคือความทันสมัยของสื่อที่ใช้สอนส่วนที่นักศึกษาที่มีความพึงพอใจในลำดับสุดท้ายคือความเพียงพอของ เครื่องจักรต่อจำนวนนักศึกษา 4. ด้านงบประมาณ พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจด้านงบประมาณทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางระดับ ความพึงพอใจระดับที่ต่ำที่สุดได้แก่การแจ้งรายละเอียดของยอดงบประมาณต่าง ๆ ต่อนักศึกษา จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปประเด็นที่สำคัญและเห็นความจำเป็นในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านรายวิชาในหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการหลักสูตรให้เกิดผลดีแก่ผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

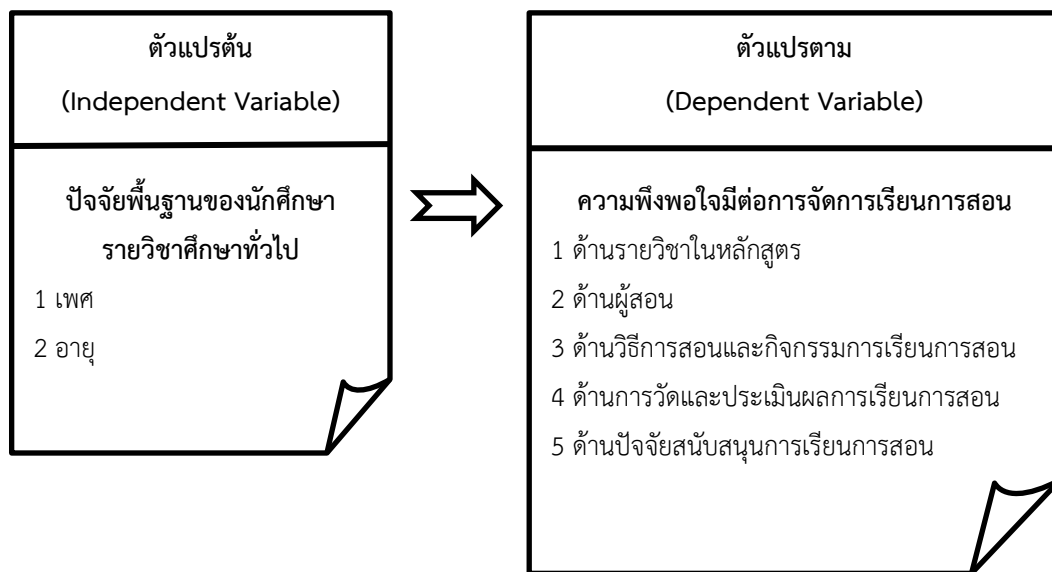
เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎี แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามประเด็น สำคัญในการวิจัย ดังนี้

1 ตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี รายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

2 ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านรายวิชาในหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน

รูปที่ 1: กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual framework)

วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ว่าเรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เพื่อตอบคำถามหลักของการศึกษาวิจัย ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินการศึกษาดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

- นักศึกษาระดับปริญญาตรี รายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ที่ลงทะเบียนเรียนภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Accidental sampling) เป็นการสุ่มจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ที่สามารถให้ข้อมูลได้ครบถ้วน จำนวน 100 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลสถานภาพทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษารายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 24 ข้อ ดังนี้

1. ด้านรายวิชาในหลักสูตร จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านผู้สอน จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 5 ข้อ
4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน จำนวน 5 ข้อ
5. ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน จำนวน 4 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม ดังนี้

มีความพึงพอใจมากที่สุด	มีระดับคะแนนเท่ากับ 5
มีความพึงพอใจมาก	มีระดับคะแนนเท่ากับ 4
มีความพึงพอใจปานกลาง	มีระดับคะแนนเท่ากับ 3
มีความพึงพอใจน้อย	มีระดับคะแนนเท่ากับ 2
มีความพึงพอใจน้อยที่สุด	มีระดับคะแนนเท่ากับ 1

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

2.2 การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดขอบเขตและโครงสร้างของแบบสอบถามเพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. จัดทำผังการสร้างเครื่องมือและ นำแบบประเมินความสอดคล้องเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity)
4. นำแบบประเมินความสอดคล้อง มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำไปจัดทำเป็นแบบสอบถามและทดลองใช้กับนักศึกษารายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
5. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามกับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง นั่นคือนักศึกษารายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จำนวน 100 ฉบับ และได้รับกลับคืนมาจำนวน 100 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ การวิเคราะห์ค่าความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี รายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ที่ลงทะเบียนเรียนภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและนำค่ามาเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (รัตนา พรหมภาพ)

4.50 - 5.00	หมายถึงระดับความพึงพอใจ มากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึงระดับความพึงพอใจ มาก
2.50 - 3.49	หมายถึงระดับความพึงพอใจ ปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึงระดับความพึงพอใจ น้อย
1.00 - 1.49	หมายถึงระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์” ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนคือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี รายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ที่ลงทะเบียนเรียนภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 สอบถามเกี่ยวกับ เพศ และอายุ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1: จำนวน และร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนคน	ค่าร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	41	41
หญิง	59	59
2. อายุ		
15 - 20 ปี	100	100
21 - 25 ปี	0	0
รวม	100	100

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี รายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

จำนวน 100 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 59 มีอายุในช่วง 15-20 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ส่วนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ตารางที่ 2: ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านรายวิชาในหลักสูตร

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D	แปลความ
1	เนื้อหาในรายวิชาเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต	4.51	0.78	มากที่สุด
2	เนื้อหาในรายวิชามีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลง	4.45	0.78	มาก
3	รายวิชาเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการเรียน	4.43	0.77	มาก
4	รายวิชาเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน	4.58	0.64	มากที่สุด
5	รายวิชามีประโยชน์ต่อการนำไปประกอบอาชีพ	4.51	0.58	มากที่สุด
รวม		4.50	0.71	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านรายวิชาในหลักสูตร พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ รายวิชาเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.58$) เนื้อหาในรายวิชาเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต ($\bar{X} = 4.51$) และ รายวิชามีประโยชน์ต่อการนำไปประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.51$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านรายวิชาในหลักสูตร อยู่ในระดับ มาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เนื้อหาในรายวิชามีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.45$) และ รายวิชาเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการเรียน ($\bar{X} = 4.43$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3: ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านผู้สอน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D	แปลความ
1	ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ช่วยให้เกิด การเรียนรู้ในเนื้อหาวิชา	3.46	0.96	มาก
2	ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี	4.66	0.57	มากที่สุด
3	ผู้สอนอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.48	0.66	มาก
4	ผู้สอนมีความรับผิดชอบและตรงเวลาในการสอน	4.70	0.61	มากที่สุด
5	ผู้สอนมีความเป็นกันเอง ให้คำแนะนำและรับฟังความคิดเห็น	4.33	0.68	มาก

รวม	4.33	0.70	มาก
-----	------	------	-----

จากตารางที่ 3 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านผู้สอน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ผู้สอนมีความรับผิดชอบและตรงเวลาในการสอน ($\bar{X} = 4.70$) และ ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.66$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านผู้สอน อยู่ในระดับ มาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ผู้สอนอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.48$) ผู้สอนมีความเป็นกันเอง ให้คำแนะนำและรับฟังความคิดเห็น ($\bar{X} = 4.33$) และ ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ช่วยให้เกิด การเรียนรู้ในเนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 3.46$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4: ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D	แปลความ
1	มีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา	4.54	0.56	มากที่สุด
2	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้คิดวิเคราะห์ปฏิบัติกิจกรรม	4.63	0.63	มากที่สุด
3	มีการใช้สื่อและเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมในการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ศึกษาอย่างเหมาะสม	4.21	0.71	มาก
4	ใช้วิธีการสอนหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่เรียน	4.36	0.76	มาก
5	มีกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิด ได้อภิปราย ชักถาม และแสดงความคิดเห็น	4.66	0.57	มากที่สุด
รวม		4.48	0.65	มาก

จากตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิด ได้อภิปราย ชักถาม และแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 4.66$) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้คิดวิเคราะห์ปฏิบัติกิจกรรม ($\bar{X} = 4.63$) และมีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.54$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับ มาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือใช้วิธีการสอนหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่เรียน ($\bar{X} = 4.36$) และ มีการใช้สื่อและเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมในการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ศึกษาอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.21$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5: ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D	แปลความ
1	ใช้เทคนิคหรือวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย	4.38	0.75	มาก
2	มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน	4.28	0.81	มาก
3	มีการเฉลยหรือแนะแนวทางของคำตอบเพื่อให้ทราบผลการเรียนรู้	4.31	0.85	มาก
4	เปิดเผยคะแนนที่ได้จากการวัดผล	4.24	1.02	มาก
5	การวัดและประเมินผลการเรียนมีความชัดเจนและยุติธรรม	4.09	0.92	มาก
รวม		4.26	0.87	มาก

จากตารางที่ 5 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ใช้เทคนิคหรือวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย ($\bar{X} = 4.38$) มีการเฉลยหรือแนะแนวทางของคำตอบเพื่อให้ทราบผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.31$) มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.28$) เปิดเผยคะแนนที่ได้จากการวัดผล ($\bar{X} = 4.24$) และการวัดและประเมินผลการเรียนมีความชัดเจนและยุติธรรม ($\bar{X} = 4.09$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 : ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D	แปลความ
1	ในภาควิชามีห้องเรียน สื่อ และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	4.44	0.81	มาก

2	ในภาควิชามีหนังสือ ตารา สำหรับค้นคว้าอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	4.29	0.83	มาก
3	ในภาควิชามีงานวิจัย วิทยานิพนธ์ ในการศึกษาค้นคว้า อย่างเหมาะสม และเพียงพอ	4.35	0.72	มาก
4	ในภาควิชามีเครื่องคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ต อย่างเหมาะสม และเพียงพอ	4.56	0.64	มากที่สุด
รวม		4.41	0.75	มาก

จากตารางที่ 6 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชา วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก คือ ในภาควิชามีเครื่องคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ต อย่างเหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{X} = 4.56$)

นอกจากนี้ ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชา วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน อยู่ในระดับ มาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือในภาควิชามีห้องเรียน สื่อ และ สิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{X} = 4.44$) ในภาควิชามีงานวิจัย วิทยานิพนธ์ ใน การศึกษาค้นคว้า อย่างเหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{X} = 4.35$) และในภาควิชามีหนังสือ ตารา สำหรับค้นคว้าอย่างเหมาะสม และเพียงพอ ($\bar{X} = 4.29$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7: ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และ คณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ รวม ทุกด้าน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D	แปลความ
1	ด้านรายวิชาในหลักสูตร	4.50	0.71	มากที่สุด
2	ด้านผู้สอน	4.33	0.70	มาก
3	ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน	4.48	0.65	มาก
4	ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	4.26	0.87	มาก
5	ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน	4.41	0.75	มาก
รวม		4.40	0.74	มาก

จากตารางที่ 7 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชา วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ รวมทุกด้าน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านรายวิชาในหลักสูตร ($\bar{X} = 4.50$)

นอกจากนี้ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชา วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

รวมทุกด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ มาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.48$) ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.41$) ด้านผู้สอน ($\bar{X} = 4.33$) และ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.26$) ตามลำดับ

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่าระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์จำนวน 100 คน ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านรายวิชาในหลักสูตร พบว่าระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ อยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการวิจัยสามารถอธิบายได้ดังนี้ เนื่องจาก รายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มีรายวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปประกอบ อาชีพ จัดรายวิชาในหลักสูตรได้เหมาะสมครอบคลุมหัวข้อที่ควรเรียน มีความทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคแห่งการเรียนรู้จัดรายวิชาได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ วรณภา (2546) ที่กล่าวไว้ว่า เนื้อหารายวิชาในหลักสูตรควรเป็นเพียงแนวทางที่จะช่วยให้ครุณาไปสู่หรือก่อให้เกิดประสบการณ์กิจกรรม ซึ่งเป็นแนวทางที่จะช่วยหรือฝึกให้ผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมที่ผู้เรียนต้องการ สังคมต้องการและชาติต้องการ ซึ่งเนื้อหาในรายวิชาควรจะสอดคล้องกับสภาพการดำเนินชีวิต ประสบการณ์ใกล้ตัวผู้เรียน ผู้เรียนเรียนแล้วสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เนื้อหาที่จะกำหนดไว้ในหลักสูตรต้องมีความต่อเนื่องเรียงตามลำดับความ ยากง่ายเรียงลำดับของเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยความสนใจความสามารถของผู้เรียน

2. ด้านผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากจากผลการวิจัยสามารถอธิบายได้ดังนี้

ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนมีวิธีการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยวิธีการที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิด ได้อภิปราย ซักถาม แสดงความคิดเห็น ทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการนำไปปฏิบัติได้จริง

ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับมากเป็นอันดับที่ 2 เนื่องจาก รายวิชาศึกษาทั่วไป มีปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอนและการเรียนรู้ให้แก่อาจารย์และนักศึกษาที่เหมาะสมและเพียงพอ เช่น ห้องเรียน สื่อ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในห้องเรียน หนังสือ ตำรา งานวิจัย วิทยานิพนธ์ สำหรับการศึกษาค้นคว้า รวมไปถึงเครื่องคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ต การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของอัญชลี พรหมพรายและคณะ (2548) กล่าวไว้ว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญในการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ครูสามารถใช้ประกอบการสอน เพื่อช่วยให้การเรียนของนักศึกษาประสบผลดีที่สุด

ด้านผู้สอน ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับที่ 3 เนื่องจากรายวิชาศึกษาทั่วไปมีอาจารย์ที่มีความรอบรู้และสามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จริงให้แก่บัณฑิตได้อย่างถูกต้องแม่นยำ มีความเป็นกันเอง รับผิดชอบต่อภาระงานของนักศึกษา มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า มีความปรารถนาดีต่อศิษย์ชั้นนำสิ่งที่ดีงาม และเป็นประโยชน์ต่อเพื่อนำไปสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคมและประเทศชาติซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของ อาภรณ์ (2540) ที่กล่าวว่าไว้ว่าครูที่ดีคือครูที่สอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีมีลักษณะการสอนที่ดีเช่น มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า สอนอย่างคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันและสังคม สอนด้วยใจ มอบความรักความอบอุ่น ความเป็นกันเองสอนด้วยจิตวิญญาณของความ เป็นครู

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนใน รายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับมากเป็นอันดับสุดท้าย อาจเนื่องมาจาก การเปิดเผย คะแนนที่ได้จากการวัดผลนั้นขึ้นอยู่กับดุลพินิจของอาจารย์แต่ละรายวิชา แต่ในส่วนอื่นๆ เช่น มีการวัดและประเมินผลการ เรียนอย่างชัดเจนและยุติธรรม ประเมินผลสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียนมี เทคนิคและวิธีการวัดและประเมินผลหลากหลาย มีการเฉลยและแนะแนวทางของคำตอบพร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไป สู่การพัฒนาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ บัญญา(2542) ที่กล่าวไว้ว่า การวัดและการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ควรเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม เลือกเทคนิคการวัดที่เหมาะสมกับคุณลักษณะ หรือสมรรถภาพของผู้เรียน โดย เครื่องมือนั้นต้องให้ผลที่ถูกต้อง มีความเป็นปรนัยและสะดวกต่อการนำไปใช้ ควรเลือกใช้วิธีการวัดหลายอย่างให้ครอบคลุม ผลสัมฤทธิ์และพัฒนาการด้านต่างๆของผู้เรียน รวมทั้งนำผลการประเมินมาพิจารณาตัดสินใจในการจัดการศึกษา และพัฒนา ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

บทสรุป

จากการศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชา วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสุรินทร์ จำนวน 100 คน ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่านักศึกษามีระดับความพึงพอใจใน การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่นักศึกษามี ระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านรายวิชาในหลักสูตร รองลงมาคือ ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้าน ปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านผู้สอน และด้านที่นักศึกษามีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุดคือด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนการสอน

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษา ทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยา เขตสุรินทร์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือในการนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และการ จัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ซึ่งเกิดจากความช่วยเหลือจาก หลายๆฝ่าย

ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำสาขาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ กรุณาให้คำปรึกษาให้คำแนะนำให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการทำงานวิจัย และตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องด้วยความเมตตา มาโดยตลอดในการทำการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณนักศึกษา รายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- บัญชา แสนทวี.(2542).การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน.นนทบุรี:สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัตนา พรหมภาพ (2550) ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรของภาควิชาการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วรรณภา โพธิ์ศรี.(2546).การพัฒนากระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตการศึกษา 7.พิษณุโลก:มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อัญชลี พิรัมย์พรายและคณะ. (2548). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพการสอนและปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ของ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. นครศรีธรรมราช : คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง . (2540). หลักการสอน พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรีนติ้ง เฮ้าส์.

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการธนาคารขยะ ของคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี Efficiency of Garbage bank management of Faculty of Agriculture and Technology

แก้ววารีย์ ดุมนิล¹ และภัทรศรี พงศ์ดี²

คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์^{1,2}

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : Keawaree99@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการธนาคารขยะของคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มตัวอย่างที่วิจัย ได้แก่ อาจารย์และเจ้าหน้าที่คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 155 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการธนาคารขยะของคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ในภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.02 (1.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัจจัยด้านการตระหนักถึงความสำคัญของธนาคาร และทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานธนาคาร มีระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ ธนาคารขยะ การบริหารจัดการ

Abstract

The objectives of this research were study the factors that affect the performance and efficiency of waste management, the Bank of Faculty of Agriculture and Technology. The sample consisted of faculty and staff of the Faculty of Agriculture and Technology, 155 data was analyzed using descriptive statistics. The instrument used for data collection was a questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation.

The research found that the opinions on the performance and the factors that affect the performance of waste management, the Bank of Agriculture and Technology. The overall average level of 4.02 (1.16) when considering the factors that recognize the importance of the bank. And everyone involved in banking operations. With the most

Keywords: Efficiency, Garbage Bank, Management

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2546) ได้กล่าวว่า สถาบันการศึกษาจัดเป็นชุมชนขนาดใหญ่ โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยเป็นองค์กรหรือ หน่วยงานที่ประกอบไปด้วยบุคลากรมากมาย ได้แก่ คณะอาจารย์ เจ้าหน้าที่ ข้าราชการประจำ รวมทั้ง นิสิตนักศึกษา ซึ่งดำเนินกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งพักอาศัยอยู่ในสถาบันบางส่วน โดยกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในทั้งในส่วนของการทำงาน และการทำกิจกรรมส่วนตัวอื่นๆ ส่วนที่เหลือ จากการใช้ทรัพยากรในกิจกรรมต่างๆ นั้น เกิดเป็นขยะที่เหลือทิ้งรอการจัดการต่อไป ซึ่งหาก สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งมิได้ให้ความสำคัญและไม่มีความสนใจในการจัดการในด้านปัญหา ขยะที่เกิดขึ้นแล้ว ปัญหาสิ่งแวดล้อมภายในสถาบันก็จะเกิดขึ้นตามมาอย่างแน่นอน

ปัจจุบันคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มีอัตราการเพิ่มของขยะมูลฝอย ปีละประมาณ 1-2 ตัน ซึ่งมีองค์ประกอบของมูลฝอยแยกตามประเภท ประกอบด้วย เศษอาหาร ร้อยละ 13 เศษกระดาษ ร้อยละ 6 พลาสติก ร้อยละ 10 แก้ว ร้อยละ 17 กระป๋องโลหะ (น้ำอัดลม กาแฟ) ร้อยละ 12 ผ้าหรือเศษผ้า ร้อยละ 14 ยางรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 2 และถุงพลาสติก ร้อยละ 24 จากข้อมูลองค์ประกอบขยะมูลฝอยดังกล่าว พบว่า สัดส่วนองค์ประกอบที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ในอัตราที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นภายในมหาวิทยาลัยฯ โดยสามารถนำขยะจำพวก พลาสติก แก้ว กระดาษ โลหะ อลูมิเนียม วัสดุรีไซเคิลได้ร้อยละ 47 แต่ปัจจุบันอัตราการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ยังมีน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับขยะมูลฝอยที่มีศักยภาพในการกลับมาใช้ประโยชน์ได้ หากทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการรีไซเคิลขยะมูลฝอยโดยเริ่มจากตนเอง ชุมชน สถานประกอบการต่างๆ เช่น ร้านค้า ร้านอาหาร อาคาร สำนักงาน งานฟาร์ม ปศุสัตว์ เป็นต้น ก็จะสามารถช่วยแก้ไข ปัญหาขยะมูลฝอยได้ และยังช่วยให้ประหยัดงบประมาณและทรัพยากรธรรมชาติของมหาวิทยาลัยฯ ได้อีกด้วย

คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารจัดการขยะ และได้ดำเนินการจัดตั้ง ธนาคารขยะ เพื่อให้บุคลากรทุกคนในหน่วยงาน เข้ามามีส่วนร่วมในการลด คัดแยกและใช้ประโยชน์จากขยะ สามารถช่วย แก้ไขปัญหาขยะ และยังช่วยให้ประหยัดงบประมาณและทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้นเพื่อให้คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี สามารถบริหารจัดการธนาคารขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากขยะ โดยเน้นการพัฒนาการจัดการขยะในรูปแบบของธนาคารขยะขึ้น โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร ทั้งนี้เพราะในการแก้ไขปัญหาจะต้อง อาศัยการแก้ไขปัญหาแบบองค์รวม เนื่องจากปริมาณขยะที่เกิดขึ้นมีมาก ในขณะที่ความสามารถในการจัดการและการกำจัดมี ค่อนข้างจำกัด ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงประสิทธิภาพการบริหารจัดการธนาคารขยะของคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนา ส่งเสริมคุณภาพการบริหารจัดการธนาคารขยะให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการธนาคารขยะของคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษา เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการธนาคารขยะของคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ได้กำหนด ขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

- 1) ขอบเขตทางวิชาการ ทำการศึกษาประสิทธิภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการธนาคารขยะของคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี
- 2) ขอบเขตด้านพื้นที่ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
- 3) ขอบเขตด้านประชากร อาจารย์และเจ้าหน้าที่ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 155 คน

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการสอบถามคือ แบบสอบถาม โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ที่เป็นอาจารย์และเจ้าหน้าที่ จำนวนทั้งสิ้น 155 คน

วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

- 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร อาจารย์และเจ้าหน้าที่ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนทั้งสิ้น 155 คน
กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์และเจ้าหน้าที่ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ส่งแบบสอบถามกลับมา จำนวนทั้งสิ้น 155 คน

- 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม มีลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert scale) โดยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ที่ สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจ “โครงการธนาคารขยะ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี”

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของการประมาณค่าหรือระดับความคิดเห็น 5 ระดับ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลการประมาณค่าหรือระดับความคิดเห็น ต้องหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (บุญชม, 2535)

2. การแปลความหมายของข้อมูลการประมาณค่า 5 ระดับ ได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาขอบเขตของคะแนนเพื่อใช้ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชมและบุญส่ง, 2535)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย

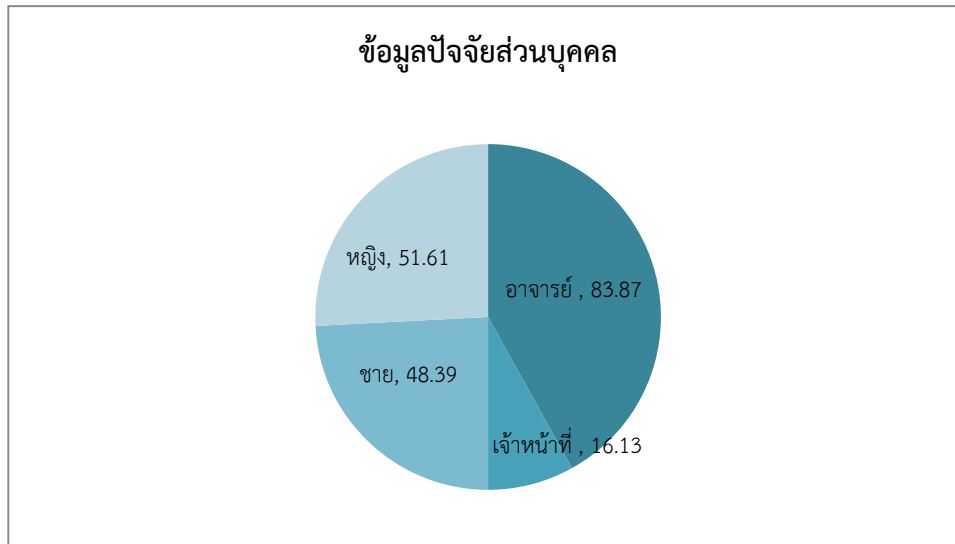
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ประสิทธิภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการธนาคารขยะของคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มีดังนี้

ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.61 ส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นอาจารย์ ร้อยละ 83.87 ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1: การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการธนาคารขยะของคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.02 (1.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บุคลากร ท่านตระหนักถึงความสำคัญของธนาคารขยะ ค่าเฉลี่ย 4.65 (0.61) และทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานธนาคาร ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.58 (0.72) รองลงมาคือ การจัดกิจกรรม ฝึกนิสัย ในการรักษาความสะอาด 4.22 (1.12) ท่านสามารถนำขยะที่มีประโยชน์ไปรีไซเคิล ให้เกิดประโยชน์ได้มากที่สุด 3.92 (1.24) ในบริเวณหน่วยงานมีถังขยะที่แยกประเภทอย่างชัดเจน 3.90 (1.28) ถังขยะพอเพียงต่อปริมาณขยะแต่ละวัน 3.88 (1.29) ท่านรู้จักวิธีการคัดแยกขยะ 3.86 (1.25) อาคารเรียนทุกอาคารมีความสะอาดอย่างเหมาะสม 3.83 (1.31) ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในหน่วยงานในการดูแลรักษาความ สะอาดเป็นอย่างดี 3.81 (1.32) และหน่วยงานมีความสะอาดร่มรื่นเหมาะแก่การศึกษา 3.76 (1. 28) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1: ประสิทธิภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการธนาคารขยะของคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี

ข้อ	ประสิทธิภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการธนาคารขยะของคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลค่า
	การปลูกจิตสำนึก พฤติกรรมของท่าน	4.25	0.99	มาก
1.	ท่านตระหนักถึงความสำคัญของธนาคารขยะ	4.65	0.61	มากที่สุด
2.	ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานธนาคาร	4.58	0.72	มากที่สุด
3.	การจัดกิจกรรม ฝึกนิสัย ในการรักษาความสะอาด	4.22	1.12	มาก

4.	ท่านรู้จักวิธีการคัดแยกขยะ	3.86	1.25	มาก
5.	ท่านสามารถนำขยะที่มีประโยชน์ไปรีไซเคิล ให้เกิดประโยชน์ได้มากที่สุด	3.92	1.24	มาก
ความเป็นระเบียบ เรียบร้อย และความสะอาดในหน่วยงาน		3.84	1.30	มาก
6.	หน่วยงานมีความสะอาดร่มรื่นเหมาะแก่การศึกษา	3.76	1.28	มาก
7.	อาคารเรียนทุกอาคารมีความสะอาดอย่างเหมาะสม	3.83	1.31	มาก
8.	ถังขยะพอเพียงต่อปริมาณขยะแต่ละวัน	3.88	1.29	มาก
9.	ในบริเวณหน่วยงานมีถังขยะที่แยกประเภทอย่างชัดเจน	3.90	1.28	มาก
10.	ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในหน่วยงานในการดูแลรักษาความ สะอาดเป็นอย่างดี	3.81	1.32	มาก
รวม		4.02	1.16	มาก

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการธนาคารขยะของคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการธนาคารขยะของคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ของอาจารย์และเจ้าหน้าที่ พบว่า ท่านตระหนักถึงความสำคัญของธนาคารขยะ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานธนาคาร มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งก็สอดคล้องกับ Pradhan, 2009, abstract) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการขยะแบบยั่งยืนในเมืองดาร์จีลิง ประเทศอินเดีย ได้เสนอแนะให้มีการบริหารจัดการขยะแบบยั่งยืน ดังนี้ 1) ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหาร จัดการขยะ 2) สร้างระบบและส่งเสริมการลดปริมาณขยะ การนำมาใช้ใหม่ และการรีไซเคิล 3) ส่งเสริมให้ประชาชนนำขยะชีวภาพเช่น ผัก ผลไม้ไปทำปุ๋ย 4) ให้ประชาชนคัดแยกขยะใส่ถึงตามประเภทขยะไว้ที่หน้าบ้านของตน และ 5) ให้ทางการมีความรับผิดชอบมากขึ้น และสรุปว่า หากทางเทศบาลเมืองดาร์จีลิงทำได้เช่นนี้แล้ว ประชาชนก็จะเต็มใจให้ความร่วมมือกับ ทางกรมมากขึ้นในการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืน เช่นเดียวกันกับบริเวณ (2544) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแบบยั่งยืน กรณีศึกษานาคารขยะชุมชนวัดกลาง เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า รูปแบบการ จัดการธนาคารขยะชุมชนวัดกลาง เป็นการใช้การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาขยะที่ เกิดขึ้นในชุมชนเป็นการจัดการแบบยั่งยืน เพราะมีความสัมพันธ์ระหว่างสังคม เศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม สำหรับการมีส่วนร่วมของสมาชิก ในชุมชนจะต้องเกิดจากความสมัครใจ เริ่มตั้งแต่ขั้นตอน คิตรีเริ่มค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาชุมชน วางแผนดำเนินกิจกรรมลงทุนและปฏิบัติงาน และติดตามและประเมิน ผลการดำเนินงาน ปัจจัยที่ทำให้สมาชิกในชุมชนวัดกลางเข้ามามีส่วนร่วมใน โครงการธนาคารขยะมี 11 ประการ คือ รูปแบบของโครงการ การประชาสัมพันธ์ สื่อมวลชน ความ พร้อมของประชาชนในชุมชน การสนับสนุนภายนอก ผู้บริการโครงการ ความเข้มแข็งของชุมชน ความ ต้องการแก้ไขปัญหาของชุมชน ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับความต้องการยอมรับจากสังคม และ ความต้องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไว้ให้ชนรุ่นหน้า ส่วนรูปแบบการดำเนินงานของธนาคารขยะ ชุมชนวัดกลาง เป็นกลยุทธ์หนึ่งของการจัดการขยะมูลฝอยที่ดีและเหมาะสมสำหรับชุมชนในระดับ ท้องถิ่นทั้งใน กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

ในบริเวณหน่วยงานมีถังขยะที่แยกประเภทอย่างชัดเจน รู้จักวิธีการคัดแยกขยะ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สถานีอนามัยบ้านดอนมูล (2551) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของการจัดตั้งธนาคารขยะในชุมชน บ้านดอนมูลพัฒนา ตำบลคูใต้

อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน พบว่า สถานีอนามัยบ้านดอนมูลร่วมกับชุมชนได้ใช้แนวทางการมีส่วนร่วมเพื่อ 81 ปลูกฝังสำนึก ความรับผิดชอบให้เยาวชนโดยมีผลการดำเนินงาน 3 ด้านคือ มีการคัดแยกที่ถูกต้อง มีการ นำไปใช้ประโยชน์ที่เหมาะสม มีการ กำจัดที่ถูกต้อง และการศึกษาของ ทวิช (2555) ได้ ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการสร้างรูปแบบการจัดการ ขยะของเทศบาลตำบลสอง อำเภอสอง จังหวัดแพร่ พบว่า การวิจัยครั้งนี้ได้เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนได้รับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร วิเคราะห์ปัญหา และแสดงความคิดเห็น และสร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งได้รูปแบบ การจัดตั้ง ธนาคารขยะในรูปแบบของคณะทำงานเพื่อเป็นแกนกลางในการประสานกับชุมชนในแต่ละ คริวเรือนเพื่อนัดนำขยะที่คัดแยก แล้วมาขายที่วัดจากนั้นประสานงานกับร้านรับซื้อของเก่าเพื่อมารับซื้อ ขยะจากทางกลุ่ม การแยกขยะที่สามารถขายได้นำไป ขายทุกเดือน ส่วนประเภทขยะที่ย่อยสลายได้ให้ นำไปทำน้ำหมักชีวภาพ

บทสรุป

การวิจัยเรื่องประสิทธิภาพและปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการธนาคารขยะของคณะเศรษฐศาสตร์และ เทคโนโลยี สามารถสรุปผลการศึกษา ได้ว่า การตระหนักถึงความสำคัญของธนาคาร และทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ธนาคาร เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธนาคารขยะ การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของหน่วยงาน สามารถ สร้างรายได้ให้กับหน่วยงาน ช่วยลดปริมาณขยะ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงาน มีจิตสำนึกต่อ ปัญหาและประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเป็นปัจจัยที่สำคัญ ถ้าทุกคนมีโอกาส เข้ามามีส่วนร่วมในทุก ขั้นตอน ก็จะส่งผลให้เกิดการสร้างกลุ่มคนที่สามารถพัฒนาการจัดการขยะให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- ทวิช ยะปะนันท์. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการสร้างรูปแบบการจัดการขยะ ของเทศบาลตำบลสอง อำเภอสอง จังหวัดแพร่. [การศึกษาด้วยตนเองสาธิตธรรมมหาบัณฑิต]. พะเยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา; 2555
- สถานีอนามัยบ้านดอนมูล ตำบลคูใต้ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน. ประสิทธิภาพของการจัดตั้งธนาคารขยะ ในชุมชน บ้านดอนมูล พัฒนา ตำบลคูใต้ อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน.[ออนไลน์]. แหล่งที่มา http://www.nno.moph.go.th/web_ssi/km/Research/Sanitation/2551/25104.pdf เข้าถึงวันที่ 20 กรกฎาคม 2556.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2546). เอกสารประกอบการประชุม ประจำปี เรื่อง การพัฒนาที่ยั่งยืน.
- รวีกานต์ แสนไชย. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแบบยั่งยืน: กรณีศึกษาธนาคารขยะชุมชน วัดกลาง เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์]. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง; 2544.
- Pradhan, Upendra. (2009). Sustainable Solid Waste Management in a Mountain Ecosystem : Darjeeling, West Bengal, India. University of Manitoba (Canada).

แนวโน้มการขอรับบริการของศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์

คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

Trends in Customer Requisition of Analytical Laboratory center, Faculty of Agriculture and Technology, Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus

จิรภิญญา วิโรจน์รัตน์

ศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : Jiraphinya8414@gmail.com *

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวโน้มการขอรับบริการศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยวิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการส่งตัวอย่าง ผลิตภัณฑ์ชุมชน น้ำ อาหารทั่วไป และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ โดยแบ่งเป็น 3 ประเภทตัวอย่าง โดยใช้ระยะเวลาการศึกษาในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2562 ซึ่งมีจำนวนผู้ขอรับบริการทั้งสิ้น 1,460 ราย โดยแบ่งเป็นกลุ่มผู้ประกอบการ ผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน 417 ราย กลุ่มผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์น้ำ จำนวน 809 ราย และกลุ่มผู้ประกอบการอาหารทั่วไป และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จำนวน 234 ราย ผลจากการศึกษา พบว่า แนวโน้มการขอรับบริการศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ในช่วงปีงบประมาณที่ทำการศึกษาวิจัยถือว่ามีแนวโน้มที่จะสามารถเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยผลประกอบการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีรายได้มากที่สุด คิดเป็น 44% รองลงมาเป็นปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คิดเป็น 31% และปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 คิดเป็น 25% ตามลำดับ และสามารถสรุปประเภทของตัวอย่างที่สามารถสร้างรายได้มากที่สุด ได้ดังนี้ 1) ตัวอย่างน้ำ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีรายได้มากที่สุดคิดเป็น 45% รองลงมาเป็นปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คิดเป็น 38% และปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 คิดเป็น 17% ตามลำดับ 2) ผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผข.) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีรายได้สูงสุด คิดเป็น 52% รองลงมาเป็นปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 คิดเป็น 38% และปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คิดเป็น 10% ตามลำดับ 3) อาหารทั่วไปและอื่น ๆ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีรายได้สูงสุด คิดเป็น 44% รองลงมาเป็นปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 คิดเป็น 31% และปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คิดเป็น 25% ตามลำดับ ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินการปรับราคาวิเคราะห์ตามสภาพเศรษฐกิจ และได้ดำเนินการขยายขอบข่ายงาน และประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภายในจังหวัดและบริเวณใกล้เคียง เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุรินทร์ กรมทรัพยากรธรณี เพื่อเป็นการเพิ่มจำนวนผู้ขอรับบริการและเพิ่มรายได้ในปีงบประมาณต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ: แนวโน้ม ศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ การขอรับบริการ ผู้ใช้บริการ

Abstract

The study was aimed to investigate the prospects for Analytical Laboratory center, Faculty of Agriculture and Technology, Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus. Faculty of Agriculture and Technology Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus By means of qualitative research. The data collected from the submitted sample. Community water, food and other products are divided into three types of samples. During the study period, fiscal years 2017 - 2019, which amounted to a total of 1,460 service revenues divided by a group of entrepreneurs. Community Number 417 entrepreneurs and 809 individual products and food entrepreneurs. And other income 234 Results from the study showed a trend to obtain the services of Analytical Laboratory center, Faculty of Agriculture and Technology, Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus During the fiscal year, the research is likely to increase steadily. Earnings for Fiscal Year 2019, with most revenue accounted for 44% , followed by FY 2018 FY 2017 was 31% and 25% , respectively, and can be summarized. This type of sample that can generate the most revenue: 1) water samples in FY 2019, with most revenue accounted for 45% , followed by 38% for FY 2018 and FY. Fri in 2017, representing 17% , respectively, 2) Community (m. G.) In FY 2017 with the highest income accounted for 52% , followed by 38% for FY 2019 and FY 2018, respectively, representing 10% 3) general and others in FY 2019 with the highest income accounted for 44% , followed by FY 2017 FY 2018 was 31% and 25% , respectively. This might due to the revision of service charges depended on economic growth, extended parameters for analyzing and promoting and publicizing to other organizations within Surin province and nearby provinces such as Surin Provincial Public Health Office, Buriram Provincial Industry Office, Surin Provincial Industry Office and Department of Mineral Resources in order to increase the number of customers in the future.

Keywords: Trends, Analytical Laboratory center, service requests, service users

บทนำ

ทิศทางยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติ ที่จะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เป็นประเด็นที่เน้นการปรับเปลี่ยนภาครัฐยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องแยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันมีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัยและพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ และระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล โดยศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ได้นำยุทธศาสตร์ชาติมาปรับใช้ในการ

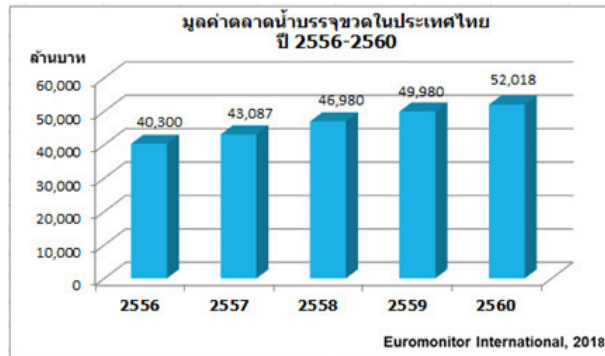
ให้บริการผู้มาขอรับบริการตรวจสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุรินทร์ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดบุรีรัมย์ และให้บริการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำ ผลิตภัณฑ์อาหาร และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ แก่หน่วยงานของภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนทั่วไป และยังมีแผนการนำมาตราฐาน ISO/IEC 17025: 2017 ซึ่งเป็นข้อกำหนดทั่วไปว่าด้วยความสามารถของห้องปฏิบัติการสอบเทียบและห้องปฏิบัติการทดสอบ ประกอบด้วยข้อกำหนดด้านการบริหารงานคุณภาพและข้อกำหนดด้านวิชาการ ซึ่งมาตรฐานนี้เน้นองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ได้แก่ ระบบคุณภาพของห้องปฏิบัติการ การควบคุมเอกสาร การปฏิบัติการแก้ไขและป้องกัน สถานที่และภาวะแวดล้อม เครื่องมือ การประมาณค่าความไม่แน่นอนของการวัด การตรวจสอบความใช้ได้ของวิธี ความสอบกลับได้ การได้การรับรองมาตรฐาน ISO/IEC 17025: 2017 ช่วยให้ห้องปฏิบัติการมีความได้เปรียบในการแข่งขัน สร้างความน่าเชื่อถือ พัฒนาประสิทธิภาพก้าวไปข้างหน้า เพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ

ตารางที่ 1: จำนวนผู้ที่ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของในแต่ละภูมิภาค

ภูมิภาค	จำนวน (ราย)
ภาคกลาง	2,944
ภาคตะวันออก	465
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3,021
ภาคใต้	1,086
ภาคเหนือ	2,269
รวมทั้งสิ้น	9,785

ที่มา: กองบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

จากตารางที่ 1 พบว่า จากการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ของสำนักงานอุตสาหกรรม (สมอ.) ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มโครงการมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนขึ้น โดยมีระยะเวลาดำเนินการ 5 ปี วงเงินประมาณ 112,475,000 บาท (-หนึ่งร้อยสิบสองล้านสี่แสนเจ็ดหมื่นห้าพันบาท-) เพื่อรองรับการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือระดับพื้นที่บ้านที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ขณะเดียวกันรัฐบาลมีนโยบายจัดตั้งโครงการ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อเสริมสร้างให้แต่ละชุมชนได้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เพื่อผลิตจำหน่ายสู่ตลาดผู้บริโภค และเป็นการส่งเสริมด้านการตลาดให้เป็นที่ยอมรับและเพิ่มความเชื่อถือของผู้ซื้อในและต่างประเทศ ทำให้มีผู้ที่ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของในแต่ละภูมิภาคเพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้ศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ มีแนวโน้มที่จะสามารถเพิ่มจำนวนผู้ขอใช้บริการเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน

รูปที่ 1: มูลค่าตลาดน้ำบรรจุขวดในประเทศไทย

ที่มา: ตลาดน้ำดื่มบรรจุขวดในประเทศไทย

จากรูปที่ 1 เป็นการแสดงให้เห็นว่าในปี พ.ศ. 2560 ที่ผ่านมา ตลาดน้ำดื่มบรรจุขวดในประเทศไทยมีมูลค่าอยู่ที่ประมาณ 52,000 ล้านบาท ซึ่งมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 4.0 จากปีก่อนหน้า ปัจจัยที่ทำให้มูลค่าตลาดน้ำดื่มบรรจุขวดเพิ่มขึ้น ส่วนหนึ่งมาจากการที่กลุ่มคนรักสุขภาพเพิ่ม จำนวนขึ้นเรื่อย ๆ โดยได้รับอิทธิพลมาจากสื่อออนไลน์ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ จึงทำให้ผู้บริโภคได้รับความรู้ในเรื่องของสารอาหารและโทษที่เกิดจากการรับประทานอาหารที่ไม่มีประโยชน์ ส่งผลให้ผู้บริโภคใส่ใจในการเลือกเครื่องดื่มมากขึ้น ซึ่งเป็นผลดีต่อตลาดน้ำดื่มบรรจุขวด เพราะมองว่าเป็นเครื่องดื่มที่ดีต่อสุขภาพ เพราะไม่มีการใส่น้ำตาลหรือสารปรุงแต่งเข้าไปเพิ่มเหมือนอย่างน้ำอัดลม หรือชาพร้อมดื่มซึ่งมองว่าเป็นเครื่องดื่มที่ไม่ดีต่อสุขภาพ นอกจากนี้จาก พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิตฉบับใหม่ที่มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2560 ที่ให้มีการปรับขึ้นภาษีน้ำตาล ทำให้ตลาดเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของน้ำตาลจำเป็นต้องปรับราคาขึ้น จึงทำให้ผู้บริโภคจึงหันมาบริโภคน้ำดื่มบรรจุขวดแทนมากขึ้น นอกจากนี้แม้ว่าน้ำประปาในประเทศไทยจะสามารถดื่มได้ ผู้บริโภคจำนวนมากยังคงเลือกที่จะดื่มน้ำจากน้ำดื่มบรรจุขวดมากกว่า เพราะรู้สึกว่าจะสะอาดและปลอดภัยกว่า ดังนั้น จึงเป็นผลในเชิงบวกต่อตลาดน้ำดื่มบรรจุขวดเช่นกัน และมีประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 356 พ.ศ. 2557 เรื่อง เครื่องดื่มในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท ให้ผู้ที่ประกอบการเกี่ยวกับเครื่องดื่มปนปน ภาชนะบรรจุปิดสนิท ต้องคุณภาพหรือมาตรฐานตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วย เรื่อง น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท อีกทั้งยังมีประกาศนโยบาย Food Safety Hospital ของกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรฐานโรงพยาบาลอาหารปลอดภัย (Food Safety Hospital) ซึ่งทางสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์ ได้ขอให้ศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี รับเป็นหน่วยตรวจสอบอาหารของโรงพยาบาลภายในจังหวัดสุรินทร์ อีกด้วย จึงทำให้ศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ มีแนวโน้มที่จะสามารถเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการจากทั้ง 2 ประเภทตัวอย่างเพิ่มมากขึ้น

ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาถึงแนวโน้มการขอใช้บริการรับตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผข.) การตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำ ตัวอย่างอาหารทั่วไปและอื่น ๆ ที่ดำเนินงานกับทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อค้นหาศึกษาปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อการขอรับบริการของศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ โดยวัดจากผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานในแต่ปีงบประมาณ และนำผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ ไปประกอบการพิจารณา วางแผน จัดระบบงานการให้บริการ และสร้างกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับการดำเนินงานของศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวโน้มการขอรับบริการของผู้ใช้บริการศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

วิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้แนวทางการวิจัยผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ ควบคู่กัน โดยมีการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลักและการวิจัยเชิงคุณภาพสนับสนุน เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์โดยรวมของแนวโน้มการขอรับบริการของผู้ใช้บริการศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้วยกิจกรรมพัฒนาคุณภาพของศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ ที่มีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ได้อย่างชัดเจน

1. แบบของการวิจัย งานวิจัยนี้ผู้ศึกษาวิจัยได้ใช้แบบการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากร หรือ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่

- 1.1 กลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน 417 ราย
- 1.2 กลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการเกี่ยวกับน้ำ จำนวน 809 ราย
- 1.3 กลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการอาหารทั่วไป และอื่น ๆ จำนวน 234 ราย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบแจ้งความจำนงขอรับบริการวิเคราะห์และทดสอบ และหนังสือ นำส่งตัวอย่างเพื่อตรวจสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน จากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุรินทร์ จากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดบุรีรัมย์ จากสำนักงานศรีสะเกษ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 กำหนดแผนการรวบรวมข้อมูลการชำระเงินค่าบริการจากแผนการเงิน งานบริหารทรัพยากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

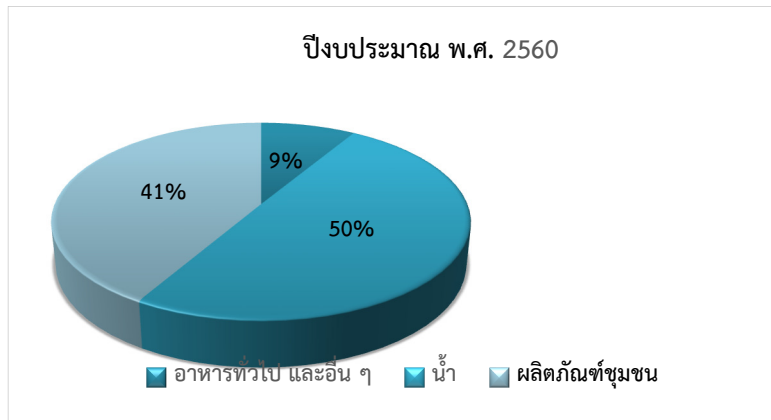
3.2 เมื่อได้ข้อมูลจากการผลการใช้บริการแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นแนวโน้มการขอรับบริการของผู้ใช้บริการศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ในปีงบประมาณต่อไป

ศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ได้ให้บริการด้านการเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และบริการให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่นักศึกษา อาจารย์ บุคลากรภายในและภายนอก ผู้ประกอบการ และบุคคลทั่วไป โดยระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562 ได้ดำเนินการปรับราคาค่าวิเคราะห์ตามสภาพเศรษฐกิจ ขยายขอบข่ายงาน และประชาสัมพันธ์ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดบุรีรัมย์ และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุรินทร์ เพื่อเป็นการเพิ่มจำนวนผู้ขอรับบริการและรายได้ โดยสามารถสรุปผลการดำเนินงานในรอบระยะเวลา 3 ปี เป็นดังนี้

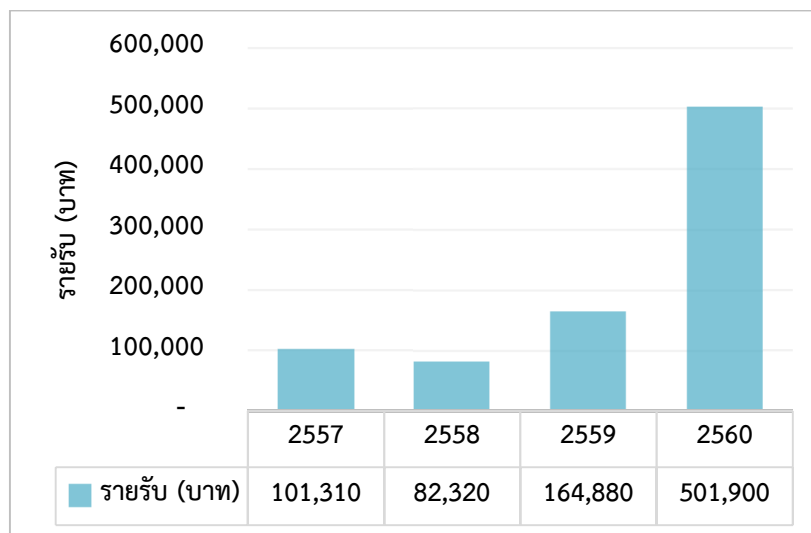
ตารางที่ 2: สรุปรายการรายรับตัวอย่างจำแนกตามประเภทตัวอย่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ประเภทตัวอย่าง	ผู้รับบริการ	จำนวนเงิน (บาท)
อาหารทั่วไป และอื่น ๆ	โรงเรียน วิทยาลัย โรงพยาบาล ผู้ประกอบการ (เส้นก๋วยเตี๋ยว) อาจารย์ นักศึกษา นักวิจัย จำนวน 175 ราย	43,450
น้ำ	ผู้ประกอบการในจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 184 ราย	249,800
ผลิตภัณฑ์ชุมชน	อุตสาหกรรมจังหวัด จำนวน 93 ราย	208,650
รวมรายรับทั้งสิ้น (-ห้าแสนหนึ่งพันเก้าร้อยบาทถ้วน-)		501,900

ที่มา : แผนการเงิน งานบริหารทรัพยากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

รูปที่ 2: รายรับจำแนกตามประเภทตัวอย่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

รูปที่ 3: สรุปรายรับศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2560

จากกราฟ พบว่ารายรับประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นคิดเป็น 75% เมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยประเภทตัวอย่างที่สามารถสร้างรายได้มากที่สุด คือตัวอย่างน้ำ คิดเป็น 50% ของรายได้ทั้งหมดประจำปีงบประมาณ รองลงมาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน (มพช.) คิดเป็น 41% และอาหารทั่วไป และอื่น ๆ คิดเป็น 9% ตามลำดับ ซึ่งเกิดจากการปรับราคาค่าวิเคราะห์ให้เป็นไปตามสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน และได้ดำเนินการเพิ่มพารามิเตอร์ในการตรวจวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความหลากหลายมากขึ้น และจำนวนของผู้ขอรับบริการที่มีเพิ่มมากขึ้นด้วย

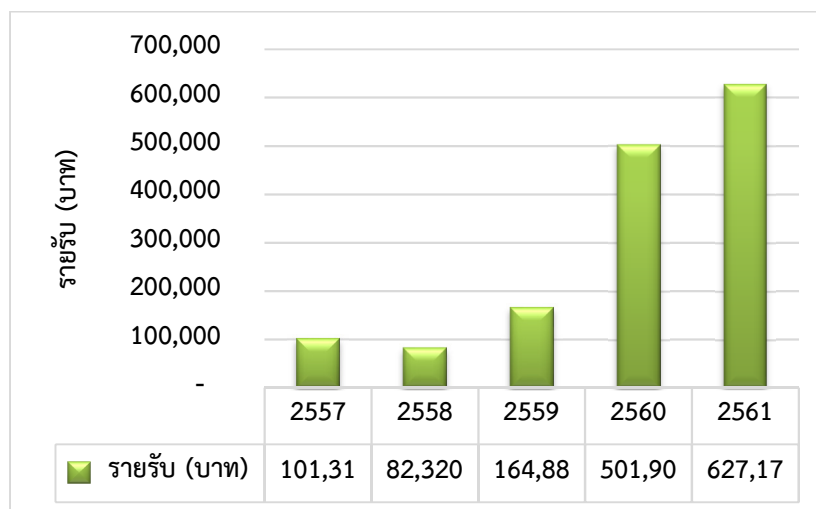
ตารางที่ 3: สรุปรายการรายรับตัวอย่างจำแนกตามประเภทตัวอย่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ประเภทตัวอย่าง	ผู้รับบริการ	จำนวนเงิน (บาท)
อาหารทั่วไป และอื่น ๆ	โรงเรียน วิทยาลัย โรงพยาบาล ผู้ประกอบการอาจารย์ นักศึกษา นักวิจัย จำนวน 30 ราย	36,100
น้ำ	ผู้ประกอบการในจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 265 ราย	549,590
ผลิตภัณฑ์ชุมชน	อุตสาหกรรมจังหวัด จำนวน 179 ราย	41,480
รวมรายรับเป็นเงินทั้งสิ้น (-หักแสนสองหมื่นเจ็ดพันหนึ่งร้อยเจ็ดสิบถ้วน-)		627,170

ที่มา : แผนการเงิน งานบริหารทรัพยากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

รูปที่ 4: รายรับจำแนกตามประเภทตัวอย่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

รูปที่ 5 สรุปรายรับศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2561

จากกราฟ พบว่ารายรับของศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีจำนวนเพิ่มขึ้นคิดเป็น 56% เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และประเภทตัวอย่างที่สามารถสร้างรายได้ได้มากที่สุด คือ ตัวอย่างน้ำ คิดเป็น 78% ของรายได้ทั้งหมดประจำปีงบประมาณ รองลงมาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน คิดเป็น 17% และอาหารทั่วไปและอื่น ๆ คิดเป็น 5% ตามลำดับ สืบเนื่องมาจากการปรับปรุงการบริหารงานและการประชาสัมพันธ์ และการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในการให้บริการ เพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานของภาครัฐ และการพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ขอรับบริการทั้งประชาชนและนักธุรกิจเอกชน

ตารางที่ 4: สรุปรายการรายรับตัวอย่างจำแนกตามประเภทตัวอย่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

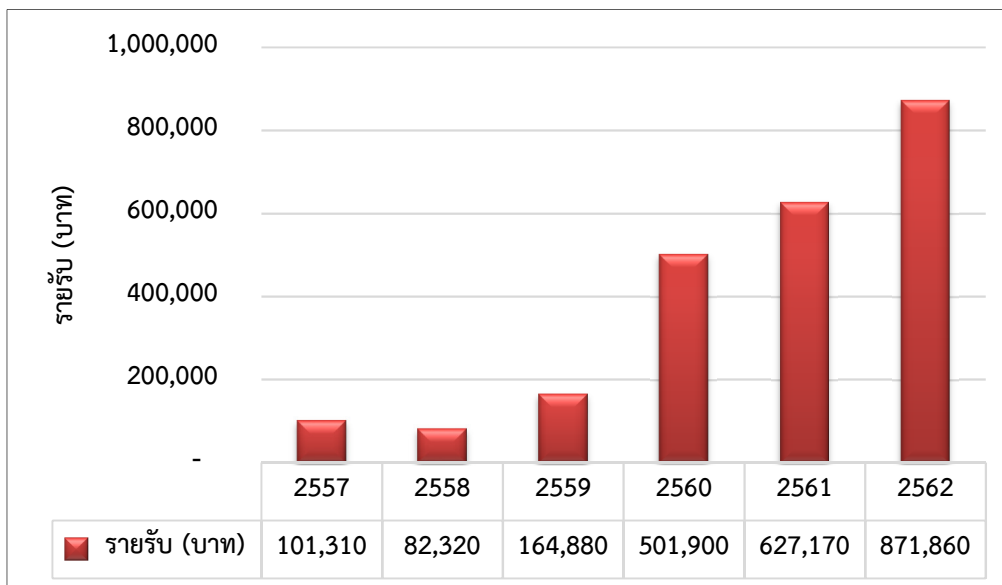
ประเภทตัวอย่าง	ผู้รับบริการ	จำนวนเงิน (บาท)
อาหารทั่วไป และอื่น ๆ	โรงเรียน วิทยาลัย โรงพยาบาล ผู้ประกอบการ (เส้นก๋วยเตี๋ยว) อาจารย์ นักศึกษา นักวิจัย จำนวน 48 ราย	61,720

น้ำ	ผู้ประกอบการในจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 285 ราย	659,940
ผลิตภัณฑ์ชุมชน	อุตสาหกรรมจังหวัด จำนวน 128 ราย	150,200
รวมรายรับทั้งสิ้น (-แปดแสนเจ็ดหมื่นหนึ่งพันแปดร้อยหกสิบบาทถ้วน-)		871,860

ที่มา: แผนกการ งานบริหารทรัพยากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

รูปที่ 6 รายรับจำแนกตามประเภทตัวอย่าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

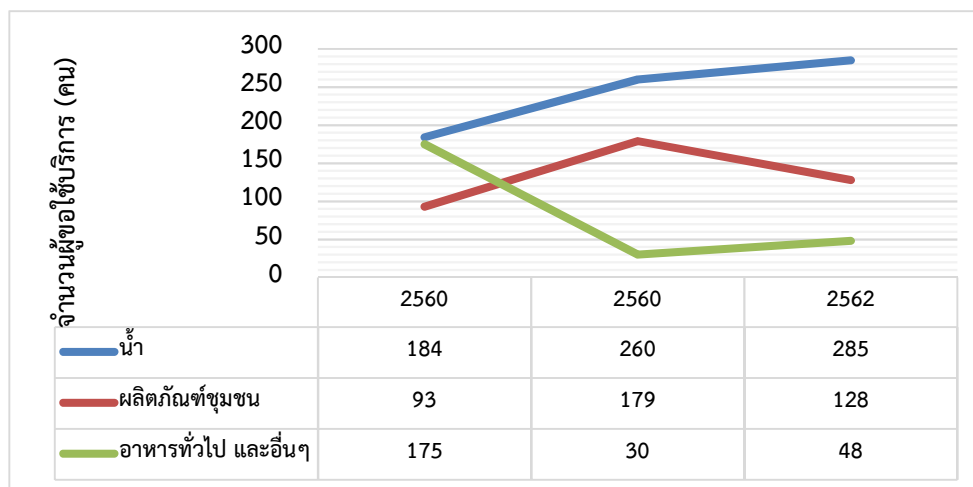

รูปที่ 7: สรุปรายรับศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2562

หมายเหตุ: จำนวนเงินรวมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 อาจมีการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากยังไม่สิ้นปีงานประมาณ

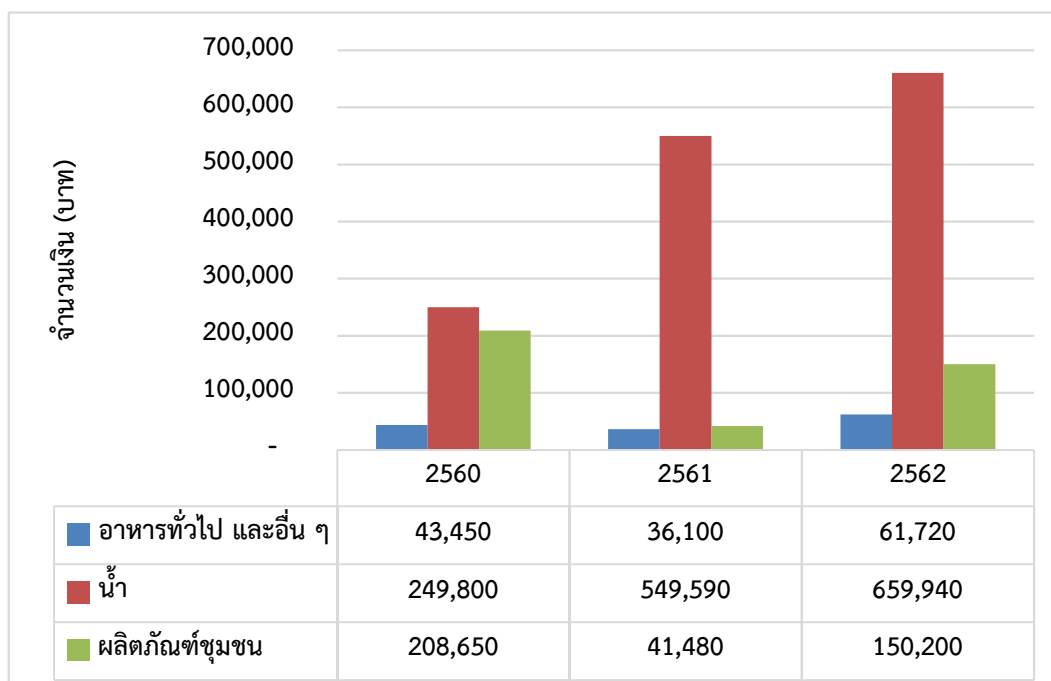
จากกราฟสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จะเห็นได้ว่ามีรายได้เพิ่มจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คิดเป็น 58% เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 และประเภทตัวอย่างที่สามารถสร้างรายได้ได้มากที่สุด คือ ตัวอย่างน้ำ คิดเป็น 83% ของรายได้ทั้งหมดประจำปีงบประมาณ รองลงมาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน คิดเป็น 9% และอาหารทั่วไปและอื่น ๆ คิดเป็น 8% ตามลำดับโดยสืบเนื่องจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์ ได้ประสานงานเรื่องการส่งตัวอย่างน้ำของผู้ประกอบการน้ำดื่มบรรจุขวด เพื่อตรวจเฝ้าระวังประจำปี โดยแจ้งให้ผู้ประกอบการแต่ละรายจะต้องส่งทั้งตัวอย่างน้ำบริโภคเพื่อตรวจวิเคราะห์ผล แล้วนำส่งรายงานผลกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกปี

ผลการวิจัย

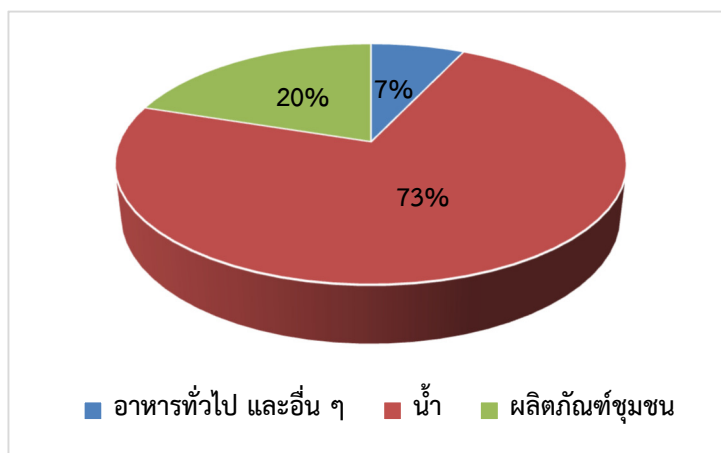
รูปที่ 8: สรุปจำนวนผู้ขอใช้บริการแต่ละประเภท ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2562

จากกราฟแสดงให้เห็นว่าจำนวนผู้ขอรับบริการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำ ในแต่ละปีงบประมาณมีอัตราเพิ่มขึ้นในทุกปี ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีจำนวนสูงสุด คิดเป็น 39% รองลงมาเป็นปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คิดเป็น 36% และปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 คิดเป็น 25% ตามลำดับ รองลงมาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็น 45% รองลงมาเป็นปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 คิดเป็น 32% และปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 คิดเป็น 23% ตามลำดับ และสุดท้ายเป็นตัวอย่างอาหารทั่วไปและอื่น ๆ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีจำนวนผู้ขอรับบริการมากที่สุด คิดเป็น 69% รองลงมาเป็นปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 คิดเป็น 19% และปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คิดเป็น 12% ตามลำดับ

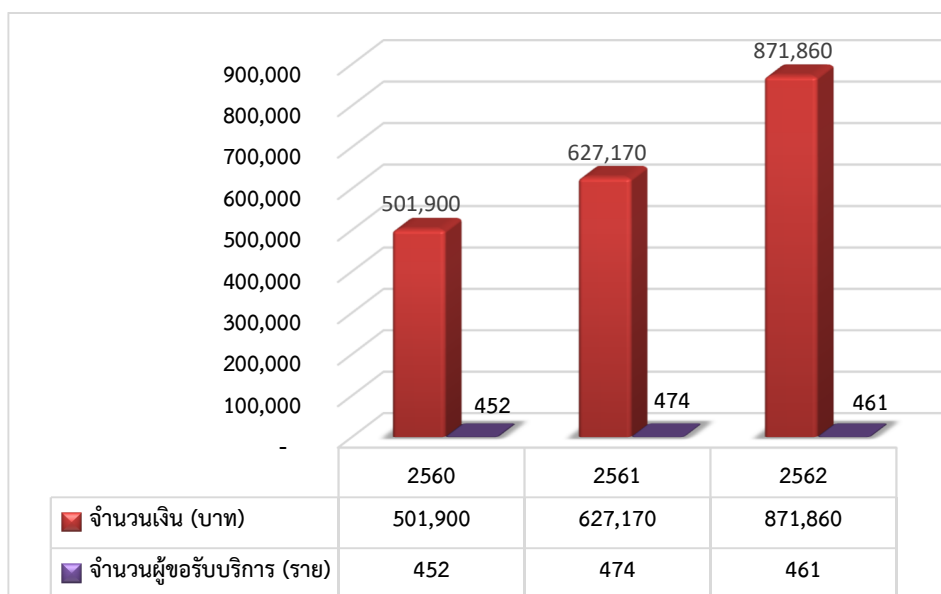

รูปที่ 9: ยอดรายรับแต่ละประเภท ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2562

จากกราฟจะเห็นได้ว่าแนวโน้มยอดรายรับตัวอย่างน้ำมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2562 มีรายได้มากที่สุดคิดเป็น 45% รองลงมาเป็นปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คิดเป็น 38% และปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 คิดเป็น 17% ตามลำดับ รองลงมาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีรายได้สูงสุด คิดเป็น 52% รองลงมาเป็นปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 คิดเป็น 38% และปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คิดเป็น 10% ตามลำดับ แต่จากการเปรียบเทียบกราฟรูปที่ 8 กับกราฟรูปที่ 9 ในปีประมาณ 2561 จะได้เป็นได้ว่ามีผู้มาขอใช้บริการเป็นจำนวน 179 ราย แต่มีรายได้เพียง 41,480 บาท สาเหตุเกิดจากทางสำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม (สมอ.) ไม่สามารถเบิกจ่ายค่าตรวจวิเคราะห์ให้กับศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ ได้ทันในปีงบประมาณดังกล่าว จึงได้ขอเลื่อนให้มีการจ่ายค่าตรวจวิเคราะห์ในปีงบประมาณถัดไป เนื่องจากมีการส่งผลวิเคราะห์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ต่ำกว่าที่กำหนด ดังนั้น ทำให้ยอดเงินจึงไม่สัมพันธ์กับจำนวนผู้ขอรับบริการ และสุดท้ายเป็นผลิตภัณฑ์อาหารทั่วไปและอื่น ๆ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีรายได้สูงสุดคิดเป็น 44% รองลงมาเป็นปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 คิดเป็น 31% และปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 คิดเป็น 25% ตามลำดับ

รูปที่ 10 : ผลรวมยอดรายรับของตัวอย่างแต่ละประเภท ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2562

รูปที่ 11 : เปรียบเทียบรายรับกับจำนวนผู้ขอรับบริการ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2562

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาพบว่าปัจจุบันภาคอุตสาหกรรมการผลิตน้ำดื่มบรรจุขวด มีการส่งตัวอย่างน้ำเข้ามาวิเคราะห์ และทดสอบเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี คิดเป็น 73% ของรายได้ทั้งหมด รองลงมาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) คิดเป็น 20% และสุดท้ายเป็นอาหารทั่วไปและอื่น ๆ คิดเป็น 7% ตามลำดับ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากแนวโน้มความต้องการของผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง เพราะในแต่ละวันผู้คนต้องดื่มน้ำเป็นจำนวนมาก และโยยหาน้ำดื่มที่มีความสะอาดบริสุทธิ์ดีต่อสุขภาพ จึงหันมาพึ่งพาเทคโนโลยีด้านการผลิตน้ำ อย่างเครื่องกรองน้ำที่ค่าใช้จ่ายถูก และเหตุนี้เองจึงส่งผลให้เกิดผู้ผลิตน้ำดื่มบรรจุขวดมาจำหน่ายในราคาที่ผู้บริโภคสามารถรับได้กันล้นหลาม นอกจากนี้ สภาพอากาศของประเทศที่ร้อนขึ้นส่งผลให้ความต้องการเครื่องดื่ม เพื่อช่วยดับกระหายคลายร้อนเพิ่มสูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นน้ำดื่มบรรจุขวด น้ำอัดลม น้ำผลไม้ เป็นต้น โดยเฉพาะน้ำดื่มบรรจุขวด ซึ่งมีข้อได้เปรียบทางด้านราคาที่ไม่สูงจนเกินไป ในขณะที่เดียวกัน น้ำดื่มบรรจุขวดยังเป็นสินค้าที่เหมาะสมสำหรับผู้เน้นเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ เพราะไม่มีสารปรุงแต่งอื่น ๆ รวมไปถึงกับวันความต้องการบริโภคน้ำดื่มบรรจุจะเพิ่มขึ้นตามจำนวนประชากรและรายได้ของครัวเรือน โอกาสในการทำธุรกิจน้ำดื่มยังมีมาก เพราะอุตสาหกรรมผลิตน้ำดื่มมีการขยายตัวค่อนข้างสูง มีผู้ประกอบการทั้งรายเล็กและรายใหญ่รวมกันมากถึง 2,000 ราย ดังนั้น ส่งผลให้การผลิตน้ำดื่มมีแนวโน้มขยายตัวได้อีกมาก จากหลาย ๆ ปัจจัย เช่น ปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งน้ำธรรมชาติ เนื่องจากแต่ก่อนแหล่งน้ำต่าง ๆ สามารถนำมาใช้เพื่ออุปโภคและบริโภคได้แบบไม่รู้สึกรังเกียจรวมทั้งปัจจุบัน มลภาวะจากแหล่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นจากโรงงานอุตสาหกรรมรถยนต์ โรงงานผลิตยานยนต์ โรงงานเชื้อเพลิง เป็นต้น ทำให้แหล่งน้ำมีภาวะปนเปื้อน รวมถึงจำนวนประชากรที่เพิ่มสูงขึ้นด้วย ทั้งนี้ น้ำดื่มสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ น้ำดื่มในภาชนะที่เป็นพลาสติกใส และพลาสติกขุ่น แต่ผู้บริโภคจะนิยมดื่มน้ำในภาชนะบรรจุที่เป็นพลาสติกใสมากกว่า เพราะมีความเชื่อมั่นต่อความสะอาดและปลอดภัย ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ผลิตและบริโภคเล็งเห็นความสำคัญของน้ำต่อการดำรงชีวิต และสิ่งมีชีวิตเจริญเติบโตไม่ได้ ถ้าขาดแคลนน้ำ ในแต่ละวันมนุษย์ต้องดื่มน้ำให้เพียงพอเพื่อเติมออกซิเจนให้แก่อวัยวะต่าง ๆ โดยเฉพาะสมองที่ต้องการออกซิเจนมากถึง 1 ใน 3 ของความต้องการออกซิเจนทั้งหมดของร่างกาย ช่วยกระตุ้นการขับถ่าย ลำเลียงอาหาร ลดความ ตึงเครียด คืนความสดชื่นภายหลังออกกำลังกาย และให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย และในช่วงเวลาที่เหมาะสม จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้สุขภาพแข็งแรง ผิวพรรณสดชื่น แจ่มใส ซึ่งในอดีตน้ำฝนเป็นน้ำจืดโดยปกติเราควรดื่มน้ำอย่างน้อย วันละ 8 แก้ว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว ในขณะนั้น การดื่มน้ำอย่างเพียงพอ ร่มชาติที่สะอาด และน้ำดื่มเป็นน้ำที่สะอาดที่สุด เราสามารถนำมาใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องผ่านขั้นตอน การผลิตอื่น ต่างกับสมัยปัจจุบันโลกเปลี่ยนแปลงไป มีการตัดไม้ทำลายป่าเพื่อใช้ ประโยชน์จากผืนดิน ทั้งด้านการเกษตร การอุตสาหกรรม เป็นที่อยู่อาศัย และ ที่สำคัญคือการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของผู้คนให้มีความสะดวกสบาย ปัญหาต่าง ๆ ล้วนส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีอยู่ทำให้ไม่สามารถนำน้ำมาบริโภคได้ ปัญหาการขาดแคลนน้ำที่สะอาดนั้นเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชากรทั่วโลก โดยเฉพาะประเทศไทยที่กำลังพัฒนา เพราะสภาพแวดล้อมปัจจุบันที่เต็มไปด้วย มลพิษส่งผลทำให้น้ำฝนปนเปื้อนไปด้วย สารพิษต่าง ๆ และแหล่งน้ำผิวดินเป็น ศูนย์รวมความสกปรก เช่น ขยะมูลฝอย น้ำเสียจากชุมชน ตลอดจนน้ำที่ผ่านการเกษตร ซึ่งมีการใช้สารเคมี และวัตถุมีพิษเพื่อการเกษตร ทำให้แหล่งน้ำผิวดิน เกิดการปนเปื้อนไม่เหมาะสมต่อการนำมาบริโภค เพราะฉะนั้นการผลิตน้ำดื่ม เพื่อจำหน่ายจึงเป็นวิธีการที่ดีซึ่งทำให้มีน้ำสะอาดเพื่อใช้ในการบริโภค ดังนั้นน้ำดื่ม บรรจุขวดจึงเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคเป็นอย่างมาก เนื่องจาก ผู้บริโภคมีความเชื่อถือว่าสะอาด ปลอดภัย สะดวก สบายต่อการบริโภค จนทำให้ปัจจุบันแหล่งน้ำเพื่อการบริโภคที่สำคัญของคนไทย คือ น้ำดื่มบรรจุขวด เนื่องจากคนไทยประมาณร้อยละ 60 อาศัยน้ำดื่มบรรจุขวด เป็นแหล่งน้ำหลัก รองลงมาคือ น้ำประปา น้ำฝน และน้ำบาดาล ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัย อุนุรักษ์ วุฒิแฮม (2556) ที่ได้วิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคน้ำดื่มบรรจุขวดของประชาชนตำบลขาม อําเภอสารภัก จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า พฤติกรรมการบริโภคน้ำดื่มบรรจุขวด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มี

วัตถุประสงค์ในการซื้อน้ำบรรจุขวดเพราะสะดวก มั่นใจในคุณภาพ ความสะอาด หากราคาน้ำดื่มบรรจุขวดมีการปรับราคาสูงขึ้นก็จะซื้อต่อไปในปริมาณเท่าเดิม การตัดสินใจซื้อน้ำดื่มบรรจุขวดในปริมาณที่เพิ่มขึ้นในอนาคตส่วนใหญ่จะซื้อน้ำดื่มบรรจุขวดไปบริโภคที่พักอาศัย และมีการบริการส่งถึงบ้าน ซึ่งเหตุจูงใจในการตัดสินใจซื้อน้ำดื่มบรรจุขวดของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยปัจจัยด้านจิตวิทยา ในด้านการจูงใจกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะพิจารณาการตัดสินใจซื้อน้ำดื่มบรรจุขวดเพราะบรรจุภัณฑ์ของน้ำดื่มบรรจุขวดมีความแข็งแรงทนทาน สวยงาม และราคาถูก ส่วนการจูงใจที่อยู่ในระดับมากเพราะสินค้ามีรับรองจากองค์การอาหารและยา (อย.) รองลงมาคือมีความหลากหลายของขนาดบรรจุภัณฑ์ และเหตุจูงใจในการตัดสินใจซื้อน้ำบรรจุขวดของกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้รวมของครัวเรือนต่อเดือน

บทสรุป

การศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาแนวโน้มการขอรับบริการของศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยมีประชากร หรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน 417 ราย กลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการเกี่ยวกับน้ำ จำนวน 809 ราย และกลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการอาหารทั่วไป และอื่น ๆ จำนวน 234 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบแจ้งความจำนงขอรับบริการวิเคราะห์และทดสอบ และหนังสือ นำส่งตัวอย่างเพื่อตรวจสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน จากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุรินทร์ จากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดบุรีรัมย์ และจากสำนักงานศรีสะเกษ ผลจากการศึกษาเชิงคุณภาพพบว่า มีสถานประกอบการที่ผลิตน้ำดื่มบรรจุขวดเข้ามาขอรับบริการตรวจวิเคราะห์เป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็น 53% ซึ่งเป็นผลให้ศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ มีรายได้จากการขอรับบริการตรวจวิเคราะห์น้ำที่สูงที่สุดด้วยเช่นกัน คิดเป็น 73% รองลงมาเป็นผู้ผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) คิดเป็น 29% มีรายได้จากการขอรับบริการตรวจสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน คิดเป็น 20% และสุดท้ายเป็นบริการรับบริการตรวจวิเคราะห์อาหารทั่วไปและอื่น ๆ คิดเป็น 18% มีรายได้จากการขอรับบริการตรวจวิเคราะห์อาหารทั่วไปและอื่น ๆ คิดเป็น 7% ตามลำดับ

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษานี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือเป็นอย่างดี จากคณะที่ปรึกษา ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรณรัตน์ สุกุลนามรัตน์ หัวหน้าศูนย์ทดสอบทางวิทยาศาสตร์ ที่ได้กรุณาให้แนวคิด หลักการ ชี้แนะนำหลายประการ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ผู้ประกอบการที่ส่งตัวอย่างเข้ามาวิเคราะห์ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุรินทร์ และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดบุรีรัมย์ ที่กรุณาส่งผลิตภัณฑ์ชุมชนเข้ามาตรวจสอบมาตรฐาน (มผช.) ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์ไปใช้ได้อย่างเต็มที่ ทำให้การศึกษาเสร็จสิ้นตามหัวข้อที่กำหนด และขอขอบคุณผู้ให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ อีกหลายท่านซึ่งไม่ได้กล่าวนามในที่นี้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

กองบริหารการสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข. (พฤษภาคม 2560). มาตรฐานโรงพยาบาลอาหารปลอดภัย (Food Safety Hospital). พิมพ์ครั้งที่ 2. สมุทรสาคร. บริษัท บอริ่ง ทู บี พับลิชชิง จำกัด.
อนุรักษ วุฒิแฉง และประพันธ์ ธรรมไชย. (2556). การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคน้ำดื่มบรรจุขวดของประชาชนตำบลชวามุง อำเภอสาร์ภักดิ์ จังหวัดเชียงใหม่. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ มข. 6 (1) ม.ค. - มิ.ย. 56 หน้า 69 - 90

- ชุตินันท์ วิมลชาติ. (2553). ความพึงพอใจของกลุ่มคนทำงานในการใช้บริการรถไฟฟ้าบีทีเอส. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปาริฉัตร ปั่นทอง. (2560). การวิเคราะห์ทางการเงินโครงการลงทุนผลิตน้ำดื่มบรรจุขวด ของการประปานครหลวง.
วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิตย
- พัชรินทร์ สมพุดิ. (2552). พฤติกรรมการบริโภคน้ำดื่มบรรจุขวดของประชาชนในตำบลตลาดใหญ่ อำเภอตอยสะเก็ด จังหวัด
เชียงใหม่. เชียงใหม่. หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สำนักงานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- ลักขณา ศิริรัตน์. (2558). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคน้ำดื่มบรรจุขวดตราเนสท์เล่เพียวไลฟ์ ในจังหวัด
นนทบุรี. หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- มนตรี ศรีวงษ์. (2559). ธุรกิจน้ำดื่มบรรจุขวด-อาชีพอิสระ-ทำรายได้ไม่ธรรมดา. เข้าถึงเมื่อ (20 สิงหาคม 2562). เข้าถึงได้จาก
[\(http://www.thaimescenter.com/ธุรกิจน้ำดื่มบรรจุขวด-อาชีพอิสระ-ทำรายได้ไม่ธรรมดา/\)](http://www.thaimescenter.com/ธุรกิจน้ำดื่มบรรจุขวด-อาชีพอิสระ-ทำรายได้ไม่ธรรมดา/)
- สถาบันอาหาร อุตสาหกรรมพัฒนามูลนิธิเพื่อสถาบันอาหาร. (กรกฎาคม, 2561). ตลาดน้ำดื่มในประเทศไทย. เข้าถึงเมื่อ (20
สิงหาคม 2562). เข้าถึงได้จาก <http://fncfi.or.th/MarketOverviewDomesticDetail.php?id=189#>
- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข. (2547, 10, พฤศจิกายน). น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท
(ฉบับที่ 5). ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 284) พ.ศ. 2547).
- สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม. (2562). รายชื่อผู้ที่ได้รับการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน. เข้าถึงเมื่อ (4 กันยายน 2562).
เข้าถึงได้จาก (<http://tcps.tisi.go.th/public/certificateMap.aspx>)
- ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ (ฉบับย่อ) สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ความพึงพอใจของอาจารย์ต่อระบบและกลไกการสร้างแรงจูงใจในการผลิตผลงาน วิชาการ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

Satisfactions of Nursing Instructors Toward Motivating System and Mechanisms to Produce Academic Research at Faculty of Agriculture and Technology, Rajamangala University of Technology Isan

จุฑามาส ถิ่นทัพไทย^{1*} สุพิศรา สุพิพัฒน์โมลี² มั่นสนทน กวรงค์ไชย³ นิตยา สิงหะ⁴ กุลวดี เรืองเกษม⁵
กฤตชัย ภูมิสูง⁶ ภัทรศรี ผจงดี⁷ และชัยพร ตรีกิจ⁸

งานบริการการศึกษา คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์^{1,2,3,4,5,6}

สาขาอุตสาหกรรมเกษตร คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์⁷

สาขาประมง คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์⁸

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : juzzy_ju@hotmail.com*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์ต่อระบบและกลไกการสร้างแรงจูงใจในการผลิตผลงานวิชาการ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ประชากรที่ศึกษา คือ อาจารย์คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ที่ปฏิบัติงานจริงในช่วงปีการศึกษา 2560 จำนวน 65 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามความพึงพอใจต่อระบบและกลไกการสร้างแรงจูงใจในการผลิตผลงานวิชาการ อาจารย์คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.70 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของอาจารย์ต่อระบบและกลไกการสร้างแรงจูงใจในการผลิตผลงานวิชาการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.87) โดยพบว่า การจัดกิจกรรมกระตุ้น ส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานวิชาการ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.96) และด้านการให้คำแนะนำเชี่ยวชาญ/ชี้แนะในการผลิตผลงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยปานกลาง ($\bar{x} = 3.50$, S.D. = 0.82)

ข้อเสนอแนะ จากผลการวิจัยครั้งนี้งานพัฒนาผลผลิตทางวิชาการสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงระบบและกลไกในการสร้างแรงจูงใจในการผลิตผลงานวิชาการโดยเน้นการให้คำแนะนำเชี่ยวชาญ/ชี้แนะในการผลิตผลงานวิชาการ

คำสำคัญ: แรงจูงใจ ผลงานวิชาการ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี

Abstract

This research aims to study the satisfaction of the principal mechanisms and incentives to produce academic work. Faculty of Agriculture and Technology Rajamangala University of Technology Isan The population was professor of the Faculty of Agriculture and Technology. Rajamangala University of Technology Isan The actual work during the 2560 academic year, 65 were used in this study were satisfied

with the system and mechanisms to create incentives for the production of academic work. Faculty of Agricultural Sciences and Technology Rajamangala University of Technology Isan Check for content validity by experts with the reliability of 0.70, data analysis, statistical averages. And standard deviation

The research found that Satisfaction professors systems and mechanisms and incentives to produce the overall academic. At a high level ($\bar{x} = 4.08$, $SD = 0.87$) were found to stimulate activity. Encourage productive academic staff Most average ($\bar{x} = 4.53$, $SD = 0.96$), and the provision of expert advice / guidance to produce academic work. The average medium ($\bar{x} = 3.50$, $SD = 0.82$)

suggested by the results of this research and development, academic productivity provides the information to improve systems and mechanisms to create incentives for the production of academic emphasis. providing expert advice / guidance to produce academic work.

Keywords: Motivation, Academic work, Faculty of Agriculture and Technology

บทนำ

การวิจัย (Research) เป็นเครื่องมือและเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญอย่างหนึ่งในการสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อการพัฒนาทางด้าน การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และ ความมั่นคง ของชาติ (นที เทียมศรีจันทร์, 2543) ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาวะการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาการวิจัยจึงเป็นกระบวนการหนึ่งของการเรียนรู้ที่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ และได้องค์ความรู้ที่มีเหตุผลจากการศึกษาวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและสามารถนำความรู้ที่ มาประยุกต์ใช้ได้อย่างมั่นใจ (นพตล ,2542) คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ถือเป็นแหล่งความรู้สำคัญของมหาวิทยาลัยฯ ซึ่งมีหน้าที่รวบรวมการผลิตและการถ่ายทอดความรู้ใหม่ ๆ เพื่อสนับสนุนให้สังคมเป็นแหล่งสำหรับการศึกษาค้นคว้าช่วยให้คำแนะนำแก่สังคม เพื่อแก้ไขหรือป้องกันปัญหาด้วยเหตุนี้ การทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ถึงแม้งานวิจัยจะมีความสำคัญแต่ในภาพรวมยังให้ความสนใจกับงานวิจัยน้อยมาก อีกทั้งการบูรณาการกิจกรรมวิจัยเข้ากับพันธกิจสำคัญอื่น ๆ ของคณะเกษตรศาสตร์ฯ ยังมีจำนวนที่น้อยสำหรับการมุ่งเข้าสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำสังคมสอดคล้องกับผลการศึกษา พบว่า สภาพการทำวิจัยของอาจารย์คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ในปี 2557-2560 มีจำนวนอาจารย์เป็นหัวหน้าโครงการวิจัยแต่ละปี ร้อยละ 20 มีจำนวนงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่เฉลี่ย 4 ปี เพียงร้อยละ 35.71 ซึ่งเมื่อเทียบสัดส่วนจำนวนอาจารย์กับจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยในระดับน้อย จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบงาน จึงพัฒนาผลผลิตทางวิชาการ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี จึงนำข้อมูลด้านปัญหาที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานและการส่งเสริมสนับสนุนในการทำวิจัยมาปรับปรุงระบบและกลไกในการดำเนินงานของงานพัฒนาผลผลิตทางวิชาการ โดยให้ความสำคัญกับเรื่องแรงจูงใจในการผลิตผลงานวิชาการ โดยมีความเชื่อว่าแรงจูงใจในการทำงานเป็นสิ่งประกอบสำคัญที่ทำให้การทำงานมีความสุข ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สุดที่จะผลักดันให้งานสำเร็จ ซึ่งแรงจูงใจในการทำงาน มีดังนี้ 1) ชวัญและกำลังใจในการทำงาน หมายถึง ความรัก ความศรัทธาในอาชีพ ความพึงพอใจในงานที่ทำ 2) การเผยแพร่และการแสดงผลงาน เป็นแรงจูงใจที่สำคัญอีกประการหนึ่ง เพราะจะทำให้บุคคลมีความภูมิใจ มั่นใจในความสามารถของตน ทั้งยังจะได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไปไม่มีชื่อเสียงจากการเผยแพร่ผลงานที่ดีเด่น เป็นสิ่งจูงใจให้บุคคลอยากทำงาน ทำงานแล้วมีความสุข ดังนั้น ทุกหน่วยงานควรมีการเผยแพร่ผลงานดีเด่นของทุกคนในหน่วยงาน เพื่อเสริม

แรงจูงใจในการทำงานให้ดีขึ้น 3) ความสัมพันธ์ของคนในหน่วยงานเป็นแรงจูงใจให้บุคคลอยากทำงาน กล่าวคือทั้งผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานเข้าใจกันดีไม่ลำบากรู้สึกไม่มีการบังคับ ชูเชิญ ทุกคนช่วยเหลือกัน การทำงานก็มีความสุข เมื่องานพัฒนาผลผลิตทางวิชาการ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ได้ดำเนินงานตามแนวทางของการสร้างแรงจูงใจในการผลิตผลงานวิชาการ ได้สักระยะหนึ่งได้พบว่าการผลิตผลงานวิจัยของบุคลากรในคณะฯ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นแต่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่หน่วยงานต้องการ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรต่อระบบและกลไกการสร้างแรงจูงใจในการผลิตผลงานวิชาการ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ นำไปเป็นข้อมูลประกอบการวางแผน จัดระบบ สนับสนุนและส่งเสริมการทำวิจัย ผลงานวิชาการและงานสร้างสรรค์ของอาจารย์คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นงานวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์ต่อระบบและกลไกการสร้างแรงจูงใจในการผลิตผลงานวิชาการคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือ อาจารย์คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ปีการศึกษา 2560 โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ทั้งหมด จำนวน 65 คน โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็น แบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคลและความพึงพอใจต่อระบบและกลไกการสร้างแรงจูงใจในการผลิตผลงานวิชาการ ประจำปีการศึกษา 2560 เป็นแบบตรวจสอบรายการ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

2.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงาน และประสบการณ์ในการทำวิจัยโดยรวม

2.2 ความพึงพอใจต่อระบบและกลไกการสร้างแรงจูงใจในการผลิตผลงานวิชาการ ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับการสนับสนุนทุนวิจัย การจัดกิจกรรมที่กระตุ้นการวิจัย การสนับสนุนการผลิตและการเผยแพร่งานวิจัย การให้คำปรึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ และการประเมินผลงาน การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ นำเครื่องมือไปหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ และการประเมินผลงาน การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ นำเครื่องมือไปหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านโดยใช้เกณฑ์การยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญร้อยละ 80 ในแต่ละข้อคำถาม ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและโครงสร้าง พบว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อคำถามทั้งหมด 5 ข้อ และมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงด้านภาษาที่ใช้ในการตั้งคำถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบลิเคิร์ต (Likert) มีระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ระดับความพึงพอใจ มีผลต่อการแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ (บุญชม และ บุญส่ง, 2535) ช่วงกว้างหัวท้าย 0.50-0.51 และระหว่างกลาง 1.0)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างพบว่า เป็นเพศ หญิง ร้อยละ 47.69 สำเร็จการศึกษา ปริญญาโท ร้อยละ 64.61 รองลงมา คือ ปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 35.38 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์ ร้อยละ 92.30 รองลงมาคือ ร้อยละ 7.69
2. ความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการกระตุ้นส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานวิชาการ/มีระบบที่เลี้ยงสำหรับ นักวิชาการหน้าใหม่ (น้องใหม่) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D.= 0.96) และความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการให้ คำแนะนำเชี่ยวชาญ/ชี้แนะในการผลิตผลงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.50$, S.D. = 0.82) (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 : ความพึงพอใจของอาจารย์ต่อระบบและกลไกการพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย
1.การให้ทุนภายในหน่วยงานเพื่อสนับสนุนการผลิตผลงานวิชาการ	4.27	0.84	มาก
2.การให้คำแนะนำเชี่ยวชาญ/ชี้แนะในการผลิตผลงานวิชาการ	3.50	0.82	ปานกลาง
3.การสนับสนุนการเผยแพร่ผลงาน เช่น จัดหาเวทีเผยแพร่/จัดเวทีเผยแพร่	4.22	0.98	มาก
4.การกระตุ้นส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานวิชาการ/มีระบบที่เลี้ยงสำหรับ นักวิชาการหน้าใหม่ (น้องใหม่)	4.53	0.96	มากที่สุด
5.การใช้ผลงานวิชาการเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงาน	4.29	0.91	มาก
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	4.08	0.87	มาก

3.ความพึงพอใจของอาจารย์ต่อระบบและกลไกการพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.87) โดยพบว่า การจัดกิจกรรมกระตุ้นส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานวิชาการ/มีระบบที่เลี้ยงสำหรับ นักวิชาการหน้าใหม่ (น้องใหม่) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D.= 0.96) รองลงมาลำดับ 2 มีการใช้ผลงานวิชาการเป็นส่วน หนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยมาก ($\bar{x} = 4.29$, S.D.= 0.91) รองลงมาลำดับ 3 การให้ทุนภายในหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนการผลิตผลงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยมาก ($\bar{x} = 4.27$, S.D.= 0.83) รองลงมาลำดับ 4 การสนับสนุนการเผยแพร่ ผลงาน เช่น จัดหาเวทีเผยแพร่/จัดเวทีเผยแพร่ มีค่าเฉลี่ยมาก ($\bar{x} = 4.22$, S.D.= 0.98) และลำดับ 5 การให้คำแนะนำ เชี่ยวชาญ/ชี้แนะในการผลิตผลงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยปานกลาง ($\bar{x} = 3.50$, S.D.= 0.82) ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบและกลไกการสร้างแรงจูงใจในการผลิตผลงานคณะเกษตรศาสตร์และ เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน จากการให้คำแนะนำเพิ่มเติม พบว่า การจัดกิจกรรมการกระตุ้นส่งเสริมให้ อาจารย์ผลิตผลงานวิชาการ/มีระบบที่เลี้ยงสำหรับ นักวิชาการหน้าใหม่ (น้องใหม่) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, S.D.= 0.96) รองลงมาลำดับ 2 มีการใช้ผลงานวิชาการเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยมาก ($\bar{x} = 4.29$,

S.D.= 0.91) รองลงมาลำดับ 3 การให้ทุนภายในหน่วยงานเพื่อสนับสนุนการผลิตผลงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยมาก ($\bar{x}$ = 4.27, S.D.= 0.83) รองลงมาลำดับ 4 การสนับสนุนการเผยแพร่ผลงาน เช่น จัดหาเวทีเผยแพร่/จัดเวทีเผยแพร่ มีค่าเฉลี่ยมาก ($\bar{x}$ = 4.22, S.D.= 0.98) และลำดับ 5 การให้คำแนะนำเชี่ยวชาญ/ชี้แนะในการผลิตผลงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.50, S.D.= 0.82) ตามลำดับ

การอภิปรายผล

ผลการประเมินความพึงพอใจของอาจารย์ต่อระบบและกลไกการพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.08, S.D. = 0.87) โดยพบว่า การกระตุ้นส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานวิชาการ/มีระบบพี่เลี้ยงสำหรับนักวิชาการหน้าใหม่ (น้องใหม่) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.53, S.D.= 0.96) สาเหตุที่เป็นเช่นนี้คาดว่าน่าจะเกิดจากงานพัฒนาผลผลิตทางวิชาการของคณะฯ จึงได้จัดโครงการจัดการความรู้ (KM) เพื่อส่งเสริมการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารมีกิจกรรมต่างๆ ดังนี้การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนางานวิจัยส่งเสริมความเข้าใจเรื่องจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ พัฒนาสมรรถนะการจัดการฐานข้อมูลเพื่อการเขียนรายงานวิจัยและบทความวิชาการภาษาอังกฤษ (Reference Manager) การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาชุดโครงการวิจัย คัดสรร วิเคราะห์ สังเคราะห์ งานวิจัย การพัฒนาเอกสารคำสอน/ตำรา และมีคู่มือสนับสนุนและแจกเอกสารพร้อมทั้งนำเอกสารขึ้น website ของคณะฯ จึงทำให้อาจารย์มีความพึงพอใจในสิ่งที่หน่วยงานพัฒนางานผลผลิตทางวิชาการจัดให้และด้านการให้คำแนะนำเชี่ยวชาญ/ชี้แนะในการผลิตผลงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.50, S.D. = 0.82) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของเยาวรัตน์ และคณะ (2554) ที่ได้ศึกษากับอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จังหวัดนนทบุรี พบว่า ความพึงพอใจของอาจารย์ต่อระบบและกลไกการสร้างแรงจูงใจในการผลิตผลงานวิชาการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีจังหวัดนนทบุรี

บทสรุป

ความพึงพอใจของอาจารย์ต่อระบบและกลไกการสร้างแรงจูงใจในการผลิตผลงานวิชาการ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ประชากรที่ศึกษา คือ อาจารย์คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน มากที่สุด คือ การกระตุ้นส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานวิชาการ/มีระบบพี่เลี้ยงสำหรับนักวิชาการหน้าใหม่ (น้องใหม่) มีค่าเฉลี่ยมาก ($\bar{x}$ = 4.53, S.D.= 0.96) รองลงมาอาจารย์มีความพึงพอใจในสิ่งที่งานพัฒนาผลผลิตทางวิชาการจัดให้และด้านการให้คำแนะนำเชี่ยวชาญ/ชี้แนะในการผลิตผลงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.50, S.D. = 0.82) และโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.08, S.D. = 0.87) ที่ปฏิบัติงานจริงในช่วงปีการศึกษา 2560 จำนวน 65 คน ผลการประเมินความพึงพอใจของอาจารย์ต่อระบบและกลไกการพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บริหารคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีทุกท่านที่เห็นถึงความสำคัญและให้การสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณอาจารย์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- นพดล อินนา. (2542). 9 มิติการวิจัยเพื่อฟื้นฟูชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและ
สิ่งแวดล้อม.
- นที เทียมศรีจันทร์. (2543). การพัฒนาคุณภาพงานวิจัยสายศิลปกรรม. เอกสารประกอบคำบรรยายการประชุมสัมมนาเชิง
ปฏิบัติการ. 8-10 ธันวาคม 2543. ชลพฤกษ์ รีสอร์ท จังหวัดนครนายก. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต
เพาะช่าง.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). “การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากลุ่ม
ตัวอย่าง,” การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. 3 (1) : 22-25.
- เยาวรัตน์ รุ่งสว่าง. มาสรีน ศุกลักษ์. รุจีพร จิตตวิสุทธิวงศ์. 2554. ความพึงพอใจของอาจารย์ต่อระบบและกลไกการสร้าง
แรงจูงใจในการผลิตผลงานวิชาการ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีจังหวัดนนทบุรี. วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์
สุขภาพ. ปีที่ 5. ฉบับที่ 1. 1-6.

ความคาดหวังของนักศึกษาใหม่ที่มีต่อหลักสูตรของสาขาวิศวกรรมเครื่องกล คณะ เกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

Expectations of New Students to The Courses of Department Mechanical Engineering Faculty of Agriculture and Technology Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus

บุษญารัตน์ บัวสาย*¹ ธนกร หอมจำปา² ปิยะวัฒน์ ศรีธรรม³ และวุฒิชัย สิทธิวงษ์⁴

สาขาวิศวกรรมเครื่องกล คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์¹²³⁴

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : Butsyarat.bu@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาใหม่ต่อการเข้าศึกษาในสาขาวิศวกรรมเครื่องกล คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นนักศึกษาใหม่รหัส 62 จำนวน 78 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์ค่าแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูล จากการเก็บข้อมูลพบว่าเป็นนักศึกษาเพศชาย ร้อยละ 85.90 เป็นนักศึกษาหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต ร้อยละ 47.44 และนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 (หลักสูตรเทียบโอน/ต่อเนื่อง) ร้อยละ 51.28 นักศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษามาจากวิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์ ร้อยละ 30.77

เมื่อสำรวจเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรของสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล ส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกด้วยตัวเอง ร้อยละ 42.11 ด้านความคาดหวังต่อหลักสูตร ร้อยละ 61.33 คาดหวังจะได้ค้นคว้าหาความรู้ได้รับความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ในการทำงาน และร้อยละ 71.64 มีความคาดหวังว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาจะมีรายได้จากการประกอบอาชีพตามความถนัดของตน

จากข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยจะนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการประชาสัมพันธ์รับสมัครนักศึกษาและแนวทางการศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม และการพัฒนาหลักสูตร เพื่อการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักศึกษา และตอบสนองต่อความคาดหวังของนักศึกษาที่เข้ามาเรียนต่อในสาขาวิศวกรรมเครื่องกล

คำสำคัญ: ความคาดหวัง นักศึกษาใหม่ สาขาวิศวกรรมเครื่องกล

Abstract

The purpose of this research is to study the expectations of new students towards admission in mechanical engineering, Faculty of Agriculture and Technology. The sample group used in this study of student ID 62 number of 78 students, by using the questionnaire. The data were analyzed in terms of frequency and percentage. From the data collection, it was found that 85.90 percent were male students, 47.44 percent were students of the Bachelor of Industrial Program and 51.28 percent of the 3rd-year

student (transfer/continuous transfer program). New students enrolled in mechanical engineering were 30.77 percent is the students graduated from Surin Technical College.

When examining the reasons for choosing to study in the Department of mechanical engineering. Most students decide on their own 42.11 percent. In the expectation of the curriculum, 61.33 percent of the students expected to find knowledge and gain knowledge and experience which are useful in their work. 71.64% of students expected that upon completion of their studies, they would earn income from their occupation according to their expertise.

From this information, the researcher will use it as a guideline in the development of public relations, admissions, further education, teaching and learning, activity management and curriculum development. To increase the number of students and respond to the expectations of students who come to study in the Department mechanical engineering.

Keywords: Expectations, new students, Department mechanical engineering

บทนำ

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีภารกิจโดยตรงในการผลิตกำลังคนเพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศชาติ โดยคุณลักษณะสำคัญคือ ความพยายามมุ่งมั่นไปสู่สิ่งที่ดี ความเป็นอิสระของตน พึ่งตนเองได้ การมีเป้าประสงค์ที่สูงสุดที่พึงจะเกิดขึ้นได้ ประกอบกับความพยายามให้บรรลุเป้าประสงค์นั้น โดยอาจต้องมีการตรวจสอบและปรับแก้เป็นระยะ ๆ คือกระบวนการคุณภาพ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต จึงหมายถึงคุณภาพผู้เรียน ผู้สอน สถาบัน การศึกษาทางวิชาการและสังคมตั้งความหวัง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งเน้น ผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติเพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ สาขาวิศวกรรมเครื่องกล ดำเนินการจัดการเรียนการสอน จำนวน 4 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาช่างยนต์ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเกษตร หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล และหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องกล ผู้ที่เข้าศึกษาต่างมีความคาดหวังด้วยกันทั้งสิ้นแต่ความคาดหวังอาจจะแตกต่างกันในแต่ละคน ขึ้นอยู่กับว่านักศึกษามองเห็นความสามารถของตนเอง และมีความคาดหวังอย่างไร เมื่อผลที่เกิดขึ้นจริงเป็นไปตามที่นักศึกษาคาดหวัง ก็จะทำให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่ง ปิยะรัตน์ และคณะ (2551) กล่าวว่า ความคาดหวังเป็นทัศนคติเกี่ยวกับความต้องการของผู้บริโภคหรือกลุ่มเป้าหมายที่เขาคาดหวังว่าจะได้รับ ซึ่งความคาดหวังของแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่มเป้าหมายจะผันแปรต่างกัน อันเนื่องมาจากชีวิตความเป็นอยู่ และสภาพของแต่ละบุคคล ความคาดหวังเป็นสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจหากได้รับการตอบสนองตรงกับสิ่งที่คาดหวังไว้ก็จะเกิดความพึงพอใจ และประทับใจในตราสินค้าหรือบริการที่เขารับได้ แต่ถ้าผลที่ได้รับจริงตรงกันข้ามกับสิ่งที่คาดหวัง ผู้นั้นก็จะเกิดความไม่พอใจ และการพอใจหรือการไม่พอใจดังกล่าวก็จะเป็นผลกระทบต่อชื่อเสียงของสถานศึกษา ซึ่งมีผลกระทบต่อจำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรมีจำนวนลดน้อยลง

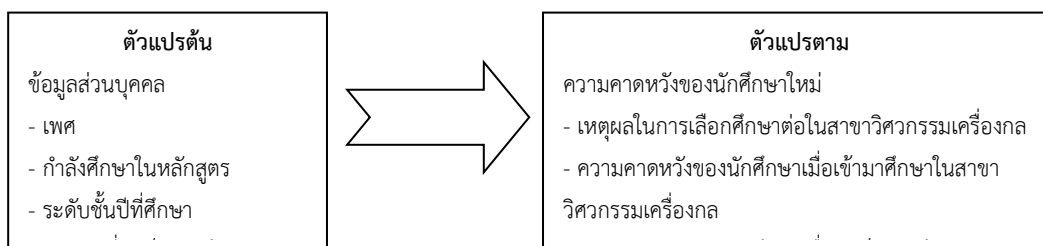
จากความเป็นมาและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับความคาดหวังของนักศึกษาในการเข้ามาศึกษาต่อในสาขาวิศวกรรมเครื่องกล จึงได้ทำการศึกษาวจัย เรื่อง “ความคาดหวังของนักศึกษาใหม่ที่มีต่อหลักสูตรของสาขาวิศวกรรมเครื่องกล คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์”

ขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากศึกษาวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการประชาสัมพันธ์รับสมัครนักศึกษา การแนะแนวศึกษาต่อ การจัดการเรียนการสอน กิจกรรม การพัฒนาหลักสูตรที่ตรงกับวิชาชีพ เพื่อให้ตอบสนองต่อความคาดหวังของนักศึกษาต่อไป และเพื่อเพิ่มจำนวนนักศึกษาสาขาวิศวกรรมเครื่องกลให้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาใหม่ต่อการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรสาขาวิศวกรรมเครื่องกล
2. เพื่อศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาใหม่เมื่อสำเร็จการศึกษา

กรอบแนวคิด

รูปที่ 1 : กรอบแนวคิดงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิศวกรรมเครื่องกล รหัส 62 จำนวน 139 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาใหม่ สาขาวิศวกรรมเครื่องกล รหัส 62 การสุ่มอย่างง่าย จำนวน 78 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคาดหวังของนักศึกษาใหม่ที่มีต่อหลักสูตรของสาขาวิศวกรรมเครื่องกล มี 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคาดหวังต่อการศึกษาในหลักสูตรสาขาวิศวกรรมเครื่องกล คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดความต้องการหรือข้อคิดเห็นที่เสนอต่อสาขาวิศวกรรมเครื่องกล

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

- 3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังมาสังเคราะห์เป็นแบบสอบถาม

- 3.2 นำแบบสอบถามให้อาจารย์ประจำสาขาวิศวกรรมเครื่องกล ตรวจสอบภาษาและความครบถ้วนของแบบสอบถาม ในวันที่ประชุมสาขาแล้วนำไปปรับแก้ไข

- 3.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไข ทดลองใช้และนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

- 3.4 ช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือน มิถุนายน – สิงหาคม 2562

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์โดยใช้สถิติหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Checklist) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาโดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

- ตอนที่ 2 สำรวจความคาดหวังของนักศึกษาต่อหลักสูตรสาขาวิศวกรรมเครื่องกล ในแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 3 ความต้องการหรือข้อคิดเห็นที่เสนอต่อสาขาวิศวกรรมเครื่องกล เป็นคำถามปลายเปิด นักศึกษาสามารถตอบตามความคิดเห็นของนักศึกษา โดยบรรยายสรุปเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยความความหวังของนักศึกษาใหม่ต่อหลักสูตรสาขาวิศวกรรมเครื่องกล คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี พบว่า นักศึกษาชาย ร้อยละ 85.90 มีความคาดหวังในการเข้าศึกษาต่อมากกว่านักศึกษาหญิง ร้อยละ 14.10 หลักสูตรที่นักศึกษาสนใจเข้าศึกษาต่อมากที่สุด คือ หลักสูตร ป.ตรี เทคโนโลยีเครื่องกล (อส.บ.) ร้อยละ 47.44 รองลงมา ได้แก่ ป.ตรี วิศวกรรมเครื่องกล (วศ.บ. เทียบโอน) ร้อยละ 26.92 และ หลักสูตร ป.ตรี วิศวกรรมเครื่องกล (วศ.บ.4 ปี) ร้อยละ 15.38 กำลังศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 (เทียบโอน/ต่อเนื่อง) ร้อยละ 51.28 และนักศึกษาใหม่ที่สนใจเข้ามาศึกษาต่อในหลักสูตรสาขา วิศวกรรมเครื่องกล สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่ให้ความสนใจมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ วิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์ ร้อยละ 30.77 รองลงมา ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ ร้อยละ 11.54 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ ร้อยละ 8.97 วิทยาลัยการอาชีพสังขะ ร้อยละ 7.69 และสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ร้อยละ 6.41 ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

n = 78	
รายการ	ร้อยละ
เพศ	
ชาย	85.90
หญิง	14.10
หลักสูตรที่กำลังศึกษา	
ปวส. ช่างยนต์	10.26
ปวส. เทคโนโลยีอุตสาหกรรมเกษตร	0.00
ป.ตรี เทคโนโลยีเครื่องกล (อส.บ.)	47.44
ป.ตรี วิศวกรรมเครื่องกล (วศ.บ.4 ปี)	15.38
ป.ตรี วิศวกรรมเครื่องกล (วศ.บ. เทียบโอน)	26.92
ระดับชั้นปีที่ศึกษา	
ปี 1	48.72
ปี 3 (หลักสูตรเทียบโอน/ต่อเนื่อง)	51.28
สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	
วิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์	30.77
วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ	11.54
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์	8.97
วิทยาลัยการอาชีพสังขะ	7.69
มทร.อีสาน วช.สุรินทร์	6.41

เหตุผลในการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรสาขาวิศวกรรมเครื่องกลมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ ตัดสินใจเลือกด้วยตัวเอง ร้อยละ 42.11 รองลงมา ได้แก่ หลักสูตรน่าสนใจ ร้อยละ 40.79 อยู่ใกล้บ้าน ร้อยละ 28.95 เชื่อมั่นในคุณภาพ ร้อยละ 26.32 และหลักสูตรที่เปิดสอนมีมาตรฐานตรงกับความต้องการศึกษา ร้อยละ 21.05 ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 : เหตุผลในการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรของสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล
 คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี

n = 76

รายการ	ร้อยละ
1. ตัดสินใจเลือกด้วยตัวเอง	42.11
2. หลักสูตรน่าสนใจ	40.79
3. อยู่ใกล้บ้าน	28.95
4. เชื่อมั่นในคุณภาพ	26.32
5. หลักสูตรที่เปิดสอนมีมาตรฐานตรงกับความต้องการศึกษา	21.05

นักศึกษาใหม่มีความคาดหวังเมื่อเข้ามาศึกษาต่อในหลักสูตรของสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกลมากที่สุด 5 ลำดับแรกคือ คาดหวังว่าได้ค้นคว้าหาความรู้และได้รับความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ในการทำงาน ร้อยละ 61.33 รองลงมา ได้แก่ คาดหวังว่าสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร ร้อยละ 46.67 คาดหวังว่าได้รับความรู้ ความเข้าใจเกิดการพัฒนาและได้ลงมือปฏิบัติงานจริง ร้อยละ 44.00 คาดหวังว่าได้ความรู้ แนวความคิดที่สามารถนำไปใช้พัฒนาตัวเองได้จริง ร้อยละ 42.67 คาดหวังว่าความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปปรับใช้และเป็นแนวทางในการประกอบกิจการหรือธุรกิจในอนาคต ร้อยละ 42.67 และ คาดหวังว่านำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 41.33 ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 : ความคาดหวังเมื่อเข้ามาศึกษาต่อในหลักสูตรของสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล
 คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี

n = 75

รายการ	ร้อยละ
1. ได้ค้นคว้าหาความรู้และได้รับความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ในการทำงาน	61.33
2. สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร	46.67
3. ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกิดการพัฒนา และได้ลงมือปฏิบัติงานจริง	44.00
4. อยากรู้ได้ความรู้ แนวความคิดที่สามารถนำไปใช้พัฒนาตัวเองได้จริง	42.67
5. ความรู้ที่จะได้รับสามารถนำไปปรับใช้และเป็นแนวทางในการประกอบกิจการหรือธุรกิจในอนาคต	42.67
6. นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	41.33

นักศึกษาใหม่มีความคาดหวังเมื่อสำเร็จการศึกษามากที่สุด 5 ลำดับแรกคือ คาดหวังว่ามีรายได้จากการประกอบอาชีพตามความถนัดของตน ร้อยละ 71.64 รองลงมา ได้แก่ คาดหวังว่าสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำให้เกิดประโยชน์แก่สังคม ร้อยละ 52.24 คาดหวังว่าสามารถประกอบอาชีพรับราชการได้ ร้อยละ 50.75 คาดหวังว่าเป็นที่ยอมรับใน

สังคม เช่น ครอบครัว ที่ทำงาน และเพื่อน ร้อยละ 44.78 คาดหวังว่าสามารถประกอบอาชีพเอกชนได้ ร้อยละ 37.31 และ
 คาดหวังว่าสามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปได้ ร้อยละ 37.31 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 : ความคาดหวังของนักศึกษาใหม่เมื่อสำเร็จการศึกษา

n = 67

รายการ	ร้อยละ
1. มีรายได้จากการประกอบอาชีพตามความถนัดของตน	71.64
2. สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำให้เกิดประโยชน์แก่สังคม	52.24
3. สามารถประกอบอาชีพรับราชการได้	50.75
4. เป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น ครอบครัว ที่ทำงาน และเพื่อน	44.78
5. สามารถประกอบอาชีพเอกชนได้	37.31
6. สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปได้	37.31

การอภิปรายผล

ความคาดหวังของนักศึกษาใหม่ต่อการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรสาขาวิศวกรรมเครื่องกล คณะ
 เกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาใหม่มีความคาดหวังว่าได้ค้นคว้าหาความรู้และได้รับความรู้และประสบการณ์ที่เป็น
 ประโยชน์ในการทำงาน คาดหวังว่าสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร คาดหวังว่าจะได้รับความรู้ ความเข้าใจเกิด
 การพัฒนาและได้ลงมือปฏิบัติงานจริง คาดหวังว่าได้ความรู้ แนวความคิดที่สามารถนำไปใช้พัฒนาตัวเองได้ คาดหวังว่าความรู้
 ที่ได้รับสามารถนำไปปรับใช้ และเป็นแนวทางในการประกอบกิจการหรือธุรกิจในอนาคต และคาดหวังว่านำความรู้ไป
 ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลภา (2553) ศึกษาเรื่องความคาดหวังของนักศึกษาต่อหลักสูตร
 นานาชาติ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวัง
 ของนักศึกษาหลักสูตรนานาชาติ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้แก่ ด้านการพัฒนาตนเอง
 แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลในด้านการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด โดยให้ความสำคัญในองค์ประกอบย่อยด้านการพัฒนา
 ตนเอง ความเจริญก้าวหน้าในชีวิต ต้องการการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและทำให้เกิดความภาคภูมิใจ

นักศึกษาใหม่มีความคาดหวังเมื่อสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสาขาวิศวกรรมเครื่องกล ว่าจะมีรายได้จากการ
 ประกอบอาชีพตามความถนัดของตน สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำให้เกิดประโยชน์แก่สังคม สามารถประกอบ
 อาชีพรับราชการ/เอกชน ได้ เป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น ครอบครัว ที่ทำงาน และเพื่อน และสามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น
 ไปได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลภา (2553) ศึกษาเรื่องความคาดหวังของนักศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ บริหารธุรกิจ
 มหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังของนักศึกษาหลักสูตร
 หลักสูตรนานาชาติ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้านอาชีพ แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลในด้าน
 อาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด โดยให้ความสำคัญในองค์ประกอบย่อยด้านอาชีพ ได้รับความรู้ใหม่ๆ ไปใช้ในการประกอบอาชีพ
 เพื่อจะหางานทำได้ง่ายขึ้น และมีโอกาสได้รับเลือกเป็นหัวหน้างาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพร (2553) ศึกษา
 เรื่อง ความคาดหวังของนักศึกษาสาขาวิชาการสาธารณสุขชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ความ
 คาดหวังของนักศึกษาด้านการประกอบอาชีพ นักศึกษามีความภูมิใจในตนเอง และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เพื่อนำไปประกอบ
 อาชีพอิสระหรือเป็นเจ้าของกิจการ

บทสรุป

ผลการศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาใหม่ที่มีต่อหลักสูตรของสาขาวิศวกรรมเครื่องกล คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ นักศึกษาใหม่มีเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อ 5 ลำดับแรก คือ ตัดสินใจเลือกด้วยตัวเอง หลักสูตรน่าสนใจ อยู่ใกล้บ้าน เชื่อมั่นในคุณภาพ และหลักสูตรที่เปิดสอนมีมาตรฐานตรงกับความต้องการศึกษา นักศึกษาใหม่มีความคาดหวัง เมื่อเข้ามาศึกษาต่อในหลักสูตรสาขาวิศวกรรมเครื่องกล 5 ลำดับแรก คือ คาดหวังว่าได้ค้นคว้าหาความรู้และได้รับความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ในการทำงาน สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกิดการพัฒนาและได้ลงมือปฏิบัติงานจริง ได้รับความรู้ แนวความคิดที่สามารถนำไปใช้พัฒนาตัวเองได้ ความรู้ที่จะได้รับสามารถนำไปปรับใช้และเป็นแนวทางในการประกอบกิจการหรือธุรกิจในอนาคต และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน นักศึกษาใหม่มีความคาดหวังเมื่อสำเร็จการศึกษา 5 ลำดับแรก คือ คาดหวังว่าจะมีรายได้จากการประกอบอาชีพตามความถนัดของตน จะสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาทำให้เกิดประโยชน์แก่สังคม สามารถประกอบอาชีพรับราชการ/เอกชน ได้ เป็นที่ยอมรับในสังคม เช่น ครอบครัว ที่ทำงาน และเพื่อน และจะสามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปได้ จากข้อเสนอแนะของนักศึกษาใหม่ต่อหลักสูตรมีความต้องการเรียนรู้ การปฏิบัติงานจริงที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือระบบควบคุมอัตโนมัติ เพื่อให้มีความรู้เท่าทันโลกของเทคโนโลยีในอนาคต ต้องการด้านการกีฬาและดนตรี ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน เช่น ลำโพง เครื่องปรับอากาศ และเสนอแนะให้สาขาวิศวกรรมเครื่องกล หลักสูตรเทียบโอนผลการเรียน ควรจัดให้มีการเรียนการสอน เป็นระยะเวลา 2 ปีครึ่ง

จากการศึกษาวิจัยนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการประชาสัมพันธ์รับสมัครนักศึกษา การแนะนำศึกษาต่อ การจัดการเรียนการสอน กิจกรรม การพัฒนาหลักสูตรที่ตรงกับวิชาชีพ เพื่อให้ตอบสนองต่อความคาดหวังของนักศึกษาต่อไปและเพื่อเพิ่มจำนวนนักศึกษาสาขาวิศวกรรมเครื่องกลให้มากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณอาจารย์ประจำสาขาวิศวกรรมเครื่องกล คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ที่ให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือการจัดทำงานวิจัยในครั้งนี้
ขอขอบคุณนักศึกษาสาขาวิศวกรรมเครื่องกล ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามจนทำให้งานวิจัยสำเร็จ
ลุล่วงด้วยดี ขอขอบคุณอาจารย์ ดร.ณัฐธรรณ กิตติญาติานนท์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ตรวจสอบแก้ไข และปรับปรุงงานวิจัยฉบับภาษาอังกฤษจนเสร็จสมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร ทองสอดแสง. (2553). รายงานการวิจัย ความคาดหวังของนักศึกษาสาขาวิชาการสาธารณสุขชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปิยะรัตน์ เจริญประไพ ปิยาภรณ์ เตชะเรืองรอง และนันทนา ชาครานุวัฒน์พงศ. (2551). รายงานการวิจัยความคาดหวังและความพึงพอใจในการมาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์หัวหิน. คณะการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์หัวหิน.
- วัลภา ลิ้มสกุล. (2553). รายงานการวิจัย ความคาดหวังของนักศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน
คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560

The satisfaction of the establishment to the interns.
Faculty of Agriculture and Technology Rajamangala University of
Technology Isan, Surin Campus in Academic Year 2017

สุพิตรรา สุพิพัฒน์โมลี¹ มนัสชนก วรธงไชย² จุฑามาส ถิ่นทัพไทย³ กฤตชัย ภูมิสูง⁴ กุลวดี เรืองเกษม⁵ นิตยา สิงหะ⁶
ภัทรศรี ผจงดี⁷ และชัยพร ตรีกิจ⁸

งานบริการการศึกษา คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ¹²³⁴⁵⁶

สาขาอุตสาหกรรมเกษตร คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ⁷

สาขาประมง คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ⁸

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : supitrasu@gmail.com *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560 และเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานประกอบการที่รับนักศึกษาเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์เข้าฝึกงาน จำนวน 207 แห่ง เครื่องมือที่ใช้การวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน

ผลการวิจัย พบว่าสถานประกอบการ มีความพึงพอใจในการฝึกงานของนักศึกษา คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ภาพรวมทุกด้าน มีความพึงพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.66 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน มากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม และจริยธรรม 4.89 รองลงมา ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น 4.73 ด้านความรับผิดชอบ 4.64 และด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ 4.39 ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ สถานประกอบการ นักศึกษาฝึกงาน

Abstract

This research aims to examine the satisfaction of the establishment to the intern from Faculty of Agriculture and Technology, Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus in academic Year 2017 and to guide the development and improvement the teaching and learning of Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus. The research sample was study include the establishment

where accepted the interns from Faculty of Agriculture and Technology. Rajamangala University of Technology Isan, Surin campus of 207. Research instrument is questionnaire. Data were analyzed by using descriptive statistics; the statistics used is a basic statistics includes percentage, mean and standard deviation.

The research shows that the enterprises satisfied the students from Faculty of Agriculture and Technology, Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus in internships. An overview of all aspects was most satisfied with an average of 4.66, and when each item was considered, it found that moral and ethical aspect was most satisfies (4.89), followed by working with others (4.73), responsibility (4.64) and academic knowledge and ability (4.64) respectively.

Keywords: Satisfaction, Establishment, Intern

บทนำ

การฝึกงาน เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้ที่เรียนมาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับภาคการผลิตหรือภาคบริการ หลังจากผู้เรียนได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและการฝึกหัดปฏิบัติเบื้องต้นในสถานศึกษาแล้วระยะหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับการปฏิบัติงานอาชีพ เครื่องมือ เครื่องจักรอุปกรณ์ที่ทันสมัยและบรรยากาศการทำงานทางธุรกิจที่ต้องแข่งขันในการรักษาคุณภาพ และมาตรฐานของงาน รวมทั้งการทำงานร่วมกัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเกิดความมั่นใจและ เจตคติที่ดีในการทำงานและการประกอบอาชีพอิสระ (วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย, 2560)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งเน้น ผลิตรายวิชาที่มุ่งเน้น ผลิตภัณฑ์ต้นฉบับปฏิบัติเพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ ซึ่งคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบด้วยสาขา จำนวน 9 สาขา ได้แก่ สาขาพืชศาสตร์ สิ่งทอ และการออกแบบ สาขาสัตวศาสตร์ สาขาประมง สาขาเครื่องจักรกลเกษตร สาขาอุตสาหกรรมเกษตร สาขาวิศวกรรมเครื่องกล สาขาเทคโนโลยีไฟฟ้า สาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และสาขาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ กำหนดให้ทุกหลักสูตรมีรายวิชาฝึกงาน เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติงานในสถานประกอบการตามสาขาวิชาชีพและเพื่อพัฒนาทักษะที่เป็นความต้องการของสถานประกอบการ และยังทำให้เกิดการพัฒนาทางวิชาชีพเป็นอย่างมาก เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้พร้อมทำงานเมื่อจบการศึกษาแล้ว มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาพันธกิจสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานประกอบการ อันเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างพันธกิจสัมพันธ์กับสังคมที่เกิดประโยชน์ร่วมกันและตอบสนองความต้องการของการพัฒนาสังคมกับมหาวิทยาลัยได้ดียิ่งขึ้น คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ได้จัดส่งนักศึกษาเข้าฝึกงานตามหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ ภายในจังหวัดและภายนอกจังหวัด ในทุกภาคการศึกษา ซึ่งที่ผ่านมาได้มีข้อเสนอแนะข้อควรปรับปรุงจากสถานประกอบการหลาย ๆ ด้าน ตอบกลับมายังคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้กับนักศึกษารุ่นต่อไป

ดังนั้น คณะผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ปีการศึกษา 2560 เพื่อศึกษาความต้องการของตลาดแรงงาน และนำผลการวิจัยไปสู่การ

พัฒนาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาที่จะออกฝึกงาน มีความรู้ ความสามารถเป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการและตลาดแรงงานอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560
2. เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560 โดยได้กำหนดการดำเนินการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่สถานประกอบการที่รับนักศึกษา คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีเข้าฝึกงาน ปีการศึกษา 2560 ได้แก่ เจ้าของกิจการ ผู้จัดการ หัวหน้าราชการ หัวหน้าฝ่ายบุคคล หรือ ผู้ควบคุมการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน ประกอบด้วย ภาครัฐ จำนวน 38 แห่ง ภาคเอกชน จำนวน 156 แห่ง ภาครัฐวิสาหกิจ จำนวน 13 แห่ง รวมจำนวนทั้งสิ้น 207 แห่ง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560 แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านความรับผิดชอบ
2. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ
3. ด้านทำงานร่วมกับผู้อื่น
4. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของสถานประกอบการ ที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ซึ่งแบบสอบถามลักษณะเป็นคำถามชนิดให้เลือกตอบตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ตามแบบขอลikert Scale มีระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

และมีผลต่อการแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ (บุญชม , 2545) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามในหน่วยงาน/สถานประกอบการ ที่นักศึกษาเข้าฝึกงาน ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 207 คน สามารถจำแนก ประเภทของสถานประกอบการ ได้ดังนี้ เมื่อพิจารณาตามประเภทสถานประกอบการ พบว่า ส่วนมากเป็นหน่วยงานเอกชน จำนวน 156 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 75.36 รองลงมาเป็น ภาครัฐบาล จำนวน 38 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 18.36 และภาครัฐวิสาหกิจ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.28 ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 : จำนวนร้อยละของประเภทสถานประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ประเภทของหน่วยงาน		
รัฐบาล	38	18.36
รัฐวิสาหกิจ	13	6.28
เอกชน	156	75.36
รวม	207	100.00

ผู้ตอบแบบสอบถามในหน่วยงาน/สถานประกอบการ ที่นักศึกษาเข้าฝึกงาน ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 207 คน สามารถจำแนกตามที่ตั้งของสถานประกอบการ ได้ดังนี้ เมื่อพิจารณาตามที่ตั้งของสถานประกอบการ พบว่า ส่วนมากสถานประกอบการตั้งอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 119 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 57.49

รองลงมาเป็น ภาคกลาง จำนวน 53 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 25.60 ภาคตะวันออก จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.04 ภาคใต้ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.93 ภาคเหนือ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.93 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 1.93 ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 : จำนวนร้อยละที่ตั้งของสถานประกอบการ จำแนกตามภูมิภาค

ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (สถาน ประกอบการ)	ร้อยละ
ประเภทของหน่วยงาน		
ภาคเหนือ	2	0.97
ภาคกลาง	53	25.60
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	119	57.49
ภาคตะวันออก	27	13.04
ภาคตะวันตก	2	0.97
ภาคใต้	4	1.93
รวม	207	100.00

สถานประกอบการ มีความพึงพอใจในการฝึกงานของนักศึกษา คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวมมีความพึงพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.63 (0.48) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน มากที่สุด คือ การยอมรับในภาระหน้าที่หรืองานของตน 4.74 (0.41) รองลงมา ยอมรับผลที่เกิดจากการทำงานอย่างมีเหตุผล 4.61 (0.48) การดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงโดยคำนึงถึงเป้าหมายและความสำเร็จของงานเป็นหลัก 4.61 (0.49) และความรับผิดชอบและเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้สามารถปล่อยให้ทำงานได้โดยไม่ต้องควบคุมมากเกินไป 4.54 (0.53) ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 : ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2560 ด้านความรับผิดชอบ

ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านความรับผิดชอบ	4.63	0.48	มากที่สุด
• ความรับผิดชอบและเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้สามารถปล่อยให้ทำงานได้โดยไม่ต้องควบคุมมากเกินไป	4.54	0.53	มากที่สุด
• การยอมรับในภาระหน้าที่หรืองานของตน	4.74	0.41	มากที่สุด
• ยอมรับผลที่เกิดจากการทำงานอย่างมีเหตุผล	4.61	0.48	มากที่สุด
• การดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงโดยคำนึงถึงเป้าหมายและความสำเร็จของงานเป็นหลัก	4.61	0.49	มากที่สุด

สถานประกอบการ มีความพึงพอใจในการฝึกงานของนักศึกษา คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ในภาพรวมมีความพึงพอใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.38(0.51) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงานมาก คือ ความรวดเร็วในการเรียนรู้ และความเข้าใจ ข้อมูลข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบัน 4.49 (0.54) รองลงมา ความรู้ความสามารถในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติงาน 4.42 (0.50) ความรู้ความสามารถในการเพิ่มทักษะในการปฏิบัติ 4.41 (0.50) ความสามารถในการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้วิชาการ 4.39 (0.50) ความรู้ทางวิชาการเพียงพอที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมาย 4.30 (0.49) และ ความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ 4.27 (0.50) ตามลำดับ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 : ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2560 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ

ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความพึงพอใจ
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ	4.38	0.51	มาก
• ความรู้ทางวิชาการเพียงพอที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมาย	4.30	0.49	มาก
• ความรู้ความสามารถในการเพิ่มทักษะในการปฏิบัติ	4.41	0.50	มาก
• ความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ	4.27	0.50	มาก
• ความรู้ความสามารถในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติงาน	4.42	0.50	มาก
• ความสามารถในการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้วิชาการ	4.39	0.50	มาก
• ความรวดเร็วในการเรียนรู้ และความเข้าใจ ข้อมูลข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบัน	4.49	0.54	มาก

สถานประกอบการ มีความพึงพอใจในการฝึกงานของนักศึกษา คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ในภาพรวมมีความพึงพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.72 (0.36) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน มากที่สุด คือ สามารถร่วมงานกับผู้อื่น การทำงานเป็นทีม เป็นผู้ที่ช่วยก่อให้เกิดความร่วมมือประสานงาน 4.81 (0.27) รองลงมา กิริยา วาจา มารยาท ความอ่อนน้อมถ่อมตน สัมมาคารวะ 4.80 (0.33) การมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นที่รักใคร่ ชอบพอของผู้ร่วมงาน 4.80 (0.27) การแต่งกาย วางตัวได้เหมาะสมตามกาลเทศะ 4.77 (0.29) ความสามารถเริ่มต้นทำงานได้ด้วยตนเองหลังจากได้รับคำชี้แนะ/มอบหมายงาน 4.63 (0.44) และ รู้จักเสนอตัวเข้าช่วยงาน ขอรับงานใหม่ๆ ไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม 4.58 (0.48) ตามลำดับ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 : ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2560 ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.72	0.36	มากที่สุด
• สามารถร่วมงานกับผู้อื่น การทำงานเป็นทีม เป็นผู้ที่ช่วยก่อให้เกิดความ ร่วมมือประสานงาน	4.81	0.27	มากที่สุด
• กิริยา วาจา มารยาท ความอ่อนน้อมถ่อมตน สัมมาคารวะ	4.80	0.33	มากที่สุด
• การแต่งกาย วางตัวได้เหมาะสมตามกาลเทศะ	4.77	0.29	มากที่สุด
• การมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นที่รักใคร่ ชอบพอของผู้ร่วมงาน	4.80	0.27	มากที่สุด
• ความสามารถเริ่มต้นทำงานได้ด้วยตนเองหลังจากได้รับคำชี้แนะ/ มอบหมายงาน	4.63	0.44	มากที่สุด

ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความพึงพอใจ
• รู้จักเสนอตัวเข้าช่วยงาน ขอร้งงานใหม่ๆ ไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม	4.58	0.48	มากที่สุด
• การตอบสนองต่อการสั่งการ ยินดีรับคำสั่ง คำแนะนำ คำวิจารณ์ การ ควบคุมอารมณ์ ไม่แสดงความอึดอัดใจ เมื่อได้รับคำติเตียนและวิจารณ์	4.67	0.41	มากที่สุด

สถานประกอบการ มีความพึงพอใจในการฝึกงานของนักศึกษา คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ในภาพรวมมีความพึงพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.89 (0.17) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน มากที่สุด คือ ซื่อสัตย์ สุจริต 4.93 (0.17) รองลงมา ความรู้จักเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือผู้อื่น 4.85 (0.24) ตามลำดับ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 : ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2560 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความพึงพอใจ
คุณธรรมและจริยธรรม	4.89	0.17	มากที่สุด
• ซื่อสัตย์ สุจริต	4.93	0.10	มากที่สุด

• ความรู้จักเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือผู้อื่น	4.85	0.24	มากที่สุด
---	------	------	-----------

สถานประกอบการ มีความพึงพอใจในการฝึกงานของนักศึกษา คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ภาพรวมทุกด้าน มีความพึงพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.66 (0.38) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน มากที่สุด คือ คุณธรรมและจริยธรรม 4.89 (0.17) รองลงมา การทำงานร่วมกับผู้อื่น 4.73 (0.36) ความรับผิดชอบ 4.64 (0.48) และ ความรู้ความสามารถทางวิชาการ 4.39 (0.51) ตามลำดับ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 : ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2560 ภาพรวมทุกด้าน

ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความพึงพอใจ
ด้านความรับผิดชอบ	4.64	0.48	มากที่สุด
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ	4.39	0.51	มาก
ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.73	0.36	มากที่สุด
ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	4.89	0.17	มากที่สุด
รวม	4.66	0.38	มากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของสถานประกอบการ ที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ดังนี้

1. สถานประกอบการต้องการให้นักศึกษาตรงต่อเวลา กระตือรือร้นต่อการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ
2. สถานประกอบการต้องการให้เน้นทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
3. สถานประกอบการต้องการให้นักศึกษาทักษะความเป็นผู้นำ กล้าแสดงออก และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
4. สถานประกอบการต้องการให้เน้นทักษะการพูดและการฟังภาษาอังกฤษ

การอภิปรายผล

ผลวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น และด้านความรับผิดชอบ พบความระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยสถานประกอบการต้องการให้นักศึกษา รู้จักเสียสละ เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือผู้อื่น สามารถร่วมงานกับผู้อื่นได้ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ และเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้สามารถปล่อยให้ทำงานได้โดยไม่ต้องควบคุมมากเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุวะณา, 2551) ที่ได้ศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการในสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน สาขาวิชารัฐศาสตร์ ด้านการนำความรู้มาใช้ในการฝึกงาน ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการฝึกงาน ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ โดยสถานประกอบการแต่ละ

ประเภทมีความต้องการให้นักศึกษาฝึกงาน มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ไม่แตกต่างกันในด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ เช่นเดียวกับ (สถาพร , 2550) ซึ่งสถานประกอบการต้องการให้นักศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างขยันขันแข็ง มีความกระตือรือร้นต่องานในการปฏิบัติงาน และมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะการมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในบทบาทของผู้นำหรือผู้ร่วมงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมขององค์กรได้เป็นอย่างดี และมีความรับผิดชอบในการพัฒนาความรู้ความสามารถทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ พบความระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน อยู่ในระดับมาก โดยสถานประกอบการต้องการให้นักศึกษา มีความรู้ทางวิชาการเพียงพอที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมาย ความรู้ความสามารถในการเพิ่มทักษะในการปฏิบัติ และความสามารถในการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้วิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ฐากูร, 2554) ได้ศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยสถานประกอบการต้องการนักศึกษาที่มีความรู้ ความเข้าใจ ในองค์ความรู้ทางวิชาที่เกี่ยวข้องสามารถบูรณาการประสมประสาน และนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม มีความรู้ ความเข้าใจ ในแนวคิด ทฤษฎี หลักการและวิธีการทางวิชาชีพ มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการปฏิบัติงานด้านวิชาชีพและอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุวงษา, 2551)

บทสรุป

จากผลการวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560 สรุปผลได้ว่าสถานประกอบการมีระดับความพึงพอใจในนักศึกษาต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560 ในภาพรวมทุกด้าน มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.66 (0.38) และเมื่อพิจารณาในระดับความพึงพอใจในแต่ละด้าน ผลปรากฏว่า ลำดับที่ 1 สถานประกอบการให้ความสำคัญ คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม 4.89 (0.17) รองลงมา ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น 4.73 (0.36) ด้านความรับผิดชอบ 4.64 (0.48) และด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ 4.39 (0.51) ซึ่งจากผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนออกฝึกงานให้มีคุณสมบัติและคุณลักษณะที่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณสถานประกอบการที่ได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อเตรียมความพร้อมนักศึกษาด้านทักษะต่างๆ ให้มีความพร้อมสมบูรณ์ก่อนออกฝึกงาน และขอขอบคุณคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ในการด้านอำนวยความสะดวก และการประสานงาน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาก่อนออกฝึกงานในสถานประกอบการ

เอกสารอ้างอิง

ฐากูร อนุสรณ์พาณิชย์กุล. (2554). ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ. มหาวิทยาลัยเพชรบูรณ์.

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย. (2560) คู่มือครูนิเทศการฝึกงาน. เข้าถึง (5 กันยายน 2562) เข้าถึงได้ที่
(<http://www.stvc.ac.th/data/From/nited.pdf>).

วิริยา ปิ่นสุวรรณ. (2558). ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน คณะบริหารธุรกิจ มทร.ศรีวิชัย.
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.

สถาพร มังกร. (2550) .ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกงาน โรงเรียน
แจมส์บริหารธุรกิจ จังหวัดหนองคาย. ปรินญาณิพนธ์ คศ.ม.(การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สุเทวี คงคุณ. (2557) ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ศรีสะเกษ. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.

สุระณา ศิลปรัตน์. (2551). การศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการในสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน
สาขาวิชารัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์.

การวิเคราะห์งบประมาณและผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายงบดำเนินงาน

คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561

Budget Analysis and Budget Disbursement, Operating Budget

Faculty of Agriculture and Technology, 2016 – 2018 Fiscal Year

เอกกัณฑ์กฤต สุขช่วย*¹ วุฒิชัย สิทธิวงษ์² ธรรมรงค์ เขียวดี³ สุกัญญา วรพิมพ์รัตน์⁴ สุทธิลักษณ์ แก้ววงษา⁵ และ ศศิชา คงราศรี⁶

งานบริหารงานทั่วไป สำนักงานคณบดี คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์^{1,2,3,5,6}

แผนกบัญชี งานบริหารทรัพยากร สำนักงานวิทยาเขตสุรินทร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์³

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : Vuttiput_1987@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

การศึกษาการวิเคราะห์งบประมาณและผลการเบิกจ่ายงบประมาณ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ปีงบประมาณ พ.ศ.2559 - 2561 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์งบประมาณที่คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีได้รับจัดสรรและวิเคราะห์ผลการเบิกจ่ายงบประมาณเปรียบเทียบกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 - 2561 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้ ค่าร้อยละ ด้วยโปรแกรม Microsoft excel นำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งข้อมูลได้จากการรวบรวมเอกสารงบประมาณ บันทึกข้อความแจ้งการจัดสรรเงินงบประมาณประจำปีจากงานบริหารทรัพยากรรวมถึงข้อมูลผลการเบิกจ่ายงบประมาณจากแผนกบัญชี งบประมาณที่คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีได้รับจัดสรรประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561 มีแนวโน้มได้รับจัดสรรลดลง เนื่องจากการกาดลดลงของจำนวนนักศึกษา ส่งผลต่อการได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปี และส่งผลต่อการเบิกจ่ายงบประมาณเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 พ.ศ.2560 และ พ.ศ.2561 ซึ่งเบิกจ่ายตามเป้าหมายในภาพรวมตามมาตรการ ได้บ้างไตรมาส ส่วนใหญ่เบิกจ่ายงบประมาณได้ต่ำกว่าเป้าหมายการเบิกจ่าย ผลการวิเคราะห์เป็นข้อมูลเสนอผู้บริหารเพื่อวางแผนในการเสนอขอของงบประมาณประจำปีและเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายงบดำเนินงานของคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี

คำสำคัญ: การวิเคราะห์งบประมาณ การเบิกจ่ายงบประมาณ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี

Abstract

The objectives of the budget analysis and operating budget disbursement study of Faculty of Agriculture and Technology during the 2016 - 2018 fiscal years were to analyze the budget that the Faculty of Agriculture and Technology has been allocated and to analyze the budget disbursement results comparing to the budget disbursement efficiency goals during the 2016 – 2018 fiscal years. The quantitative data was analyzed into percentage via Microsoft excel program and the analysis results were presented using descriptive statistics. The collected data consist of budget document, resource budget

allocation memorandum and the budget disbursement data from accounting department. The result of the study pointed out that the budget disbursement was likely to be reduced due to the student number reduction. This could affect the annual budget allocation and budget disbursement comparing to the budget disbursement efficiency goals during 2016 – 2018 fiscal years which could disburse accordingly in some quarter but mostly lower than the goals. The results of this study was the budget data presented to the administration board for annual budget request planning and use as the guideline to increase the efficiency of the Agriculture and Technology Faculty operating budget disbursement.

Keywords: Budget analysis ,budget disbursement ,Faculty of Agriculture and Technology

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยใช้ระบบงบประมาณภาครัฐแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ (Strategic Performance Based Budgeting : SPBB) คือ มุ่งเน้นผลผลิตและผลลัพธ์ โดยมีการวัดผลสำเร็จของงาน ด้วยตัวชี้วัดและเกณฑ์การวัดที่ชัดเจน สมบูรณ์ ใช้ได้จริง สอดคล้องกับเป้าหมายระดับสูงและเหมาะสมกับเวลา รวมทั้งต้องครอบคลุมทั้งปริมาณ คุณภาพ ค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่าและมีประสิทธิผล ซึ่งงบประมาณแผ่นดินนอกจากเป็นเครื่องมือในการบริหารราชการแผ่นดินแล้ว ยังใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนา เศรษฐกิจ รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจการเงินการคลัง และเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพและเกิดความเป็นธรรม โดยการใช้จ่ายงบประมาณจะต้องมีการวางแผนการเบิกจ่ายให้สอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการ ผลผลิต/โครงการ เนื่องจากการใช้จ่ายภาครัฐเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่สนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ.2559 พ.ศ.2560 และ พ.ศ.2561 รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายงบประมาณแบบขาดดุล ภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลังและความจำเป็นของการใช้จ่ายภาครัฐ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้ขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานภาครัฐ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบดำเนินงานจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2559 พ.ศ.2560 และ พ.ศ.2561 จึงต้องวางแผนและบริหารจัดการงบประมาณให้สามารถเบิกจ่ายตามเป้าหมายของมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 พ.ศ.2560 และ พ.ศ. 2561 ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ การเบิกจ่ายงบประมาณยังเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้กำหนดให้เป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการจัดทำคำรับรองและการประเมินผลการปฏิบัติราชการของมหาวิทยาลัย ซึ่งมหาวิทยาลัยได้ถ่าระยะดับลงมายังหน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยตามลำดับตัวชี้วัดนี้จึงได้ปรากฏอยู่ในคำรับรองการปฏิบัติราชการของคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีทุกปี เพื่อให้มีข้อมูลด้านงบประมาณที่สามารถใช้ในการวางแผนเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณให้สอดคล้องตามเป้าหมายของมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด จึงได้ทำการศึกษาวิเคราะห์งบประมาณที่ได้รับจัดสรรและผลการเบิกจ่ายงบประมาณเปรียบเทียบกับเป้าหมายของมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.2560 พ.ศ.2560 และ พ.ศ.2561 ของคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีฉบับนี้ขึ้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลการศึกษาวิเคราะห์งบประมาณที่ได้รับจัดสรรประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561 เพื่อวิเคราะห์ผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561 และเพื่อเปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ.2559 - 2561

วิธีการดำเนินการวิเคราะห์

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้คำร้อยละ และใช้โปรแกรม Microsoft excel ในการวิเคราะห์แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็น ข้อมูลระดับทุติยภูมิที่รวบรวมจากเอกสารงบประมาณ บันทึกข้อความแจ้งการจัดสรรเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ จากงานบริหารทรัพยากร รวมถึงข้อมูล ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ประจำปี พ.ศ.2559 - 2561 จากแผนกบัญชี งานบริหารทรัพยากร ศึกษางบประมาณที่ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ได้รับจัดสรรจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 พ.ศ.2560 และ พ.ศ.2561 และผลการเบิกจ่ายงบประมาณจริงไม่รวมรายการผูกพัน เปรียบเทียบกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 พ.ศ.2560 และ พ.ศ.2561 ตามที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด

ผลการวิเคราะห์

1. การวิเคราะห์งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 - 2561

ตามที่คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 พ.ศ.2560 และ พ.ศ.2561 จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน จำนวน 6,944,484.85 บาท 7,280,380.59 บาท และ 7,145,717.41 บาท ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามหมวดรายจ่ายที่ได้รับ พบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ.2559 ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบดำเนินงานหมวด ค่าตอบแทน จำนวน 1,090,235.95 บาท ค่าใช้สอย จำนวน 724,296.00 บาท และค่าวัสดุ จำนวน 5,129,952.90 บาท รวมทั้งสิ้น จำนวน 6,944,484.85 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบดำเนินงานหมวด ค่าตอบแทน จำนวน 936,504.00 บาท ค่าใช้สอย จำนวน 710,793.60 บาท และค่าวัสดุ จำนวน 5,633,082.99 บาท รวมทั้งสิ้น จำนวน 7,280,380.59 บาท และปีงบประมาณ พ.ศ.2561 ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบดำเนินงานหมวด ค่าตอบแทน จำนวน 873,585.89 บาท ค่าใช้สอย จำนวน 893,000.00 บาท และค่าวัสดุ จำนวน 5,379,131.5 บาท รวมทั้งสิ้น จำนวน 7,145,717.4 บาท ดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 งบประมาณรายจ่ายงบดำเนินงาน คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561
 หน่วย : บาท

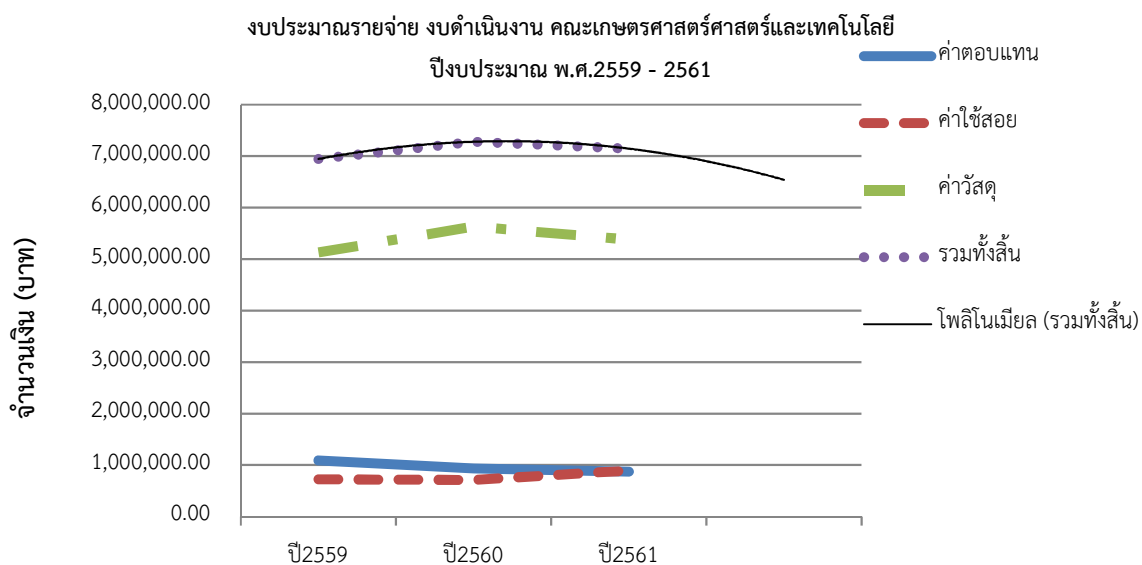
ปีงบประมาณ	งบประมาณรายจ่าย (งบดำเนินงาน)			
	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	รวมทั้งสิ้น
2559	1,090,235.95	724,296.00	5,129,952.90	6,944,484.85
2560	936,504.00	710,793.60	5,633,082.99	7,280,380.59
2561	873,585.89	893,000.00	5,379,131.52	7,145,717.41

ที่มา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ (2559) (2560) (2561)

งบประมาณที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานได้รับในแต่ละปีจะถูกจัดสรรให้หน่วยงานในสังกัดตามแผนงาน/โครงการที่ได้เสนอของงบประมาณ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานเพื่อดำเนินงานตามพันธกิจ ซึ่งงบประมาณที่ได้รับจัดสรรรวมถึงผลการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่สะท้อนประสิทธิภาพของการดำเนินงานและการบริหารจัดการภายในหน่วยงาน จากการ

วิเคราะห์งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561 พบว่า งบประมาณรายจ่ายงบดำเนินงานที่คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีได้รับจัดสรร 3 หมวดรายจ่าย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2559 ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 6,944,484.85 บาท เป็นหมวดค่าตอบแทน จำนวน 1,090,235.95 คิดเป็นร้อยละ 15.70 หมวดค่าใช้สอย จำนวน 724,296.00 คิดเป็นร้อยละ 10.43 และหมวดค่าวัสดุ จำนวน 5,129,952.90 คิดเป็นร้อยละ 73.87 ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 7,280,380.59 บาท เป็นหมวดค่าตอบแทน จำนวน 936,504.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.86 หมวดค่าใช้สอย จำนวน 710,793.60 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.76 และหมวดค่าวัสดุ จำนวน 5,633,082.99 บาท คิดเป็นร้อยละ 77.37 และปีงบประมาณ พ.ศ.2561 ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 7,145,717.41 บาท เป็นหมวดค่าตอบแทน 873,585.89 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.23 หมวดค่าใช้สอย จำนวน 893,000.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.50 และหมวดค่าวัสดุ จำนวน 5,379,131.52 บาท คิดเป็นร้อยละ 75.28 ตามลำดับ หากพิจารณาเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่าย งบดำเนินงานที่ได้รับจัดสรร ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561 พบว่า คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีมีแนวโน้มได้รับการจัดสรรงบประมาณลดลง ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 แนวโน้มงบประมาณรายจ่ายงบดำเนินงาน คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561

2. การวิเคราะห์ผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 - 2561

ตามที่ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561 พบกว่า แนวโน้มของการเบิกจ่ายไตรมาส 1 มีแนวโน้มที่ลดลง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2559 เบิกจ่ายได้ร้อยละ 15.91 ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 เบิกจ่ายได้ ร้อยละ 20.92 และปีงบประมาณ พ.ศ.2561 เบิกจ่ายได้ ร้อยละ 15.34 แนวโน้มของการเบิกจ่ายไตรมาส 2 มีแนวโน้มลดลง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2559 เบิกจ่ายได้ร้อยละ 46.26 ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 เบิกจ่ายได้ร้อยละ 44.30 และปีงบประมาณ พ.ศ.2561 เบิกจ่ายได้ร้อยละ 46.70 แนวโน้มของการเบิกจ่ายไตรมาส 2 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2559 เบิกจ่ายได้ร้อยละ 63.43 ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 เบิกจ่ายได้ ร้อยละ 64.39 และปีงบประมาณ พ.ศ.2561 เบิกจ่ายได้ร้อยละ 74.22 และแนวโน้มของการเบิกจ่ายไตรมาส 4 มีแนวโน้มลดลง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2559 เบิกจ่ายได้ ร้อยละ 99.49

ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 เบิกจ่ายได้ ร้อยละ 95.51 และในปีงบประมาณ พ.ศ.2561 เบิกจ่ายได้ร้อยละ 99.25 ตามลำดับ
 ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561

หน่วย :

บาท

ปีงบประมาณ	ไตรมาส 1		ไตรมาส 2		ไตรมาส 3		ไตรมาส 4	
	ผลการ เบิกจ่าย	จำนวนเงิน ร้อยละ	จำนวนเงิน ร้อยละ	จำนวนเงิน ร้อยละ	จำนวนเงิน ร้อยละ	จำนวนเงิน ร้อยละ	จำนวนเงิน ร้อยละ	ร้อยละ
2559	1,104,966.60	15.91	3,212,729.87	46.26	4,404,767.57	63.43	6,909,149.89	99.49
2560	1,523,249.00	20.92	3,225,139.99	44.30	4,688,084.69	64.39	6,953,496.90	95.51
2561	1,096,022.10	15.34	3,336,773.08	46.70	5,303,251.45	74.22	7,092,224.11	99.25

3. เปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561

จากการเปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 พบว่า ไตรมาส 4 ผลการเบิกจ่ายมากกว่าเป้าหมายการเบิกจ่ายร้อยละ 1.13 ส่วน ไตรมาส 1
 ไตรมาส 2 และไตรมาส 3 ผลการเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่าย โดยไตรมาส 1 มีผลการ
 เบิกจ่ายไม่เป็นไปตามเป้าหมายสูงสุด ร้อยละ 17.09 รองลงมา คือไตรมาส 3 ร้อยละ 13.57 และไตรมาส 2 ร้อยละ 8.74
 ตามลำดับ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 เปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี
 งบประมาณ พ.ศ.2559

หน่วย : บาท

ปีงบประมาณ	ไตรมาส 1		ไตรมาส 2		ไตรมาส 3		ไตรมาส 4	
	ผลการ เบิกจ่าย	จำนวนเงิน ร้อยละ	จำนวนเงิน ร้อยละ	จำนวนเงิน ร้อยละ	จำนวนเงิน ร้อยละ	จำนวนเงิน ร้อยละ	จำนวนเงิน ร้อยละ	ร้อยละ
ผลการ เบิกจ่าย	1,104,966.60	15.91	3,212,729.87	46.26	4,404,767.57	63.43	6,909,149.89	99.49
เป้าหมายการ เบิกจ่าย	2,291,680.00	33.00	3,819,466.67	55.00	5,347,253.33	77.00	6,830,595.30	98.36
ผลต่าง	(1,186,713.40	) (17.09)	(606,736.80)	(8.74)	(942,485.76)	(13.57)	78,554.59	1.13

จากการเปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560 พบว่า ผลการเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายสูงสุด คือ ไตรมาส 3 ร้อยละ 12.61 รองลงมา คือไตรมาส 1 ร้อยละ 12.08 และไตรมาส 2 ร้อยละ 10.70 ตามลำดับ ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 เปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี งบประมาณ พ.ศ.2560

หน่วย : บาท

ปีงบประมาณ	ไตรมาส 1		ไตรมาส 2		ไตรมาส 3		ไตรมาส 4	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
ผลการเบิกจ่าย	1,523,249.0		3,225,139.9		4,688,084.6		6,953,496.9	
เป้าหมายการเบิกจ่าย	0	20.92	9	44.30	9	64.39	0	95.51
ผลต่าง	(879,276.59)	(12.08)	(779,069.33)	(10.70)	(917,808.36)	(12.61)	(207,485.45)	(2.85)

จากการเปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 พบว่า ไตรมาส 4 ผลการเบิกจ่ายมากกว่าเป้าหมายการเบิกจ่ายร้อยละ 0.89 ส่วน ไตรมาส 1 ไตรมาส 2 และไตรมาส 3 ผลการเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่าย โดยไตรมาส 1 มีผลการเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามเป้าหมายสูงสุด ร้อยละ 17.66 รองลงมา คือไตรมาส 2 ร้อยละ 8.30 และไตรมาส 3 ร้อยละ 2.78 ตามลำดับ ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 เปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี งบประมาณ พ.ศ.2561

หน่วย : บาท

ปีงบประมาณ	ไตรมาส 1		ไตรมาส 2		ไตรมาส 3		ไตรมาส 4	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
ผลการเบิกจ่าย	1,096,022.10	15.34	3,336,773.08	46.70	5,303,251.45	74.22	7,092,224.11	99.25
เป้าหมายการเบิกจ่าย	2,358,086.75	33.00	3,930,144.58	55.00	5,502,202.41	77.00	7,028,527.64	98.36
ผลต่าง	(1,262,064.65)	(17.66)	(593,371.50)	(8.30)	(198,950.96)	(2.78)	63,696.47	0.89

จากการเปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561 พบว่า คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มีแนวโน้มผลการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายของคณะรัฐมนตรี กำหนด ดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 เปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี งบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561

หน่วย : บาท

ปีงบประมาณ	2559		2560		2561	
	ผลการเบิกจ่าย	จำนวนเงิน ร้อยละ	จำนวนเงิน ร้อยละ	จำนวนเงิน ร้อยละ	จำนวนเงิน ร้อยละ	
ผลการเบิกจ่าย	6,909,149.89	99.49	6,953,496.90	95.51	7,092,224.11	99.25
เป้าหมายการเบิกจ่าย	6,830,595.30	98.36	7,160,982.35	98.36	7,028,527.64	98.36
ผลต่าง	78,554.59	1.13	(207,485.45)	(2.85)	63,696.47	0.89

อภิปรายผล

งบประมาณรายจ่ายงบดำเนินงานที่คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีได้รับจัดสรร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 พ.ศ.2560 และ พ.ศ.2561 มีแนวโน้มได้รับการจัดสรรงบประมาณลดลง เนื่องจากการลดลงของจำนวนนักศึกษา ส่งผลต่อการได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปีและส่งผลต่อการเบิกจ่ายงบประมาณเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 พ.ศ.2560 และ พ.ศ.2561 ที่สามารถเบิกจ่ายตามเป้าหมายในภาพรวมตามมาตรการฯ ได้บางไตรมาส ซึ่งส่วนใหญ่จะเบิกจ่ายงบประมาณได้ต่ำกว่าเป้าหมายการเบิกจ่ายในไตรมาส 1 ไตรมาส 2 และไตรมาส 3 ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงบประมาณของรัฐบาล พบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 (ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559) มีผลการเบิกจ่ายในภาพรวมร้อยละ 51.50 ต่ำกว่าเป้าหมายการเบิกจ่ายในภาพรวมตามมาตรการฯ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 55) ขณะที่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ณ วันที่ 31 มีนาคม 2561) มีผลการเบิกจ่ายในภาพรวมร้อยละ 50.86 ต่ำกว่าเป้าหมายการเบิกจ่ายในภาพรวมตามมาตรการฯ (ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 52)

บทสรุป

การวิเคราะห์งบประมาณและผลการเบิกจ่ายงบประมาณคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2561 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์งบประมาณที่คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี ได้รับจัดสรรประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561 เพื่อวิเคราะห์ผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561 และเพื่อเปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561 พบว่า คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มีแนวโน้มได้รับการจัดสรรงบประมาณลดลง เนื่องจากการลดลงของจำนวนนักศึกษา และผลการเบิกจ่ายในไตรมาส 1 ไตรมาส 2 และไตรมาส 3 ต่ำกว่าเป้าหมาย และมีการเบิกจ่ายในไตรมาส 4 ได้ตามเป้าหมายการเบิกจ่ายได้เพียงไตรมาสเดียว ซึ่งเป็นไตรมาสสุดท้ายของปีงบประมาณ ผลการวิเคราะห์เป็นข้อมูลเสนอผู้บริหารเพื่อวางแผนในการเสนอของงบประมาณประจำปีและเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายงบดำเนินงานของคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญฤดี คล้ายแก้ว. (2550). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ : การวิเคราะห์การบริหารงบประมาณของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.2547 - 2549. สงขลา : คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. (2552). รายงานการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ.2549 - 2551 ของมหาวิทยาลัยราชมงคลรัตนโกสินทร์ : กรณีศึกษา งบประมาณแผ่นดิน. ประจวบคีรีขันธ์ : กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา. (2559). รายงานการวิเคราะห์ของสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา ฉบับที่ 4/2559 : การเบิกจ่ายงบประมาณกับมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2558 - 2559. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานงบประมาณของรัฐสภาสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา. (2560). รายงานการวิเคราะห์การเบิกจ่ายงบประมาณกับมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณพ.ศ.2558 - 2560. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานงบประมาณของรัฐสภาสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

การสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาประมง คณะเกษตรศาสตร์และ เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ต่อการจัดการเรียนการสอน

A survey on the satisfaction of students on learning management in Fisheries programs, Faculty of agriculture and technology, Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus

เกศวดี พิมพ์ยนต์^{*1} วินัย บุญร่วม² และศุภลักษณ์ เกตุแดด³

สาขาประมง คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี^{1,2,3}

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : chisako_088@hotmail.co.th*

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนของนักศึกษาสาขาประมง คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยใช้แบบสอบถามภาวการณ์มีงานทำและความพึงพอใจของผู้สำเร็จการศึกษาและเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2559 ถึง 2561 จำนวน 54 คน ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ คือ (1) การให้บริการด้านการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชา มีค่าความพึงพอใจเฉลี่ย 4.08 ± 0.05 (2) การให้บริการของหน่วยงานต่างๆ สะดวก รวดเร็วและประทับใจ มีค่าความพึงพอใจเฉลี่ย 3.96 ± 0.04 (3) ความเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย/วิทยาเขตและกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ค่าความพึงพอใจเฉลี่ย 3.73 ± 0.05 และ (4) กิจกรรมพัฒนานักศึกษา มีค่าความพึงพอใจเฉลี่ย 3.64 ± 0.18 จากระดับความพึงพอใจเต็ม 5 คะแนน

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอน ความพึงพอใจ สาขาประมง

Abstract

The aim of this research was surveyed the satisfaction of students on learning management in Fisheries programs, Faculty of agriculture and technology by using questionnaires. The questionnaires focus on work situations and satisfaction of 54 graduated students from Years 2559 to 2561. The results showed that the service of teaching and learning management from fisheries program has an average of 4.08 ± 0.05 , the services of various agencies are convenient, fast and impressive with an average of 3.96 ± 0.04 , the appropriateness of facilities and the environment within the university / campus was averaged 3.73 ± 0.05 and the satisfaction of student development activities was averaged 3.64 ± 0.18 from the satisfaction level of 5 points.

Keywords: learning management, survey on the satisfaction, Fisheries programs

บทนำ

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประมง (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2558) เปิดสอนในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี หลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปี เป็นมหาวิทยาลัยสร้างบัณฑิตนักปฏิบัติ และมุ่งเน้นการเรียนการสอน

การศึกษามีภารกิจหลักซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งคือกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อที่จะพัฒนาศักยภาพมนุษย์ให้มีความรู้ ความสามารถ มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ถือเป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติในด้านต่างๆ เช่น สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข (อัจฉรา,2550) การจัดการศึกษา โดยเฉพาะในด้านการจัดการเรียนการสอนถือว่าเป็นภาระที่สำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้อการฝึกทักษะ การสืบสานทางวัฒนธรรมความคิดสร้างสรรค์และเตรียมกระบวนการคิดเพื่อเผชิญกับสถานการณ์ มีปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เน้นการศึกษาตลอดชีวิตและถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและตามศักยภาพ (สลิตา, 2558และอัจฉรา, 2550) ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงถือเป็นจุดเริ่มต้นของการเตรียมความพร้อมต่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพในสาขาวิชาต่างๆ และนำองค์ความรู้ทางทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ การสร้างความคิดสร้างสรรค์ และนำไปสู่การเผยแพร่ความรู้ด้านต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพของคนในประเทศชาติและสังคมอย่างยั่งยืน

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาประมงที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาใช้เป็นข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาประมงต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประมง เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม มีวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา: การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบจำเพาะเจาะจงโดยเป็นนักศึกษาสาขาประมงที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2559 - 2561 จำนวน 54 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: แบบสอบถาม 1 ฉบับ คือ แบบสอบถามภาวะการปฏิบัติงานและความพึงพอใจของผู้สำเร็จการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล: ส่งแบบสอบถามจำนวน 54 ฉบับ ให้กับนักศึกษาหลังจากจบการศึกษาแล้ว 1 ปี นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ และสรุปโดยได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 45 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.33
4. การวิเคราะห์ข้อมูล: แบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา นำมาจัดกระทำข้อมูล ดังนี้
  - 4.1 นำแบบสอบถามมาลงรหัส ให้คะแนนตามนำหนักแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
  - 4.2 นำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย
  - 4.3 การให้คะแนน กำหนดให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนักความหมาย ดังนี้

4.05 – 5.00	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	พึงพอใจมาก

2.50 – 3.49	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

หลังจากนั้นนำมาหาค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์พิจารณาขอบเขตคะแนนเฉลี่ย เพื่อใช้ในการแปลความหมายตามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล: ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ผลการวิจัย

การสำรวจความพึงพอใจความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาสาขาประมง หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาประมง ปีการศึกษา 2559 – 2561 ตามลำดับดังนี้

1. แสดงจำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา
2. ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชา
3. ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการของหน่วยงานต่างๆ สะดวก รวดเร็วและประทับใจ
4. ระดับความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย/วิทยาเขต
5. ระดับความพึงพอใจพึงพอใจต่อกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

ตารางที่ 1: จำนวนนักศึกษาสาขาประมง

จำนวนนักศึกษา	ปีการศึกษา 2559	ปีการศึกษา 2560	ปีการศึกษา 2561
	15	23	16

จากตารางที่ 1 แสดงจำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา พบว่า ปีการศึกษา 2559 มีนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจำนวน 15 คน ปีการศึกษา 2560 มีนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจำนวน 23 คน และปีการศึกษา 2561 มีนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจำนวน 16 คน รวมทั้งหมด 54 คน คิดเป็นจำนวนแบบสอบถาม 54 ฉบับ และตอบแบบสอบถามจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33

ตารางที่ 2: ระดับความพึงพอใจการให้บริการด้านการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชา

ที่	การให้บริการด้านการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชา	ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561	
		$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D
1	ชี้แจงแผนการสอนอย่างชัดเจน	3.83	0.69	4.42	0.59	4.07	0.70
2	สามารถปฏิบัติตามการสอนตามแผนการสอนที่กำหนด	3.67	0.62	4.32	0.73	4.00	0.65
3	มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่เปิดสอนเป็นอย่างดี	4.08	0.28	4.37	0.48	4.07	0.59
4	มีความรับผิดชอบต่อการเข้าสอนและการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี	4.00	0.58	4.26	0.64	4.21	0.56
	สอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4.08	0.64	4.37	0.74	3.93	0.59

6	สอนให้นักศึกษาคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์	4.08	0.64	4.32	0.65	4.14	0.74
7	เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน	3.92	0.763	4.37	0.67	4.14	0.52
8	ใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีทันสมัย กระตุ้นให้นักศึกษารู้จักคิด	3.67	0.75	3.79	1.06	3.86	0.74
9	ใช้หลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการวัดและประเมินผลการเรียน	3.75	0.60	4.47	0.68	3.93	0.59
10	มีการวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ	3.92	0.64	4.37	0.67	4.29	0.59
11	มีตำราเอกสารประกอบการเรียนการสอนได้มาตรฐาน มีเนื้อหาสาระที่ทันสมัย	3.92	0.64	4.37	0.87	4.21	0.67
12	อาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาให้กับนักศึกษาอย่างพอเพียงในการให้คำปรึกษา	3.83	0.55	4.26	0.64	4.29	0.70
13	อาจารย์แจ้งผลการประเมินผลทุกครั้ง	3.83	0.80	4.26	0.71	4.21	0.67
รวม		3.83	0.13	4.30	0.13	4.10	0.99
		มาก		มากที่สุด		มากที่สุด	
รวมค่าเฉลี่ยทั้งหมด				4.08 (มากที่สุด)			

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาประมงที่มีต่อการให้บริการด้านการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชา พบว่านักศึกษาสาขาประมงมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.08 เมื่อพิจารณาเป็นปีการศึกษา ปีที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด คือ ปีการศึกษา 2560 ค่าเฉลี่ย 4.30 ± 0.13 รองลงมาปีการศึกษา 2561 ค่าเฉลี่ย 4.10 ± 0.99 และปีที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปีการศึกษา 2559 ค่าเฉลี่ย 3.83 ± 0.13

ตารางที่ 3: ระดับความพึงพอใจการให้บริการของหน่วยงานต่างๆ สะดวก รวดเร็วและประทับใจ

ที่	การให้บริการด้านการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชา	ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561	
		$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D
1	โปรแกรมวิชา/สาขาวิชา	4.08	0.64	4.32	0.80	4.21	0.41
2	งานทะเบียนและวัดผล	3.75	0.60	4.21	0.61	4.14	0.64
3	สำนักงานวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.67	0.94	4.12	0.52	4.07	0.59
4	งานสวัสดิการ (ทุนการศึกษา/ประกันอุบัติเหตุ ฯลฯ)	3.67	1.03	4.16	0.59	4.00	0.38
5	งานด้านสุขภาพและอนามัย	3.67	0.94	4.05	0.60	4.00	0.53
6	งานแนะแนวและจัดหางาน	3.33	0.94	3.79	0.77	3.93	0.88
รวม		3.70	0.18	4.12	0.11	4.06	0.18
		มาก		มากที่สุด		มากที่สุด	
รวมค่าเฉลี่ยทั้งหมด				3.96 (มาก)			

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาประมงที่มีความพึงพอใจการให้บริการของหน่วยงานต่างๆ สะดวก รวดเร็วและประทับใจ พบว่านักศึกษาสาขาประมงมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.96 เมื่อพิจารณาเป็นปีการศึกษา ปีที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด คือ ปีการศึกษา 2560 ค่าเฉลี่ย 4.12 ± 0.11 รองลงมาปีการศึกษา 2561 ค่าเฉลี่ย 4.06 ± 0.18 และปีที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปีการศึกษา 2559 ค่าเฉลี่ย 3.70 ± 0.18

ตารางที่ 4 : ระดับความพึงพอใจความเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยฯ/วิทยาเขต

ที่	การให้บริการด้านการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชา	ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561	
		$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D
1	ห้องเรียน	3.50	0.96	4.11	0.85	3.93	0.70
2	ห้องปฏิบัติการ/ห้องทดลอง	3.67	1.03	3.68	1.03	3.93	0.70
3	สนามกีฬา	3.83	0.80	3.95	1.15	3.86	0.83
4	ที่นั่งพักผ่อน	3.58	0.86	3.95	1.10	3.93	0.70
5	โรงอาหาร	3.42	1.11	3.53	1.12	3.79	0.67
6	ห้องน้ำ	3.25	1.09	3.53	1.27	3.71	0.70
รวม		3.54	0.13	3.79	0.15	3.86	0.06
		มาก		มาก		มาก	
รวมค่าเฉลี่ยทั้งหมด		3.73 (มาก)					

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาประมงที่มีต่อ ความเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยฯ/วิทยาเขต พบว่านักศึกษาสาขาประมงมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.73 เมื่อพิจารณาเป็นปีการศึกษา ปีที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด คือ ปีการศึกษา 2561 ค่าเฉลี่ย 3.86 ± 0.06 รองลงมาปีการศึกษา 2560 ค่าเฉลี่ย 3.79 ± 0.15 และปีที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปีการศึกษา 2559 ค่าเฉลี่ย 3.54 ± 0.13

ตารางที่ 5 : ระดับความพึงพอใจต่อกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

ที่	การให้บริการด้านการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชา	ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561	
		$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D
1	จำนวนกิจกรรมที่จัดให้นักศึกษาเพียงพอ	3.83	0.69	4.37	0.67	4.00	0.85
2	กิจกรรม/โครงการที่คณะจัดให้นักศึกษามีความเหมาะสม	3.83	0.55	4.26	0.71	4.00	0.93
3	ความเอาใจใส่ของอาจารย์ผู้ควบคุม/ดูแล/ที่ปรึกษากิจกรรมของคณะ	3.75	0.83	4.42	0.67	3.93	0.88
4	การให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมของ	3.67	0.75	4.37	0.67	4.00	0.85

นักศึกษา						
5	โดยภาพรวมกิจกรรมพัฒนานักศึกษามีความเหมาะสม	3.92	0.76	4.11	0.72	3.86 0.83
6	กิจกรรม/โครงการที่มหาวิทยาลัยจัดให้นักศึกษามีความเหมาะสม	0	0	4.05	0.69	4.00 0.85
7	ความเอาใจใส่ของผู้ควบคุม/ดูแล/ปรึกษา กิจกรรมของมหาวิทยาลัย	0	0	4.05	0.60	3.93 0.80
	รวม	2.71	0.36	4.23	0.04	3.96 0.04
			ปานกลาง		มากที่สุด	มาก
	รวมค่าเฉลี่ยทั้งหมด			3.64		(มาก)

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาประมงที่มีต่อกิจกรรมพัฒนานักศึกษา พบว่า นักศึกษาสาขาประมงมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.64 เมื่อพิจารณาเป็นปีการศึกษาปีที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด คือ ปีการศึกษา 2560 ค่าเฉลี่ย 4.23 ± 0.04 รองลงมาปีการศึกษา 2561 ค่าเฉลี่ย 3.96 ± 0.04 และปีที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ปีการศึกษา 2559 ค่าเฉลี่ย 2.71 ± 0.36

การอภิปรายผล

การสำรวจ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาสาขาประมง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแต่ละปีการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ภาวการณ์ปฏิบัติงานและความพึงพอใจของผู้สำเร็จการศึกษา ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาที่ศึกษา จากผลการสำรวจด้านการให้บริการด้านการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาทั้ง 3 ปีการศึกษาอยู่ในระดับมากและมากที่สุด เนื่องจากสาขามีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน

ผลการสำรวจด้านการให้บริการของหน่วยงานต่างๆ สะดวก รวดเร็วและประทับใจ อยู่ในระดับมากและมากที่สุด เนื่องจากการให้บริการของหน่วยงานมีความทันสมัยขึ้น ผลการสำรวจด้านความเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย/วิทยาเขตของทั้ง 3 ปีการศึกษาอยู่ในระดับมากเนื่องจากมีความเหมาะสมในการดำรงชีพ ความสะดวกสบาย ในความเป็นอยู่และความปลอดภัยในชีวิต ซึ่งบางครั้งสร้างให้มันเกิดขึ้น และบางครั้งก็ตกแต่ง ดัดแปลง ปรับปรุง และใช้ธรรมชาติที่เกิดขึ้นอยู่เองนั้น ในลักษณะที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของหน่วยงาน และผลการสำรวจด้านระดับความพึงพอใจกิจกรรมพัฒนานักศึกษาอยู่ในระดับที่แตกต่างกันทั้ง 3 ปีการศึกษา คือ ปานกลาง มากที่สุดและมาก อาจเนื่องจากการจัดกิจกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงอยู่ทุกปี ด้วยผลการศึกษาข้างต้นนั้น สามารถนำมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของสาขาประมง คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีได้ เพื่อเสริมสร้างความพร้อมในการศึกษาโดยยึดหลักผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

สรุปผลการวิจัย

นักศึกษาสาขาประมง มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาที่ศึกษา โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. การให้บริการด้านการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชา พบว่านักศึกษาสาขาประมงมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.08 เมื่อพิจารณาเป็นปีการศึกษา ปีที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด คือ ปีการศึกษา 2560 ค่าเฉลี่ย 4.30 รองลงมาปีการศึกษา 2561 ค่าเฉลี่ย 4.10 และปีที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ปีการศึกษา 2559 ค่าเฉลี่ย 3.83
2. การให้บริการของหน่วยงานต่างๆ สะดวก รวดเร็วและประทับใจ พบว่านักศึกษาสาขาประมงมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.96 เมื่อพิจารณาเป็นปีการศึกษา ปีที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด คือ ปีการศึกษา 2560 ค่าเฉลี่ย 4.12 รองลงมาปีการศึกษา 2561 ค่าเฉลี่ย 4.06 และปีที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ปีการศึกษา 2559 ค่าเฉลี่ย 3.70
3. ความเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย/วิทยาเขต พบว่านักศึกษาสาขาประมงมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.73 เมื่อพิจารณาเป็นปีการศึกษา ปีที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด คือ ปีการศึกษา 2561 ค่าเฉลี่ย 3.86 รองลงมาปีการศึกษา 2560 ค่าเฉลี่ย 3.79 และปีที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ปีการศึกษา 2559 ค่าเฉลี่ย 3.54
4. กิจกรรมพัฒนานักศึกษา พบว่านักศึกษาสาขาประมงมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.64 เมื่อพิจารณาเป็นปีการศึกษาปีที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด คือ ปีการศึกษา 2560 ค่าเฉลี่ย 4.23 รองลงมาปีการศึกษา 2561 ค่าเฉลี่ย 3.96 และปีที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ปีการศึกษา 2559 ค่าเฉลี่ย 2.71

จากผลการศึกษาดังนั้น สามารถนำมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของสาขาประมง คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยีได้ เพื่อเสริมสร้างความพร้อมในการศึกษาโดยยึดหลักผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเน้นการพัฒนา ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษา

บทสรุป

การสำรวจความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาสาขาประมง โดยแยกแต่ละด้านพบว่า การให้บริการด้านการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชา อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.08 การให้บริการของหน่วยงานต่างๆ สะดวก รวดเร็วและประทับใจ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.96 ความเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย/วิทยาเขต อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.73 และกิจกรรมพัฒนานักศึกษา อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.64

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูลจากทางสาขาประมง คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

เอกสารอ้างอิง

- สลิตา รินสิริ (2558). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยบูรพา
- อัจฉรา วัฒนานรงค์ (2550). การพัฒนาหลักสูตรและการสอนในระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ความพึงพอใจของผู้รับบริการแผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้าง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

Satisfaction of service recipients in the Inventory and Design Department.

Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus

เรณู โปสรักษ์กะ¹ สุภาพ ชุมไธสง² ณภัช หายทุกข์³ และ เดชา มิตรกลางวงศ์⁴

แผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้าง สำนักงานวิทยาเขตสุรินทร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้รับบริการในการปฏิบัติงานของบุคลากรแผนกพัสดุและออกแบบและสิ่งก่อสร้าง ด้วยวิธีเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรแผนกพัสดุและออกแบบและสิ่งก่อสร้าง โดยจำแนกตามเพศ สถานภาพ ความถี่หรือจำนวนครั้งที่ขอใช้บริการต่อเดือน นำเสนอแนวทางการพัฒนาบุคลากรในการให้บริการของแผนกพัสดุและออกแบบและสิ่งก่อสร้างต่อไป โดยใช้กลุ่มประชากรของบุคลากรวิทยาเขตสุรินทร์ แบ่งเป็น บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 50 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.16 สถานภาพส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 61.64 ความถี่ในการใช้บริการส่วนใหญ่ 1 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 67.12 และมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรแผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้าง อยู่ในระดับดีมากที่สุดค่าเฉลี่ย 4.66 เมื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจในแต่ละด้านพบว่า ความพึงพอใจด้านกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.65 ความพึงพอใจด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.65 และความพึงพอใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.87 ตามลำดับแนวทางในการพัฒนาการให้บริการของแผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้างที่ทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจสูงขึ้น คือ ควรจัดพื้นที่การให้บริการให้มีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยมากขึ้น

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ ผู้รับบริการ งานพัสดุ

Abstract

The purpose of this study was to examine the satisfaction towards the services provided by the Supplies and Construction Design Division of Rajamangala University of Technology Isan (RMUTI), Surin Campus by comparing the satisfaction towards the services with the client type classified by gender, status, and frequency using the services. The results of this study will be used as the guidelines for staff of the Supplies and Construction Design Division to develop their services to meet the needs of clients. The population of this study was 50 staff of RMUTI, Surin Campus. They were classified by status, which consisted of academic staff, education supporting staff and students. The findings indicated that most of the recipients were females (56.16%) with status of education supporting staff (61.64%), and the frequency of using the services was once a month (67.12%). Their satisfaction towards the services of staff

of the Supplies and Construction Design Division was at the very satisfaction level ($\bar{X}$ = 4.66). When comparing the three aspects, which consisted of services of the staff, process of services, and facilities, the results revealed that the satisfaction towards process of the services was at very satisfied level ($\bar{X}$ =4.65), and services of the staff was at very satisfied level ($\bar{X}$ =4.65), facilities was also at very satisfied level ($\bar{X}$ =4.87), respectively. The suggestion for improving the services for the staff of Supplies and Construction Design Division was the staff should manage the service area by keeping it clean and tidy.

Keywords: *Client satisfaction Procurement*

บทนำ

การบริหารงานพัสดุมีความสำคัญต่อการบริหารปัจจัยสู่ความสำเร็จของการบรรลุ วิสัยทัศน์ (Vision) ขององค์กร ทั้งในองค์กรขนาดเล็กจนถึงองค์กรขนาดใหญ่ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการบริหารงานพัสดุที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ความสำคัญของพัสดุนั้น รัฐบาลได้ให้ความสำคัญโดยวางระเบียบเป็นแนวเดียวกันทั่วประเทศ เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560” ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานพัสดุ(กระทรวงการคลัง,สิงหาคม 2560) เพื่อให้บุคลากรได้นำไปใช้ในการปฏิบัติงานด้านพัสดุได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ(อุรา วงศ์ประสงค์ชัย,2556) แผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ได้ให้ความสำคัญในการบริหารพัสดุและยังให้ความสำคัญในด้านความพึงพอใจของผู้รับบริการ ยังเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง ที่มีผลต่อความสำเร็จของงานตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับการตอบสนองต่อแรงจูงใจหรือความต้องการของแต่ละบุคคล ในแนวทางที่พึงประสงค์ความพึงพอใจในการทำงานเป็นความรู้สึกรวมของบุคลากรที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคลากรที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับการตอบแทนคือผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคลากรเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญกำลังใจ สิ่งเหล่านี้มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน รวมทั้งการส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร ความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกในทางบวกของผู้รับบริการต่อการให้บริการ

การบริหารพัสดุเป็นกระบวนการบริหารที่มีการดำเนินการหลายขั้นตอนและต่อเนื่องกันเป็นวงจรถือเป็นกระบวนการสำคัญและเป็นหน่วยสนับสนุนส่งเสริมให้การบริหารงาน มีประสิทธิภาพ สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุตามแผนงานนโยบายวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร ในการดำเนินการจัดหาพัสดุนั้นขั้นตอนยุ่งยากในการปฏิบัติงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งพัสดุที่ตรงตามความต้องการ คุณภาพดี ราคาเหมาะสม ภายในระยะเวลาที่ต้องการใช้และเบิกจ่ายงบประมาณได้รวดเร็ว ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุจึงต้องเป็นผู้มีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญงาน มีความรับผิดชอบ และต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่ ทางราชการกำหนด (บุญสุตา แก้วกระจ่าย,2554) ในการปฏิบัติงานในแผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้างที่ให้บริการข้อมูลสำหรับผู้มาเข้าใช้บริการทำให้การทำงานในแต่ละครั้งก็ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างทันท่วงที ทำให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายการให้บริการอย่างครบถ้วนได้ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้รับบริการในการปฏิบัติงานต่อการให้บริการของแผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้าง เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรแผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้าง เพื่อเสนอแนวทางพัฒนาบุคลากรในการให้บริการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย ได้แก่

ผู้ใช้บริการแผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ใช้การสุ่มแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) เก็บข้อมูลให้ครบตามความต้องการโดยไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอน แผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ที่สามารถให้ข้อมูลได้ครบถ้วน จำนวน 50 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่เกี่ยวกับความพึงพอใจในการให้บริการของแผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้างในการปฏิบัติงานพัสดุ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ ได้แก่ เพศ สถานภาพ ความถี่หรือจำนวนครั้งที่ขอใช้บริการต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการให้บริการของบุคลากรแผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้าง ในการตอบแบบสอบถามได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อใช้ในการแปลความหมายเป็น 5 ระดับ ตามแนวลีเคอร์ท ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1	หมายถึง	ความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2	หมายถึง	ความพึงพอใจระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3	หมายถึง	ความพึงพอใจระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4	หมายถึง	ความพึงพอใจระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	5	หมายถึง	ความพึงพอใจระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้มาขอรับบริการเสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อการแก้ไขพัฒนา และปรับปรุงการบริการให้ดีขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ไปแจกแบบสอบถามกับตัวอย่างและเป็นผู้เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง โดยขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามเพื่อให้บุคลากรที่เข้ามาใช้บริการแผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 50 คนและนำข้อมูลที่ไปทำการวิเคราะห์ผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไป ได้แก่ เพศ สถานภาพ ความถี่หรือจำนวนครั้งที่ขอใช้บริการต่อเดือน

2. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ความพึงพอใจผู้ใช้บริการต่อการให้บริการแผนกพัสดุและออกแบบ
 สิ่งก่อสร้าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ที่เข้าใช้บริการด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน (Standard Deviation) จากหลักเกณฑ์การแปรผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.50	หมายถึง ความพึงพอใจ ระดับ น้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.51 – 2.50	หมายถึง ความพึงพอใจ ระดับ น้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.51 – 3.50	หมายถึง ความพึงพอใจ ระดับ ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.51 – 4.50	หมายถึง ความพึงพอใจ ระดับ มาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.51 – 5.00	หมายถึง ความพึงพอใจ ระดับ มากที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อแผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้าง ดังนี้
 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ผู้ใช้บริการด้านพัสดุ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขต
 สุรินทร์ สอบถามเกี่ยวกับ เพศ สถานภาพ และความถี่หรือจำนวนครั้งที่ขอใช้บริการ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1.1 จำนวนร้อยละ จำแนกตามเพศ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	32	43.8
หญิง	41	56.16
รวม	73	100

จากตารางที่ 1.1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 56.16 ที่เหลือ คือ เพศชาย
 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8

ตารางที่ 1.2 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามสถานภาพ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพ		
อาจารย์	23	31.52
เจ้าหน้าที่	45	61.64
นักศึกษา	2	2.74
อื่นๆ	3	4.10
รวม	73	100

จากตารางที่ 1.2 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ของสถานภาพ เป็นเจ้าหน้าที่ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 61.64
 รองลงมา คือ อาจารย์ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 31.52 อื่นๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.10 นักศึกษา จำนวน 2
 คิดเป็นร้อยละ 2.74

ตารางที่ 1.3 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามความถี่หรือจำนวนครั้งที่ขอใช้บริการต่อเดือน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความถี่หรือจำนวนครั้งที่ขอใช้บริการต่อเดือน		
จำนวน 1 ครั้ง/เดือน	49	67.12
จำนวน 2-3 ครั้ง/เดือน	17	23.29
เกือบทุกวัน	0	0
อื่นๆ	7	9.59
รวม	73	100

จากตารางที่ 1.3 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความถี่หรือจำนวนครั้งที่ขอใช้บริการต่อเดือน ส่วนใหญ่เป็นจำนวน 1 ครั้ง/เดือน มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 67.12 รองลงมาเป็นจำนวน 2-3 ครั้ง/เดือน มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 23.29 อื่นๆ มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 9.59 และเกือบทุกวัน มีจำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0

ตารางที่ 2.1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	แปลความหมาย
1.ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่			
1.1	เจ้าหน้าที่มีความรู้ในเรื่องที่ให้บริการเป็นอย่างดี	4.63	มากที่สุด
1.2	มีความสุภาพและเต็มใจให้บริการ	4.65	มากที่สุด
1.3	มีการให้บริการที่เป็นธรรม (ไม่เลือกปฏิบัติ)	4.65	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย		4.64	มากที่สุด

จากตารางที่ 2.1 ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการแผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้าง พบว่า ความพึงพอใจด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับดีมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.64

ตารางที่ 2.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	แปลความหมาย
2.ด้านขั้นตอนการให้บริการ			
2.1	มีขั้นตอน ระเบียบ วิธีการในการขอรับบริการ	4.63	มากที่สุด
2.2	ให้บริการตามลำดับอย่างยุติธรรม	4.65	มากที่สุด
2.3	บริการด้วยความรวดเร็วถูกต้อง	4.65	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย		4.64	มากที่สุด

จากตารางที่ 2.1 ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการแผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้าง พบว่า ความพึงพอใจด้านขั้นตอนการให้บริการ อยู่ในระดับดีมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.64

ตารางที่ 2.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก			
3.1	ความพอเพียงของวัสดุอุปกรณ์ในการให้บริการ	4.65	มากที่สุด
3.2	ความสะอาดและความเป็นระเบียบของสถานที่	4.61	มากที่สุด
3.3	ความพึงพอใจต่อการให้บริการของแผนกงานในภาพรวม	4.87	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.66	มากที่สุด

จากตารางที่ 2.1 ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการแผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้าง พบว่า ความพึงพอใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับดีมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.66

สรุปผลการวิจัย

1.ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ มีความถี่หรือจำนวนครั้งที่ขอใช้บริการต่อเดือน ส่วนใหญ่เป็นจำนวน 1 ครั้ง/เดือน

2.ข้อมูลความพึงพอใจของผู้รับบริการแผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้าง ได้แก่

ด้านภาพรวมความพึงพอใจของผู้รับบริการแผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้าง ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ระดับ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความพึงพอใจของผู้รับบริการทั้ง 3 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก (ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง คือ 4.51–5.00) ผู้รับบริการมีความพึงพอใจคือ ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่, ด้านขั้นตอนการให้บริการและด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ตามลำดับ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71, 4.64 และ 4.64 ตามลำดับ)

ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความพึงพอใจด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่อยู่ในเกณฑ์ระดับมากทุกข้อ (ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.51–5.00) โดยเรียงลำดับด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ 3 อันดับ คือ มีความสุภาพและเต็มใจให้บริการ, มีการให้บริการที่เป็นธรรม (ไม่เลือกปฏิบัติ) และเจ้าหน้าที่มีความรู้ในเรื่องที่ให้บริการเป็นอย่างดี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65, 4.65, 4.63 ตามลำดับ)

ด้านขั้นตอนการให้บริการ อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของผู้รับบริการทั้ง 3 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก (ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง คือ 4.51–5.00) ผู้รับบริการมีความพึงพอใจคือ มีบริการด้วยความรวดเร็วถูกต้อง, ให้บริการตามลำดับอย่างยุติธรรม และมีขั้นตอน ระเบียบ วิธีการในการขอรับบริการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65, 4.65, 4.63 ตามลำดับ)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66) และเมื่อพิจารณาราย ข้อ พบว่า ความพึงพอใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก (ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.51–5.00) โดยเรียงลำดับด้านสิ่งอำนวยความสะดวก 3 อันดับ คือ ความพึงพอใจต่อการให้บริการของแผนกงานในภาพรวม, ความพอเพียงของวัสดุอุปกรณ์ในการให้บริการ และ ความสะอาดและความเป็นระเบียบของสถานที่ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87, 4.65, 4.61 ตามลำดับ)

การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้รับบริการงานในแผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านพัสดุ พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการของแผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้างในทุกด้าน อยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน โดยผู้รับบริการมีความพึงพอใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวก รองลงคือ ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่

ในการให้บริการที่เป็นธรรมและความสุภาพเต็มใจในการบริการ และด้านขั้นตอนการให้บริการ ในด้านการให้บริการตามลำดับ รวดเร็ว ถูกต้องและยุติธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสา ภู่อารมณ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อโรงพยาบาลอ่างทอง โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาระดับ ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อโรงพยาบาลอ่างทอง 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับ ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อ โรงพยาบาลอ่างทอง ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจ โดยรวมและรายด้านในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการ รักษาพยาบาล ด้านเครื่องมือ/เครื่องใช้ด้านอาคาร สถานที่ และด้านผู้ให้บริการ รวมทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุวดีใจ ซื่อตรง (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจต่อการให้บริการของกองการเงินและบัญชีของข้าราชการและ บุคลากรใน หน่วยงานสังกัดกรมชลประทาน ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการและบุคลากรมีความพึงพอใจต่อการให้บริการ ของกองการเงินและบัญชีอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ใช้บริการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากรที่ให้บริการอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความพึงพอใจของผู้รับบริการแผนกพัสดุและออกแบบสิ่งก่อสร้าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการและให้ ความสำคัญกับการศึกษา ประเมินผลของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้แผนกพัสดุและออกแบบ สิ่งก่อสร้าง ได้รับทราบผลการประเมินระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการ จำนวน 3 ด้าน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา และ ปรับปรุงผลการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตาม การวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษายังมิได้ศึกษา หรือทำการสำรวจและ รวบรวมข้อมูลเชิงประสิทธิภาพ ดังนั้น ในการทำวิจัยครั้งต่อไป จึงควรให้ความสำคัญกับข้อมูลเชิงลึก เพื่อผู้ที่มีความสนใจ จะ ได้นำผลวิจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้ และปรับปรุงการให้บริการ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์และสามารถตอบสนองได้ตรงตามความ ต้องการของ ผู้รับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- บุญสุตา แก้วระจาย. ความพึงพอใจในการบริหารงานพัสดุที่ส่งต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานพัสดุของ ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน;2554.
- กนกรัตน์ คล้ายทองคำ. (2541). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานพัสดุมหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุรา วงศ์ประสงค์ชัย.(2556).ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุของผู้ปฏิบัติงานพัสดุ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ.2560. กรุงเทพฯ กระทรวงการคลัง
- นิสา ภู่อารมณ์. 2550. พฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อโรงพยาบาลอ่างทอง. วิทยา นิพนธ์บริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- ยุวดีใจซื่อตรง. 2549. ความพึงพอใจต่อการให้บริการของกองการเงินและบัญชีของข้าราชการ และ บุคลากรในหน่วยงาน สังกัดกรมชลประทาน. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของแผนกการเงิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

The Satisfaction of Users with the Services of Finance Department,
Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus

อรสา ทานะขันธุ์^{*1} ศุภเดช แสเนกล้า² วรณีย์ ใจองอาจ³ วนิดา จำลองพันธ์⁴ มณฑิรา ปันสุข⁵

และฐิติรัตน์ แก้วสุข⁶

แผนกการเงิน สำนักงานวิทยาเขตสุรินทร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์¹

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : orrasa.ta@rmuti.ac.th*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการแผนกการเงิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยเลือกกลุ่มประชากรในการวิจัยคือผู้ใช้บริการแผนกการเงิน ด้วยวิธีการสุ่มจากผู้ใช้บริการ จำนวนทั้งหมด 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และนำมาหาค่าทางสถิติได้แก่ ค่าเฉลี่ยร้อยละระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการด้านการเงิน จำแนกตามประเภทของผู้ใช้บริการ ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการแผนกการเงิน ทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับสูงที่สุดคือ ด้านสถานที่ ที่ระดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ 4.37 โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ 1. ด้านสถานที่ 2. ด้านอื่นๆ 3. ด้านบริการ

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ, การบริการ, การเงิน, ผู้ใช้บริการ

Abstract

The objectives of this research are to study the customer satisfaction in the financial department services of Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus by selecting a group of people, the customers of the financial department, for this research with random sampling method from the customers in the total of 150 persons. The research instrument is a survey questionnaire having scales of satisfaction in 5 levels for the purpose of statistical data, such as, the average of satisfaction level percentage of the customers in the financial services classified by customer types. The research results are that the customer satisfaction in the financial department services in all 3 parts is at high-level and the highest level is the part of service place with the average of satisfaction level of 4.37. The order of customer satisfaction from the highest to the lowest is 1. Service Place, 2. Others, and 3. Services.

Key word : Satisfaction, Service, Finance, Customer

บทนำ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ โดยประกอบด้วยคณะสองคณะมีหน้าที่จัดการเรียนการสอน ได้แก่ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะเทคโนโลยีการจัดการ ในส่วนของสำนักงานวิทยาเขตสุรินทร์เป็นส่วนงานสายสนับสนุนมีหน้าที่อำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ผู้ใช้บริการแก่นักศึกษา คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ รวมทั้งบุคลากรภายนอก แผนกการเงิน งานบริหารทรัพยากร สังกัด สำนักงานวิทยาเขตสุรินทร์ มีหน้าที่ ในการรับชำระเงิน เบิกจ่ายเงิน ให้คำปรึกษาแนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบ ถูกต้อง รวดเร็วและเกิดความคล่องตัวให้ได้มากที่สุด เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ต่อการให้บริการของแผนกการเงิน นำผลการประเมินความพึงพอใจมาวิเคราะห์หาจุดเด่นและจุดด้อยของการให้บริการ เพื่อดำเนินการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการของแผนกการเงินมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดกลุ่มประชากรเป็นผู้ใช้บริการแผนกการเงิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ในช่วงระยะเวลา 1 พฤศจิกายน 2561 – 30 เมษายน 2562 โดยสุ่มเก็บตัวอย่างกระจายตามช่วงระยะเวลาดังกล่าว จำนวน 150 คน
2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่จะศึกษา ตัวแปรที่จะศึกษา ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการและด้านอื่นๆ

วิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของแผนกการเงินเพื่อตอบคำถามหลักของการศึกษาวิจัย (นคร, 2559) ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินการศึกษาดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

- ผู้ใช้บริการแผนกงานการเงิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ใช้การสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เก็บข้อมูลให้ครบตามต้องการโดยไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ที่สามารถให้ข้อมูลได้ครบถ้วน จำนวน 150 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของแผนกการเงิน โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (นันทวุฒิ, 2554) ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 11 ข้อ ดังนี้

1. ด้านสถานที่ จำนวน 3 ข้อ
2. ด้านการให้บริการ จำนวน 6 ข้อ
3. ด้านอื่นๆจำนวน 2 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม ดังนี้

มีความพึงพอใจมากที่สุด	มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 5
มีความพึงพอใจมาก	มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 4
มีความพึงพอใจปานกลาง	มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3
มีความพึงพอใจน้อย	มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2
มีความพึงพอใจน้อยที่สุด	มีระดับความพึงพอใจเท่ากับ 1

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

2.2 การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1. ศึกษางานวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดขอบเขต โครงสร้าง แบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย
3. สร้างเครื่องมือและนำแบบประเมินความสอดคล้องเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ
4. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
5. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามกับผู้ใช้บริการกลุ่มตัวอย่าง (เบญจรัตน์, 2551) คือ ผู้ใช้บริการแผนกการเงิน จำนวน 150 ฉบับ และได้รับกลับคืนมาจำนวน 150 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไป ได้แก่ ประเภทผู้ใช้บริการและการวิเคราะห์หาค่าความถี่เป็นร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อการให้บริการของแผนกการเงิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ที่เข้าใช้บริการด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำค่ามาเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึงระดับความพึงพอใจ มากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึงระดับความพึงพอใจ มาก
2.50 - 3.49	หมายถึงระดับความพึงพอใจ ปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึงระดับความพึงพอใจ น้อย
1.00 - 1.49	หมายถึงระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการแผนกการเงิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์” แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการแผนกการเงิน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ผู้ใช้บริการแผนกการเงิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ สอบถามเกี่ยวกับ เพศ และอายุ รายละเอียดดังตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ใช้บริการแผนกการเงิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำนวน 150 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา หญิง จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 35

ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนคน	ค่าร้อยละ
1. ประเภทผู้ใช้บริการ		
นักศึกษา หญิง	52	35
นักศึกษา ชาย	38	25
อาจารย์ หญิง	15	10
อาจารย์ ชาย	10	7
เจ้าหน้าที่ หญิง	15	10
เจ้าหน้าที่ ชาย	12	8
ผู้ให้บริการภายนอก หญิง	5	3
ผู้ให้บริการภายนอก ชาย	3	2
รวม	150	100

ส่วนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อการให้บริการแผนกการเงิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

จากตารางที่ 2 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของแผนกการเงิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ภาพรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$)

ตารางที่ 2 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของแผนกการเงิน สรุปภาพรวม

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D	แปลความ
1	ด้านสถานที่	4.37	0.59	มาก
2	ด้านการให้บริการ	4.17	0.58	มาก
3	ด้านอื่น ๆ	4.30	0.61	มาก
	รวม	4.28	0.59	มาก

จากตารางที่ 3 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของแผนกการเงิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านสถานที่ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ความเหมาะสมของสถานที่ให้บริการ ($\bar{X} = 4.48$) การอำนวยความสะดวกในการให้บริการ ($\bar{X} = 4.38$) และ ความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการให้บริการ ($\bar{X} = 4.26$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการแผนกการเงิน ด้านสถานที่

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D	แปลความ
1	ความเหมาะสมของสถานที่ให้บริการ	4.48	0.54	มาก
2	ความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการให้บริการ	4.38	0.61	มาก
3	การอำนวยความสะดวกในการให้บริการ	4.26	0.62	มาก
	รวม	4.37	0.59	มาก

จากตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของแผนกการเงิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านการให้บริการ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การประสานงานของเจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 4.20$) การให้ความช่วยเหลือและการเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 4.19$) การให้บริการของเจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 4.17$) การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ($\bar{X} = 4.16$) การสอบถามข้อมูล ($\bar{X} = 4.15$) และการยื่นคำร้องของเอกสาร ($\bar{X} = 4.15$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของแผนกการเงิน ด้านการให้บริการ

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D	แปลความ
1	การสอบถามข้อมูล	4.15	0.58	มาก
2	การยื่นคำร้องของเอกสาร	4.15	0.59	มาก
3	การให้บริการของเจ้าหน้าที่	4.17	0.59	มาก
4	การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	4.16	0.57	มาก
5	การให้ความช่วยเหลือและการเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่	4.19	0.56	มาก

6	การประสานงานของเจ้าหน้าที่	4.20	0.59	มาก
	รวม	4.17	0.58	มาก

จากตารางที่ 5 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของแผนกการเงิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านอื่นๆ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) โดยมีค่าเฉลี่ยทั้งสองข้ออยู่ในระดับที่เท่ากันคือ ($\bar{X} = 4.30$)

ตารางที่ 5 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของแผนกการเงิน **ด้านอื่นๆ**

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D	แปลความ
1	ได้รับการบริการที่ดีและเป็นธรรม	4.30	0.61	มาก
2	การให้ความช่วยเหลือและการเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่	4.30	0.61	มาก
	รวม	4.30	0.61	มาก

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับบริการที่เข้ามาใช้บริการกับแผนกการเงิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสถานที่ / ความเหมาะสมของสถานที่ให้บริการ รองลงมาคือความพร้อมของเครื่องมือในการให้บริการ ด้านการให้บริการ / การประสานงานของเจ้าหน้าที่ รองลงมาคือ การให้ความช่วยเหลือหรือการเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ และด้านอื่นๆ ผู้รับบริการได้รับได้รับการที่ดีและเป็นธรรม / ให้ความช่วยเหลือและการเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับเท่ากัน เจ้าหน้าที่มีอัธยาศัยและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามต่างๆ และช่วยแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยพบว่าระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของแผนกการเงิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยเฉพาะความพึงพอใจเกี่ยวกับด้านการให้บริการ ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในอันดับน้อยที่สุด สามารถนำผลการประเมินความพึงพอใจเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการให้บริการและพัฒนากระบวนการด้านการให้บริการให้มีดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการแผนกการเงิน ที่เจาะลึกลงไปเป็นหน่วยงานประเภท อายุ ระดับการศึกษา เพื่อให้ได้รายละเอียดที่ชัดเจนซึ่งจะทำให้ผลการวิจัยถูกต้อง และตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

นคร ละลอกน้ำ. (2559). การประเมินความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการให้บริการห้องสมุดอุปกรณ์การศึกษาและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม. ฉบับที่ 1. หน้า 48-57

นันทวุฒิ ชูระพระ. (2554). ความพึงพอใจต่อการให้บริการงานพัสดุ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเลย.

เบญจรัตน์ สีทองสุก. (2551). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครปฐม. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

การพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

Development of Internal Education Quality Assurance for Faculty of Management Technology. Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus.

นนิตา สมบุตร¹ และ อรุณี นามวงศ์²

คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน^{1,2}

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : pinnanita@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาการระบบประกันคุณภาพภายใน และศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุนของคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำนวน 65 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และมีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบไคสแควร์ ผลการวิจัยพบว่าระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในมีการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพอย่างมีประสิทธิภาพในระดับดี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 และระดับดีมากในปี พ.ศ. 2556 จนถึงปัจจุบัน โดยมีปัญหาด้านการแจ้งข้อมูลที่ไม่ชัดเจนให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง และบุคลากรไม่รู้จักรับประกันคุณภาพการศึกษา

คำสำคัญ: ประกันคุณภาพการศึกษา, ระบบและกลไก

Abstract

The research have objective for development of the quality assurance and study about changing trend of the quality assurance in education of Technology Management Faculty of Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus including study on problems and suggestions of quality assurance in education of Technology Management Faculty of Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus. The samples are 65 academic staffs and support staffs in Technology Management Faculty of Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus. The instrument is the questionnaires which is 0.95 confidence interval. The data analysis was calculated by percentage, standard deviation, mean, chi-square test. The results point that the internal education quality assurance is developing quality assurance and efficient level from 2010 and 2012 to the present level is an excellent. By there are problems about unclear information and do not know about the quality assurance.

Keywords: Quality Assurance in Education, systems and procedures

บทนำ

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (มาตรา 47 และมาตรา 48) ได้บัญญัติเรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ในหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา กำหนดให้สถานศึกษาทุกระดับ มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ การประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอกซึ่งจุดประสงค์ของการมีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยให้ถือว่าระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน ส่วนระบบการประกันคุณภาพภายนอกให้มีการประเมินคุณภาพอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก 5 ปีโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมิน และจัดทำให้มีการประเมินรวมทั้งเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกไม่ได้มาตรฐานสมศ.จัดทำข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานต้นสังกัดให้สถานศึกษาปรับปรุงภายในระยะเวลาที่กำหนดหากมิได้ดำเนินการให้สำนักงานรับรองมาตรฐานฯ รายงานต่อคณะกรรมการต้นสังกัดเพื่อให้อำนาจการปรับปรุงแก้ไขต่อไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน มีนโยบายให้ทุกวิทยาเขตดำเนินการด้านประกันคุณภาพการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 โดยได้นำระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 : 2000 มาใช้ในการปฏิบัติงานทุกหน่วยงาน ซึ่งสาระสำคัญของระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 : 2000 คือ การดำเนินการตามวงจร PDCA โดยได้กำหนดนโยบายคุณภาพ “เรามุ่งจัดการศึกษาวิชาชีพและเทคโนโลยี ที่มีคุณภาพ ตอบสนองความพึงพอใจของผู้รับบริการด้วยการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง” โดยนโยบายดังกล่าวได้ให้ความสำคัญด้านการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพอย่างแท้จริง ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน มีการดำเนินการตั้งแต่ ขั้นตอนการวิเคราะห์สถานการณ์ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย แผนกลยุทธ์ กำหนดนโยบายคุณภาพ การวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการประกันคุณภาพ การนำระบบมาตรฐาน 5ส. และ ระบบมาตรฐาน ISO มาใช้ในการปฏิบัติงาน การจัดทำคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) และมีการตรวจติดตามคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง

คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตั้งแต่ พ.ศ. 2550 โดยเล็งเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา จึงได้มีนโยบายให้หน่วยงานมีระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยมีการดำเนินการตรวจสอบและประเมินคุณภาพหน่วยงาน และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และในปี พ.ศ. 2556 คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. รอบสาม ระหว่างวันที่ 18-20 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2556 และได้รับการรับรองรายงานแล้ว โดยคณะเทคโนโลยีการจัดการ มีผลการประเมินได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 อยู่ในระดับคุณภาพดี

จากเหตุผลและความจำเป็นข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยผลการวิจัยที่ได้รับจะทำให้ทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ รวมถึงปัญหาและอุปสรรค เพื่อสร้างตระหนักถึงความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาทำให้การทำงานมีระบบมากยิ่งขึ้น สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และดียิ่งขึ้นต่อไป

วิธีการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ บุคลากรของคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ รวม 93 คน ประกอบด้วย บุคลากรสายวิชาการ 74 คน และบุคลากรสายสนับสนุน 19 คน

2. การวัดคุณลักษณะของตัวแปร

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งพัฒนาตามกรอบแนวคิดตามวัตถุประสงค์และการทบทวนวรรณกรรม โดยแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ลักษณะข้อมูลประชากรศาสตร์ที่มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะที่มีลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3. ความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามตามขอบเขตของการวิจัยเสนอต่อที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและนำไปปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำแบบสอบถามไปหาค่าดัชนีความเที่ยงตรง (Index Objective Congruence : IOC) โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านประกันคุณภาพการศึกษาและงานวิจัย จำนวน 5 ท่าน วิทยานามดังนี้

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิตใส คล่องพญาบาล
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์โกเมธ จันทร์สมโภชน์
- 3) ดร.นภาพร วงษ์วิจิต
- 4) ดร.ศิริรักษ์ ธิจิตตั้ง ฟอสเตอร์
- 5) อาจารย์ทิฆัมพร โคตรทัศน์

จากผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามในแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พบว่า มีค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับแบบสอบถาม (IOC) เท่ากับ 0.95 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับ ดีมาก จากคะแนนเต็ม 1 คะแนน) และค่าเที่ยง (reliability) เท่ากับ 0.49

ผลการศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1: แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	26	32.91
หญิง	53	67.09
รวม	79	100

จากตารางที่ 1 พบว่า โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 67.09 รองลงมา และเพศชาย จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 32.91 ตามลำดับ

ตารางที่ 2: แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเทียบเท่าอายุ 30 ปี	19	24.05
31 ถึง 40 ปี	37	46.84
41 ถึง 50 ปี	13	16.46
มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป	10	12.66
รวม	79	100

จากตารางที่ 2 พบว่า ส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 31 ถึง 40 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 46.84 รองลงมาคือต่ำกว่าหรือเทียบเท่าอายุ 30 ปีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 24.05 และช่วงอายุระหว่าง 41 ถึง 50 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 16.46 ตามลำดับ

ตารางที่ 3: แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0.00
ปริญญาตรี	22	27.85
ปริญญาโท	43	67.09
ปริญญาเอก	4	5.06
รวม	79	100

จากตารางที่ 3 พบว่า ส่วนใหญ่การศึกษาระดับปริญญาโทจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 67.09 รองลงมาคือระดับปริญญาตรีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 27.85 และระดับปริญญาเอก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.06 ตามลำดับ

ตารางที่ 4: แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามลักษณะงาน

ลักษณะงาน	จำนวน	ร้อยละ
บุคลากรสายวิชาการ	61	72.22
บุคลากรสายสนับสนุน	18	22.78
รวม	79	100

จากตารางที่ 4 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรสายวิชาการ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22 รองลงมาคือบุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 22.78 ตามลำดับ

ตารางที่ 5: แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามลักษณะงาน

หน่วยงานที่สังกัด	จำนวน	ร้อยละ
-------------------	-------	--------

หน่วยงานที่สังกัด	จำนวน	ร้อยละ
สำนักงานคณบดี	2	2.53
ฝ่ายวิชาการและวิจัย	4	5.06
ฝ่ายบริหาร	2	2.53
ฝ่ายพัฒนานักศึกษา	2	2.53
ฝ่ายแผนและประกันคุณภาพการศึกษา	2	2.53
สาขาวิชาการจัดการ	10	12.66
สาขาวิชาการบัญชี	12	15.19
สาขาวิชาระบบสารสนเทศ	11	13.92
สาขาวิชาการตลาด	4	5.06
สาขาวิชาภาษาศาสตร์	13	16.46
สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	10	12.66
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์	2	2.53
สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม	5	6.33
รวม	79	100

จากตารางที่ 5 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรสาขาวิชาภาษาศาสตร์ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 16.46 รองลงมา คือ สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 15.19 และสาขาวิชาระบบสารสนเทศ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 13.92 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะ

ตารางที่ 6: แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	ไม่ เห็นด้วย	
1	ท่านคิดว่าผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา	59.5%	32.9 %	7.6 %	0 %	0 %	4.52
2	ท่านคิดว่า การประกันคุณภาพการศึกษาทำให้การทำงานมีระบบมากยิ่งขึ้น	74.7 %	25.3 %	0 %	0 %	0 %	4.75
3	ท่านคิดว่า การประกันคุณภาพการศึกษาทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	65.8 %	32.9 %	1.3 %	0 %	0 %	4.65
4	ท่านคิดว่า การตรวจประเมินคุณภาพการศึกษา ทำให้ได้แนวทางการพัฒนางานตรงตามภารกิจ	68.4 %	29.1 %	2.5 %	0 %	0 %	4.66

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	ไม่เห็นด้วย	
	ของคณะ						
5	ท่านคิดว่าบุคลากรภายในคณะทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา	51.9 %	32.9 %	15.2 %	0 %	0 %	4.37
6	ท่านคิดว่ากรอบมให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง	84.8 %	15.2 %	0 %	0 %	0 %	4.85
7	ท่านคิดว่าการประกันคุณภาพการศึกษามีความพร้อมในการรอรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน	29.1 %	31.6 %	39.2 %	0 %	0 %	3.90
8	ท่านพึงพอใจต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะ	57.0 %	29.1 %	13.9 %	0 %	0 %	4.43
9	ท่านพึงพอใจต่อผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะ	39.2 %	34.2 %	26.6 %	0 %	0 %	4.13
10	ท่านคิดว่าการเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะต่อสาธารณชนส่งผลต่อชื่อเสียงด้านคุณภาพการศึกษาของคณะ	100 %	0 %	0 %	0 %	0 %	5.00
11	ท่านคิดว่าการประกันคุณภาพการศึกษามีความคุ้มค่ากับเวลาและงบประมาณที่เสียไป	58.2 %	27.8 %	13.9 %	0 %	0 %	4.44
12	ท่านคิดว่าคณะมีการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์	34.2 %	31.6 %	34.2 %	0 %	0 %	4.00
คะแนนเฉลี่ยภาพรวม							4.48

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในด้านต่างๆ อยู่ในระดับมากที่สุด (4.48) โดยเรียงลำดับความคิดเห็นเป็นรายด้าน ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าการเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะต่อสาธารณชนส่งผลต่อชื่อเสียงด้านคุณภาพการศึกษาของคณะมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา คือ การอบรมให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 84.8 และการประกันคุณภาพการศึกษาทำให้การทำงานมีระบบมากยิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 74.7 ตามลำดับ

จากผลการศึกษาโดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้านการเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะต่อสาธารณชนส่งผลต่อชื่อเสียงด้านคุณภาพการศึกษาของคณะ อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{x} = 5.00$) รองลงมา คือ คิดว่าการอบรมให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.85$) ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยรวมทุกด้านเท่ากับ 4.47 อยู่ในระดับมากที่สุด จึงสะท้อนให้เห็นว่าบุคลากรภายในคณะมีความคิดว่าควรให้ความสำคัญด้านการประกันคุณภาพ

การศึกษามากขึ้น โดยจากตารางที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะ พบว่า การให้ความคิดเห็นของบุคลากรด้านการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษา ทำให้ได้แนวทางการพัฒนาตามภารกิจของคณะ สาขาวิชา/หน่วยงาน การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาให้แก่บุคลากรภายในคณะ ภาควิชา/หน่วยงาน เป็นไปอย่างต่อเนื่อง บุคลากรมีส่วนร่วมความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารตระหนักและเห็นความสำคัญโดยมีส่วนร่วม มีความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ความพึงพอใจต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะ ความพึงพอใจต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ความพึงพอใจต่อผลประเมินคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีความคุ้มค่ากับเวลาและงบประมาณที่เสียไป และคณะ ภาควิชา/หน่วยงาน นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ ขึ้นกับเพศบุคลากร นั่นคือ เพศต่างกันมีความคิดเห็นต่างกัน

การให้ความคิดเห็นด้านประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้การทำงานมีระบบและประสิทธิภาพการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษา ทำให้ได้แนวทางตามภารกิจของคณะ ภาควิชา/หน่วยงาน ความพึงพอใจต่อระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะ และความพึงพอใจต่อผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ขึ้นกับอายุของบุคลากร คือ อายุที่แตกต่างกัน ทำให้มีความคิดเห็นที่ต่างกัน

การให้ความคิดเห็นด้านความพร้อมในการรับการตรวจประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษา, บุคลากรมีส่วนร่วม มีความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา, ผู้บริหารตระหนักและเห็นความสำคัญโดยมีส่วนร่วม มีความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา และการเผยแพร่ผลการประเมินฯ ต่อสาธารณชน ตามข้อบังคับของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ ส่งผลต่อชื่อเสียงด้านคุณภาพการศึกษาของคณะ ขึ้นกับระดับการศึกษาของบุคลากร คือ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันทำให้มีที่แตกต่างกันและการให้ความคิดเห็นด้านประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้การทำงานมีระบบและประสิทธิภาพ, การตรวจประเมินคุณภาพการศึกษา ทำให้ได้แนวทางการพัฒนาตามภารกิจของคณะ ภาควิชา/หน่วยงาน, ความพร้อมในการรับการตรวจประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษา, บุคลากรมีส่วนร่วม มีความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา, ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญโดยมีส่วนร่วม มีความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา, ความพึงพอใจต่อระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะ ความพึงพอใจต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ความพึงพอใจต่อผลประเมินคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาการศึกษา และการเผยแพร่ผลการประเมินฯ ต่อสาธารณชน ตามข้อบังคับของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ ส่งผลต่อชื่อเสียงด้านคุณภาพการศึกษาของคณะ ขึ้นกับระดับการศึกษาของบุคลากร คือ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันทำให้มีที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 7: แสดงความแตกต่างของข้อมูลพื้นฐานบุคลากร กับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน จำแนกตามลักษณะงาน

ข้อมูลพื้นฐาน		ลักษณะงาน	
		สายวิชาการ	สายสนับสนุน
		ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย
เพศ	ชาย	4.54	4.06
	หญิง	4.49	4.42
อายุ	ต่ำกว่าหรือเท่ากับอายุ 30 ปี	4.54	4.49
	31-40 ปี	4.51	4.22

ข้อมูลพื้นฐาน	ลักษณะงาน		
	สายวิชาการ	สายสนับสนุน	
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	
41-50 ปี	4.48	-	
มากกว่า 50 ปี	4.52	-	
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
	ปริญญาตรี	4.40	4.36
	ปริญญาโท	4.51	-
	ปริญญาเอก	4.56	-
หน่วยงานที่สังกัด	สำนักงานคณบดี	-	3.88
	ฝ่ายบริหาร	-	3.96
	ฝ่ายแผนและประกันคุณภาพการศึกษา	-	4.13
	สาขาวิชาการบัญชี	4.33	4.58
	สาขาวิชาการตลาด	4.42	4.42
	สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	4.28	-
	สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม	4.52	4.67
	ฝ่ายวิชาการและวิจัย	-	4.44
	ฝ่ายพัฒนานักศึกษา	-	4.42
	สาขาวิชาการจัดการ	4.67	-
	สาขาวิชาระบบสารสนเทศ	4.72	4.75
	สาขาวิชาภาษาศาสตร์	4.57	4.75
	สาขาวิชาศึกษาศาสตร์	4.58	4.75

จากตารางที่ 7 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานและค่าเฉลี่ยความคิดเห็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน จำแนกตามลักษณะงาน สายวิชาการ และสายสนับสนุน พบว่า เมื่อพิจารณา ด้านเพศ พบว่า เพศชายสายวิชาการมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในระดับ มากที่สุด (4.54)และเพศชายสนับสนุนและเพศหญิงสายวิชาการเฉลี่ยมีความคิดเห็นในระดับมาก (4.06 และ 4.49 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณา ด้านอายุ พบว่า สายสนับสนุน ที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี , มากกว่า 50 ปี และ 31-49 ปี เฉลี่ยมีความเห็นระดับมากที่สุด (4.54, 4.52 และ 4.51 ตามลำดับ) โดยสายวิชาการที่มีอายุ 41-50 ปี และสายสนับสนุนที่มีอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับอายุ 30 ปี และ อายุ 31-40 ปี เฉลี่ยมีความเห็นในระดับมาก (4.48, 4.49 และ 4.22 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาระดับการศึกษา พบว่า บุคลากรสายวิชาการปริญญาเอก และปริญญาโท มีความคิดเห็นเฉลี่ย ระดับมากที่สุด (4.56 และ 4.51 ตามลำดับ) โดยบุคคลกรที่มีระดับปริญญาโททั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน เฉลี่ยความเห็นระดับมาก (4.40 และ 4.36 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณามูลนิธิสายวิชาการ สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม สาขาวิชาการจัดการ สาขาวิชาระบบสารสนเทศ สาขาวิชาภาษาศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ และบุคลากรสายสนับสนุน สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการ

ห้องเทียบการโรงแรม สาขาวิชาการระบบสารสนเทศ สาขาวิชาภาษาศาสตร์ และสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ เกลี้ยมีความคิดเห็นระดับ
 ดีมากที่สุด โดย บุคลากรสายวิชาการ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด และบุคลากรสายสนับสนุนสาขาวิชาการบัญชี
 สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม สาขาวิชาการระบบสารสนเทศ สาขาวิชาภาษาศาสตร์ และสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ เกลี้ย
 มีความคิดเห็นระดับดีมากที่สุด ส่วนสำนักงานคณบดี ฝ่ายบริหาร ฝ่ายแผนและประกันคุณภาพการศึกษา สาขาวิชาการตลาด
 ฝ่ายวิชาการและวิจัย ฝ่ายพัฒนานักศึกษา เกลี้ยมีความคิดเห็นระดับมาก

ตารางที่ 8: แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานบุคลากรและความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะ

ข้อมูล พื้นฐาน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะ**											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
เพศ												
chi-square	0.06	0.10	2.09	1.88	1.46	0.00	0.69	0.69	0.78	—	1.15	2.12
Df	2	2	2	2	2	2	2	2	2	—	2	2
sig.	3.94	1.90	1.91	2.12	2.54	2.00	3.31	3.31	3.22	—	2.85	1.88
ระดับการศึกษา												
chi-square	3.66	3.92	2.78	3.23	9.59	0.89	11.06	16.91	12.24	-	16.87	2.45
Df	2	2	4	4	4	2	4	4	4	-	4	4
sig.	0.13	0.13	0.60	0.52	0.05	0.64	0.03	0.00	0.12	—	0.14	0.65
ลักษณะงาน												
chi-square	0.44	0.79	0.30	2.60	6.11	4.18	10.84	18.26	10.67	—	7.33	0.03
Df	2	1	2	2	2	1	2	2	2	—	2	2
sig.	0.80	0.37	0.86	0.27	0.05	0.04	0.00	0.00	0.01	—	0.03	0.99
หน่วยงานที่สังกัด												
chi-square	35.25	18.51	26.16	22.96	72.10	17.93	51.88	64.69	53.23	—	54.49	50.89
Df	24	12	24	24	24	12	24	24	24	—	24	24
sig.	0.07	0.10	0.35	0.52	0.00	0.12	0.00	0.00	0.00	—	0.01	0.00

**ระบุรายละเอียด ข้อ 1-12

1. ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพ
2. การประกันคุณภาพการศึกษาทำให้การทำงานมีระบบมากยิ่งขึ้น
3. การประกันคุณภาพการศึกษาทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. การตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาทำให้ได้แนวทางการพัฒนางานตรงตามภารกิจของคณะ
5. บุคลากรภายในคณะทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา
6. การอบรมให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง
7. การประกันคุณภาพการศึกษามีความพร้อมในการรอรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
8. ความพึงพอใจต่อระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะ
9. ความพึงพอใจต่อผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะ

10. การเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะต่อสาธารณชนส่งผลต่อชื่อเสียงด้านคุณภาพการศึกษาของคณะ
11. การประกันคุณภาพการศึกษามีความคุ้มค่ากับเวลาและงบประมาณที่เสียไป
12. คณะมีการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์

จากตารางที่ 8 ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานของบุคลากรและความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะ พบว่า ความพึงพอใจด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพในแนวทางเดียวกันไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของระดับการศึกษาของบุคลากรพบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันของบุคลากรมีผลต่อความคิดเห็นของบุคลากรต่อการประกันคุณภาพการศึกษาในด้านความพร้อมในการรองรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน และความพึงพอใจต่อระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะคือ บุคลากรที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อด้านความพร้อมในการรองรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน และความพึงพอใจต่อระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะที่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาด้านลักษณะงานของบุคลากร พบว่า ลักษณะงานที่ต่างกันของบุคลากรมีผลต่อความคิดเห็นด้านการประกันคุณภาพภายในของคณะที่ต่างกันในการอบรมให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะเป็นไปอย่างต่อเนื่องการประกันคุณภาพการศึกษามีความพร้อมในการรองรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในความพึงพอใจต่อระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะความพึงพอใจต่อผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะ และการประกันคุณภาพการศึกษามีความคุ้มค่ากับเวลาและงบประมาณที่เสียไป

เมื่อพิจารณาหน่วยงานที่สังกัด พบว่า บุคลากรที่สังกัดหน่วยงานต่างกันมีผลต่อความคิดเห็นด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ต่างกันในด้านบุคลากรภายในคณะทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษามีความพร้อมในการรองรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในความพึงพอใจต่อระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะความพึงพอใจต่อผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะการประกันคุณภาพการศึกษามีความคุ้มค่ากับเวลาและงบประมาณที่เสียไป และคณะมีการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะเทคโนโลยีการจัดการ และเพื่อศึกษาความคิดเห็น รวมทั้งปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับคณะ และระดับบุคคลของคณะเทคโนโลยีการจัดการผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือบุคลากรที่ปฏิบัติงานในคณะเทคโนโลยีการจัดการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำนวน 93 คน มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 84.95 จากตารางที่ 1 พบว่า โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 53 คนคิดเป็นร้อยละ 67.09 มีช่วงอายุระหว่าง 31 ถึง 40 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 46.84 ระดับการศึกษา ปริญญาโท จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 67.09 เป็นบุคลากรสายวิชาการ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 77.22 บุคลากรสาขาวิชาภาษาศาสตร์ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 16.46

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในด้านต่างๆ อยู่ในระดับมากที่สุด (4.48) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ตอบ

แบบสอบถามมีความเห็นว่าการเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะต่อสาธารณชนส่งผลต่อชื่อเสียงด้านคุณภาพการศึกษาของคณะมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา คือ การอบรมให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 84.8 การประกันคุณภาพการศึกษาทำให้การทำงานมีระบบมากยิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 74.7 การตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาทำให้ได้แนวทางการพัฒนางานตรงตามภารกิจของคณะคิดเป็นร้อยละ 68.4 การประกันคุณภาพการศึกษาทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 65.8 และน้อยที่สุด คือ การประกันคุณภาพการศึกษามีความพร้อมในการรองรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน คิดเป็นร้อยละ 29.1

การอภิปรายผล

ผลการศึกษาวิจัยเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะมีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะโดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อจะพิจารณาแต่ละด้านได้แก่ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาทำให้การทำงานมีระบบมากยิ่งขึ้น การประกันคุณภาพการศึกษาทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาทำให้ได้แนวทางการพัฒนางานตรงตามภารกิจของคณะ การอบรมให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และการเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะต่อสาธารณชนส่งผลต่อชื่อเสียงด้านคุณภาพการศึกษาของคณะมีค่าเฉลี่ยที่ระดับมากที่สุด เนื่องจากคณะมีนโยบายด้านการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนและมีหน่วยงานดูแลรับผิดชอบประกันคุณภาพอย่างชัดเจน

2. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษามีความพร้อมในการรองรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (3.90)

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่าบุคลากรที่มีสถานภาพการปฏิบัติงานในคณะ มีความคิดเห็นการประกันคุณภาพการศึกษาภายในว่าไม่มีการแจ้งให้ชัดเจนไม่รู้จักการประกันคุณภาพการศึกษาดังนั้นจึงควรจัดอบรม/สัมมนาให้ความรู้ความเข้าใจและที่สำคัญคือการสร้างเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับบุคลากรทุกระดับโดยทั่วถึงกันและนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2536. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- กระทรวงศึกษาธิการกรมวิชาการ. 2544. การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ.
- คู่มือประกันคุณภาพการศึกษา. 2556. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา: เพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 – 2549. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน). (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2). กรุงเทพฯ: จุด

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การบริหารประสบการณ์ลูกค้า
กับความพึงพอใจของนักศึกษาปริญญาตรีคณะเทคโนโลยีการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

Relationship between Perception of Customer Experience Management and
Satisfaction of Undergraduate Students of the Faculty of Management
Technology, Rajamangala University of Technology Isan Surin, Campus

นนิตา สมบุตร¹ และ อรุณี นามวงศ์²

คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน^{1,2}

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : pinnanita@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การบริหารประสบการณ์ลูกค้าที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของนักศึกษาปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการจัดการ จำนวน 305 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ และเครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้การบริหารประสบการณ์ลูกค้ามีความสัมพันธ์และมีผลกระทบเชิงบวกกับความพึงพอใจ ได้แก่ ด้านการออกแบบประสบการณ์ที่มีต่อคณะ ด้านการออกแบบจุดติดต่อกับลูกค้า และด้านการสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรมีการกำหนดนโยบายด้านการบริหารประสบการณ์ลูกค้าให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงาน

คำสำคัญ: การบริหารประสบการณ์ลูกค้า, ความพึงพอใจ, ธุรกิจโรงแรม

Abstract

This research aims to study the relationship between customer experience management experiences which affect the Satisfaction of undergraduate students Faculty of Management Technology Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus. The samples are 305 Faculty of Management Technology students by using stratified sampling techniques. The instrument was a questionnaire which analyzed by Mean, standard deviation, Multivariate analysis and multiple regression analysis. The study indicates that Perception of customer relationship management is positively correlated with satisfaction, there are experience designs with faculty, Point of contact design with customers, and innovation continues. Manager should have a policy to manage the customer experience clear and concrete. In order to guide the operations of the organization.

Keywords: Customer Experience Management, Hotel Business, Satisfaction

บทนำ

มหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกในต่างประเทศต้องแข่งขันแย่งชิงส่วนแบ่งการตลาดระดับอุดมศึกษา ด้วยการเน้นการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของนักศึกษาเพื่อดึงดูดนักศึกษาจากต่างชาติให้เข้ามาเรียนให้ได้มากที่สุด ทำให้แนวโน้มในอนาคตการศึกษาข้ามชาติจะทำให้ให้นักศึกษามีช่องทางการศึกษามากขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องไปศึกษาต่อในต่างประเทศมหาวิทยาลัยทุกแห่งล้วนได้รับวิกฤตจากจำนวนนักเรียนที่ลดลง และมีแนวโน้มชัดเจนว่านักเรียนจะเข้าเรียนมหาวิทยาลัยลดลงด้วย (ไทยโพสต์, 2561) ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาต่างแข่งขันกันจูงใจผู้เรียนมาเรียนในมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยที่ไม่มีชื่อเสียงจึงไม่สามารถดึงดูดผู้เรียนให้มาเรียนได้ นอกจากการรับมือกับปัญหาผู้เรียนลดลง และการแข่งขันกันเองอย่างดุเดือด มหาวิทยาลัยทุกแห่งยังต้องรับมือกับโลกออนไลน์ที่ตอบโจทย์การศึกษายุคใหม่ได้ดีกว่าอีกด้วย (عنศน์ นุ่นมัน, 2561) ในปี 2560 ยอดผู้สมัครสอบแอดมิชชันกลางมียอดลดลงน้อยที่สุดในรอบ 10 ปี การศึกษาไทยกำลังเกิดปัญหา “Over Supply” ภาวะแบบนี้ทำให้มหาวิทยาลัยไทยต้องปรับตัวกันอย่างหนัก เรื่องนี้กำลังเป็นปัญหาระยะยาว หากไม่ตระหนักต่อสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ จะมีบางมหาวิทยาลัยตายลงหรือปิดตัวอีกมาก หากเราไม่พัฒนาด้านคุณภาพก็ไม่สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้ ซึ่งหากดูจากการจัดอันดับมหาวิทยาลัยทั่วโลก มหาวิทยาลัยไทยก็ยังคงต้องตระหนักเรื่องนี้ (อัญวิวัฒน์อิฎฐม, 2560) เช่นเดียวกับคณะกรรมการการศึกษาระดับอุดมศึกษา (College Board) ซึ่งเป็นองค์กรที่ไม่แสวงผลกำไรในสหรัฐอเมริกาเปิดเผยว่า แนวโน้มการเติบโตของค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของโลกยังคงสูงขึ้นเรื่อยๆ และความต้องการคนทำงานในอุตสาหกรรมเฉพาะด้านทำให้การเรียนแบบเฉพาะด้าน (Niche learning) และการเรียนระดับประกาศนียบัตรมีสัดส่วนผู้เรียนสูงขึ้นในตลาดการศึกษาเพราะทำให้เกิดความรวดเร็วเพื่อให้ได้มาซึ่งทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงาน และยังคงตอบโจทย์ความต้องการของผู้ว่าจ้างมากกว่าซึ่งการจะพัฒนาการศึกษาให้ประสบความสำเร็จในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับแนวโน้มอนาคตทางการศึกษา เพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรค และได้ประโยชน์สูงสุด (ประชาชาติธุรกิจ, 2561) ซึ่งการสร้างความแตกต่างด้วยประสบการณ์ความรู้สึกที่ดีที่นักศึกษาเมื่อมาหาวิทยาลัยและบริการจากบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง เพราะหากนักศึกษามีประสบการณ์ก็จะส่งผลให้นักศึกษามีความมั่นใจกับการบริการมากขึ้น ส่วนในการสร้างประสบการณ์ให้กับนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยสามารถนำมาใช้ได้และประสบความสำเร็จก็คือ การบริหารประสบการณ์ลูกค้า

การบริหารประสบการณ์ลูกค้า (Customer Experience Management : CEM) เป็นการทำให้ทุกจุดสัมผัส (Contact Points) ที่ลูกค้าต้องพบเจอ ติดต่อกับสัมผัส เกิดความประทับใจมากที่สุด และเกินความคาดหวังของลูกค้า (Over Expectation) หรือกลยุทธ์การตลาดเชิงประสบการณ์ (Experiential Marketing) ที่สร้างประสบการณ์ลูกค้าจากการเกิดทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะเป็นบวกหรือเป็นลบนั้นได้มาจากประสบการณ์ที่ลูกค้าเผชิญกับสิ่งเหล่านั้นอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นภาพฝังใจ เป็นภาพลักษณ์ที่ยากต่อการเปลี่ยนแปลงการตลาดเชิงประสบการณ์สามารถสร้างผ่านทางจุดสัมผัส (Contact Points) ที่มีต่อลูกค้า (พัลลภา ปิติสันต์, ชัญญา เหลือรุ่งเรือง, สมบุญ เกียรติรุ่งเรืองดี และวรวิทย์ ศัลยวุฒิ, 2554: 94-96) นอกจากนี้ CEM ยังเป็นแนวทางที่ตอบโจทย์พื้นฐานของธรรมชาติที่แตกต่างของธุรกิจบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย จึงเป็นหลักปฏิบัติที่ผู้บริหารในอุตสาหกรรมบริการควรที่จะให้ความสนใจและพัฒนาควบคู่กับการบริหารลูกค้าสัมพันธ์ (Customer Relationship Management: CRM) เพื่อประโยชน์ในการแข่งขันและสร้างหลักประกันการทำการค้าในระยะยาว (ศิริพร วิษณุมหิมาชัย, 2556) เพื่อช่วยสร้างความผูกพันระหว่างลูกค้ากับบริการและสร้างผลการดำเนินงานที่เป็นผลกำไรในระยะยาวให้กับธุรกิจ ดังนั้น การบริหารประสบการณ์ลูกค้า จึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในบริการและมีคุณภาพการให้บริการที่ดียิ่งขึ้น

ความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่ช่วยให้ธุรกิจประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจที่เกี่ยวกับการให้บริการ นอกจากจะทำให้ผู้มาใช้บริการเกิดความพึงพอใจแล้ว ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งคือ จำนวนผู้มาใช้บริการ ดังนั้น หากผู้ประกอบการต้องการประสบความสำเร็จ จึงควรศึกษาให้ลึกซึ้งถึงปัจจัย และองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจ ทั้งผู้ปฏิบัติงาน และผู้มาใช้บริการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารองค์กรให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด (เบญจมาศ ศรีอมรรัตน์กุล, 2559: 16) มหาวิทยาลัยควรมีกระบวนการดำเนินงานที่ตอบสนองความต้องการของนักศึกษา และสามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนางานให้นักศึกษาเกิดความพึงพอใจในการรับบริการจากมหาวิทยาลัย และผลจากความพึงพอใจของนักศึกษาสามารถนำมาปรับปรุงคุณภาพบริการของมหาวิทยาลัยต่อไป

คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เป็นองค์กรบริการหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญกับผู้ให้บริการเป็นหลัก โดยมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนหลายด้าน อีกทั้ง ยังมีการนำเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงาน เรื่อง ระดับความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการ มาเป็นตัวชี้วัดหนึ่งของผลการดำเนินงานอีกด้วย (คณะเทคโนโลยีการจัดการ, 2561: 11) การบริหารประสพการณ์ลูกค้าจึงเป็นทางเลือกหนึ่ง ที่ควรนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของหน่วยงาน ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญต่อการบริหารจัดการศึกษาของคณะ เพื่อสร้างประสพการณ์ที่ดีให้กับนักศึกษา อีกทั้งแนวคิดการบริหารประสพการณ์ลูกค้าช่วยให้คณะเข้าใจความต้องการของนักศึกษา และเลือกสรรสนเทศและบริการตามความต้องการที่นักศึกษาคาดหวังได้ รวมไปถึงการยกระดับคุณภาพการศึกษา เนื่องจากจะเป็นข้อมูลที่ดีในการนำไปพัฒนา และปรับปรุงการบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และเกิดคุณภาพให้มากที่สุด

จากเหตุผลและความจำเป็นข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ของการรับรู้การบริหารประสพการณ์ลูกค้าที่มีต่อความพึงพอใจของนักศึกษาปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยผลการวิจัยที่ได้รับจะทำให้ทราบถึงสภาพการบริหารประสพการณ์ลูกค้าของคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคเพื่อสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายขององค์กรและเพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารประสพการณ์ลูกค้าของคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

วิธีการศึกษา

1. ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำนวน 1,282 คน (คณะเทคโนโลยีการจัดการ, 2561: 18)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้กำหนดจำนวนตามค่าสัดส่วนของประชากรจากสูตรของ Yamane (1973) โดยกำหนดความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกิน 5% ดังนั้น ขนาดตัวอย่างอย่างต่ำที่เหมาะสม คือ 305 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 20 ตุลาคม – 20 พฤศจิกายน 2561

2. การวัดคุณลักษณะของตัวแปร

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งพัฒนาตามกรอบแนวคิดตามวัตถุประสงค์และการทบทวนวรรณกรรม โดยแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ลักษณะข้อมูลประชากรศาสตร์ที่มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้การบริหารประสพการณ์ลูกค้าที่มีลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3. ความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability Test) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งด้านการวิเคราะห์โลกประสบการณ์ของลูกค้า (Analyzing the Experiential world of Customer) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.739 ด้านการกำหนดโครงสร้างประสบการณ์ลูกค้า (Building the Experiential Platform) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.718 ด้านการออกแบบประสบการณ์ที่มีต่อคณะ (Designing the Brand Experience) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.798 ด้านการออกแบบจุดติดต่อกับลูกค้า (Structuring the Customer Interface) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.867 และด้านการสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง (Engaging in Continuous Innovation) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.801 และความพึงพอใจ (Satisfaction) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.860 แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามในงานวิจัยมีความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแสดงผลดังตาราง 1 ดังนี้

ตารางที่ 1: ผลลัพธ์ของค่าน้ำหนักองค์ประกอบและค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา	จำนวนข้อคำถาม
ด้านการวิเคราะห์โลกประสบการณ์ของลูกค้า (Analyzing the Experiential world of Customer : AEC)	0.739	4
ด้านการกำหนดโครงสร้างประสบการณ์ลูกค้า (Building the Experiential Platform : BEP)	0.718	4
ด้านการออกแบบประสบการณ์ที่มีต่อคณะ (Designing the Brand Experience : DBE)	0.798	6
ด้านการออกแบบจุดติดต่อกับลูกค้า (Structuring the Customer Interface : SCI)	0.867	6
ด้านการสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง (Engaging in Continuous Innovation : ECI)	0.801	5
ความพึงพอใจ (Satisfaction : STF)	0.860	6

ผลการศึกษา

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การบริหารประสบการณ์ลูกค้าและความพึงพอใจของนักศึกษาปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ซึ่งแสดงผลดังตาราง 2 ดังนี้

ตารางที่ 2: การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และ VIFs ขององค์ประกอบการบริหารประสบการณ์ลูกค้าและความพึงพอใจของนักศึกษาปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ตัวแปร	STF	AEC	BEP	DBE	SCI	ECI	VIFs
ค่าเฉลี่ย	4.13	4.05	4.07	4.04	3.99	4.12	
S.D.	0.60	0.59	0.57	0.62	0.61	0.64	
STF	-	0.511*	0.561*	0.564*	0.575*	0.621*	

AEC		-	0.627*	0.553*	0.625*	0.553*	1.952
BEP			-	0.635*	0.698*	0.603*	2.466
DBE				-	0.638*	0.582*	2.044
SCI					-	0.626*	2.537
ECI						-	1.946

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันซึ่งอาจเกิดเป็น Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่าค่า VIFs ของตัวแปรอิสระการรับรู้การบริหารประสบการณ์ลูกค้า มีค่าตั้งแต่ 1.946–2.537 ซึ่งมิต้านน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการรับรู้การบริหารประสบการณ์ลูกค้าแต่ละด้าน พบว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามความพึงพอใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.511-0.621 จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์การมีความพึงพอใจ (STF) ได้ดังนี้

$$STF = 0.907 + 0.084AEC + 0.115BEP + 0.167DBE + 0.129SCI + 0.298ECI$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์การมีความพึงพอใจ (STF) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=55.210$; $p=0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($Adj R^2$) เท่ากับ 0.471 (ตาราง 3) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการรับรู้การบริหารประสบการณ์ลูกค้าแต่ละด้านกับตัวแปรตามความพึงพอใจ (STF) ซึ่งแสดงผลดังตาราง 3 ดังนี้

ตารางที่ 3: การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยการรับรู้การบริหารประสบการณ์ลูกค้าโดยรวม ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

การรับรู้การบริหารประสบการณ์ลูกค้า	ความพึงพอใจ(STF)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.907	0.202	4.489	0.000*
1. ด้านการวิเคราะห์โลกประสบการณ์ของลูกค้า	0.084	0.058	1.434	0.152
2. ด้านการกำหนดโครงสร้างประสบการณ์ลูกค้า	0.115	0.068	1.691	0.092
3. ด้านการออกแบบประสบการณ์ที่มีต่อคณะ	0.167	0.057	2.946	0.003*
4. ด้านการออกแบบจุดติดต่อกับลูกค้า	0.129	0.065	1.983	0.048*
5. ด้านการสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง	0.298	0.054	5.551	0.000*

$F=55.210$ $p=0.000$ $Adj R^2=0.471$

จากตาราง 3 พบว่า การรับรู้การบริหารประสบการณ์ลูกค้า ด้านการออกแบบประสบการณ์ที่มีต่อคณะ (DBE) ด้านการออกแบบจุดติดต่อกับลูกค้า (SCI) และด้านการสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง (ECI) มีความสัมพันธ์และผลกระทบ

เชิงบวกกับความพึงพอใจ (STF) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 3 4 และ 5 และการรับรู้ การบริหารประสิทธิภาพของลูกค้าย ด้านการวิเคราะห์โลกประสบการณ์ของลูกค้า (AEC) และด้านการกำหนดโครงสร้างประสบการณ์ ลูกค้าย (BEP) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับความพึงพอใจ (STF) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการศึกษาข้างต้น เห็นได้ว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิมพลักษณ์ ฌ.วิชัย และอัจฉริยา ศักดิ์นรงค์ (2560: 49-61) ที่พบว่า การบริหารประสบการณ์ของลูกค้า ประกอบด้วย การวิเคราะห์ประสบการณ์ของลูกค้าการกำหนดโครงสร้าง ประสบการณ์ลูกค้า การออกแบบประสบการณ์ การออกแบบจุดติดต่อกับลูกค้า และการสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์กับกลุ่มโรงแรมแกรนด์เซนต์เตอร์พอยต์ เนื่องจากมีการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ของลูกค้า โดยทางโรงแรมจะนำข้อมูล ดังกล่าวมาใช้ในการให้บริการลูกค้าในครั้งต่อไป ซึ่งจะทำให้ลูกค้าได้รับบริการตรงตามความต้องการและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น จึงทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ

บทสรุป

การศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการประสบการณ์ลูกค้ากับความพึงพอใจของนักศึกษาปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มีการอภิปรายผลดังนี้

การบริหารจัดการประสบการณ์ลูกค้า ประกอบด้วย ด้านการออกแบบประสบการณ์ที่มีต่อคณะ ด้านการ ออกแบบจุดติดต่อกับลูกค้า และด้านการสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบเชิงบวกต่อความ พึงพอใจของนักศึกษาปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ อนึ่ง คณะเทคโนโลยีการจัดการมีการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ของนักศึกษาและมีการนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการ ดำเนินงาน ซึ่งจะให้นักศึกษาได้รับบริการที่ตรงตามความต้องการและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น จึงให้นักศึกษาเกิดความ พึงพอใจ อีกทั้งคณะมีความพร้อมในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ ความพร้อมทางกายภาพ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ที่พักของ นักศึกษา ฯลฯ ความพร้อมของอุปกรณ์ เทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกความพร้อมของทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด หนังสือ ตำรา สิ่งพิมพ์ วารสาร ฐานข้อมูลเพื่อสืบค้น แหล่งเรียนรู้ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ ที่มีอย่างเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา และมีคุณภาพพร้อมใช้งาน มีบริการด้านต่าง ๆ ให้นักศึกษาและศิษย์เก่า ร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับนักศึกษา มีการจัดบริการข้อมูลทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาและแหล่งทุนการศึกษาต่อ รวมทั้งมีการ บริการจัดหางานและแหล่งข้อมูลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

จากการศึกษานี้ทำให้ทราบความคิดเห็นหรือทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการบริหารประสบการณ์ลูกค้าของคณะ เทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยสามารถนำไปพัฒนาตัวแบบการบริหาร ประสบการณ์ลูกค้าของคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ได้เป็นอย่างดี

บรรณานุกรม

- คณะเทคโนโลยีการจัดการ. (2561). รายงานการประเมินตนเอง (SAR) คณะเทคโนโลยีการจัดการ ปีการศึกษา 2560. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์. หน้า 11.
- (2561). รายงานการประเมินตนเอง (SAR) คณะเทคโนโลยีการจัดการ ปีการศึกษา 2560. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์. หน้า 18.
- ไทยโพสต์. (2561). กระทบมหา'ลัยรับปรับตัวรับมือ “เด็กลด”ปอท.ชี้ค่านิยมเด็กเปลี่ยนไม่ยึดติดปริญญา. เข้าถึงเมื่อ (10 ตุลาคม 2561). เข้าถึงได้จาก (<https://www.thaipost.net/main/detail/16317>).

- ธเนศน์ นุ่นมัน. (2561). วิฤติมหา'ลัย โจทย์ใหญ่ที่ต้องเร่งปรับตัว. โพสต์ทูเดย์. เข้าถึงเมื่อ (20 ตุลาคม 2561). เข้าถึงได้จาก (<https://www.posttoday.com/politic/report/546661>).
- ธัญวัฒน์ นีพุดม. (2560). วิฤติมหาวิทยาลัยไทย เมื่อสถาบันการศึกษาทำสงครามแย่งชิงนักเรียนเพื่อการอยู่รอด. เดอะแมตเตอร์. เข้าถึงเมื่อ (20 ตุลาคม 2561). เข้าถึงได้จาก (<https://thematter.co/pulse/war-of-thai-university/25611>).
- เบญจมาศ ศรีอมรรัตนกุล. (2559). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการธนาคารไทยพาณิชย์ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้วยแบบจำลอง ACSI. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- ประชาชาติธุรกิจ. (2561). เทรนด์การศึกษาโลก 2018 “AR” เครื่องมือพัฒนาทุกช่วงวัย. ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. เข้าถึงเมื่อ (20 ตุลาคม 2561). เข้าถึงได้จาก (<https://www.prachachat.net/facebook-instant-article/news-99162>).
- พัลลภา ปิติสันต์, ชัญญา เหลือรุ่งเรือง, สมบุญ เกียรติรุ่งเรืองดี และวรวิทย์ ศัลยวุฒิ. (2554). การบริหารประสบการณ์ลูกค้า (Customer Experience Management). Marketing & Branding. ปีที่ 18. ฉบับที่ 167. หน้า 94-96.
- พิมพ์ภัส ญ.วิชัย. (2560). ส่วนประสมทางการตลาดบริการและการบริหารประสบการณ์ของลูกค้าที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจและความภักดีของลูกค้า กลุ่มโรงแรมแกรนด์เซ็นเตอร์พอยต์. DusitThani College Journal. ปีที่ 11. ฉบับที่ 2. หน้า 68-90.
- ศิริพร วิษณุมหิมาชัย. (2556). การสร้างยอดขายและการซื้อซ้ำให้องค์กรด้วย CRM ต่อยอดถึง CEM. ออนไลน์. เข้าถึงเมื่อ (20 ตุลาคม 2561). เข้าถึงได้จาก (<http://oknation.nationtv.tv/blog/uptraining/2013/10/16/entry-1>).
- Schmitt, Bernd. H. (2003). Customer Experience Management: A Revolutionary Approach to Connecting with Your Customers. New York: John Wiley & Sons.
- Yamane, Taro. (1973). Statistics: An Introductory Analysis. Third editio. Newyork :Harper and Row Publication.

การวิเคราะห์การเบิกจ่ายงบประมาณ แผนกบัญชี งานบริหารทรัพยากร

จากระบบการเบิกจ่ายงบประมาณ ระบบ GFMS

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2561

ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

Budget disbursement analysis, Accounting Department, Resource

Management, GFMS Budget disbursement System, Fiscal Year 2016 - 2018

Rajamangala University of technology Surin Campus.

ศุภัญญา วรพิมพ์รัตน์*¹ ปิยะมาศ เหลือลั่น² ธนาวดี บุญทวี³ ชนิดาภา ยืนยิ่ง⁴ และสำราญ ผาสุข⁵

แผนกบัญชี แผนกนโยบายและแผน งานบริหารทรัพยากร สำนักงานวิทยาเขตสุรินทร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์^{1,2,3,4,5}

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : tuktant_tt@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาการวิเคราะห์การเบิกจ่ายงบประมาณแผนกบัญชี งานบริหารทรัพยากร จากระบบการเบิกจ่ายงบประมาณ (GFMS) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีงบประมาณ พ.ศ.2559 - 2561 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์งบประมาณที่ได้รับจัดสรรและวิเคราะห์ผลการเบิกจ่ายงบประมาณตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณจากระบบการเบิกจ่ายงบประมาณ (GFMS) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2561 เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนงบประมาณล่วงหน้าให้สอดคล้องกับความต้องการพันธกิจวัตถุประสงค์ และเพื่อใช้ในการวางแผนจัดสรรงบประมาณให้กับ งาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ในปีถัดไป โดยข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ คือข้อมูลจากระบบการเบิกจ่ายงบประมาณ (GFMS) โดยข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ คือข้อมูลจากระบบการเบิกจ่ายงบประมาณ (GFMS) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ตั้งแต่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559-2561 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการใช้โปรแกรม MS Excel ในการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูล สถิติที่ใช้ประกอบด้วย จำนวน และค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาซึ่งข้อมูลได้จากการรวบรวมเอกสารงบประมาณ การจัดสรรเงินงบประมาณประจำปีจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน รวมถึงข้อมูลผลการเบิกจ่ายงบประมาณจากแผนกบัญชี งานบริหารทรัพยากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ งบประมาณที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ได้รับจัดสรรประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561 มีแนวโน้มได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นและลดลงไม่เท่ากัน เนื่องจากการลดลงของจำนวนนักศึกษา การดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ทำในปีนั้นๆ ส่งผลต่อการได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปีและส่งผลต่อการเบิกจ่ายงบประมาณเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 พ.ศ.2560 และ พ.ศ.2561 ซึ่งผลการเบิกจ่ายในปีงบประมาณ 2559 – 2560 ต่ำกว่าเป้าหมาย และมีการเบิกจ่ายในปีงบประมาณ 2561 ได้ตามเป้าหมายการเบิกจ่ายได้เพียงปีงบประมาณเดียว ผลการวิเคราะห์นี้เป็นข้อมูลเสนอผู้บริหารเพื่อวางแผนในการเสนอของบประมาณประจำปีและเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายงบแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

คำสำคัญ: การวิเคราะห์งบประมาณ, การเบิกจ่ายงบประมาณ

Abstract

The purpose of this study is to analyze the budget disbursement for accounting department, resource management from the Government Fiscal Management Information System (GFMS) of Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus in fiscal year 2016 - 2018 which has been allocated and analyzed the budget disbursement according to the measure to increase the efficiency of the budget disbursement from the Government Fiscal Management Information System (GFMS) in fiscal year 2016 - 2018. This is to be used as a preliminary information in advance budget planning in accordance with needs, missions, goals, and for planning budgets for works / projects / activities in the following years. The data used in this analysis is from the Government Fiscal Management Information System (GFMS) of Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus from the fiscal year 2016-2018, which is a quantitative data analysis using MS Excel program for data analysis and comparison. The statistics used consisted of Numbers, and Percentage, which presented the analysis results using descriptive statistics. The data is from the collection of budget documents, the annual budget allocation, including budget disbursement results from the accounting department for resource management from the university. Budget at Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus which has been allocated for the fiscal year 2016-2018 tends to be increased and decreased unequally due to decreasing number of students, works / projects / activities occurred in those years which affect the annual budget allocation and budget disbursement. When compared to the goal in accordance with the measures to increase the efficiency of the expenditure budget for the fiscal year 2016, 2017, and 2018, it was found that the disbursement in the fiscal year 2016- 2017 was lower than the goal, and disbursement in fiscal year 2018 was in accordance with the goal of disbursement for only one fiscal year. The results of this analysis are information for presenting to executives to plan for the annual budget request, and to be a guideline to increase the disbursement of state budget of Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus.

Keywords: Budget Analysis, Budget Disbursement

บทนำ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ได้จัดทำมาตรการการขับเคลื่อนการใช้จ่าย “เงินงบประมาณแผ่นดิน” เพื่อให้การบริหารจัดการการใช้จ่ายเงินงบประมาณของหน่วยงาน มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเป้าหมายที่หน่วยงานกำหนดไว้ ตามมาตรการด้านงบประมาณในการขับเคลื่อนตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีอีสาน สอดคล้องกับมาตรฐานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บท ตามที่สำนักงบประมาณกำหนด เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการและหน่วยงานภาครัฐ สามารถเป็นกลไกสนับสนุนการดำเนินงานยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บท มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จึงได้มีการกำหนดมาตรการขับเคลื่อนการ

ใช้จ่ายเงินงบประมาณและประชุมกำหนดแผนการดำเนินงานเร่งรัดติดตามการบริหารจัดการด้านงบประมาณ 3 หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานวิทยาเขตสุรินทร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีการจัดการ เพื่อรับทราบมาตรการการดำเนินงานและหาข้อสรุปเกี่ยวกับวิธีการ ขั้นตอน การบริหารจัดการงบประมาณรายจ่ายงบประมาณแผ่นดินเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และผลสำเร็จในปีถัดๆไป โดยกำหนดเป้าหมายเป็นรายไตรมาสที่ชัดเจน ลดความเสี่ยงจากการใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งงบประมาณแผ่นดินนอกจากเป็นเครื่องมือในการบริหารราชการแผ่นดินแล้ว ยังใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนา เศรษฐกิจ รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจการเงินการคลัง และเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพและเกิดความเป็นธรรม โดยการใช้จ่ายงบประมาณจะต้องมีการวางแผนการเบิกจ่ายให้สอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการ ผลผลิต/โครงการ ตามวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ระบุไว้ใน เอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และสอดคล้องกับเป้าหมายของมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด เนื่องจากการใช้จ่ายภาครัฐเป็นปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ.2559 พ.ศ.2560 และ พ.ศ.2561 รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายงบประมาณแบบขาดดุล ภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลังและความจำเป็นของการใช้จ่ายภาครัฐ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้ขยายตัวอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานภาครัฐ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบประมาณแผ่นดิน จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2559 พ.ศ.2560 และ พ.ศ.2561 จึงต้องวางแผนและบริหารจัดการงบประมาณ ให้สอดคล้องตามเป้าหมายของมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 พ.ศ.2560 และ พ.ศ. 2561 ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้มีข้อมูลด้านงบประมาณที่สามารถใช้ ในการวางแผนเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณให้สอดคล้องตามเป้าหมายของมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด จึงได้ทำการศึกษาวิเคราะห์งบประมาณที่ได้รับจัดสรรและผลการเบิกจ่ายงบประมาณในระบบ (GFMS) เปรียบเทียบกับเป้าหมายของมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.2559 พ.ศ.2560 และ พ.ศ.2561 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ฉบับนี้ขึ้นมา

วิธีดำเนินการวิเคราะห์

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลมีอยู่จากการดำเนินงานเบิกจ่ายงบประมาณ แผนกบัญชี งานบริหารทรัพยากร จากระบบการเบิกจ่ายงบประมาณ (GFMS) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559-2561 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้คำร้อยละ และใช้โปรแกรม Microsoft excel ในการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลระดับทุติยภูมิที่รวบรวมเอกสารงบประมาณ ข้อมูลการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี จากแผนกนโยบายและแผน งานบริหารทรัพยากร และข้อมูลการโอนจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ระบบ GFMS มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 พ.ศ. 2560 และ พ.ศ. 2561 และผลการเบิกจ่ายงบประมาณจริง เปรียบเทียบกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ประชากรที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ข้อมูลการเบิกจ่ายงบประมาณ แผนกบัญชี งานบริหารทรัพยากร จากระบบการเบิกจ่ายงบประมาณ (GFMS) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559-2561

ระยะเวลา ได้แก่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559-2561 (1 ตุลาคม 2559 ถึง 30 กันยายน 2561)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ใช้เครื่องมือการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบฟอร์มการจัดเก็บ การเก็บรวบรวมข้อมูล การทำวิเคราะห์ในครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลผลการเบิกจ่ายงบประมาณ แผนกบัญชี งานบริหารทรัพยากร จากระบบการเบิกจ่ายงบประมาณ (GFMS) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ พ.ศ. 2559-2561 โดยจำแนกตามแหล่งงบประมาณ และตามงบรายจ่าย 5 ประเภท คือ

- 1) งบบุคลากร
- 2) งบดำเนินงาน
- 3) งบลงทุน
- 4) งบอุดหนุน
- 5) งบรายจ่ายอื่น

การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบเปรียบเทียบ วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
- 2) ข้อมูลเชิงคุณรูปที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาผลการดำเนินงานของแต่ละปีงบประมาณ

ผลการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงการเบิกจ่ายงบประมาณ จากระบบการเบิกจ่ายงบประมาณ (GFMS) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2561 จำแนกตามแหล่งงบประมาณ และ ตามงบรายจ่าย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการ และใช้ประกอบในการดำเนินงาน จัดทำโครงการ/กิจกรรมต่างๆ และจัดทำแผนในปีต่อ ๆ ไป โดยผลการวิจัย มีดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร และการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559-2561 ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 1 - 9

1.การวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559-2561

ตามที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559, พ.ศ.2560 และ พ.ศ.2561 จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน จำนวน 187,981,418.83 บาท, จำนวน 236,273,209.00 บาท และ 261,565,599.95 บาท ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามแหล่งเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร พบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ.2559 ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย งบบุคลากร จำนวน 38,628,450.00 บาท งบดำเนินงาน จำนวน 23,788,000.00 บาท งบลงทุน จำนวน 55,123,369.00 บาท งบเงินอุดหนุน จำนวน 62,248,299.83 บาท และงบรายจ่ายอื่น จำนวน 8,193,300 บาท รวมงบประมาณที่ได้รับจัดสรรทั้งสิ้น จำนวน 190,559,333.83 บาท ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย งบบุคลากร จำนวน 3,059,000.00 บาท งบดำเนินงาน จำนวน 55,372,709.00 บาท งบลงทุน จำนวน 87,542,400.00 บาท งบเงินอุดหนุน จำนวน 79,604,700.00 บาท และงบรายจ่ายอื่น จำนวน 10,694,400.00 บาท รวมงบประมาณที่ได้รับจัดสรรทั้งสิ้น จำนวน 236,273,209.00 บาท และปีงบประมาณ พ.ศ.2561 ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย งบบุคลากร จำนวน 4,742,500.00 บาท งบดำเนินงาน จำนวน 22,738,600.00 บาท งบลงทุน จำนวน 146,235,660.00 บาท งบเงินอุดหนุน จำนวน 81,218,200.00 บาท และงบรายจ่ายอื่น 8,420,800.00 บาท รวมงบประมาณที่ได้รับจัดสรรทั้งสิ้น จำนวน 263,355,760.00 บาท ดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 งบประมาณรายจ่ายประจำปี จำแนกตามแหล่งงบประมาณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2561

หน่วย : บาท

ปีงบประมาณ	งบประมาณรายจ่าย						รวมทั้งสิ้น
	ณ	งบบุคลากร	งบดำเนินงาน	งบลงทุน	งบเงินอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	
2559	38,628,450.0	23,788,000.0	57,701,284.00	82,016,699.8	8,193,300.00	190,559,333.8	
	0	0		3		3	
2560	3,059,000.00	55,372,709.0	87,542,400.00	79,604,700.0	10,694,400.0	236,273,209.0	
		0		0	0	0	
2561	4,742,500.00	22,738,600.0	146,235,660.0	81,218,200.0	8,420,800.00	263,355,760.0	
		0	0	0		0	

ที่มา : แผนจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน พ.ศ. 2559 – 2561

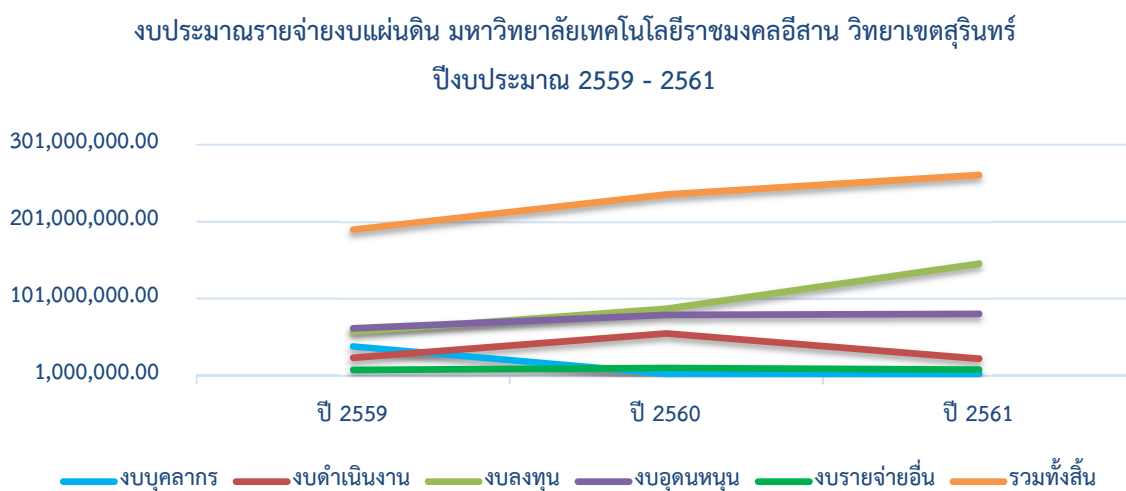
งบประมาณที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ได้รับจัดสรรในแต่ละปี จะถูกจัดสรรให้หน่วยงานในสังกัดตามแผนงาน/โครงการที่ได้เสนอของงบบุคลากร โดยจัดสรรงบประมาณให้ 3 ส่วนงาน ได้แก่ สำนักงานวิทยาเขตสุรินทร์ คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะเทคโนโลยีการจัดการ เพื่อให้ดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยงาน ซึ่งงบประมาณที่ได้รับจัดสรรรวมถึงผลการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานและการบริหารจัดการภายในหน่วยงาน การวิเคราะห์จำแนกงบประมาณแต่ละแหล่งเงินงบประมาณ จากการวิเคราะห์งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561 พบว่า งบประมาณรายจ่ายที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ได้รับจัดสรรปีงบประมาณ 2559 งบบุคลากร จำนวนทั้งสิ้น 38,628,450.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.37 งบดำเนินงาน จำนวนทั้งสิ้น 23,788,000.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.31 งบลงทุน จำนวนทั้งสิ้น 57,701,284.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.43 งบเงินอุดหนุน จำนวนทั้งสิ้น 62,248,299.83 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.99 และงบรายจ่ายอื่น จำนวนทั้งสิ้น 8,193,300.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.90 ปีงบประมาณ 2560 งบบุคลากร จำนวนทั้งสิ้น 3,059,000.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.29 งบดำเนินงาน จำนวนทั้งสิ้น 55,372,709.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.44 งบลงทุน จำนวนทั้งสิ้น 87,542,400.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.05 งบเงินอุดหนุน จำนวนทั้งสิ้น 79,604,700.00 บาท และงบรายจ่ายอื่น จำนวนทั้งสิ้น 10,694,400.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.53 และปีงบประมาณ 2561 งบบุคลากร จำนวนทั้งสิ้น 4,742,500.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.80 งบดำเนินงาน จำนวนทั้งสิ้น 22,738,600.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.63 งบลงทุน จำนวนทั้งสิ้น 146,235,660.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.53 บาท งบเงินอุดหนุน จำนวนทั้งสิ้น 81,218,200.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.84 และงบรายจ่ายอื่น จำนวนทั้งสิ้น 8,420,800.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.20 ตามลำดับ

หากพิจารณาเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจัดสรร ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561 พบว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ งบบุคลากรมีแนวโน้มลดลง ในปีงบประมาณ 2560 และปีงบประมาณ 2561 เมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ 2559 เนื่องจากงบบุคลากรในปีงบประมาณ 2559 มีการจัดสรรงบประมาณเงินเดือนข้าราชการและลูกจ้างประจำ และมีการเปลี่ยนแปลงการเบิกจ่ายจากระบบ (GFMS) ของหน่วยเบิกจ่ายเป็นการเบิกจ่ายตรงผ่านกรมบัญชีกลาง ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559 เป็นต้นมา งบดำเนินงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปีงบประมาณ 2560 เมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ 2559 เนื่องจากปีงบประมาณ 2560 ได้รับจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมจากงบบุคลากรในการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการด้านเกษตรอินทรีย์และส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ และมีแนวโน้มลดลงในปีงบประมาณ 2561 เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณจัดสรรตามรายหัวของนักศึกษา ซึ่งงบประมาณที่ลดลงสาเหตุเนื่องจากจำนวนนักศึกษาลดลง งบลงทุน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับ เนื่องจากได้รับจัดสรรเพิ่มเติมทั้งด้านค่าครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง และรับจัดสรรเพิ่มเติมจากงบบุคลากรในการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการด้านเกษตรอินทรีย์และ

ส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีน งบประมาณอุดหนุน มีแนวโน้มลดลงตามลำดับ ในปีงบประมาณ 2560 เนื่องจากได้รับจัดสรรงบเงินอุดหนุนทุนวิจัย และทุนพัฒนาบุคลากรลดลง ปีงบประมาณ 2561 ได้รับจัดสรรเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2560 โดยรับจัดสรรเพิ่มเติมเงินอุดหนุนค่าตอบแทนพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา งบรายจ่ายอื่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปีงบประมาณ 2560 และลดลงในปีงบประมาณ 2561 เมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ 2559 เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพิ่มขึ้นในปีงบประมาณ 2560 ผลผลิตพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว และด้านการบริการวิชาการ แต่หากวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายภาพรวมที่ได้รับจัดสรร มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับ ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 แนวโน้มงบประมาณรายจ่ายงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2561

2. การวิเคราะห์การเบิกจ่ายงบประมาณ ระบบ GFMIS ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 - 2561

ตามที่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561 พบว่า แนวโน้มของการเบิกจ่ายงบประมาณ ระบบ GFMIS มีแนวโน้มเบิกจ่ายเพิ่มขึ้นตามสัดส่วนของงบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพิ่มขึ้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมจำนวนทั้งสิ้น 208,327,733.83 บาท และใช้จ่ายงบประมาณไป จำนวนทั้งสิ้น 170,366,695.36 บาท คิดเป็นร้อยละ 81.76 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมจำนวนทั้งสิ้น 236,273,209 บาท และใช้จ่ายงบประมาณไป จำนวนทั้งสิ้น 218,574,718.93 บาท คิดเป็นร้อยละ 92.51 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม จำนวนทั้งสิ้น 263,355,760.00 บาท และใช้จ่ายงบประมาณไป จำนวนทั้งสิ้น 261,372,250.59 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.25 ของงบประมาณแผ่นดิน ตามลำดับ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 สรุปข้อมูลงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร และการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2561

หน่วย : บาท

ปีงบประมาณ	งบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร (บาท)	งบประมาณ ที่ใช้จ่าย (บาท)	ร้อยละการใช้จ่าย งบประมาณ
2559	208,327,733.83	170,336,695.36	81.76
2560	236,273,209.00	218,574,718.93	92.51
2561	263,355,760.00	261,372,250.59	99.25

3. วิเคราะห์การเบิกจ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2561 จำแนกตามงบรายจ่าย

ตามที่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561 พบว่า แนวโน้มของการเบิกจ่ายงบประมาณ ระบบ GFMS มีแนวโน้มเบิกจ่ายภาพรวมเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยจำแนกตามงบรายจ่าย พบว่า

1) งบบุคลากร ปีงบประมาณ 2559 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 36,628,450.00 คิดเป็นร้อยละ 20.27 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ และได้มีการใช้จ่ายงบประมาณไป จำนวนทั้งสิ้น 2,913,480.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.95 ของงบบุคลากร ปีงบประมาณ 2560 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 3,059,000.00 คิดเป็นร้อยละ 1.29 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ และได้มีการใช้จ่ายงบประมาณไป จำนวนทั้งสิ้น 3,030,000.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.05 ของงบบุคลากร และปีงบประมาณ 2561 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 4,742,500.00 คิดเป็นร้อยละ 1.80 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ และได้มีการใช้จ่ายงบประมาณไป จำนวนทั้งสิ้น 3,151,200.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 66.45 ของงบบุคลากร

2) งบดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2559 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 23,788,000.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.48 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ และได้มีการใช้จ่ายงบประมาณไป จำนวนทั้งสิ้น 21,949,258.75 บาท คิดเป็นร้อยละ 92.27 ของงบดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2560 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 55,372,709.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.44 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ และได้มีการใช้จ่ายงบประมาณไป จำนวนทั้งสิ้น 45,515,734.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 82.20 ของดำเนินงาน และปีงบประมาณ 2561 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 22,738,600.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.63 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ และได้มีการใช้จ่ายงบประมาณไป จำนวนทั้งสิ้น 22,696,140.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.81 ของงบดำเนินงาน

3) งบลงทุน ปีงบประมาณ 2559 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 57,701,284.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.28 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ และได้มีการใช้จ่ายงบประมาณไป จำนวนทั้งสิ้น 57,701,284.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของงบลงทุน ปีงบประมาณ 2560 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 87,542,400.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.05 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ และได้มีการใช้จ่ายงบประมาณไป จำนวนทั้งสิ้น 85,171,424.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 97.30 ของงบลงทุน และปีงบประมาณ 2561 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 146,235,660.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.53 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ และได้มีการใช้จ่ายงบประมาณไป จำนวนทั้งสิ้น 146,235,660.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของงบลงทุน

4) งบเงินอุดหนุน ปีงบประมาณ 2559 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 82,016,696.83 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.67 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ และได้มีการใช้จ่ายงบประมาณไป จำนวนทั้งสิ้น 80,741,477.52 บาท คิดเป็นร้อยละ 98.45 ของงบเงินอุดหนุน ปีงบประมาณ 2560 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 79,604,700.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.69 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ และได้มีการใช้จ่ายงบประมาณไป จำนวนทั้งสิ้น 74,678,530.18

บาท คิดเป็นร้อยละ 93.81 ของงบเงินอุดหนุน และปีงบประมาณ 2561 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 81,218,200.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.84 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ และได้มีการใช้จ่ายงบประมาณไป จำนวนทั้งสิ้น 81,061,799.95 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.81 ของงบเงินอุดหนุน

5) งบรายจ่ายอื่น ปีงบประมาณ 2559 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 8,193,300.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.30 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ และได้มีการใช้จ่ายงบประมาณไป จำนวนทั้งสิ้น 7,031,195.09 บาท คิดเป็นร้อยละ 85.82 ของงบรายจ่ายอื่น ปีงบประมาณ 2560 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 10,694,400.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.53 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ และได้มีการใช้จ่ายงบประมาณไป จำนวนทั้งสิ้น 10,179,030.75 บาท คิดเป็นร้อยละ 95.18 ของงบรายจ่ายอื่น และปีงบประมาณ 2561 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น 8,420,800.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.20 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ และได้มีการใช้จ่ายงบประมาณไป จำนวนทั้งสิ้น 8,227,450.64 บาท คิดเป็นร้อยละ 97.70 ของงบรายจ่ายอื่น

จะเห็นได้ว่า งบประมาณที่เบิกจ่ายในระบบ GFMS ปีงบประมาณ 2559 – 2561 งบรายจ่ายที่เบิกจ่ายได้มากกว่า ร้อยละ 90.00 คืองบลงทุนและงบเงินอุดหนุน และงบรายจ่ายรองลงมาที่เบิกจ่ายมากกว่าร้อยละ 80 คืองบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่น ส่วนงบบุคลากร เฉพาะปีงบประมาณ 2559 ที่เบิกจ่ายได้ต่ำกว่าร้อยละ 80 ซึ่งเบิกจ่ายได้ร้อยละ 7.95 ของงบบุคลากรที่ได้รับ เนื่องจากเปลี่ยนแปลงระบบการเบิกจ่ายจากการจ่ายผ่านส่วนราชการ เป็นการจ่ายผ่านกรมบัญชีกลาง ซึ่งทำให้แสดงข้อมูลการเบิกจ่ายเฉพาะงบบุคลากร ค่าตอบแทนพนักงานราชการ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 วิเคราะห์การเบิกจ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2561 จำแนกตามงบรายจ่าย

หน่วย : บาท

ประเภท งบรายจ่าย /ร้อยละ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559		ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560		ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	
	งปม.ที่ได้รับ	งปม.ที่ใช้ไป	งปม.ที่ได้รับ	งปม.ที่ใช้ไป	งปม.ที่ได้รับ	งปม.ที่ใช้ไป
1.งบ บุคลากร	36,628,450.0	2,913,480.00	3,059,000.00	3,030,000.00	4,742,500.00	3,151,200.00
ร้อยละ	20.27	7.95	1.29	99.05	1.80	66.45
2.งบ ดำเนินงาน	23,788,000.0	21,949,258.7	55,372,709.0	45,515,734.0	22,738,600.0	22,696,140.00
ร้อยละ	12.48	92.27	23.44	82.20	8.63	99.81
3.งบลงทุน	57,701,284.0	57,701,284.0	87,542,400.0	85,171,424.0	146,235,660.0	146,235,660.0
ร้อยละ	30.28	100.00	37.05	97.30	55.53	100.00
4.งบเงิน อุดหนุน	82,016,696.8	80,741,477.5	79,604,700.0	74,678,530.1	81,218,200.0	81,061,799.95
ร้อยละ	32.67	98.45	33.69	93.81	30.84	99.81
5.งบ รายจ่ายอื่น	8,193,300.00	7,031,195.09	10,694,400.0	10,179,030.7	8,420,800.00	8,227,450.64
ร้อยละ	4.30	85.82	4.53	95.18	3.20	97.70

รวมทั้งสิ้น	208,327,733	170,336,695	236,273,209	218,574,718	263,355,760	261,372,250.
	.83	.36	.00	.93	.00	59

4. เปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายระบบ GFMIS กับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2561

จากการเปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2561 พบว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีงบประมาณ 2559 - 2560 ผลการเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่าย โดยมีผลการเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดทุกไตรมาส โดยไตรมาสสุดท้ายเบิกจ่ายได้ต่ำกว่าเป้าหมายกำหนด ร้อยละ 14.24 และ 3.49 ตามลำดับ ยกเว้นปีงบประมาณ 2561 มีแนวโน้มผลการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายของคณะรัฐมนตรีกำหนด โดยไตรมาส 1 เบิกจ่ายไม่เป็นไปตามเป้าหมายร้อยละ 11.81 แต่มีแนวโน้มเบิกจ่ายเพิ่มขึ้น เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ไตรมาส 2 ร้อยละ 1.84 ไตรมาส 3 ร้อยละ 6.02 และไตรมาส 4 ร้อยละ 3.25 ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 เปรียบผลการเบิกจ่ายระบบ GFMIS กับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2561

หน่วย : บาท

ปีงบประมาณ	ไตรมาส 1		ไตรมาส 2		ไตรมาส 3		ไตรมาส 4	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
ปี 2559								
ผลการเบิกจ่าย	41,860,113.3	20.09	68,762,394.1	33.01	102,589,059.	49.24	170,336,695.	81.76
เป้าหมาย	5		0		58		36	
ผลต่าง	62,498,320.1	30.00	108,330,421.	52.00	152,079,245.	73.00	199,994,624.	96.00
	5		59		70		48	
	(20,638,206.8	(9.91)	(39,568,027.4	(18.9	(49,490,186.1	(23.7	(29,657,929.1	(14.2
	0)		9)	9)	2)	6)	2)	4)
ปี 2560								
ผลการเบิกจ่าย	32,525,265.6	13.77	78,255,270.5	33.12	122,587,014.	51.88	218,574,718.	92.51
เป้าหมาย	4		4		23		93	
ผลต่าง	70,881,962.7	30.00	122,862,068.	52.00	172,472,442.	73.00	226,822,280.	96.00
	0		68		57		64	
	(38,356,697.0	(16.2	(44,606,798.1	(18.8	(49,885,428.3	(21.1	(8,247,561.71	(3.49)
	6)	3)	4)	8)	4)	2)	)	
ปี 2561								
ผลการเบิกจ่าย	48,677,201.2	18.48	142,555,820.	54.13	211,494,930.	80.31	261,372,250.	99.25

เบิกจ่าย	5		55		94		59	
เป้าหมาย	79,228,220.2	30.29	136,772,652.	52.29	194,317,084.	74.29	251,102,975.	96.00
		2		21		20		95
ผลต่าง	(30,551,018.9	(11.8	5,783,168.34	1.84	17,177,846.7	6.02	10,269,274.6	3.25
		7)		1)		4		4

อภิปรายผล

งบประมาณรายจ่าย งบแผ่นดิน ที่มีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 พ.ศ.2560 และ พ.ศ.2561 มีแนวโน้มได้รับการจัดสรรงบประมาณภาพรวมในอัตราส่วนเพิ่มขึ้นทุกปี แต่เมื่อวิเคราะห์จากงบรายจ่ายที่ได้รับจัดสรรแต่ละงบรายจ่าย อัตราส่วนเพิ่มขึ้นและลดลงไม่เท่ากัน ซึ่งงบประมาณรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 คืองบลงทุน และมีการใช้จ่ายมากที่สุด ร้อยละ 100 เนื่องจากมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐานและการจัดซื้อครุภัณฑ์เพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา งบประมาณรายจ่ายงบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นได้รับจัดสรรเพิ่มขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และลดลงในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เนื่องจากการลดลงของจำนวนนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาต่อ และขึ้นอยู่กับ งาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ทำในปีนั้นๆ ในส่วนของการใช้จ่ายพบว่ามีการใช้จ่ายเกินร้อยละ 96 ในปีงบประมาณ 2561 และงบประมาณรายจ่ายบุคคลากรและงบเงินอุดหนุนได้รับจัดสรรงบประมาณมีแนวโน้มลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 แต่เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลรับจัดสรรของปีงบประมาณพ.ศ. 2560 และ พ.ศ. 2561 พบว่า ปีพ.ศ. 2561 ได้รับจัดสรรมากกว่าปี พ.ศ. 2560 เนื่องจากจำนวนบุคลากร พนักงานราชการ และเงินอุดหนุนค่าตอบแทนพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากรอบอัตราที่บรรจุ และและขึ้นอยู่กับ งาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ทำในปีนั้นๆ ของงานวิจัยและอุดหนุนพัฒนาบุคลากร ในส่วนของการใช้จ่ายเกินร้อยละ 96 มีเพียงงบบุคลากรที่ใช้จ่ายต่ำกว่าเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพ การลดลงของจำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อ การดำเนิน งาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ทำในปีนั้นๆ ส่งผลต่อการได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปีและส่งผลต่อการเบิกจ่ายงบประมาณเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 พ.ศ.2560 และ พ.ศ.2561 ที่สามารถเบิกจ่ายตามเป้าหมายในภาพรวมตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพ ได้บางไตรมาส คือปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ซึ่งส่วนใหญ่เบิกจ่ายไม่เป็นไปตามเป้าหมายปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 และ พ.ศ. 2560 สอดคล้องกับสำนักงานงบประมาณของรัฐบาล พบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 (ณ วันที่ 31 มีนาคม 2559) มีผลการเบิกจ่ายในภาพรวมร้อยละ 51.50 ต่ำกว่าเป้าหมายการเบิกจ่ายในภาพรวมตามมาตรการฯ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 55) ขณะที่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ณ วันที่ 31 มีนาคม 2561) มีผลการเบิกจ่ายในภาพรวมร้อยละ 50.86 ต่ำกว่าเป้าหมายการเบิกจ่ายในภาพรวมตามมาตรการฯ (ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 52) และสอดคล้องรายงานวิเคราะห์การบริหารงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 มหาวิทยาลัยทักษิณ ของอาจารย์ แก้วสลัสสี (2547) ได้ทำการศึกษา วิเคราะห์การบริหารงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 มหาวิทยาลัยทักษิณ เปรียบเทียบกับแผนการใช้จ่ายเงิน และเป้าหมายการเบิกจ่ายเงินของรัฐบาลในแต่ละไตรมาส ทำการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณ และการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย พบว่ามหาวิทยาลัยทักษิณ เบิกจ่ายจริง ร้อยละ 66.69 ของงบประมาณที่ได้รับจัดสรรประเภทของงบประมาณที่สามารถเบิกจ่ายได้มากที่สุด คือ งบดำเนินงาน รองลงมา คือ งบบุคลากร และงบเงินอุดหนุน สำหรับงบประมาณที่น้อยที่สุดคือ งบลงทุน สำหรับงาน/โครงการที่สามารถเบิกจ่ายได้มากที่สุด คือ งานจัดการศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รองลงมา คือ งานจัดการศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ และน้อยที่สุด คือ โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยทักษิณในพื้นที่จังหวัดพัทลุง เปรียบเทียบรายจ่ายจริงกับแผนการใช้จ่าย พบว่า ประเภทงบประมาณที่มีผลรวมค่าร้อยละที่คลาดเคลื่อนจากแผนการใช้จ่าย

รวม 4 ไตรมาส จากน้อยไปหามาก คือ งบบุคลากร งบลงทุนงบดำเนินงาน และงบเงินอุดหนุน สำหรับงาน/โครงการ พบว่า งานวิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี มีการเบิกจ่ายเป็นไปตามแผน งาน/โครงการที่มีผลรวมค่าร้อยละที่คลาดเคลื่อนจากแผนการใช้จ่ายรองลงมาตามลำดับ คือ งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และงานจัดการศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ มากที่สุด คือ งานบริการวิชาการแก่ชุมชนเปรียบเทียบรายจ่ายจริงกับเป้าหมายการเบิกจ่ายของรัฐบาล พบว่า ประเภทงบประมาณที่มีผลรวมค่าร้อยละที่คลาดเคลื่อนจากเป้าหมายการเบิกจ่ายของรัฐบาลรวมทั้ง 4 ไตรมาสจากน้อยไปหามาก คือ งบบุคลากร งบลงทุน งบดำเนินงาน และงบเงินอุดหนุน สำหรับงาน/โครงการพบว่า งาน/โครงการที่มีผลรวมค่าร้อยละที่คลาดเคลื่อนจากเป้าหมายการเบิกจ่ายของรัฐบาลน้อยที่สุด 3 อันดับแรก คือ งานจัดการศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ งานจัดการศึกษาสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์งานจัดการศึกษา

บทสรุป

การวิเคราะห์การเบิกจ่ายงบประมาณแผนกบัญชี งานบริหารทรัพยากร จากระบบการเบิกจ่ายงบประมาณ (GFMIS) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2561 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์งบประมาณที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ได้รับจัดสรรประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561 เพื่อวิเคราะห์ผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561 และเพื่อเปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายกับเป้าหมายตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ.2559 – 2561 พบว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มีแนวโน้มได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นและลดลงไม่เท่ากัน เนื่องจากการลดลงของจำนวนนักศึกษา การดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ทำในปีนั้นๆ และผลการเบิกจ่ายในปีงบประมาณ 2559 – 2560 ต่ำกว่าเป้าหมาย และมีการเบิกจ่ายในปีงบประมาณ 2561 ได้ตามเป้าหมายการเบิกจ่ายได้เพียงปีงบประมาณเดียว ผลการวิเคราะห์นี้เป็นข้อมูลเสนอผู้บริหารเพื่อวางแผนในการเสนอของบประมาณประจำปีและเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายงบแผ่นดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญฤดี คล้ายแก้ว. (2550). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ : การวิเคราะห์การบริหารงบประมาณของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.2547 - 2549.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. (2552). รายงานการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ.2549 - 2551 ของมหาวิทยาลัยราชมงคลรัตนโกสินทร์ : กรณีศึกษา งบประมาณแผ่นดิน.
- กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา. (2559). รายงานการวิเคราะห์ของสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา ฉบับที่ 4/2559 : การเบิกจ่ายงบประมาณกับมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2558 - 2559. สำนักงานงบประมาณของรัฐสภาสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานงบประมาณของรัฐสภา. (2560). รายงานการวิเคราะห์การเบิกจ่ายงบประมาณกับมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณพ.ศ.2558 - 2560.
- อารรณ์ แก้วสลัสสี. (2547). วิเคราะห์การบริหารงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 มหาวิทยาลัยทักษิณ. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ

ความคิดเห็นของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

Employees' Opinions in Higher Education Institutions Affect on the Executives' Good
Governance of Administration Works in
Rajamangala University of Technology IsanSurin Campus

อุมาพร เต็งชู^{1*}

งานอำนวยการ แผนกบริหารสินทรัพย์และจัดหารายได้

สำนักงานวิทยาเขตสุรินทร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : kung.rmuti@hotmail.com*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์โดยจำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้จำนวน 100 คนเครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าที (Independent Samples t-test) และทดสอบการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน (One Way Analysis of Variance) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยครูเพศหญิงมีความคิดเห็นมากกว่าครูเพศชาย 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโดยรวมและรายด้านหลักความมีส่วนร่วมแตกต่างกัน ส่วนด้านหลักประสิทธิภาพ ด้านหลักความโปร่งใส มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, หลักธรรมาภิบาล, ผู้บริหาร, สถาบันอุดมศึกษา

Abstract

This research was a survey research. The objectives of this research were 1) to studying the opinions of employees in higher education institutions affect on the executives' good governance of administration works in Rajamangala University of Technology IsanSurin Campus, and 2) to comparing the opinions of employees in higher education institutions affect on the executives' good governance of administration works in Rajamangala University of Technology IsanSurin Campus with classified by genders and working experiences. The sample group were 100 people. The tool of research was the rating estimation questionnaire

(Rating scale), The used of statistics for data analysis were Frequency, Percentage, Average ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), Independent Samplest – test and One Way Analysis of Variance. The results of the research were as follows: 1) The opinions of the employees in higher education institutions affecting on the executives' good governance of administration works were overall and in each levels were at a high level, 2) The resulted of opinions' comparison of the employees in higher education institutions with different genders on the executives' good governance were different by women provided the opinions more than men, 3) The resulted of opinions' comparison of employees in higher education institutions with different working experiences on the executives' good governance were different opinions. The other aspects, effectiveness, efficiency, and transparency were no differences.

Keywords: Opinion , The good governance , executive , higher education institution

บทนำ

ยุคของการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญในการใช้ชีวิตประจำวัน ทุกคนต้องพร้อมและยอมรับการเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาตนเอง ประเทศชาติ ให้ทันยุคทันสมัย การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และเป็นการเพิ่มศักยภาพของคน เมื่อคนมีคุณภาพก็จะส่งผลต่อประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าต่อไปหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวคิดสำคัญในการบริหารงานและปกครองเพราะปัจจุบันโลกได้หันไปให้ความสนใจกับเรื่องโลกาภิวัตน์และธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการที่ดีมากขึ้นแทนการสนใจพัฒนาอุตสาหกรรมดังแต่ก่อนเพราะกระแสการพัฒนาเศรษฐกิจมีความสำคัญกระทบถึงกันการติดต่อสื่อสารการค้าเงินกิจกรรมในที่หนึ่งมีผลกระทบต่ออีกที่หนึ่งการพัฒนาเรื่องของการเมืองการปกครองได้มุ่งให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางมากขึ้นหากจะให้ประเทศมีการเจริญเติบโตที่ยั่งยืนการมุ่งธุรกิจหรือปฏิบัติราชการต่างๆโดยไม่ให้ความสนใจถึงเรื่องของสังคมประชาชนและสิ่งแวดล้อมจึงเป็นไปได้อีกต่อไปการมีการบริหารจัดการที่ดีจึงเข้ามาเป็นเรื่องที่ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญและเริ่มมีการนำไปปฏิบัติกันมากขึ้น(ถวิลวดี, 2547)การบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปผู้บริหารทุกระดับจะต้องแสดงความสามารถในบริหารงานมีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพก่อให้เกิดผลลัพธ์สูงสุด(วิจารณ์, 2551)ดังนั้นการบริหารงานในสถาบันอุดมศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งส่วนจะทำการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จได้นั้นไม่มีทฤษฎีและหลักการใดที่เหมาะสมได้ทุกสถานศึกษาเนื่องจากสถานศึกษามีมากมายและมีความหลากหลายขึ้นอยู่กับผู้บริหารที่เป็นมืออาชีพมีการใช้หลักธรรมาภิบาลใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญในการนำเทคนิควิธีทฤษฎีและหลักการต่างๆที่หลากหลายมาบูรณาการหรือเพื่อปรับใช้กับการบริหารจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพการณ์สถานที่ระยะเวลาและปัจจัยแวดล้อมจึงประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพในที่สุด โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ผู้บริหารสูงสุดจะมอบนโยบายให้ผู้บริหารระดับต่อไปปฏิบัติตาม ทุกส่วนงานต่างๆได้รับนโยบายเดียวกันและนำไปยึดปฏิบัติตาม ผู้วิจัยซึ่งเป็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ซึ่งรับนโยบายและการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารมาอย่างต่อเนื่องจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาความคิดเห็นของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการหาแนวทางการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษา

และเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย มีดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือ
2. สร้างแบบสอบถาม โดยร่างข้อความให้ครอบคลุมขอบเขตเนื้อหาและสอดคล้องกับค่านิยมของตัวแปรที่จะศึกษา
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอรับคำแนะนำ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Congruence (IOC)
5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try – out) กับพนักงานใน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient)
6. คัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .02 ขึ้นไป แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) นำไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยต่อไป
7. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้
  - 7.1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถึงผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 7.2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำนวน 100 ฉบับ พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้มหาวิทยาลัยส่งแบบสอบถามกลับมายังผู้วิจัย โดยผู้วิจัยใส่ซองติดแสตมป์และจำหน่ายซองถึงผู้วิจัยไปพร้อมกัน
8. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ส่งกลับมาทั้งหมด แล้วนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
9. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำนวน 100 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
10. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยมีขอบเขตของเนื้อหา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักประสิทธิผล 2) ด้านหลักประสิทธิภาพ 3) ด้านหลักความโปร่งใส 4) ด้านหลักความมีส่วนร่วม
11. เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 ข้อมูลเนื้อหาเกี่ยวกับความ

ความเห็นของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับคือ มากที่สุดมาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

12. การวิเคราะห์ข้อมูล

12.1. ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

12.2. ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

12.3. ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ t - test

11. ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หากมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Sheffe's Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

จากการเก็บข้อมูลแบบสอบถามเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ พบว่า ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
1. ด้านหลักประสิทธิผล	4.03	.46	มาก
2. ด้านหลักประสิทธิภาพ	4.04	.54	มาก
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.19	.63	มาก
4. ด้านหลักความมีส่วนร่วม	4.16	.51	มาก
เฉลี่ยรวม	4.11	.46	มาก

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากตาราง 7 พบว่า พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีความคิดเห็นมากกว่าเพศชาย และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านหลักประสิทธิผล ด้านหลักประสิทธิภาพ และด้านหลักการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน ส่วนด้านหลักความโปร่งใสมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ดังนี้

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	เพศชาย		เพศหญิง		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักประสิทธิผล	3.91	.47	4.11	.44	-2.192	.031*
2. ด้านหลักประสิทธิภาพ	3.82	.65	4.19	.41	-3.170	.002*
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.23	.70	4.17	.59	.464	.644
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.00	.50	4.27	.50	-2.688	.008*
รวม	3.99	.52	4.18	.42	-2.080	.040

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากตาราง 8 พบว่า พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโดยรวมและรายด้านหลักความมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนด้านหลักประสิทธิผล ด้านหลักประสิทธิภาพ ด้านหลักความโปร่งใส มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ดังนี้

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน			F	P
	น้อยกว่า 10 ปี	ระหว่าง 10 – 20 ปี	มากกว่า 20 ปี		
1. ด้านหลักประสิทธิผล	4.03	4.14	3.78	2.866	.062
2. ด้านหลักประสิทธิภาพ	3.97	4.21	3.91	2.407	.095
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.13	4.35	4.03	1.690	.190
4. ด้านหลักความมีส่วนร่วม	4.06	4.47	3.78	12.95 6	.000*
ภาพรวม	4.05	4.29	3.88	4.872	.010*

การอภิปรายผล

พนักงานในสถาบันอุดมศึกษามีความคิดเห็นต่อการดำเนินการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันมีลักษณะเป็นนักบริหารการศึกษามีอาชีพที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหารและสามารถที่จะนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหารสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ โดยเฉพาะในเรื่องการมอบโอกาสให้พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหลากหลายด้าน และเพื่อให้สอดคล้องกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ทั้งหลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล และ

หลักความโปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มีชัย (2552) รายงานว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อสถานศึกษาของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขตโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากและพระมหาลาพิงศิริบุญ (2554) รายงานว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนนวมินทราชูทิศชัยภูมิจังหวัดนครสวรรค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่ามีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากทุกด้านณัฐนันท์(2554) รายงานว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1)บุคลากรมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์จังหวัดนนทบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยมีรายด้านพบว่าบุคลากรมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงานอยู่ในระดับมากทุกด้านชาญชัย (2552) รายงานว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 ตามทัศนะของครู ทั้งภาพรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักประสิทธิภาพแตกต่างกันโดยพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาเพศหญิงมีความคิดเห็นมากกว่าพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาเพศชาย และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านหลักประสิทธิผลด้านหลักประสิทธิภาพและด้านหลักการมีส่วนร่วมแตกต่างกันส่วนด้านหลักความโปร่งใสมีความคิดเห็นไม่แตกต่างภาพรวมความคิดเห็นของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาไม่แตกต่างกัน เพราะผู้บริหาร ให้ความสำคัญทั้งเพศหญิงและเพศชายในการทำปฏิบัติงานที่เท่าเทียมกัน ดังนั้นความคิดเห็นของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาทั้งสองเพศจึงแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ ธรรมพงศ์ และอเนก (2561). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านางงาม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป ต่อพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบลท่านางงาม พบว่า เพศชายเยอะกว่าและ มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์โดยภาพรวมและรายด้านหลักความมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมี ส่วนด้านหลักประสิทธิผล ด้านหลักประสิทธิภาพ ด้านหลักความโปร่งใส มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเพราะพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานในสถานศึกษาทุกคนมีโอกาสได้ปฏิบัติงานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา หรือการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลผู้บริหารจะต้องบริหารงานโดยใช้เทคนิคและหลักการต่างๆ ตลอดจนความรู้ความสามารถที่มีอยู่พัฒนาสถานศึกษาให้ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และได้นำหลักการธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการ จึงจะส่งผลให้พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุไรวรรณและดร.มารศรี (2559) รายงานว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอำเภอนิสิริสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 โดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าหลักนิติธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนหลักคุณธรรมหลักความโปร่งใสหลักการมีส่วนร่วมหลักความ

บทสรุป

การทำวิจัยเรื่องนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจความคิดเห็นของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ สรุปผลการวิจัย และประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัยมี ดังนี้

1. พนักงานในสถาบันอุดมศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านหลักประสิทธิภาพแตกต่างกัน
3. พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน และรายด้านหลักความมีส่วนร่วมในสถานศึกษา แตกต่างกัน นอกนั้นไม่แตกต่าง
4. ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยเรื่องนี้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาประกอบการพิจารณาพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ และสามารถนำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้ปฏิบัติราชการ โดยนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ได้มอบทุนการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2559-2560 เพื่อศึกษาต่อและได้ทำวิจัยเรื่องนี้

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา พรหมลักษณ์. (2559). ความคิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร

สถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 51 เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร.

ชาญชัย พิงขุนทด. (2552) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ตามทัศนะของครู. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

มหาบัณฑิต. : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

ณัฐนันท์ มั่นตะพงค์. (2554). ประสิทธิภาพการบริหารงานของโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์

จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ถวิลวดี บุรีกุลและคนอื่นๆ. (2547). รายงานวิจัยเรื่อง “จับชีพจรประเทศไทย : ตัวชี้วัดประชาธิปไตย

และธรรมาภิบาล. : กรุงเทพฯ: เอพีกราฟิเคตีไซส์และการพิมพ์.

ธรรตพงศ์ วงษ์สวัสดิ์ และอเนก นอบเผือก. (2561). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลท่านางงาม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก. เข้าถึงเมื่อ (12 กันยายน 2562).

เข้าได้จาก ([http://www.file:///C:/Users/Owner/Downloads/116546-Article%20Text-300113-1-10-20180323%20\(1\).pdf](http://www.file:///C:/Users/Owner/Downloads/116546-Article%20Text-300113-1-10-20180323%20(1).pdf))

พระมหาลา พึ่ง อธิปญโญ. (2554). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนนวมินทราชูทิศมัชฌิม จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์การศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย.: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

มีชัย โสกันทนต์. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อสถานศึกษาของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.เข้าถึงเมื่อ(19 เมษายน 2560). เข้าได้จาก (<http://tdc.thailis.or.th/tdc/advance.php>)

วิจารณ์ พานิช. (Executive Report) กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว15ปีพ.ศ. 2551-2565 (online).Assessed 6 April 2009. Available from. เข้าถึงเมื่อ(3 พฤษภาคม 2560). เข้าได้จาก (<http://gotoknow .org/blog/ council/146400>)

อุไรวรรณ แก้วบางและดร.มารศรี สุธานี. (2559). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกลุ่มอำเภอธัญบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2. เข้าถึงเมื่อ(5 เมษายน 2560). เข้าได้จาก([http://www.ptu.ac.th/StudentServe/input/thesis/\[1\]\[100916121052\].pdf](http://www.ptu.ac.th/StudentServe/input/thesis/[1][100916121052].pdf))

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพบริการของสาขาการจัดการ
คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2561

Students' Satisfaction with Service Quality of Department of Management,
Faculty of Management Technology, Rajamangala University of Technology
Isan Surin Campus in Academic Year 2018

จันทร์นภา บัวหอม*¹ ภรณ์ หลาวทอง² อัจฉรา บัวหอม³ ธิญญารัตน์ เจนชนบ⁴

คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์^{1, 2, 3, 4}

ผู้ประสานงาน (Corresponding Author) E-mail: channapha00@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพบริการของสาขาการจัดการ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2561 โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2561 จำนวน 319 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่างโดยใช้ค่าสถิติ t-test และ F-test ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 19-20 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี (4 ปี) สาขาการบัญชี ชั้นปีที่ 1 โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการสาขาการจัดการอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้บริการเจ้าหน้าที่ ด้านความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจในผู้รับบริการ ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ ด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ และด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ ตามลำดับ

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการจัดการ

Abstract

The purpose of this research was to study the satisfaction of students in service quality of the department of management, Faculty of Management Technology, Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus in academic year 2018. The research utilized questionnaires to collect data from 319 students of Faculty of Management Technology. The data analysis methods used in this research are percentage, average, standard deviation and compared using t-test and F-test. The results revealed that most students were female, aged between 19-20 years old and currently studying at the bachelor degree level (4 years) in the first year in department of accounting. Therefore, students are satisfied with the quality of service in the department of management at a high level, such as, providing confidence to service personnel, understanding and

sympathizing with service receiver, concrete aspects of service, in terms of reliability, and responding to service receiver, respectively

Keywords : satisfaction, student of faculty of management technology

บทนำ

คณะเทคโนโลยีการจัดการ (Faculty of Management Technology) เป็นหน่วยงานในสังกัดของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเกิดจากการรวมคณะวิชาเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ คณะวิชาศึกษาทั่วไป และภาควิชาเกษตรศึกษา เข้าด้วยกัน จัดตั้งเป็นส่วนราชการในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2549 โดยในปัจจุบันคณะเทคโนโลยีการจัดการมีการจัดการเรียนการสอน 2 ระดับ ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและระดับปริญญาตรี และเปิดสอนอยู่ 8 สาขา ได้แก่ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม สาขาการบัญชี สาขาการตลาด สาขาระบบสารสนเทศ สาขาภาษาศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ และสาขาการจัดการ

ปัจจุบัน สาขาการจัดการ มีการเปิดสอนอยู่ 2 ระดับ ได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาการจัดการ และหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการ บธ.บ. (การจัดการ) วิชาเอกการจัดการทั่วไป และการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อย่างไรก็ตามสาขาการจัดการก็ยังคงมุ่งมั่นที่จะพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีแผนที่จะเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการ เอกการจัดการโลจิสติกส์ และหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต Master of Business Administration (M.B.A.) ในอนาคตอันใกล้

สำหรับภารกิจของสาขาการจัดการ นอกจากจะต้องจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพแล้ว การให้บริการแก่นักศึกษาก็ถือเป็นอีกภารกิจหนึ่งที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากัน เนื่องจากนักศึกษาที่ได้รับการบริการหรือการสนับสนุนที่ดีจากสาขาการจัดการ ย่อมมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้รับการบริการใด ๆ เลย ดังนั้นเมื่อนักศึกษาประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ สาขาการจัดการก็ถือว่าประสบความสำเร็จในการให้บริการแก่นักศึกษาตามไปด้วย ในทางตรงกันข้ามหากนักศึกษาไม่ประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ สาขาการจัดการเองก็ถือว่าไม่ประสบความสำเร็จในการให้บริการแก่นักศึกษาเช่นกัน

แม้ว่าการดำเนินงานตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสาขาการจัดการจะมุ่งมั่นจัดการศึกษาและการให้บริการแก่นักศึกษาอย่างเต็มที่แล้วก็ตาม แต่สาขาการจัดการก็ไม่อาจที่จะตอบได้ว่าการบริการของสาขาการจัดการนั้นสามารถตอบสนองหรือสร้างความพึงพอใจให้กับนักศึกษาที่มาติดต่อขอรับบริการได้หรือไม่ และจะต้องปรับปรุงหรือพัฒนาไปอย่างไร

ดังนั้นจากที่มาและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการบริการของสาขาการจัดการคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหรือสร้างแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริการของสาขาการจัดการให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการบริการของสาขาการจัดการ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2561

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีความพึงพอใจ

จิตติกร (2557) ปัจจัยหลักในการสร้างความพึงพอใจในการบริการความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเกิดจากประสบการณ์จากการใช้บริการแล้วประทับใจเกินกว่าความคาดหวังที่ตั้งไว้ ความพึงพอใจสำหรับการบริการนั้นสร้างได้ยากกว่าสินค้าเนื่องมาจากคุณภาพของสินค้าเป็นสิ่งที่ยั่งยืนแล้วอยู่ไม่เปลี่ยนแปลง แต่คุณภาพการบริการขึ้นกับพนักงานซึ่งแปรเปลี่ยนไปตามอารมณ์และตามสถานการณ์ต่าง ๆ หรือลูกค้าที่มาใช้บริการบางรายอาจมีความต้องการเฉพาะที่มากเกินไปเกินความต้องการที่พนักงานจะให้บริการได้อย่างเต็มที่ จึงทำให้เกิดความไม่พอใจ ดังนั้น ปัจจัยหลักในการสร้างความพึงพอใจในการบริการ มี 3 ประการ ดังนี้

1.1 ผู้รับบริการมีความต้องการและความคาดหวังสำหรับการบริการที่แตกต่างกันไปในแต่ละคน รวมทั้งความต้องการนั้นยังเปลี่ยนไปสำหรับการบริการแต่ละครั้ง เช่น คนที่เคยนัดแผนโบราณในครั้งแรก ย่อมต้องการการนัดที่ไม่แรงนัก แต่การนัด ครั้งต่อไปต้องการความแรงมากขึ้น ลูกค้าไม่สามารถบอกได้ว่าต้องการแรงเพียงใด บอกได้เพียงว่านัดกำลังดีหรือหนักไปนอกจากนี้ อารมณ์หรือลักษณะเฉพาะลูกค้าย่อมมีผลต่อความพึงพอใจของตน หากลูกค้าอารมณ์ไม่ดี แม้ว่าพนักงานในร้านอาหารจะให้บริการต้อนรับดีเพียงไรลูกค้าย่อมบอกว่าการบริการยังไม่ประทับใจนักหรือหากลูกค้ามีมาตรฐานในการได้รับบริการสูงมาก มีความต้องการเฉพาะมากมาย เช่น ต้องการทรงผมเหมือนเมทินี กิ่งโพยม ทำไฮไลต์ให้สวยเหมือนดาราทต่างประเทศให้ผมยาวพอประมาณ และให้มีหางเต่า โดยต้องซอยด้วยกรรไกรที่คมมากเท่านั้น ความประทับใจย่อมเกิดได้ยากกว่าลูกค้าที่มีความต้องการไม่มากนัก

1.2 ผู้ให้บริการความพึงพอใจของลูกค้ามีผลจากความรู้ ความสามารถความพร้อมในด้านกายและอารมณ์ในขณะที่ให้บริการ รวมถึงความเต็มใจในการให้บริการของพนักงาน สิ่งหนึ่งที่นักการตลาดต้องทำการจัดเลือกพนักงานจะต้องทำอย่างรอบคอบ ต้องมีการวัดทัศนคติของผู้ให้บริการต้องสร้างความสามัคคี ต้องฝึกอบรมสร้างความมุ่งมั่นใน การให้บริการให้เกิดในหัวใจหรืออาจจะต้องลองให้พนักงานไปทดลองใช้บริการของธุรกิจคู่แข่ง

1.3 สิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น อากาศ แสงแดด เก้าอี้ ล้ออบบี้ สิ่งเหล่านี้ มีผลต่อความพึงพอใจของลูกค้าเป็นอย่างมาก ลูกค้าที่มารับประทานอาหารกลางวันอย่างเอร็ดอร่อยแต่พอไปเข้าห้องน้ำพบว่าห้องน้ำสกปรกมากหรือหากเดินผ่านและมองที่พื้นเห็นครีบน้ำครีก็ย่อมสร้างความไม่ประทับใจได้ทันทีอาจจะถึงขั้นไม่มาใช้บริการอีกต่อไป อากาศร้อนหรือหนาวเกินไป ย่อมทำให้ลูกค้าที่นั่งอยู่ในโรงภาพยนตร์รู้สึกไม่สบายตัว ในที่สุดย่อมมีผลต่อความพึงพอใจ ยิ่งไป กว่านั้น ความพึงพอใจของลูกค้ายังมีผลมาจากจำนวนลูกค้าที่มาใช้บริการด้วยแถวที่ยาวเหยียด ของธนาคารในวันศุกร์ย่อมสร้างความไม่พอใจใช้บริการหรือหากจำเป็นต้องใช้บริการ หากธนาคารใดไม่มีการปรับปรุงเรื่องการลดอิทธิพลจากผลกระทบของจำนวนลูกค้าที่มีมากจนเกินไป ความไม่มาใช้บริการ ย่อมมีผลต่อความไม่พอใจของลูกค้าที่มาใช้บริการด้วยโดยเฉพาะลูกค้าประจำ

2. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพบริการ

Feigenbam (1983) กล่าวว่า คุณภาพการบริการ เป็นการตัดสินใจของลูกค้า มิใช่ผู้ให้บริการการตลาดหรือผู้บริหาร แต่ขึ้นกับผู้รับบริการที่ได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับสินค้า หรือบริการอย่างไร โดยคุณภาพวัดได้จากความต้องการ หรือความคาดหวังของผู้รับบริการ

จิตติกร (2557) สรุปได้ว่า การบริการ หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ที่บุคคลใดหรือฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด นำเสนอให้กับบุคคลอื่น โดยกิจกรรมนั้นจะถูกนำเสนอไปพร้อมๆ กับตัวสินค้าหรือบริการแต่ไม่สามารถจะจับต้องได้ ซึ่งจะเป็นผลทางด้านจิตใจ ทาให้เกิดความประทับใจหรือ ความพึงพอใจในตัวสินค้าหรือบริการให้กับผู้รับบริการ

3. องค์ประกอบของคุณภาพบริการ

ศิริวรรณ และคณะ (2541) กล่าวว่า คุณภาพของการให้บริการจะมีลักษณะ ดังนี้

- 3.1 การเข้าถึงลูกค้า (Access) บริการที่ให้ลูกค้าต้องอำนวยความสะดวกในด้านเวลา สถานที่แก่ลูกค้า คือไม่ต้องให้ลูกค้าคอยนาน ทำเลที่ตั้งเหมาะสม ซึ่งแสดงถึงความสามารถของการเข้าถึงลูกค้า
- 3.2 การติดต่อสื่อสาร (Communication) มีการอธิบายอย่างถูกต้องโดยใช้ภาษาที่ลูกค้าเข้าใจง่าย
- 3.3 ความสามารถ (Competence) บุคลากรที่ให้บริการต้องมีความชำนาญและมีความรู้ความสามารถในงานบริการ
- 3.4 ความมีน้ำใจ (Courtesy) บุคลากรต้องมีมนุษยสัมพันธ์เป็นที่น่าเชื่อถือ มีความเป็นกันเอง
- 3.5 ความน่าเชื่อถือ (Creditability) สามารถสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในการบริการโดยเสนอบริการที่ดีที่สุดแก่ลูกค้า
- 3.6 ความไว้วางใจ (Reliability) บริการที่ให้ลูกค้าต้องมีความสม่ำเสมอและถูกต้อง
- 3.7 การตอบสนองลูกค้า (Responsiveness) พนักงานจะต้องให้บริการและแก้ไขปัญหา แก่ลูกค้าอย่างรวดเร็วตามที่ลูกค้าต้องการ
- 3.8 ความปลอดภัย (Security) บริการที่ให้จะต้องปราศจากอันตราย ความเสี่ยงและปัญหาต่างๆ
- 3.9 การสร้างบริการให้เป็นที่รู้จัก (Tangible) บริการที่ลูกค้าได้รับทำให้เขาสามารถคาดคะเนถึงคุณภาพของบริการดังกล่าวได้
- 3.10 การเข้าใจและรู้จักลูกค้า (Understanding/ Knowing customer) พนักงานต้องพยายามเข้าใจถึงความต้องการของลูกค้า และให้ความสนใจ ตอบสนองความต้องการดังกล่าว

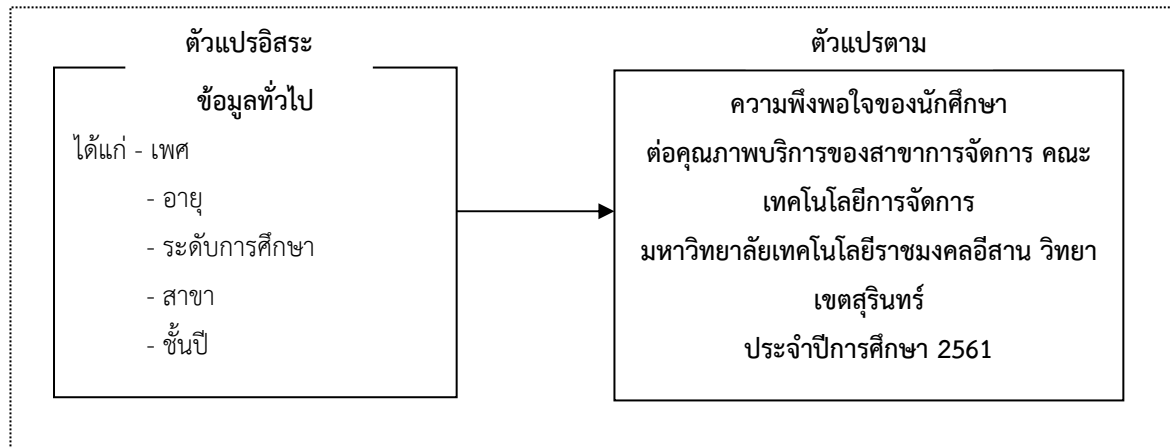
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรรณธร (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริการงานธุรการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่องานบริการงานธุรการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิค บริหารธุรกิจโดยรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 และจำแนกตามรายชื่อ พบว่าความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ในการบริการ และความสามารถทักษะ และความชำนาญ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 และ 3.52 ตามลำดับ กิริยามารยาทของผู้ให้บริการ ความรวดเร็วในการให้บริการ และให้คำแนะนำและการตอบคำถาม ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.44, 3.14 และ 3.08 ตามลำดับ

วันเพ็ญ และสุมัทนา (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการบริการของงานอนุมัติผลการศึกษา ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการงานอนุมัติผลการศึกษาโดยภาพรวมทุกคณะอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในเกณฑ์ที่รับได้ทุกรายการส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือผู้ให้บริการ มีความรู้ความเข้าใจ ให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือให้การต้อนรับด้วยอธยาศัยที่ดี สุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส

รุ่งลาวัลย์ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่องานจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมทุกประเภทของสำนักงานที่ดิน จังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่องานจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมทุกประเภทของสำนักงานที่ดิน จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านผู้ใช้บริการที่มีค่าคะแนนมากที่สุด คือ ด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากรที่ให้บริการ รองลงมาคือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการให้บริการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

รูปที่ 1: กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,860 คน (แผนกวิชาการและวิจัย, 2561) ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่าง จำนวน 319 คน โดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ซึ่งได้ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ความถูกต้องชัดเจน และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินวิเคราะห์ความสอดคล้องกับข้อกำหนดหรือวัตถุประสงค์ และหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence, IOC) ซึ่งจะต้องมีค่า IOC เกินกว่า 0.5 เป็นต้นไปถือว่ามีความสอดคล้อง ผลปรากฏว่าข้อคำถามในแบบสอบถามถือว่ามีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาในระดับดี สามารถนำไปวัดผลได้ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้กับกลุ่มทดลอง (Tryout) จำนวน 30 ชุด นำผลมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ได้เท่ากับ 0.943 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง โดยแบบสอบถามดังกล่าวสามารถแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขา และชั้นปี ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดให้เลือกตอบมีจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพบริการของสาขาการจัดการ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2561 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวน 25 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ใช้วิธีการสรุปความ ดีความเนื้อหา และจัดหมวดหมู่

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (IOC) และหาความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก (Cronbach's alpha reliability coefficient) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test และ F-test (One Way ANOVA)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 88.7 มีอายุ 19-20 ปี จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 ระดับการศึกษา ปริญญาตรี (4 ปี) จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 43.9 ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 63.0

2. นักศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการของสาขาการจัดการ คณะเทคโนโลยีการจัดการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2561 ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ การติดป้ายห้องสำนักงานและห้องต่างๆ อย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.17$) อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ มีวัสดุอุปกรณ์ในห้องเรียนที่เหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{X}=4.08$) อยู่ในระดับมาก และมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ อย่างเพียงพอ ($\bar{X}=3.96$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ การให้บริการมีความเสมอภาค เท่าเทียมกัน ($\bar{X}=4.08$) อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ การให้บริการมีความเหมาะสมชัดเจน ($\bar{X}=4.03$) อยู่ในระดับมาก และการให้บริการมีความเรียบง่าย ($\bar{X}=4.01$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ มีการให้บริการด้วยความเต็มใจ ($\bar{X}=4.14$) อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ มีการให้บริการที่ตรงกับความต้องการของนักศึกษา มีความพร้อมที่จะให้บริการตลอดเวลา ($\bar{X}=3.97$) อยู่ในระดับมาก และการให้บริการที่สะดวก รวดเร็ว ($\bar{X}=3.89$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้บริการเจ้าหน้าที่ มีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือไว้วางใจได้ ($\bar{X}=4.20$) อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการให้บริการ ($\bar{X}=4.18$) อยู่ในระดับมาก และเจ้าหน้าที่มีความรับผิดชอบต่อการให้บริการของตน ($\bar{X}=4.17$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ด้านความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจในผู้รับบริการ ให้การต้อนรับผู้มาติดต่อด้วยความสุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส ($\bar{X}=4.13$) อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ เอาใจใส่กับการให้บริการอย่างเต็มที่ที่มีใจรักในงานบริการ ($\bar{X}=4.06$) อยู่ในระดับมาก และรับฟังความคิดเห็น เข้าใจถึงความต้องการอย่างแท้จริง ($\bar{X}=4.03$) อยู่ในระดับมากตามลำดับ

3. ในภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพบริการของสาขาการจัดการ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2561 ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้บริการเจ้าหน้าที่ ($\bar{X}=4.18$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ ($\bar{X}=4.07$) อยู่ในระดับมาก ด้านความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจในผู้รับบริการ ($\bar{X}=4.07$) อยู่ในระดับมาก ด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ ($\bar{X}=4.04$) อยู่ในระดับมาก และด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ ($\bar{X}=4.00$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

H₁ นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบริการของสาขาการจัดการ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2561 ด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ ด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้บริการ และด้านความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจ พบว่า มีความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการของสาขาการจัดการไม่แตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

H₂ นักศึกษาที่มีช่วงอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อคุณภาพบริการของสาขาการจัดการ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2561 พบว่า นักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 19-20 ปี, นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 19 ปี, นักศึกษากลุ่มอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

H₃ นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบริการของสาขาการจัดการ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2561 ด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ ด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้บริการ และด้านความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

H₄ นักศึกษาที่มีสาขาต่างกันมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบริการของสาขาการจัดการ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2561 ด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ ด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้บริการ และด้านความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

H₅ นักศึกษาที่มีชั้นปีต่างกันมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบริการของสาขาการจัดการ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2561 ด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ ด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้บริการ และด้านความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการสาขาการจัดการ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2561 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 283 คน มีอายุระหว่าง 19-20 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี (4 ปี) สาขาการบัญชี ชั้นปีที่ 1 มีความพึงพอใจ ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้บริการ และมีความพึงใจด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการน้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ กำพล (2552) ที่พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านทรัพยากรในการให้บริการ ด้านความน่าเชื่อถือในการให้บริการ ด้านความพร้อมในการให้บริการ ด้านความเชื่อมั่นในการให้บริการ และด้านการดูแลเอาใจใส่ลูกค้า และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรณารักษ์ห้องสมุด (2555) พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความน่าเชื่อถือของบริการ ด้านการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศ และ ด้านลักษณะทางกายภาพ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านความเป็นรูปธรรมของบริการ จากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะพบว่า มีการติดป้ายห้องสำนักงานและห้องต่างๆ อย่างชัดเจน รวมถึงมีวัสดุอุปกรณ์ในห้องเรียนที่เหมาะสมและเพียงพอ เป็นที่ประจักษ์แก่สายตาของนักศึกษา จึงทำให้นักศึกษารู้สึกว่ามีความเป็นรูปธรรมของบริการ ส่งผลให้ความพึงพอใจของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติกร (2557) ที่พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะพบว่า จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีเพียงพอสำหรับผู้รับบริการ และสถานีดารวจมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างเพียงพอ

ด้านที่ 2 ด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะพบว่า การให้บริการมีความเสมอภาค เท่าเทียมกัน และมีความเหมาะสม ชัดเจน ซึ่งอาจทำให้นักศึกษารู้สึกว่าตนได้รับการที่ดีและเท่าเทียมกับคนอื่น ๆ จึงเกิดความเชื่อถือและไว้วางใจในการให้บริการของสาขาการจัดการ ส่งผลให้ความพึงพอใจของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งลาวัลย์ (2556) พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะพบว่า ความเหมาะสมในการแต่งการเจ้าหน้าที่ การให้บริการเหมือนกันทุกรายไม่เลือกปฏิบัติ และความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่

ด้านที่ 3 ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะพบว่า มีการให้บริการด้วยความเต็มใจ และมีการให้บริการที่ตรงกับความต้องการของนักศึกษา ซึ่งอาจทำให้นักศึกษารู้สึกว่าสาขาการจัดการสามารถให้บริการที่ตอบสนองต่อผู้รับบริการได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้ความพึงพอใจของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติกร (2557) พบว่า ท่านที่มาติดต่องานที่สถานีตำรวจแล้ว ได้รับความสำเร็จตรงกับความ ต้องการ และงานที่ท่านมาติดต่อรับบริการจากเจ้าหน้าที่ ทำงานได้อย่างถูกต้องเรียบร้อย

ด้านที่ 4 ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้บริการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะพบว่า เจ้าหน้าที่มีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือไว้วางใจได้รวมถึงมีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการให้บริการ และ มีความรับผิดชอบต่อการให้บริการของตน ซึ่งอาจทำให้นักศึกษาเกิดเชื่อมั่นในตัวเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการและคุณภาพการให้บริการของสาขาการจัดการ ส่งผลให้ความพึงพอใจของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติกร (2557) พบว่า เจ้าหน้าที่มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เป็นให้ทราบอย่างทั่วถึง มีการแจ้งเบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ตลอดเวลา มีการแจ้งสถานที่ และบุคคลที่สามารถร้องทุกข์หรือร้องเรียนได้ และมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารในช่องทางต่าง ๆ

ด้านที่ 5 ด้านความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจในผู้รับบริการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะพบว่า สาขาการจัดการให้การต้อนรับผู้มาติดต่อด้วยความสุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส เอาใจใส่กับการให้บริการอย่างเต็มที่ มีใจรักในงานบริการและรับฟังความคิดเห็นของผู้มาขอรับบริการ ซึ่งอาจทำให้นักศึกษารู้สึกว่าสาขาการจัดการมีความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจในนักศึกษาที่มาขอรับบริการอย่างแท้จริง ส่งผลให้ความพึงพอใจของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนะดา (2555) พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะพบว่า เจ้าหน้าที่บริการด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นให้บริการด้วยการเอาใจใส่และมีการให้บริการเป็นไปตามลำดับก่อนหลัง

บทสรุป

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2561 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 19 – 20 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี (4 ปี) สาขาการบัญชี ชั้นปีที่ 1 ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการบริการของสาขาการจัดการ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ประจำปีการศึกษา 2561 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 ซึ่งด้านที่มีระดับความพึงพอใจ ได้แก่ ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้บริการเจ้าหน้าที่ ด้านความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจในผู้รับบริการ ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ ด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ ซึ่งจากผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงและสร้างแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริการของสาขาการจัดการให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาต่อไปได้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารล่วงหน้า เพื่อให้ นักศึกษามีเวลาในการเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ
2. ควรมีการพัฒนาคุณภาพการให้บริการในทุก ๆ ด้าน อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการให้บริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการให้บริการของสาขาการจัดการ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ให้มีความก้าวหน้าตลอดไป

เอกสารอ้างอิง

- กำพล แก้วสมนึก. (2552). การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อคุณภาพบริการของบริษัท พีรีซิชั่น ทูลส์ เซอร์วิส (ประเทศไทย) จำกัด. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- จิตติกร สิงห์พันธ์. (2557). ความพึงพอใจของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของสถานีตำรวจภูธรคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา
- ชนะดา วีระพันธ์. (2555). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเก่า อำเภอพานทองจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา
- บรรณารักษ์ห้องสมุดวิทยาลัยทองสุข ศูนย์การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. (2555). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการของห้องสมุดวิทยาลัยทองสุข ศูนย์การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. งานวิจัย. วิทยาลัยทองสุข ศูนย์การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก.
- รุ่งลาวัลย์ ก่อเกื้อ. (2556). ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่องานจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมทุกประเภทของสำนักงานที่ดินจังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา
- วรินทร์ ปรงเรณู. (2558). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริการงานธุรการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ. วิจัยสถาบัน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ
- นันทิยา ผิวงาม และคณะ. (2557). ความพึงพอใจในการบริการของงานอนุมัติผลการศึกษา. งานวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- วรรณวิมล จงจรวัยสกุล. (2551). ความพึงพอใจในการบริการของงานทะเบียนและวัดผล. งานวิจัย, วิทยาลัยราชพฤกษ์
- ชญัญชนก ธรรมชัย. (2557). การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการบริการของฝ่ายการเงิน กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ. นิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตร์บัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ
- สบโชค วงษ์แสง. (2555). ความพึงพอใจในการใช้บริการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

Satisfaction with the Service of Finance and Accounting Department, Faculty of Management Technology, Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus

กรรณิการ์ กำเนิดบุญ¹ กับ สุเนตรา ทองจันทร์²

งานบริหารงานทั่วไป คณะเทคโนโลยีการจัดการ¹

สำนักงานคณบดี คณะเทคโนโลยีการจัดการ^{1,2}

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : clupzanarak@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ แยกตามปัจจัยส่วนบุคคล 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ แยกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการให้บริการของการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 100 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบได้แก่ T-test วิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยค่า F-test ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบความแตกต่างความคาดหวังของผู้ใช้บริการ โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และอายุการทำงานที่ต่างกัน จะมีความพึงพอใจแตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: การให้บริการ, ความพึงพอใจ, การเงินและบัญชี

Abstract

The objectives of this research were 1) To study the satisfaction of the financial and accounting services Faculty of Management Technology Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus Classified by personal factors 2) To compare the satisfaction with the financial services and accounts Faculty of Management Technology Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus Classified by personal factors 3) To study suggestions for financial and accounting services Faculty of Management

Technology Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus. The samples used in this research were personnel of the Faculty of Management Technology, Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus Using a random sampling method for 100 people. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation. The statistics used in the comparison are T-test, analysis of variance with F-test, test for double differences with the Scheffe's Method. The result found :

1. Users are satisfied with the financial and accounting services. Faculty of Management Technology Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus The overall picture is at a high level.
2. Compare differences in expectations of users which are classified by gender, age, education level, position and age of different work will have different satisfaction in 4 aspects, as hypothesized.

Keywords: Service, Satisfaction, Finance and Accounting

บทนำ

กระแสความเปลี่ยนแปลงที่หลากหลายและรวดเร็วของเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีมีผลอย่างสูงต่อการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทบทวนและปรับปรุงกลไกการบริหารงานของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว มีความคิดริเริ่ม มีความทันสมัยสอดคล้องกับสังคมยุคใหม่ เพื่อให้ระบบราชการมีความเข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกันที่ดีเพียงพอที่จะสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเสริมสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมให้สามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปัจจุบันเปิดสอนในระดับอนุปริญญา ปริญญาตรีและสูงกว่า 2 คณะ คือ คณะเทคโนโลยีการจัดการ และคณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี แบ่งบุคลากรออกเป็น 2 สายงานตามภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย คือสายงาน วิชาการซึ่งมีภาระงานในการสอน และสายงานสนับสนุนที่ทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกและหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอน คณะเทคโนโลยีการจัดการก็มีหลายสาขาวิชา และมีสายงานที่คอยให้ความสะดวกแก่คณะ ซึ่งฝ่ายการเงินและบัญชี เป็นสายงานหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างมากในการให้บริการของมหาวิทยาลัย เนื่องจากเป็นงานที่ต้องใช้ความละเอียดรอบคอบ ต้องมีความซื่อสัตย์ ถูกต้องแม่นยำ และจะต้องบริการอย่างรวดเร็วเพื่อที่จะให้ผู้ที่มาขอรับบริการเกิดความพึงพอใจและได้รับความสะดวกสบาย นอกจากนั้นยังมีการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ คุณภาพในงานและความพึงพอใจของผู้รับบริการ ด้วยเป้าหมายดังกล่าว กองการเงินและบัญชี จึงต้องทำการปรับปรุงโครงสร้างและภารกิจให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูประบบ การบริหารงานการเงินและบัญชีของภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการบริหารงานที่รวดเร็ว คล่องตัว ทันสมัย นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ให้บริการอย่างเท่าเทียมเสมอภาคกันแก่ผู้มาใช้บริการ นับแต่กองการเงินและบัญชีได้ทำการปฏิรูประบบงานให้บริการทางการเงินและบัญชีที่ผ่านมายังไม่เคยมีการศึกษาว่าการปฏิรูปดังกล่าวมีประสิทธิภาพเพียงใด การวัดความพึงพอใจของผู้ใช้บริการด้านการเงินและบัญชีจะเป็น การประเมินประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของกองการเงินและบัญชีได้ส่วนหนึ่ง ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอยู่ในการเงินและบัญชี ได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาระบบการให้บริการ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่อง “ความพึงพอใจต่อการให้บริการของกองการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์” เพื่อจะได้นำผลการวิจัยที่ได้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ให้มีประสิทธิภาพตลอดจนให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจมากขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของโครงการวิจัย

ประชากร

บุคลากรคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง บุคลากรคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง อายุการทำงาน โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ให้บริการ ประกอบด้วย ด้านการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากรที่ให้บริการ ด้านสถานที่ และด้านการอำนวยความสะดวก ลักษณะคำถามเป็นแบบ Rating Scale โดยให้คะแนนเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เป็นข้อความปลายเปิด ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้เสนอแนะตามความคิดเห็นลงในช่องว่างที่กำหนดไว้

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจต่อการให้บริการเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดดัชนีชี้วัดตัวแปรตาม และนิยามตัวแปรเชิงปฏิบัติการ
3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ตามดัชนีชี้วัดตัวแปร และนิยามศัพท์ตัวแปรเชิงปฏิบัติการ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบและรับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป
5. หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมทางด้านเนื้อหา ข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาหาค่า IOC เพื่อหาค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยได้ค่า IOC ระหว่าง 0.66-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองแล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ แล้วดำเนินการจัดทำตามขั้นตอน ทำการบันทึกคำตอบในแบบสอบถามเพื่อประมวลผล โดยโปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่าตามเกณฑ์การให้คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการ โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
3. เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้การทดสอบที (T-test) สำหรับตัวแปรที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) สำหรับตัวแปรที่จำแนกเป็น 3 กลุ่มขึ้นไป และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Least Significant Difference (LSD)
4. ข้อเสนอแนะเป็นข้อคำถามปลายเปิด โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับตามความถี่

ผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 35 คน (35.00 %) รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 65 คน (65.00 %) มีอายุ 30-35 ปี จำนวน 39 คน (39.00 %) รองลงมามีอายุ 36-40 ปี จำนวน 31 คน (31.00 %) มีอายุมากกว่า 40 ปี จำนวน 22 คน (22.00 %) และมีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 8 คน (8.00 %) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 40 คน (40.00 %) รองลงมามีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 38 คน (38.00 %) มีวุฒิการศึกษาปริญญาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 12 คน (12.00%) และมีวุฒิการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 10 คน (10.00 %) มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี จำนวน 51 คน (51.00 %) รองลงมา มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 27 คน (27.00 %) และมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 23 คน (23.00 %) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยส่วนบุคคล	n = 100	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	35	35.00
หญิง	65	65.00
2. อายุ		
น้อยกว่า 30	8	8.00
30-35 ปี	39	39.00
36-40 ปี	31	31.00
มากกว่า 40 ปี	22	22.00
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	12	12.00
ปริญญาตรี	38	38.00
ปริญญาโท	40	40.00
ปริญญาเอก	10	10.00

4. ตำแหน่ง

ข้าราชการ	10	10.00
พนักงานราชการ	1	1.00
พนักงานมหาวิทยาลัย	56	56.00
ลูกจ้างประจำ	23	23.00
ลูกจ้างชั่วคราว	10	10.00

5. อายุการทำงาน

น้อยกว่า 5 ปี	27	4.00
6 -10 ปี	51	20.00
มากกว่า 10 ปี	23	76.00
รวม	100	100.00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	ความพึงพอใจในการให้บริการ	ระดับความพึงพอใจ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการให้บริการ	4.33	0.51	มาก
2	ด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากรที่ให้บริการ	4.23	0.66	มาก
3	ด้านสถานที่	4.06	0.62	มาก
4	ด้านการอำนวยความสะดวก	4.16	0.72	มาก
	รวม	4.17	0.56	มาก

การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ตามปัจจัยส่วนบุคคล

บุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการเป็นเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ซึ่งมีค่าสูงกว่าเพศชายที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 และเมื่อทดสอบทางสถิติ พบว่า ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของเพศหญิงและเพศชายแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการ
 จัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
ชาย	35	3.43	.50	2.829	.461
หญิง	65	3.60	.46		

ผู้ใช้บริการที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชีของบุคลากรในหน่วยงาน
 สังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ดังแสดงที่
 ตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการ
 จัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำแนกตามอายุ

ความพึงพอใจในการให้บริการ	แหล่งความ		df	SS	MS	F	p
	แปรปรวน						
ด้านการให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.891	.630	1.555	.205	
	ภายในกลุ่ม	96	38.912	.405			
	รวม	99	40.803				
ด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากรที่ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	3	6.586	2.195	5.470	.149	
	ภายในกลุ่ม	96	38.529	.401			
	รวม	99	45.115				
ด้านสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	3	3.694	1.231	3.482	.401	
	ภายในกลุ่ม	96	33.949	.354			
	รวม	99	37.643				
ด้านการอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	3	3.209	1.070	2.786	.045	
	ภายในกลุ่ม	96	36.861	.384			
	รวม	99	40.070				
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	.672	.224	.941	.424	
	ภายในกลุ่ม	96	22.824	.238			
	รวม	99	23.494				

ผู้ใช้บริการที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชีของบุคลากรในหน่วยงานสังกัด
 คณะเทคโนโลยีการจัดการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี คณะ
 เทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำแนก
 ตามระดับการศึกษา

ความพึงพอใจในการให้บริการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	3	.941	.314	.755	.522
	ภายในกลุ่ม	96	39.862	.415		
	รวม	99	40.803			
ด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากรที่ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	3	4.797	1.599	3.807	.103
	ภายในกลุ่ม	96	40.318	.420		
	รวม	99	45.115			
ด้านสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	3	5.599	1.866	5.591	.101
	ภายในกลุ่ม	96	32.044	.334		
	รวม	99	37.643			
ด้านการอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	3	3.314	1.105	2.885	.400
	ภายในกลุ่ม	96	36.757	.383		
	รวม	99	40.070			
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.43	0.81	.334	.801
	ภายในกลุ่ม	96	23.253	.242		
	รวม	99	23.495			

ผู้ใช้บริการที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชีของบุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำแนกตามตำแหน่ง

ความพึงพอใจในการให้บริการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	3	.770	.257	.615	.607
	ภายในกลุ่ม	96	40.033	.417		
	รวม	99	40.803			
ด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากรที่ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	3	4.855	1.618	3.859	.102
	ภายในกลุ่ม	96	40.260	.419		
	รวม	99	45.115			
ด้านสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	3	7.021	2.340	7.337	.063
	ภายในกลุ่ม	96	30.622	.319		
	รวม	99	37.643			
ด้านการอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	3	3.968	1.323	3.518	.108
	ภายในกลุ่ม	96	36.102	.376		

	รวม	99	40.070			
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	.391	.130	.541	.655
	ภายในกลุ่ม	96	23.105	.241		
	รวม	99	23.495			

ผู้ใช้บริการที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชีของบุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำแนกตามอายุการทำงาน

ความพึงพอใจในการให้บริการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านการให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.919	.960	2.394	.097
	ภายในกลุ่ม	97	38.884	.401		
	รวม	99	40.803			
ด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากรที่ให้บริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.796	2.898	7.150	.052
	ภายในกลุ่ม	97	39.319	.405		
	รวม	99	45.115			
ด้านสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	2	4.135	2.068	5.985	.070
	ภายในกลุ่ม	97	33.508	.345		
	รวม	99	37.643			
ด้านการอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	2	1.487	.744	1.870	.160
	ภายในกลุ่ม	97	38.583	.398		
	รวม	99	40.070			
ความพึงพอใจโดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.557	.279	1.178	.312
	ภายในกลุ่ม	97	22.938	.236		
	รวม	99	23.495			

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะของผู้ใช้บริการ

ข้อเสนอแนะของผู้ใช้บริการเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการให้บริการของการเงินและบัญชี พบว่าผู้ใช้บริการให้คำแนะนำด้านการให้บริการมากที่สุดจำนวน 20 คน เมื่อเจ้าหน้าที่ไม่อยู่ ไม่มีผู้ปฏิบัติงานแทน ควรมีการปรับปรุงกระบวนการ กฎ ระเบียบต่างๆ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว ในการปฏิบัติงาน ด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากรที่ให้บริการ ผู้ใช้บริการให้คำแนะนำว่าควรเพิ่มเจ้าหน้าที่เพื่อเพิ่ม การให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 18 คน ด้านสถานที่ ควรแยกการจัดเก็บเอกสารออกให้เป็นสัดส่วน เพราะทำให้สถานที่คับแคบ จำนวน 10 คน และด้านการอำนวยความสะดวก

สะดวก ผู้ใช้บริการแนะนำว่า ควรจัดเจ้าหน้าที่มาอำนวยความสะดวก หรือประชาสัมพันธ์แก่ผู้มาใช้บริการ จำนวน 2 คน ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนข้อเสนอแนะของบุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการต่อความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี

ข้อเสนอแนะ	จำนวน
ด้านการให้บริการ	
จัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำ และให้ความร่วมมือในการให้บริการมากกว่านี้	5
ควรมีการปรับปรุงกระบวนการ กฎ ระเบียบต่างๆ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว ในการปฏิบัติงาน	13
เมื่อเจ้าหน้าที่ไม่อยู่ ไม่มีผู้ปฏิบัติงานแทน	20
ควรมีแผนพบประชาสัมพันธ์การติดต่องานหรือขั้นตอนการติดต่องาน	2
ควรให้บริการแบบครบวงจร	3
เจ้าหน้าที่ควรให้ความร่วมมือในการให้บริการที่ดีกว่านี้	2
ด้านเจ้าหน้าที่ / บุคลากรที่ให้บริการ	
ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ เพื่อเพิ่มการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ	18
ควรจัดอบรมและติดตามประเมินผลเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ	7
ควรมียิ้มแย้มแจ่มใสมากกว่านี้	4
จัดเจ้าหน้าที่ไว้บริการตอบคำถาม	2
ด้านสถานที่	
ควรแยกการจัดเก็บเอกสารออกให้เป็นสัดส่วน เพราะทำให้สถานที่คับแคบ	10
ไม่มีที่นั่งพักสำหรับผู้มารับบริการ ควรเพิ่มที่นั่งสำหรับผู้มาติดต่อขอรับบริการ	5
ควรปรับปรุงเรื่องความสะอาด และความเรียบร้อยของสถานที่	2
ด้านการอำนวยความสะดวก	
ควรจัดเจ้าหน้าที่มาอำนวยความสะดวก หรือประชาสัมพันธ์แก่ผู้มาใช้บริการ	3
ควรมีความรวดเร็วในการบริการ	2
ควรมีป้ายบอกการติดต่อประสานงาน หรือว่าติดต่อเจ้าหน้าที่ท่านใด เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว	2
รวม	100

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำเสนอการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้ คือ

1. ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์อักษร จันทร์ศิริ (อ้างถึงใน ปณัสนยา เกตวิวงศ์, 2550 : 35) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจต่อการรับบริการงานทะเบียนราษฎรในเทศบาลเมืองลพบุรี พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการรับบริการงานทะเบียนราษฎรในเทศบาลเมืองลพบุรี อยู่ในระดับสูง และ

สอดคล้องกับงานวิจัยของวีระชัย ภู่อะกุล (อ้างถึงใน ปณัสนา เกตวิวงศ์, 2550 : 36) ได้ทำการศึกษาวินิจฉัยเรื่องความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาลยานนาวา ผลจากการศึกษาพบว่าประชาชนผู้มาใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาลยานนาวาอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของธนวัฒน์ ประกอบศรี (อ้างถึงใน ประดิษฐ์ ทวาดิษฐ์, 2551) ศึกษาความพึงพอใจของลูกค้าผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดเชียงราย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการบริการการทำค้ำขอเงินของสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดเชียงราย อยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัย เมื่อนำมาพิจารณาเป็นรายด้านจะแตกต่างกันไป ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการให้บริการ ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการทางการเงินและบัญชีของบุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการ ด้านการให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับแนวคิดของสมิต สัจจกร (2545: 57-58) กล่าวว่า เป้าหมายในการบริการ คือ การตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการโดยให้บริการด้วยความรวดเร็ว และให้คำแนะนำในขั้นตอนต่าง ๆ แก่ผู้รับบริการได้ และซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลักขณา เกษไตรกุล (อ้างถึงใน ปณัสนา เกตวิวงศ์, 2550 : 36) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของลูกค้าที่มาใช้บริการของธนาคารออมสิน สาขาห้วยขวาง ซึ่งได้ศึกษาการให้บริการทั้ง 4 ด้าน ด้านสถานที่ประกอบการ ด้านการให้บริการ ด้านความสะดวก ด้านข้อมูลข่าวสาร พบว่า ลูกค้าที่มาใช้บริการมีความพึงพอใจด้านการให้บริการอยู่ในระดับมาก

2. ด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากรที่ให้บริการ ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการทางการเงินและบัญชีของบุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการ ด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากรที่ให้บริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรภา สิมะจารึก (อ้างถึงใน ปณัสนา เกตวิวงศ์, 2550 : 36) ที่ทำการศึกษารื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อหอสมุดกลาง และสำรวจความต้องการในบริการเชิงพาณิชย์ พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจในการบริการของหอสมุดกลางมีความพึงพอใจในด้านบุคลากร เรื่องของการแต่งกาย มนุษยสัมพันธ์และความกระตือรือร้นในการบริการ อยู่ในระดับมาก

3. ด้านสถานที่ ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการทางการเงินและบัญชีของบุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการ ด้านสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของตรุณี คงสุวรรณ (อ้างถึงใน ปณัสนา เกตวิวงศ์, 2550 : 36) ได้ทำการศึกษารื่องความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการของฝ่ายหนังสือสำคัญ สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมที่ให้บริการมีความสะอาดปลอดภัยการจัดสถานที่ ป้ายประชาสัมพันธ์ และป้ายประกาศข้อมูลข่าวสาร มีความชัดเจน โดยผู้ใช้บริการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการอำนวยความสะดวก ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการทางการเงินและบัญชีของบุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการ ด้านการอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวิท สิงห์ปลอด (อ้างถึงใน ปณัสนา เกตวิวงศ์, 2550 : 37) ได้ทำการศึกษารื่อง สภาพความเป็นจริงและสภาพความคาดหวังต่อการให้บริการของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ทุกสาขาวิชามีความคิดเห็นต่อสภาพความจริงของการให้บริการ และการอำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5. เพศ ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจในการให้บริการทางการเงินและบัญชีของหน่วยงานในสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะดวงใจ สุวรรณงาม (อ้างถึงใน ปณัสนา เกตวิวงศ์, 2550 : 37) ได้ทำการศึกษารื่อง ความพึงพอใจของลูกค้าที่

มีต่อการบริการรับชำระเงินของสำนักงานบริการโทรศัพท์ในเขตจังหวัดราชบุรี พบว่า ผู้ใช้บริการที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการโทรศัพท์โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกันทุกด้าน

6. อายุ ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชีของบุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการ ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าอายุไม่มีผลต่อความพึงพอใจต่อการให้บริการของกองการเงินและบัญชีของข้าราชการและบุคลากรในหน่วยงานสังกัด กรมชลประทาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาธร เจริญจิตต์ (อ้างถึงใน ปณัสยา เกติวงศ์, 2550 : 37) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการโทรศัพท์ในจังหวัดนครปฐม พบว่า ผู้ใช้บริการที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการโทรศัพท์โดยรวมไม่ แตกต่างกัน และเมื่อแยกวิเคราะห์ ความพึงพอใจเป็นรายด้าน พบว่าระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการโทรศัพท์แต่ละด้านจำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

7. ระดับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชีของข้าราชการและบุคลากรในหน่วยงานสังกัดกรมชลประทาน ไม่แตกต่างกัน แสดงว่า ผู้ใช้บริการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ไม่มีผลทำให้ความพึงพอใจในการให้บริการของการเงินและบัญชีของบุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรติศักดิ์ วาสะศิริ (อ้างถึงใน ปณัสยา เกติวงศ์, 2550 : 36) ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้ใช้บริการที่มีต่อระบบการให้บริการของโรงพยาบาลนุติสมเด็จย่า สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า ผู้ใช้บริการที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทักษะต่อระบบการให้บริการไม่แตกต่างกัน

8. ตำแหน่ง ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชีของบุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการ ไม่แตกต่างกัน เนื่องมาจากการเงินและบัญชีได้ มีการปรับระบบการให้บริการใหม่ตามการปรับโครงสร้างของส่วนราชการ โดยนำเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์มาใช้ในการทำงาน ทำให้เกิดความรวดเร็ว ตรวจสอบได้ทันที มีการอบรมบุคลากรในการให้บริการและผู้ให้บริการมีใจรักในงานบริการ ทำให้ผู้ให้บริการให้บริการอย่างเสมอภาคในทุกคน จึงทำให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันไม่ว่าผู้รับบริการจะอยู่ใน ตำแหน่งข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอารีรัตน์ เพชรสุวรรณ (อ้างถึงใน ปณัสยา เกติวงศ์, 2550 : 37) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของข้าราชการที่มีต่อการให้บริการของการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ ด้วยศูนย์บริการประชาชนแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ กรุงเทพมหานคร พบว่า ตำแหน่ง/ระดับ ของข้าราชการที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจของข้าราชการ

9. อายุการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการที่มีอายุการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชีของบุคลากรในหน่วยงานสังกัดคณะเทคโนโลยีการจัดการไม่แตกต่างกัน แสดงว่า อายุการทำงานไม่มีผลต่อความพึงพอใจต่อการให้บริการของการเงินและบัญชี เนื่องมาจากการการเงินและบัญชีให้ความสำคัญกับการบริการจึงมีการพัฒนาการให้บริการอยู่เสมอ โดยให้ความสำคัญกับผู้มาติดต่อทุกคน ใส่ใจผู้มาติดต่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีรัตน์ เพชรสุวรรณ (อ้างถึงใน ปณัสยา เกติวงศ์, 2550 : 37) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของข้าราชการที่มีต่อการให้บริการของการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ด้วยศูนย์บริการประชาชนแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ กรุงเทพมหานคร พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานของข้าราชการที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจของข้าราชการต่อการให้บริการ

บทสรุป

การให้บริการของการเงินและบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ควรมีการปรับปรุงจัดให้มีที่นั่งพักสำหรับผู้มาติดต่อขอรับบริการ และจัดเก็บเอกสารที่มีมากมายให้เป็นระเบียบไม่ให้เกิดความวุ่นวาย จะทำให้สถานที่ดูไม่แออัด คับแคบ บรรยากาศปลอดโปร่ง ควรจัดทำป้ายประกาศบอกขั้นตอนการให้บริการให้ชัดเจน และจัดทำหาที่ทิ้งขยะที่เหมาะสมจะได้มีความสะดวกในการติดต่อมากขึ้น จัดให้มีเอกสารประชาสัมพันธ์ขั้นตอนในการรับบริการ จัดเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกขณะให้บริการ และควรจัดอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการกรอกข้อมูลอย่างเพียงพอ ในด้านการให้บริการและด้านเจ้าหน้าที่/บุคลากรที่ให้บริการ ถึงแม้ผลการวิจัยโดยรวม ผู้ใช้บริการจะมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แต่การเงินและบัญชีก็ควรมีการพัฒนาและรักษาระดับการให้บริการให้อยู่ในระดับดีและควรมีการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการให้บริการให้เพิ่มมากขึ้น โดยในด้านการให้บริการควรให้บริการด้วยความเป็นธรรมชาติตามลำดับก่อนหลังที่มาใช้บริการ และควรให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ส่วนในด้านของเจ้าหน้าที่/บุคลากรที่ให้บริการ ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการเพิ่มเนื่องจากมีปริมาณงานเพิ่มมากขึ้นทำให้เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยเล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์ณรงค์รักษ์ ชนะภัย ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ อย่างดียิ่ง ได้ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุง ผู้วิจัยมีความซาบซึ้ง ประทับใจและกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณบุคลากร อาจารย์ ที่กรุณาตอบแบบสอบถามและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นอย่างดี ตลอดจนผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือทุกท่านที่ทำงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

ปณัสยา เกติวงศ์. (2550). ความคาดหวังของผู้มารับบริการต่อการให้บริการของฝ่ายการเงินและ

บัญชีสถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ประดิษฐ์ ทวาดิษฐ์. (2553). ความพึงพอใจต่อการให้บริการ ธนาคารธนชาติ สาขาย่อยโคกกลอย

จังหวัดพังงา. ภาคนิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด. มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต.

ปิยะดวงใจ สุวรรณงาม. (2545). ความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อการบริการรับชำระเงินของ

สำนักงานบริการโทรศัพท์ในเขตจังหวัดราชบุรี. ภาคนิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

สุกานดา วิสิทธิ์กาศ. (2554). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลเมืองบ้าน

บึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารงานยุติธรรมและสังคม. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

Factor Affecting in Conducting Research of Supporting Personnel Faculty of Management Technology in Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus

ศรอนงค์ มะลิซ้อน¹

แผนกวิชาการและวิจัย งานบริการการศึกษา คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์¹

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : Sornanong.ma@rmuti.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุนระดับพนักงานปฏิบัติการ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรสายสนับสนุนระดับพนักงานปฏิบัติการ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยในการทำวิจัยกับการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยในการทำวิจัยกับการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุนมากที่สุด คือ ด้านนโยบายของหน่วยงานที่ส่งเสริมการทำวิจัย สามารถสร้างสมการพยากรณ์ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $y_1 = .658 + 1.087(X_3)$ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนน $z_1 = .984(X_3)$

คำสำคัญ: การทำวิจัย, พนักงานสายวิชาการ, พนักงานสายสนับสนุน, การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

Abstract

The purposes of this research were to study the factors that affect the research of personnel in support level of operating staff Faculty of Management Technology Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus. The samples used in this research were support personnel sample group that can be used by a selection of 12 specific methods. The instrument used in the research was a questionnaire with the confidence value of .95. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation. Pearson's correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis. Results of the research were as follows : Factors in research and research of support personnel There was a statistically significant positive correlation. The most important factor in conducting research and research of support personnel is the

policy of the agency that promotes research. Can create predictive equations as follows. Forecast equation in raw score form. $y_1 = .658 + 1.087(X_3)$ Equation of Forecast in Points $z_1 = .984(X_3)$

Keywords: Conducting Research, Academic Staff, Support Staff, Multiple Regression Analysis

บทนำ

ในปัจจุบันองค์กรสมัยใหม่ ได้นำเอาเทคนิควิธีการของการวิจัยสถาบันไปใช้เป็นเครื่องมือในเรื่องที่เกี่ยวกับหน่วยงาน/สถานศึกษาของตนเอง และนำผลมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาหน่วยงานกันอย่างแพร่หลาย ดังจะเห็นได้จากในทุกหน่วยงาน ทุกสาขาวิชาต่างสนับสนุนให้หน่วยงานของตนเอง สร้างงานวิจัยเพื่อนำมาซึ่ง ความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงและพัฒนางาน ซึ่งหากได้ทำการวิจัยเรื่องเกี่ยวกับหน่วยงานแล้ว สามารถนำเอาผลที่ได้จากการวิจัยนั้น มาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงหน่วยงานของตนเอง ให้หน่วยงานมีการพัฒนาก้าวหน้าอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (learning organization) ที่มีการถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกัน ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อเอื้อให้เกิดโอกาสในการหาแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practices) ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาและสร้างฐานความรู้ที่เข้มแข็ง (Core competence) ขององค์กร ทำให้สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม จึงเห็นได้ว่าการทำวิจัยของสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยไม่ใช่เป็นเพียงการปฏิบัติตามภาระหน้าที่เท่านั้น แต่ผลงานวิจัยยังใช้เป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการแสดงคุณภาพและศักยภาพของมหาวิทยาลัยตลอดจนแสดงถึงคุณภาพและความก้าวหน้าทางอาชีพ ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรให้การสนับสนุนส่งเสริมการทำวิจัยอย่างจริงจัง ดังจะเห็นได้ว่างานวิจัยทางวิชาการที่เกิดขึ้นในสังคมตามศาสตร์ต่าง ๆ ของประเทศไทยยังมีจำนวนไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับผลงานวิจัยในต่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากขาดการสนับสนุนที่ดีในปัจจัยด้านต่าง ๆ จึงเป็นเหตุให้การพัฒนางานวิจัยของไทยอยู่ในวงจำกัด (อ้างถึงใน จิราวัฒน์ ภูสีฤทธิ์, 2558)

ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นข้างต้น จึงศึกษาปัจจัยในการทำวิจัยเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการทำวิจัยของบุคลากร และต้องการทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน ระดับปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ดังนั้นจึงได้ทำการศึกษาปัญหานี้ เพื่อสนับสนุนให้บุคลากรได้ทำวิจัยรวมถึงการหาแนวทางในการสนับสนุนให้บุคลากรได้ทำวิจัยมากขึ้นและพัฒนางานประจำของตน ตลอดจนปัญหาและแผนงานของหน่วยงานโดยเฉพาะ อันเป็นพื้นฐานให้ผู้บริหารได้วางแผน จัดงบประมาณ และดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนดังนี้

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

บุคลากรสายสนับสนุนระดับพนักงานปฏิบัติการ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำนวน 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ ประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา สถานภาพ ซึ่งมีลักษณะคำถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน คณะเทคโนโลยีการจัดการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีคำถามให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลการศึกษารูปแบบเป็นนิยามตัวแปรและดัชนีชี้วัด
2. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมนิยามตัวแปรและดัชนีชี้วัด ภายใต้คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
3. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) รายข้อ โดยนำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา ภาษาและความสอดคล้องของข้อคำถามกับตัวแปรและดัชนีชี้วัด จากนั้นหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)
4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุดเพื่อนำคำตอบมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach)
5. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้ว ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 12 คน โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบกลับภายใน 7 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม
3. เมื่อครบกำหนด ได้รับแบบสอบถามตอบกลับมาจำนวน 12 ฉบับ รวมระยะเวลาในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล 7 วัน
4. ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับทั้ง 12 ฉบับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ตอบสมบูรณ์ ครบถ้วนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100
5. นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นจากแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยสถิติที่ใช้ในงานวิจัยประกอบด้วย

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจง ความถี่ และค่าร้อยละ

1.2 ทำแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยโดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

1.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันแล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียงประกอบตาราง

1.4 วิเคราะห์และพยากรณ์การส่งผลของตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน ระดับพนักงานปฏิบัติการ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ พหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Regression Analysis) วิเคราะห์อำนาจการพยากรณ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามโดยวิเคราะห์การถดถอย แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียงประกอบตาราง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. หาค่าเฉลี่ย
2. การหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับเนื้อหา
4. ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค
5. วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พหุคูณแบบขั้นตอน

1. การสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$y_1 = b_1 x_1 + b_2 x_2 + b_k x_k$$

2. การสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$z_1 = b x_1 + b x_2 + b x_k$$

ผลการวิจัย

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 75 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 25 มีอายุ 30-35 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา มีอายุ 36-40 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 25 มีอายุมากกว่า 40 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 และมีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมา มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7 มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 25 มีสถานภาพโสด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และมีสถานภาพสมรสจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

ที่	สถานภาพ	n = 12	
		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	3	25.0
	หญิง	9	75.0
2. อายุ			
	น้อยกว่า 30 ปี	1	8.3
	30-35 ปี	6	50.0
	36-40 ปี	3	25.0
	มากกว่า 40 ปี	2	16.7
3. การศึกษา			
	ปริญญาตรี	5	41.7
	สูงกว่าปริญญาตรี	7	58.3
4. ประสบการณ์การทำงาน			
	1 -5 ปี	3	25.0
	6 -10 ปี	6	50.0
	มากกว่า 10 ปี	3	25.0
5. สถานภาพ			
	โสด	6	50.0
	สมรส	6	50.0
รวม		12	100.0

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยในการทำวิจัย โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากตารางที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06, SD = 0.61$) เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านทักษะในการทำวิจัย ($\bar{X} = 3.30, SD = 0.81$) ด้านความรู้ในการทำวิจัย ($\bar{X} = 3.18, SD = 1.04$) ด้านนโยบายของหน่วยงานที่ส่งเสริมการทำวิจัย ($\bar{X} = 3.08, SD = 0.51$) และด้านแหล่งความรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 2.68, SD = 0.47$) ดังแสดงตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยรวมและรายด้านปัจจัย

ด้านที่	ปัจจัยในการทำวิจัย	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านทักษะในการทำวิจัย	3.30	0.81	ปานกลาง
2	ด้านความรู้ในการทำวิจัย	3.18	1.04	ปานกลาง

3	ด้านนโยบายของหน่วยงานที่ส่งเสริมการทำวิจัย	3.08	0.51	ปานกลาง
4	ด้านแหล่งความรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้า	2.68	0.47	ปานกลาง
รวม		3.06	0.61	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการทำวิจัยกับการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยในการทำวิจัยกับการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .349 .420 .583* .621* .835** และ .881** ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการทำวิจัยกับการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน

ตัวแปรพยากรณ์	การทำวิจัยของบุคลากรสนับสนุน
ด้านความมั่นคงในงาน	.349
ด้านคุณภาพชีวิต	.420
ด้านนโยบายของหน่วยงานที่ส่งเสริมการทำวิจัย	.583*
ด้านแหล่งความรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้า	.621*
ด้านความรู้ในการทำวิจัย	.835**
ด้านทักษะในการทำวิจัย	.881**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยในการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ .01 คือ ด้านทักษะในการทำวิจัย ($r = .811^{**}$) ด้านความรู้ในการทำวิจัย ($r = .835^{**}$) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 คือ ด้านนโยบายของหน่วยงานที่ส่งเสริมการทำวิจัย ($r = .583^{*}$) และด้านแหล่งความรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้า ($r = .621^{*}$) ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการทำวิจัยกับการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	Y
X ₁	1	.910**	.391	.781**	.128	-.092	.811**
X ₂		1	.425	.680*	.020	.072	.835**
X ₃			1	.555	-.152	.268	.583*
X ₄				1	-.109	-.186	.621*
X ₅					1	.091	.349
X ₆						1	.420
Y							1

** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ .01

* มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 5 เมื่อนำตัวพยากรณ์ทั้งหมด 4 ตัว มาพยากรณ์การทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน พบว่าสามารถพยากรณ์การทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ร้อยละ 19.6 โดยพบว่า ปัจจัยในการทำวิจัยกับการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุนเรียงตามคะแนนมาตรฐานดังนี้ ด้านทักษะในการทำวิจัย (Beta = .428) ด้านนโยบายของหน่วยงานที่ส่งเสริมการทำวิจัย (Beta = .335) ด้านความรู้ในการทำวิจัย (Beta = .048) และด้านแหล่งความรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้า (Beta = -.756) ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ปัจจัยในการทำวิจัยกับการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุนเป็นตัวแปรเกณฑ์ โดยวิธี Enter

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.B.b	Beta	t	Sig
ด้านทักษะในการทำวิจัย(X ₁)	.194	.453	.428	.429	.681
ด้านความรู้ในการทำวิจัย(X ₂)	.017	.303	.048	.056	.957
ด้านนโยบายของหน่วยงานที่ส่งเสริมการทำวิจัย(X ₃)	.241	.305	.335	.790	.455
ด้านแหล่งความรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้า(X ₄)	-.594	.485	-.756	-1.225	.260
ค่าคงที่	3.584	.881		4.070	.005

R = .443   R² = .196   F = .427   Sig = .785

การทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน สามารถพยากรณ์การทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ร้อยละ 96.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยพบว่า ปัจจัยในการทำวิจัยกับการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุนมากที่สุด คือ ด้านนโยบายของหน่วยงานที่ส่งเสริมการทำวิจัย สามารถสร้างสมการพยากรณ์ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$y_1 = .658 + 1.087(X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนน

$$z_1 = .984(X_3)$$

ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ปัจจัยในการทำวิจัยกับการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุนเป็นตัวแปรเกณฑ์ โดยวิธี Stepwise

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.B.b	Beta	t	Sig
ด้านนโยบายของหน่วยงานที่ส่งเสริมการทำวิจัย(X ₃)	1.087	.060	.984	18.234	.000
ค่าคงที่	.638	.181		3.524	.000

R = .984   R² = .968   F = 332.464   Sig = .000

การอภิปรายผล

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยรวมและรายด้านปัจจัยมีความคิดเป็นอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ทุกปัจจัย ดังรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ปัจจัยด้านทักษะในการทำวิจัย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ “ปานกลาง” อาจเป็นเพราะบุคลากรส่วนใหญ่ยังไม่มีทักษะในการทำวิจัย ซึ่งอาจจะได้ศึกษาและได้ทำวิจัยจากการเรียนปริญญาตรีและปริญญาโท สามารถเขียนเค้าโครงการวิจัยได้แต่ก็ไม่ได้ดีมาก เลือกเครื่องมือที่เหมาะสมกับงานวิจัย สร้างเครื่องมือแต่ยังขาดการสัมภาษณ์เชิงลึก เนื่องจากไม่มีเวลาในการลงไปเก็บข้อมูล และยังไม่มีความชำนาญในการวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานการวิจัย การแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูลนั้นส่วนใหญ่จะไม่ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเอง จึงมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการเขียนเค้าโครง การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานการวิจัยสอดคล้องกับคุณอรุณศรี กางเพ็ง (2546) ที่พบว่าปัจจัยด้านทักษะในการทำวิจัยเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรมีการทำวิจัย อยู่ในระดับปานกลางที่จะกระตุ้นให้บุคลากรมีความสนใจที่จะทำวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากทักษะดังกล่าวถือเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักวิจัยอันจะส่งผลให้การทำวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ โดยเฉพาะทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เพื่อประสานงานในการทำวิจัย ทักษะในการเขียนรายงานวิจัย และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูล

2. ปัจจัยด้านความรู้ในการทำวิจัย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ “ปานกลาง” อาจเป็นเพราะบุคลากรส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ด้านการทำวิจัย ไม่สามารถหาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยได้ และสะดวก เนื่องจากว่ามีฐานข้อมูลหรือแหล่งที่เอื้อต่อการเข้าถึง ยังมีปัญหาเรื่องการตั้งหัวข้อวิจัย เช่น บุคลากรที่ทำงานด้านธุรการ ต้องการที่จะทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการใช้ระบบ EDS แต่ไม่รู้ว่าจะตั้งหัวข้องานวิจัยอย่างไร และการหาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เช่น งานวิจัยที่ต้องการหาเอกสารที่ทำวิจัยด้านนี้เก่าและไม่ทันสมัย สอดคล้องกับ อรุณศรี กางเพ็ง (2546) ที่พบว่า ปัจจัยด้านคุณความรู้ในการทำวิจัยที่มีความสำคัญการทำวิจัยสถาบัน คือ ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหา ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดหัวข้อหรือปัญหาการวิจัย และความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย

3. ปัจจัยด้านนโยบายของหน่วยงานที่ส่งเสริมการทำวิจัย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ “ปานกลาง” อาจเป็นเพราะบุคลากรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้บุคลากรทำงานวิจัยจากงาน ควรกำหนดให้เป็นภาระงานส่วนหนึ่งของงานประจำและควรลดภาระงานด้านอื่น สำหรับบุคลากรที่กำลังทำงานวิจัยเพื่อให้ทำงานวิจัยอย่างเต็มความสามารถส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานวิจัย และนำผลงานวิจัยของบุคลากรมาใช้ในการอ้างอิงหรือใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการหรือตัดสินใจตลอดจนนำผลการวิจัยมาปรับปรุงหน่วยงานหรือตลอดจนการพัฒนาการเลื่อนขั้นเงินเดือนและ/หรือ เลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นเผยแพร่เกียรติคุณของบุคลากรที่มีผลงานวิจัยดีเด่น สอดคล้องกับอรุณศรี กางเพ็ง (2546) ที่พบว่า ปัจจัยด้านนโยบายของหน่วยงานที่มีความสำคัญ คือ ผู้บริหารมีนโยบายส่งเสริมการทำวิจัย ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการสนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน และผู้บริหารสนับสนุนให้มีการอบรมการทำวิจัย

4. ปัจจัยด้านแหล่งความรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับ “ปานกลาง” อาจเป็นเพราะการเปิดโอกาสให้เข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับการทำวิจัยยังไม่มีเท่าที่ควร มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นที่ปรึกษายังไม่มากพอ สอดคล้องกับ อรุณศรี กางเพ็ง (2546) ที่พบว่าปัจจัยด้านแหล่งความรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าที่มีผลต่อการทำวิจัย คือ ห้องสมุดสำหรับการศึกษาค้นคว้า งานวิจัยสถาบันสำหรับศึกษาค้นคว้า และงานวิจัยทั่วไปสำหรับศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการทำวิจัยกับการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน พบว่า ปัจจัยในการทำวิจัยกับการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านทักษะในการทำ

วิจัยมีความสัมพันธ์มากกว่าปัจจัยด้านอื่น ๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับกอกแก้ว จันทรกึ่งทอง (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลา พบว่า ด้านอายุการทำงานระดับการศึกษา และตำแหน่งทางวิชาการ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในขณะที่เพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุนระดับพนักงานปฏิบัติการ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์มากที่สุด คือ ด้านนโยบายของหน่วยงานที่ส่งเสริมการทำวิจัย และสามารถพยากรณ์การทำวิจัยของบุคลากร อาจเป็นเพราะหน่วยงานมีการกำหนดแนวทาง การเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนอุดหนุนได้ตลอดปี มีการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานวิจัย มีการให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้บุคลากรทำงานวิจัยจากผู้บังคับบัญชาทุกระดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับกอกแก้ว จันทรกึ่งทอง (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยมากที่สุด คือ ความรู้ความสามารถในการวิจัย

บทสรุป

ปัจจัยในการทำวิจัยกับการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน สามารถพยากรณ์การทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน พบว่า ปัจจัยในการทำวิจัยกับการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุนมากที่สุด คือ ด้านนโยบายของหน่วยงานที่ส่งเสริมการทำวิจัย บุคลากรควรศึกษาหาความรู้และฝึกทักษะการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง โดยศึกษาตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่และขอคำแนะนำจากผู้บริหาร หัวหน้างานหรือผู้มีประสบการณ์ในการทำวิจัย เพื่อนำไปสู่การกำหนดหัวข้อหรือประเด็นปัญหาการวิจัยทั้งนี้ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนและประโยชน์ของการทำวิจัย ฝึกทักษะการใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล เพื่อจัดทำรายงานการวิจัย

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยเล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย ได้แก่ ดร.เฉลิมพล คงจันทร์ ดร.อารยา อังไพบุลย์กิจ และอาจารย์ที่เข้มพร โคตรทัศน์ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ อย่างดียิ่ง ในการแก้ไข ปรับปรุง ผู้วิจัยมีความซาบซึ้ง ประทับใจและขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ที่ให้ทุนสนับสนุนในการดำเนินโครงการวิจัยดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง

กอกแก้ว จันทรกึ่งทอง. (2549). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยในจังหวัด

สงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

จิรารัตน์ ภูสุถุทธิ์. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุน ระดับพนักงาน

ปฏิบัติการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ร.ป.ม. สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชอลดา วิชัยพาณิชย์. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชม

มงคลัญญูบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาเทคโนโลยีวิจัยและการพัฒนาหลักสูตร. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

วนิดา พิงสระน้อย. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการกลุ่ม

วิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาเทคโนโลยี วิจัยและการพัฒนาหลักสูตร. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สุวรรณ พรหมเขต และคณะ. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการทำวิจัยของอาจารย์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. นครศรีธรรมราช : คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช.

อรุณศรี กางเพ็ง. (2546). ความคิดเห็นของบุคลากรสายสนับสนุนการสอนต่อการทำวิจัยสถาบัน

ระบบการให้บริการเว็บแอปพลิเคชันด้วยวิธีโหลดบาลานซ์ของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

Web Application Service System Utilized Load Balancing Methods of Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus

ธนพล เริมปลูก¹ วสุพล เริมปลูก² ภูมินทร์ บุญสอน³

แผนกเทคโนโลยีสารสนเทศ งานบริการการศึกษา สำนักงานวิทยาเขตสุรินทร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : Tanaphon.ro@rmuti.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้ได้นำเสนอวิธีการกระจายภาระงานของเครื่องแม่ข่ายเว็บแอปพลิเคชัน โดยทำการกระจายการเชื่อมต่อของเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน 100 เครื่อง ทำการทดสอบประสิทธิภาพในการทำงานของเครื่องแม่ข่ายเว็บแอปพลิเคชันแบบไม่ทำการกระจายภาระงานและการเพิ่มจำนวนเครื่องแม่ข่ายเว็บแอปพลิเคชันเพื่อทำการทดสอบการกระจายภาระงานโดยใช้เครื่องแม่ข่ายเว็บแอปพลิเคชัน จำนวน 2 เครื่อง และ 3 เครื่อง จากผลการทดลองพบว่าวิธีการกระจายภาระงานของเครื่องแม่ข่ายเว็บแอปพลิเคชันทำให้ภาระงานของเครื่องแม่ข่ายลดลงตามจำนวนของเครื่องแม่ข่ายที่เพิ่มขึ้น

คำสำคัญ: โหลดบาลานซ์, เครื่องแม่ข่ายเว็บแอปพลิเคชัน, ภาระงาน, การกระจายการเชื่อมต่อ

Abstract

This research presents a method of distributing the workload of the web application server by distributing the connection of 100 client computers, testing performance in workload of the web application server without distributing the workload and increasing the number of web application servers for testing the distribution of workloads using 2 and 3 web application servers. As a result of the experimentation, it is concluded that this method of workload distribution of the web application server decreases the number of workload of the servers as the number of servers increases.

Keywords: Load Balance, Application Server, Workload, Distributing Connection

บทนำ

ในแต่ละองค์กรมีข้อมูลสารสนเทศ (Information) ที่ถูกเก็บรักษาอยู่ภายในระบบเครือข่ายที่สามารถเข้าถึงได้จากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้ปริมาณการเชื่อมต่อมายังเครื่องแม่ข่ายเว็บแอปพลิเคชันที่สูงขึ้นตามจำนวนผู้ใช้งาน ดังนั้น หากไม่มีระบบหรือวิธีการบริหารจัดการระบบเครื่องแม่ข่ายเว็บแอปพลิเคชันที่ดีย่อมมีความเสี่ยงและอาจส่งผลกระทบต่อองค์กรหากเครื่องแม่ข่ายเว็บแอปพลิเคชันไม่สามารถทำงานได้หรืออาจถูกโจมตีจากอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ การโจมตีระบบเกิดขึ้นได้จากหลายวิธี เช่น จากผู้ใช้งานทั่วไปที่ขาดความรู้ จากผู้ใช้งานภายนอกองค์กร จากไวรัส (Virus) จาก

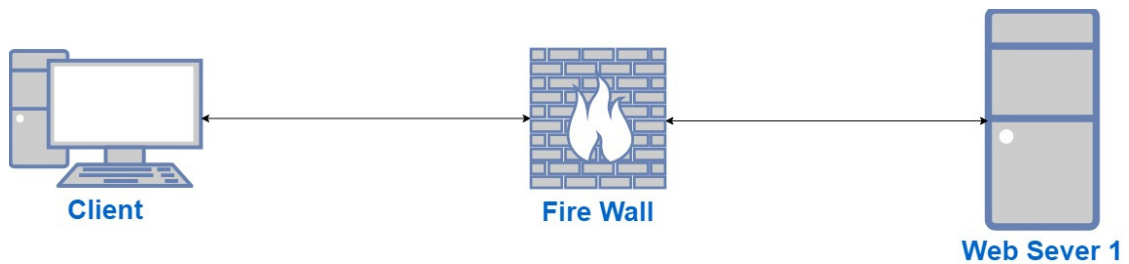
เวิร์ม (Worm) และจากม้าโทรจัน (Trojan Horse) โดยใช้ช่องทางในการโจมตีเช่น ระบบเครือข่ายภายใน อีเมล หรือทางบริการที่องค์กรเปิดให้สามารถเข้าถึงระบบได้

แผนงานเทคโนโลยีสารสนเทศ มีหน้าที่บริการจัดการระบบเครื่องแม่ข่ายเว็บแอปพลิเคชัน ให้มีความพร้อมใช้งาน สามารถรองรับปริมาณการใช้งานได้ตามจำนวนผู้ใช้งานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งการบริหารจัดการระบบเครื่องแม่ข่ายเว็บแอปพลิเคชันที่ไม่สามารถให้บริการได้เมื่อมีจำนวนผู้ใช้งานสูงขึ้นเป็นจำนวนมากๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเกิดแนวคิดในการบริหารการกระจายภาระงาน โดยใช้วิธีการทำโหลดบาลานซ์ (Load Balance) [1,2] เครื่องแม่ข่ายเว็บแอปพลิเคชัน เพื่อให้ระบบเครื่องแม่ข่ายเว็บแอปพลิเคชันสามารถให้บริการเมื่อมีผู้ใช้งานจำนวนมากได้

วิธีการทดลอง

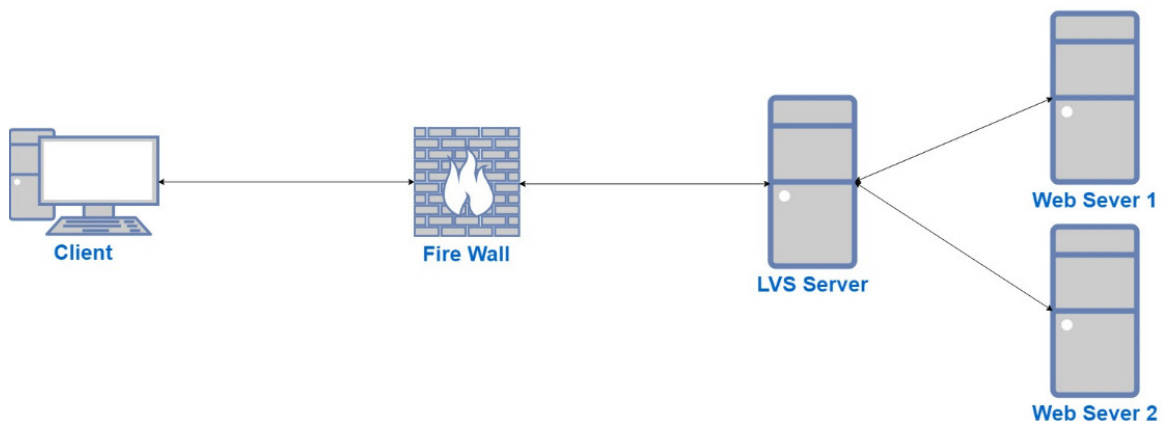
1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้เครื่องแม่ข่ายคอมพิวเตอร์แบบ Virtual Machine (VM) โดยกำหนดให้เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายใช้ระบบปฏิบัติการ Linux มี CPU จำนวน 1 หน่วยขนาด 4 Core หน่วยความจำสำรองขนาด 8G และมี Network Interface แบบ 1000 Mbps และเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายระบบ Linux Virtual Service (LVS) ควบคุมการเชื่อมต่อของเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยวิธีการโหลดบาลานซ์

2. การทดลองโดยสร้างการเชื่อมต่อทำการทดลองแบบไม่กระจายภาระงานดังรูปที่ 1

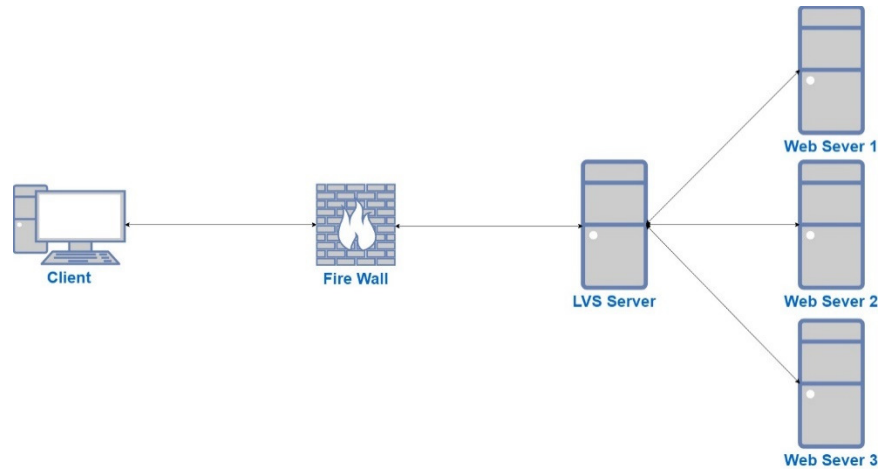
รูปที่ 1 กระบวนการทำงานระบบเครื่องแม่ข่ายคอมพิวเตอร์แบบเดี่ยว

และใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายระบบ LVS และทำการกระจายภาระงานแบบ Round Robin (RR) คือ การกระจายความต้องการไปตามลำดับของเครื่องแม่ข่ายที่มีอยู่ทุกเครื่องจะมีความสำคัญเท่ากันหมดไม่เกี่ยวข้องกับความสามารถของเครื่องแม่ข่าย [3] โดยเพิ่มเครื่องแม่ข่ายจำนวน 2 เครื่อง ดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 กระบวนการทำงานระบบเครื่องแม่ข่ายแบบกระจายภาระงานแบบ 2 เครื่อง

และแบบกระจายภาระงานแบบ RR [4] โดยเพิ่มเครื่องแม่ข่ายจำนวน 3 เครื่อง ดังรูปที่ 3

รูปที่ 3 กระบวนการทำงานระบบเครื่องแม่ข่ายแบบกระจายภาระงานแบบ 3 เครื่อง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลองการเชื่อมต่อจำนวน 100 การเชื่อมต่อจากเครื่อง Client ส่งความต้องการไปยังเครื่องแม่ข่ายเว็บแอปพลิเคชันและทำการวัดค่า Response Time [5] ในการส่งความต้องการและการตอบกลับของข้อมูล

4.การวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้มาจากการทดลองและทำการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของเครื่องแม่ข่ายเว็บแอปพลิเคชัน โดยหาค่าจำนวนของเครื่อง Client ต่อเครื่องคอมพิวเตอร์โดยมีสมการดังนี้

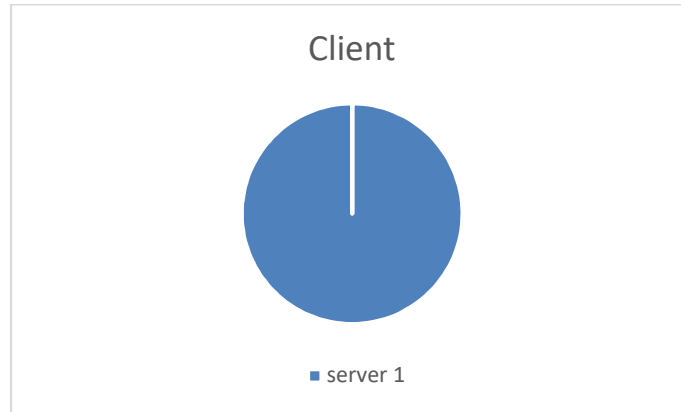
$$x = \frac{n}{s}$$

โดยให้ x คือ จำนวนของ Client ต่อเครื่อง Server
 n คือ จำนวน Client ที่เชื่อมต่อทั้งหมด
 s คือ จำนวนของเครื่อง Server

ผลการวิจัย

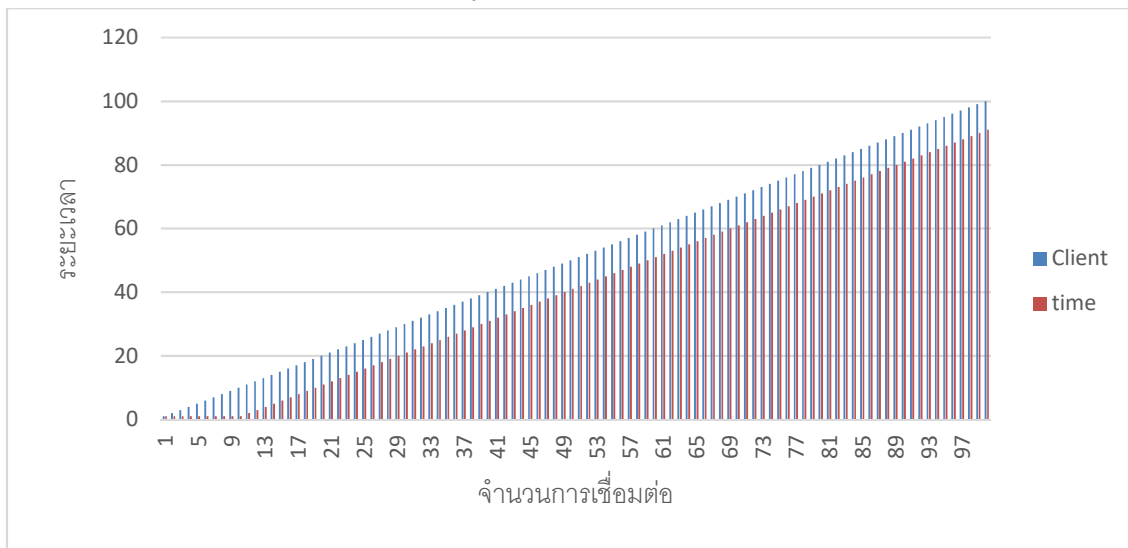
จากผลการทดลองได้ดำเนินการทดลองทั้ง 3 รูปแบบแล้วได้ผลการทดลองดังนี้

1. จากการทดลองการเชื่อมต่อแบบไม่กระจายภาระงานของเครื่องแม่ข่ายเว็บแอปพลิเคชันโดยทำการเชื่อมต่อจำนวน 100 Client ดังรูปที่ 4 ทำให้ได้ค่า Response Time ดังรูปที่ 5 แสดงให้เห็นว่าเมื่อจำนวนการเชื่อมต่อของ Client มากขึ้นจะทำให้ค่าเวลาในการส่งความต้องการและรับข้อมูลสูงขึ้น

รูปที่ 4 จำนวน Client ต่อเครื่อง Server จำนวน 1 เครื่อง

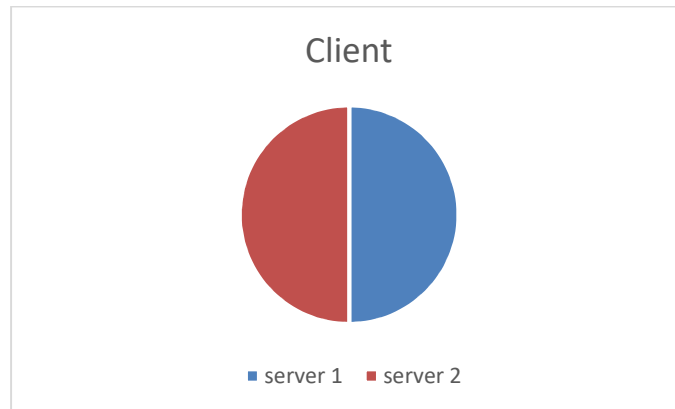
เมื่อมีจำนวนการเชื่อมต่อ 100 Client ทำให้ค่าเวลาสูงขึ้นถึง 91 ms

รูปที่ 5 แสดงจำนวนเครื่องที่เชื่อมต่อและค่าเวลาที่สูงขึ้น

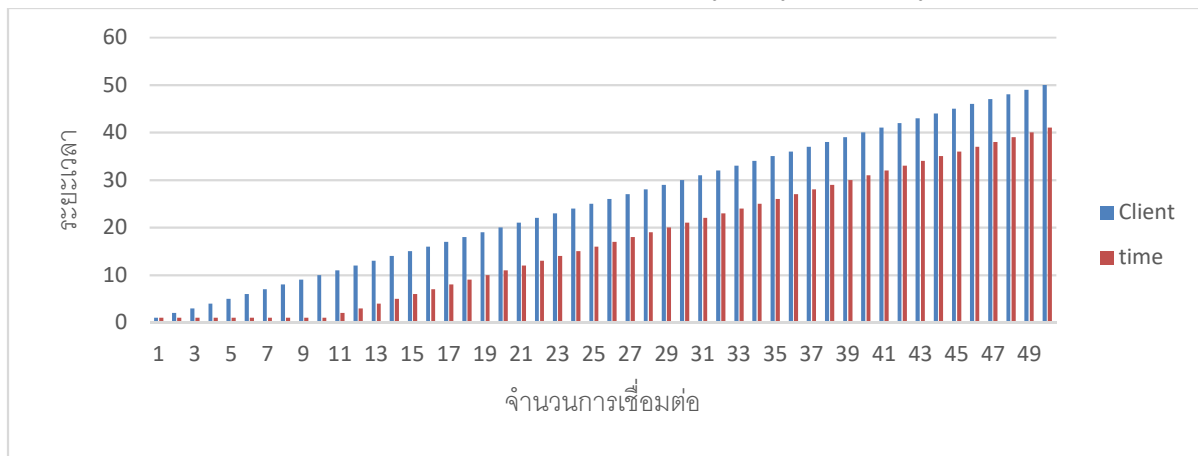
2. จากการทดลองการกระจายภาระงานของระบบโดยการใช้งานเครื่องแม่ข่าย LVS ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของระบบและกระจายภาระงานด้วยวิธี RR ไปยังเครื่องแม่ข่ายจริงจำนวน 2 เครื่อง จากผลการทดลองพบว่าการทำงานของเครื่องแม่ข่ายคอมพิวเตอร์ลดลงเมื่อมีผู้ใช้งาน 100 Client เท่าเดิม แต่มีการกระจายการเชื่อมต่อไปยังเครื่องแม่ข่ายจำนวน 50 Client ต่อ 1 เครื่องแม่ข่ายดังรูปที่ 6

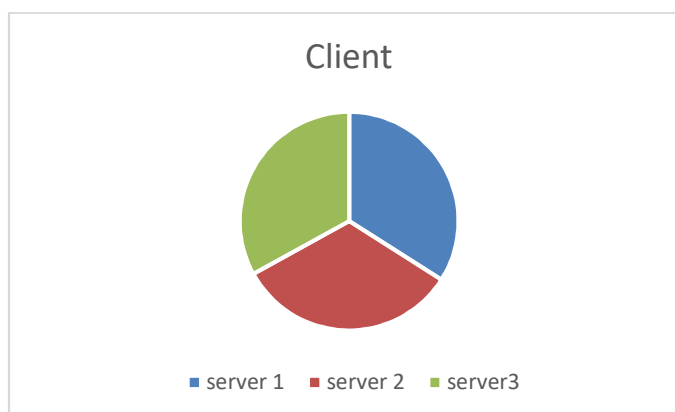
รูปที่ 6 จำนวน Client ต่อเครื่อง Server จำนวน 2 เครื่อง

ทำให้ค่าของ Response Time เมื่อมีการเชื่อมต่อเข้าใช้งาน 100 Client สูงสุดอยู่ที่ 41 ms ดังรูปที่ 7

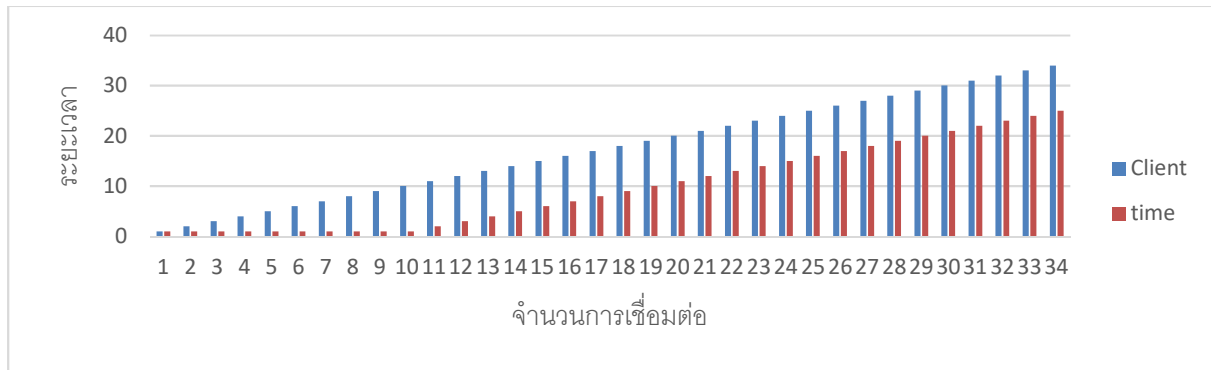
รูปที่ 7 แสดงค่าเวลาในการรับและส่งข้อมูลเครื่องแม่ข่ายจำนวน 2 เครื่อง

3. จากการทดลองการกระจายภาระงานของระบบโดยการใช้งานเครื่องแม่ข่าย LVS ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของระบบและกระจายภาระงานด้วยวิธี RR ไปยังเครื่องแม่ข่ายจริงจำนวน 3 เครื่อง จากผลการทดลองพบว่าการทำงานของเครื่องแม่ข่ายคอมพิวเตอร์ลดลงเมื่อมีผู้ใช้งาน 100 Client เท่าเดิม แต่มีการกระจายการเชื่อมต่อไปยังเครื่องแม่ข่ายเครื่องที่ 1 จำนวน 34 Client เครื่องที่ 2 จำนวน 33 Client และ เครื่องที่ 3 จำนวน 32 Client ข่ายดังรูปที่ 8

รูปที่ 8 จำนวน Client ต่อเครื่อง Server จำนวน 3 เครื่อง

ทำให้ค่าของ Response Time เมื่อมีการเชื่อมต่อเข้าใช้งาน 100 Client สูงสุดอยู่ที่ 25 ms ดังรูปที่ 9

รูปที่ 9 แสดงค่าเวลาในการรับและส่งข้อมูลเครื่องแม่ข่ายจำนวน 3 เครื่อง

การอภิปรายผล

จากผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าการทำงานของระบบเครื่องแม่ข่ายเว็บแอปพลิเคชันโดยไม่ใช้วิธีการกระจายเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อทำให้การทำงานของเครื่องแม่ข่ายเว็บแอปพลิเคชันเมื่อมีจำนวนเครื่องที่เชื่อมต่อจำนวนมากขึ้นจะทำให้ค่าเวลาในการส่งความต้องการและระยะเวลาในการตอบกลับของข้อมูลที่สูงขึ้นตามจำนวนของเครื่องที่เชื่อมต่อในขณะนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดลองของ โชติมา ชาญนุกูล ได้ทำการกระจายภาระงานทำให้การทำงานของเครื่องแม่ข่ายลดลง ตามประสิทธิภาพของเครื่องที่ใช้ในการทดลองจะมีผลต่อการลดลงของระยะเวลา จึงได้ใช้เครื่องแม่ข่ายแบบ VM ที่สามารถกำหนดประสิทธิภาพของเครื่องแม่ข่ายคอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพเท่ากันและทำการทดลองด้วยวิธีการกระจายเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อด้วยวิธีการ RR ที่กระจายการทำงานโดยไม่สนใจประสิทธิภาพของเครื่องโดยการกระจายตามลำดับจะทำให้การกระจายการเชื่อมต่อของเครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนที่เท่ากันทำให้ค่าเวลาในการส่งความต้องการและระยะเวลาในการตอบกลับของข้อมูลลดลงตามจำนวนเครื่องแม่ข่ายที่มากขึ้นและลดลงต่ำสุดเมื่อเพิ่มเครื่องคอมพิวเตอร์ 3 เครื่องโดยมีค่าเวลาในการส่งความต้องการและระยะเวลาในการตอบกลับของข้อมูลที่ 25 ms เมื่อเพิ่มเครื่องแม่ข่าย 2 เครื่อง มีค่าเวลาในการส่งความต้องการและระยะเวลาในการตอบกลับของข้อมูล 41 ms และเครื่องแม่ข่าย 1 เครื่องมีค่าเวลาในการส่งความต้องการและระยะเวลาในการตอบกลับของข้อมูลสูงที่สุด 91 ms แสดงให้เห็นว่า เมื่อเครื่องแม่ข่ายที่เพิ่มเข้ามาในระบบ 1 เครื่องจะทำให้ภาระการทำงานของเครื่องแม่ข่ายลดลงในระบบดับที่เท่ากันตามไปด้วย

บทสรุป

การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันด้วยวิธีโหนดบาลานซ์ สามารถนำวิธีการดังกล่าวไปใช้งานได้จริง เพื่อให้การบริการระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพมากขึ้นและมีความพร้อมใช้งานได้สูงขึ้น งานวิจัยนี้ได้นำเทคโนโลยีมาปรับใช้ให้เป็นระบบงานที่อำนวยความสะดวกให้กับผู้ดูแลระบบเครื่องแม่ข่ายเว็บแอปพลิเคชันในการบริหารจัดการระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- [1] โชติมา ชาญนุกูล. (2552). กรณีศึกษาการทำ Load Balance Web Server. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
- [2] Liaw DC, Yeh CW, Chiu CH, Chang CM, and Hsieh HJ. (2011). A load balancing scheme for web server design. Syst Sci Eng ICSSE. pp. 32-36
- [3] Prasetijo AB, Widiyanto ED and Hidayatullah ET. (2016). Performance comparisons of web server load balancing algorithms on HAProxy and Heartbeat. 3rd Inf Technol Comput Electr Eng ICITACEE. pp. 393-396
- [4] Zhao Q. and Tan Y. (2009). A load balancing based model for dynamic web service selection. Isc Comput Intell Des Int Symp. pp. 501
- [5] Sharma D. (2019). Response Time Based Balancing of Load in Web Server Clusters. Infocom Technol Optim (Trends Futur Dir (ICRITO). Vol. 7. pp. 471–476

ประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ The Effectiveness of Budget Management of Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus

ทิฆัมพร โคตรทัศน์¹ และทศวรรษ ศาลาผาย²

สาขาการบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์¹

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : thikhamporn9086@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่งบประมาณของหน่วยงาน จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการบริหารงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ 1) ด้านการแบ่งสายงานและหน้าที่ความรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ย 3.97) มีการแบ่งงานตาม หน้าที่รับผิดชอบ มอบหมายงานตามลำดับสายการบังคับบัญชา 2) ด้านการติดต่อสื่อสารที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.74) มีการ ประสานงานส่งข้อมูลได้อย่างทั่วถึง 3) ด้านการกำหนดงบประมาณที่เหมาะสมใกล้เคียงความเป็นจริง (ค่าเฉลี่ย 3.63) มีการใช้ ข้อมูลในอดีตเป็นแนวทางในการพยากรณ์งบประมาณในอนาคต มีการกำหนดเป้าหมายรายได้เพื่อความท้าทายในการทำงาน ทั้งนี้ ผลการวิจัย พบว่า ด้านการร่วมมือจากบุคคลทุกระดับในองค์กร อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.33) และด้านการ ติดตามผลการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.40) ดังนั้น จึงควรมีแนวทางการพัฒนาความรู้ความเข้าใจที่ตรงกัน สร้างแรงจูงใจให้เห็นถึงความสำคัญของการร่วมมือ โดยให้บุคลากรทุกคนของหน่วยงาน เข้ามามีส่วนร่วมในการการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายในภายนอกองค์กร เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค กำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายร่วมกัน และควร มีแนวทางการควบคุมงบประมาณ โดยมอบหมายบุคคลให้มีหน้าที่ในการกำกับ ติดตาม เพื่อช่วยให้การรายงานผลการ ปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, การบริหาร, งบประมาณ

Abstract

The objective of this research was to study the effectiveness of budget management of Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus. The data were collected from the 35 budget officers of the university. The tool used for data collection was a set of questionnaires. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The result of the study was found that the overall budget management effectiveness was at a high average level ($\bar{X}$ = 3.60). Considering in each individual aspect ranking in the order of mean from high to low as follows: 1) Division of duty and responsibility ($\bar{X}$ = 3.97), the officers have divided up the work as responsibilities and chain of

the command. 2) Good communication ($\bar{X} = 3.74$), the officers have exclusively sent coordination and transmission of information to each other. 3) Planning to manage the budget that is close to reality ($\bar{X} = 3.63$), the officers have used the past data as the guidelines for estimating the future budgets and aimed the income target for job challenges. The result were showed that cooperation from the officers in all levels of the organization was in the middle level ($\bar{X} = 3.33$), and the performance monitoring was also in the middle level ($\bar{X} = 3.40$). According to the results of the study, it should have the way to develop cognitive orientation for creating the motivation and understanding of cooperative importance between those officers. This way can give the opportunity for all officers in the organization to take a part of internal environment analysis of organization to find out of strengths, weaknesses, opportunities and obstacles, and to set the objectives and goals together. Furthermore, it should have the way to control the budge assigning a person to have a duty to oversee and follow up it. This way can help reporting the performance as planned and this reporting information can be also used for considering to improve it better in advance.

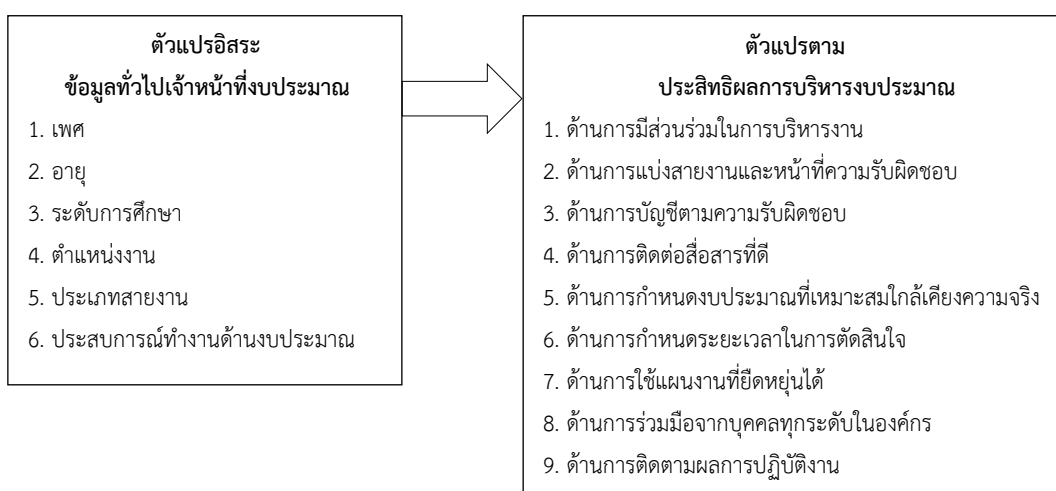
Keywords: Effectiveness, Management, Budget

บทนำ

การบริหารงานในปัจจุบันมีความท้าทายกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ความต้องการของผู้ลูกค้า ตลอดจนเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทุกองค์กรต่างมีเป้าหมายในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งงบประมาณถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล (อรัญญา ภาณุศานต์, 2557:1) ผู้บริหารจึงต้องจัดสรรทรัพยากรขององค์กรที่มีอย่างจำกัด โดยอาศัยการดำเนินงานร่วมกันของบุคลากรทุกระดับในการวางแผน การจัดการ องค์กร การสั่งการ การควบคุม และการตัดสินใจ (ศิลาพร ศรีจันเพชร, 2561:4) ดังนั้น ในการบริหารงบประมาณของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จึงให้ความสำคัญต่อการจัดทำงบประมาณให้สอดคล้องกับพันธกิจของหน่วยงาน สำหรับการวางแผนงานล่วงหน้า และใช้งบประมาณในการควบคุมติดตามการปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมาย จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาหน่วยงานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ประยุกต์จากหลักพื้นฐานในการวางแผนโดยงบประมาณ (ชนกร เอกเผ่าพันธุ์, 2554)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่เจ้าหน้าที่งบประมาณของหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำนวน 35 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษากรอบแนวคิดทฤษฎี หลักการจากหนังสือ ตำรา เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณ
2. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยพิจารณาถึงรายละเอียดที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย แบบสอบถาม มีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่งบประมาณของหน่วยงานภายใน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)
3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินวิเคราะห์ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

มีขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง พร้อมตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารเตรียมนำส่ง
2. จัดทำหนังสือราชการขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม โดยสำเนาแนบไปพร้อมกับแบบสอบถามส่งไปยังประชากรกลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่งบประมาณของหน่วยงานภายใน ใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ ใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยาย และสรุปผลการดำเนินการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่งบประมาณของหน่วยงานภายใน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 74.3) อายุ 25 – 30 ปี (ร้อยละ 37.1) ระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 80.0) ตำแหน่งงานลูกจ้างเงินรายได้ (ร้อยละ 42.9) ประเภทสายงานบุคลากรสายสนับสนุน (ร้อยละ 85.7) และประสบการณ์ทำงานด้านงบประมาณ 1-3 ปี (ร้อยละ 48.6) เจ้าหน้าที่งบประมาณของหน่วยงาน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิผลการบริหารงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านการแบ่งสายงานและหน้าที่ความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 3.97$) ด้านการติดต่อสื่อสารที่ดี ($\bar{x} = 3.74$) ด้านการกำหนดงบประมาณที่เหมาะสมใกล้เคียงความเป็นจริง ($\bar{x} = 3.63$) และพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือด้านการร่วมมือจากบุคคลทุกระดับในองค์กร ($\bar{x} = 3.33$) ด้านติดตามผลการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 3.40$)

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	9	25.7
1.2 หญิง	26	74.3
รวม	35	100.0
2. อายุ		
2.1 น้อยกว่า 25 ปี	3	8.6
2.2 25 – 30 ปี	13	37.1
2.3 31 – 36 ปี	10	28.6
2.4 มากกว่า 36 ปี	9	25.7
รวม	35	100.0
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	28	80.0
3.2 ปริญญาโท	7	20.0
รวม	35	100.0
4. ตำแหน่งงาน		
4.1 ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา	2	5.7
4.2 พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา	11	31.4
4.3 พนักงานราชการ	7	20.0
4.4 ลูกจ้างเงินรายได้	15	42.9
รวม	35	100.0
5. ประเภทสายงาน		
5.1 บุคลากรสายวิชาการ	5	14.3
5.2 บุคลากรสายสนับสนุน	30	85.7
รวม	35	100.0
6. ประสบการณ์ทำงานด้านงบประมาณ		
6.1 น้อยกว่า 1 ปี	3	8.6
6.2 1 – 3 ปี	17	48.6
6.3 4 – 6 ปี	4	11.4
6.4 มากกว่า 6 ปี	11	31.4
รวม	35	100.0

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน	3.61	0.53	มาก
2. ด้านการแบ่งสายงานและหน้าที่ความรับผิดชอบ	3.97	0.64	มาก
3. ด้านการบัญชีตามความรับผิดชอบ	3.56	0.66	มาก
4. ด้านการติดต่อสื่อสารที่ดี	3.74	0.78	มาก
5. ด้านการกำหนดงบประมาณที่เหมาะสมใกล้เคียงความเป็นจริง	3.63	0.54	มาก
6. ด้านการกำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจ	3.61	0.54	มาก
7. ด้านการใช้แผนงานที่ยืดหยุ่นได้	3.56	0.50	มาก
8. ด้านการร่วมมือจากบุคคลทุกระดับในองค์กร	3.33	0.68	ปานกลาง
9. ด้านติดตามผลการปฏิบัติงาน	3.40	0.56	ปานกลาง
โดยรวม	3.60	0.42	มาก

การอภิปรายผล

จากการศึกษา สามารถสรุปผลได้ ดังนี้ ประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เจ้าหน้าที่งบประมาณของหน่วยงาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ 1) ด้านการแบ่งสายงานและหน้าที่ความรับผิดชอบ 2) ด้านการติดต่อสื่อสารที่ดี 3) ด้านการกำหนดงบประมาณที่เหมาะสมใกล้เคียงความเป็นจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร ศรีษะเนตร (2560) พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในสถานศึกษา ได้แก่ ด้านแรงจูงใจในการทำงาน ด้านความรู้ของบุคลากรส่งผลต่อการบริหารงบประมาณ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทรินทร์ ยีนนาน, ธรินธร นามวรรณ (2560) พบว่า สภาพการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีปัญหาในระดับต่ำ ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมควรชี้แจงทำความเข้าใจกับบุคลากรให้มีความเข้าใจตรงกัน ด้านบริหารความเสี่ยงควรส่งเสริมให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์งานและปัญหาพร้อมกัน ด้านกิจกรรมควบคุม ควรมอบหมายงานให้บุคคลปฏิบัติอย่างชัดเจน ด้านสารสนเทศการสื่อสาร ควรมีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือ และแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ ด้านการติดตามประเมินผล ควรมีการระดับความคิดเห็นให้ทราบปัญหาเพื่อนำมาหาแนวทางแก้ไข ทั้งนี้ จากการศึกษางานวิจัย พบว่า ด้านการร่วมมือจากบุคคลทุกระดับในองค์กร อยู่ในระดับปานกลาง จึงควรมีแนวทางการพัฒนาความรู้ความเข้าใจที่ตรงกัน สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรทุกคนของหน่วยงานเห็นถึงความสำคัญของการร่วมมือในการวางแผน และด้านการติดตามผลการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง จึงควรมีการควบคุมงบประมาณ เพื่อช่วยให้การติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เกิดผลดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุบุรี ม่วงกุ่ม (2557) พบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ปัญหาที่พบในการบริหารงบประมาณขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากรในระดับปฏิบัติงาน โดยเสนอแนะให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผน สร้างแรงจูงใจ ตลอดจนจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตาม การจัดทำตัวชี้วัดรายงานผลอย่างต่อเนื่อง

บทสรุป

จากการศึกษา สามารถสรุปผลได้ ดังนี้ เจ้าหน้าที่งบประมาณของหน่วยงาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงบประมาณโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านการแบ่งสายงานและหน้าที่ความรับผิดชอบ หน่วยงานมีการแบ่งงานตามหน้าที่ เช่น ฝ่าย งาน แผนก สาขาวิชา มีการระบุตัวบุคคลผู้รับผิดชอบเพื่อปฏิบัติงานตามขอบเขตหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และมีการมอบหมายงานตามลำดับสายการบังคับบัญชา 2) ด้านการติดต่อสื่อสารที่ดี หน่วยงานมีการประสานส่งข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณถึงบุคลากรทุกคนได้อย่างทั่วถึง มีการรับส่งข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณระหว่างหน่วยงานได้อย่างถูกต้อง เพียงพอ และทันเวลา มีการรายงานผลการปฏิบัติงาน เพื่อสื่อสารให้ผู้บริหารทราบอย่างสม่ำเสมอ 3) ด้านการกำหนดงบประมาณที่เหมาะสมใกล้เคียงความเป็นจริง หน่วยงานมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของงบประมาณรายรับ รายจ่ายได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ใกล้เคียงความเป็นจริง มีการใช้ข้อมูลงบประมาณในอดีต เป็นแนวทางในการพยากรณ์งบประมาณในอนาคต มีการกำหนดเป้าหมายรายได้ไว้สูง เพื่อความท้าทายในการทำงาน ทั้งนี้ จากการศึกษาวิจัย พบว่า ด้านการร่วมมือจากบุคคลทุกระดับในองค์กร และด้านการติดตามผลการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น หน่วยงานสามารถนำข้อมูลไปพัฒนาแนวทางการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ตรงกันให้เกิดแรงจูงใจเล็งเห็นถึงความสำคัญของการร่วมมือในการวางแผน โดยให้บุคลากรทุกคนของหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ภายนอกองค์กร เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค กำหนดเป้าหมายร่วมกัน และพัฒนาแนวทางการควบคุมงบประมาณ โดยมอบหมายบุคคลให้มีหน้าที่ในการกำกับ ติดตาม เพื่อช่วยให้การรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้บริหาร ได้รับกำลังใจความเมตตาจากบิดามารดา และครอบครัว ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ ขอขอบพระคุณเจ้าของตำรา หนังสือ เอกสาร บทความทางวิชาการ รายงานวิจัย และขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

- อรัญญา ภาณุศานต์. (2557). การวางแผนและควบคุมโดยงบประมาณ. กรุงเทพฯ : บริษัท ธนาเพรส จำกัด
- ศิลปะพร ศรีจันเพชร. (2561). การบัญชีเพื่อการวางแผนและควบคุม. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วน ทีพีเอ็น เพรส
- ธนากร เอกเผ่าพันธุ์. (2554). การวางแผนและควบคุมโดยงบประมาณ. กรุงเทพฯ : บริษัทธนาเพรส
- สุภาพร ศรีชะเนตร. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- พัชรินทร์ ยืนนอน และธรินธร นามวรรณ. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม 2560. หน้า 98-99
- ชูปรี ม่วงกุ่ม. (2557). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการห้องสมุด
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
Factors Affecting Increasing in Efficiencies of Library Services,
Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus

ผกายมาศ เจริญศิริ¹ และเสาวนีย์ ปานทอง²

แผนกวิทยบริการ งานบริการการศึกษา สำนักงานวิทยาเขตสุรินทร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์^{1,2}

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : puphakay@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้บริการห้องสมุดของผู้ใช้บริการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2561 เพื่อประมวลความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่างๆ ด้านการบริการห้องสมุด นำมาใช้เป็นแนวทางในเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการห้องสมุด ให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพต่อไป โดยเลือกกลุ่มตัวอย่าง จากผู้ใช้บริการห้องสมุด จำนวน 100 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ 4.42 โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1.ด้านคุณภาพการให้บริการ 2.ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ 3.ด้านขั้นตอนการให้บริการ 4.ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก 5.ด้านทรัพยากรสารสนเทศ/ทรัพยากรการเรียนรู้

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, ผู้ใช้บริการ, การให้บริการ

Abstract

The purpose of this research was to study the satisfaction of students using library in Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus, Academic year of 2018, This project was to process comments and suggestions of services of the library. It used as guidelines for increasing efficiencies of services of the library and for more efficiencies and qualities in advance. The participants were 100 people of using the library by analysis data from a computer program. The used of statistics were Percentage and Average. The results showed that the satisfaction of the users were at a good level with a mean of 4.42 by sorting the average value from highest level to lowest level, included 1) service qualities, 2) service providers, 3) service process, 4) facilities, and 5) information resources / learning resources.

Keywords: satisfaction, customer, service

บทนำ

ในปัจจุบันโลกได้ขยายตัวและเจริญก้าวหน้าด้วยวิทยาการต่าง ๆ สภาพแวดล้อม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจนบุคคลต้องปรับตัวเองเพื่อให้ทันกับความก้าวหน้า อิทธิพลจากสิ่งเหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อการศึกษาเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 22 ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” และ มาตรา 25 ระบุว่า “รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงาน และจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งเรียนรู้อื่น อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ” (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553, 2562) การศึกษาระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นในด้านการส่งเสริมให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง แล้วนำมาอภิปราย แสดงความคิดเห็นและทัศนคติของตน ลักษณะการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย อาจารย์มักจะมีวิธีการสอนแบบบรรยายและวิธีการฝึกให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จากหนังสือ ตำราต่างๆ เพิ่มเติมด้วย ดังนั้น การเรียนรู้ในระดับมหาวิทยาลัย ผู้ใช้ห้องสมุดจำเป็นต้องมีทักษะพื้นฐานของการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ไม่ว่าจะรู้อยู่ในสื่อใด การพัฒนาการใช้ห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพ หรือการใช้ห้องสมุดให้เป็น หมายถึง การฝึกทักษะการค้นหาสารสนเทศ ทักษะการอ่าน และการวิเคราะห์สารสนเทศ ก่อนนำไปใช้ (น้ำทิพย์, 2548) ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจึงมีความสำคัญในฐานะเป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภท ทั้งที่เป็นวัสดุตีพิมพ์และไม่ตีพิมพ์ เลือกจัดหาเข้ามาอย่างทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้ใช้บริการ สนับสนุนการเรียนการสอนและการวิจัยของอาจารย์และนักศึกษาทั้งระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก ทำให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการเรียนรู้ออกสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ (สว่างจิต, 2532)

แผนกวิทยบริการ งานบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ได้จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ด้านการส่งเสริมการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัย การบริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา แผนกวิทยบริการได้ดำเนินการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้บริการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีการศึกษา และมีผู้เข้าใช้บริการห้องสมุดตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง จากการเข้าใช้บริการอาจส่งผลกระทบต่อดำเนินงานของหน่วยงานโดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับด้านการบริการคณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา ตลอดจนบุคคลภายนอก ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการขั้นตอนในการบริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก และด้านคุณภาพการให้บริการ เพื่อให้การบริหารจัดการงานห้องสมุดเกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากขึ้น จึงได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการเพื่อให้ทราบถึงความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะจากการใช้บริการนำมาเป็นแนวทางในวางแผนการพัฒนาและปรับปรุงการบริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มีขั้นตอนการดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านประชากรในการวิจัยครั้งนี้กำหนดกลุ่มประชากรเป็นผู้ใช้บริการห้องสมุด ได้แก่ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา และบุคลากรภายนอก โดยสุ่มเก็บตัวอย่างผู้ใช้บริการ จำนวน 100 คน ในช่วงระยะเวลา 1 พฤศจิกายน 2561 – 30 เมษายน 2562

1.2 ตัวแปรที่ใช้ในการประเมินผลความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการด้านวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

เป็นตัวแปรด้านการปฏิบัติงานของแผนกวิทยบริการ งานบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ได้แก่ ด้านขั้นตอนการให้บริการ, ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ, ด้านทรัพยากรสารสนเทศ/ทรัพยากรการเรียนรู้, ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านคุณภาพการให้บริการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการด้านวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในครั้งนี้คือ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการห้องสมุดของงานวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถานะ การศึกษา

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ มีทั้งหมด 5 ด้าน แต่ละด้านประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 18 ข้อ โดยมีหัวข้อการประเมินครอบคลุมการบริการและการปฏิบัติดังนี้

1. ด้านขั้นตอนการให้บริการ จำนวน 3 ข้อ
2. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ จำนวน 4 ข้อ
3. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ/ทรัพยากรการเรียนรู้ จำนวน 4 ข้อ
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน 4 ข้อ
5. ด้านคุณภาพการให้บริการ จำนวน 3 ข้อ

ในการตอบแบบสอบถามได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อใช้ในการแปลความหมายเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง ความพึงพอใจระดับน้อย
- 2 หมายถึง ความพึงพอใจระดับพอใช้
- 3 หมายถึง ความพึงพอใจระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง ความพึงพอใจระดับมาก
- 5 หมายถึง ความพึงพอใจระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกจ่ายแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการด้านวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ จากผู้เข้าใช้บริการห้องสมุด ซึ่งประกอบด้วย นักศึกษา อาจารย์ เจ้าหน้าที่

และประชาชนทั่วไป จำนวน 100 ฉบับ และได้รับกลับคืน 100 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด
ตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของแบบสอบถามแต่ละฉบับเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานโดยคำนวณค่าเฉลี่ย
โดยทำการวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถานะ และการศึกษา โดยใช้ในการแจกแจง

ความถี่และค่าร้อยละ

4.2 ข้อมูลตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
อีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ที่เข้ามาใช้บริการด้วยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานโดยคำนวณหา
ค่าเฉลี่ย และนำคะแนนการประเมินมาแปลความหมาย โดยกำหนดค่าการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคะแนน
การประเมินผลไว้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง คุณภาพดีมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง คุณภาพดี

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง คุณภาพปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง คุณภาพพอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง คุณภาพควรปรับปรุง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
อีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการด้านวิทยบริการและเทคโนโลยี เป็นเพศหญิง มีจำนวน
มากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมาคือเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 45 สถานภาพเป็นนักศึกษา มีจำนวนมากกว่า
อาจารย์และเจ้าหน้าที่, บุคคลภายนอก คิดเป็นร้อยละ 98 รองลงมาคืออาจารย์และเจ้าหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 2 ลำดับ
สุดท้ายคือบุคคลภายนอก คิดเป็นร้อยละ 0 ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวนมากกว่าระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิด
เป็นร้อยละ 94 รองลงมาคือต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 4 ลำดับสุดท้ายคือระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 2

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

2.1 ด้านขั้นตอนการให้บริการ มีการให้บริการที่สะดวกและรวดเร็ว อยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 4.44 ความ
เหมาะสมของการใช้เทคโนโลยีการให้บริการ อยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 4.48 มีระยะเวลาการยืม – คืนเหมาะสมกับการ
ให้บริการ อยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 4.46 รวมค่าเฉลี่ยด้านขั้นตอนการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 4.46

2.2 ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยอัธยาศัยไมตรีที่ดี อยู่ในระดับ ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 4.53 เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความรวดเร็วฉับไว อยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 4.44 เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นและเต็มใจให้บริการ อยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 4.50 เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการให้บริการ อยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 4.50 รวมค่าเฉลี่ยด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 4.49

2.3 ด้านทรัพยากรสารสนเทศ /ทรัพยากรการเรียนรู้ มีหนังสือ ตำรา ผลงานทางวิชาการครอบคลุมกับความต้องการ อยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 4.25 มีจำนวนหนังสือพิมพ์ และวารสารหลากหลายและตรงกับความต้องการ อยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 4.26 มีฐานข้อมูลที่บอกรับครอบคลุมกับความต้องการ อยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 4.26 ข้อมูลบนเว็บไซต์ห้องสมุดเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ อยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 4.31 รวมค่าเฉลี่ยด้านทรัพยากรสารสนเทศ/ ทรัพยากรการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 4.27

2.4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอในการสืบค้นข้อมูล อยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 4.35 มีที่นั่งจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ และเพียงพอพร้อมให้บริการ อยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 4.41 จุดบริการอินเทอร์เน็ตไร้สายมีจำนวนเพียงพอ อยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 4.35 มีแผ่นป้ายบอกหมวดที่ชั้นหนังสือสะดวกต่อการค้นหา อยู่ในระดับ ดี คิดเป็นร้อยละ 4.39 รวมค่าเฉลี่ยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกคิดเป็นร้อยละ 4.37

2.5 ด้านคุณภาพการให้บริการ มีการให้บริการสะดวก รวดเร็ว และถูกต้อง อยู่ในระดับ ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 4.61 การจัดเรียงหนังสือบนชั้นถูกต้องค้นหาง่าย อยู่ในระดับ ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 4.54 ความถูกต้องของข้อมูลในฐานข้อมูลทรัพยากรห้องสมุด (OPAC) อยู่ในระดับ ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 4.57 รวมค่าเฉลี่ยด้านคุณภาพการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 4.57

สรุปและการอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจต่อการใช้บริการด้านวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับ ดี คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.42 โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1.ด้านคุณภาพการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.57 อยู่ในระดับ ดีมาก 2. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.49 อยู่ในระดับ ดี 3. ด้านขั้นตอนการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 4.46 อยู่ในระดับ ดี 4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ย 4.37 อยู่ในระดับ ดี 5.ด้านทรัพยากรสารสนเทศ/ทรัพยากรการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย 4.27 อยู่ในระดับ ดี

และจากการประเมินผลความพึงพอใจทั้งหมดเมื่อพิจารณาเป็นคะแนนสูงสุด คือ มีที่การบริการสะดวก รวดเร็ว และถูกต้อง มีค่าเฉลี่ย 4.61 รองลงมาคือ ความถูกต้องของข้อมูลในฐานข้อมูลทรัพยากรห้องสมุด (OPAC) มีค่าเฉลี่ย 4.57 และเมื่อพิจารณาเป็นระดับคะแนนต่ำที่สุด คือ มีหนังสือ ตำรา ผลงานทางวิชาการครอบคลุมกับความต้องการ มีค่าเฉลี่ย 4.25 รองลงมาคือ มีจำนวนหนังสือพิมพ์และวารสารหลากหลายตรงกับความต้องการ และ มีฐานข้อมูลที่บอกรับครอบคลุมกับความต้องการ มีค่าเฉลี่ย 4.26

จากการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการห้องสมุดของงานวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ผลการศึกษานอกเหนือจากการได้รับข้อมูลที่เป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานแล้ว ยังสามารถสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาจากผู้บริการที่มีห้องสมุด ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการบริการห้องสมุดได้ตรงตามต้องการ โดยการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประเมิน นำมาดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการให้บริการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สรุปได้ดังนี้

1. ด้านขั้นตอนการให้บริการ : มีการนำเทคโนโลยีในการให้บริการ และควรมีการพัฒนา /ปรับปรุงระบบห้องสมุดอัตโนมัติอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถใช้บริการด้าน ยืม - คืนทรัพยากรได้ด้วยความสะดวกและรวดเร็ว
2. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ : พัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรผู้ให้บริการ ให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น โดยการสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมทักษะความรู้ในสาขาวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ เทคโนโลยีและวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้บุคลากรได้ศึกษาดูงานในสถานที่ที่มีความเกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการบริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ /ทรัพยากรการเรียนรู้ : ควรมีการคัดเลือก /จัดหาทรัพยากรสารสนเทศ เช่น หนังสือ วารสาร สื่อโสตทัศนวัสดุ และฐานข้อมูล ให้มีความหลากหลายและมีความทันสมัย ครอบคลุมสาขาวิชาการต่างๆ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องของสาขาที่มีการเปิดสอนในมหาวิทยาลัย
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก : ควรมีการเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยให้เพียงพอต่อการเข้าใช้บริการ และเพิ่มจุดบริการอินเทอร์เน็ตไร้สาย เพื่อให้ผู้รับบริการใช้บริการได้อย่างทั่วถึง ควรมีการปรับปรุงพื้นที่การให้บริการ ให้มีความทันสมัย สวยงาม มีพื้นที่สามารถรองรับการใช้งานของผู้รับบริการได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ
4. ด้านคุณภาพการให้บริการ : ได้มีการจัดหาระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ALIST นำมาใช้ในการบริหารจัดการกระบวนการดำเนินงานด้านต่างๆ ของงานวิทยบริการ ผู้รับบริการสามารถสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศได้โดยการสืบค้นผ่านเว็บ (Web OPAC) มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลบรรณานุกรมในฐานข้อมูลห้องสมุดให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ ผู้รับบริการสามารถสืบค้นข้อมูลและเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศด้วยความสะดวกและความรวดเร็ว

เอกสารอ้างอิง

- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2548). การบริหารห้องสมุดยุคใหม่ : Modern library management. กรุงเทพฯ : เอสอาร์ พรินติ้ง แมสโปรดักส์
- พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. (2562). เข้าถึงเมื่อ (30 สิงหาคม 2562) เข้าถึงได้จาก (<http://person.mwit.ac.th/01-Statutes/NationalEducation.pdf>)
- สว่างจิต ศรีระชา. (2532). “ห้องสมุดเป็นหัวใจของการศึกษาในมหาวิทยาลัยจริงหรือ.” ข่าวสารห้องสมุดมหาวิทยาลัยขอนแก่น. ปีที่ 11. ฉบับที่ 2. หน้า 9 - 20.
- รุ่งฤดี อภิวัฒน์ศรี และคนอื่นๆ. (2550). ห้องสมุดและสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : ทรูเพ็ล เอ็ดดูเคชั่น.

ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุและแนวทางการลดอุบัติเหตุของนักศึกษาในการขับขี่ รถจักรยานยนต์หน้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

Factors Affecting Accidents and Guidelines Accidents Students of Motorcyclists of Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus

วิศรุต ทองร้อน¹

งานประชาสัมพันธ์ ฝ่ายบริหาร คณะเทคโนโลยีการจัดการ¹

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : popla33@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุของนักศึกษาในการขับขี่รถจักรยานยนต์หน้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ 2) เพื่อแนวทางการลดอุบัติเหตุของนักศึกษาในการขับขี่รถจักรยานยนต์หน้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาที่มีรถจักรยานยนต์และขับขี่มาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งในระดับมากที่สุดนั้นไม่พบสาเหตุ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการหาแนวทางในการลดอุบัติเหตุของนักศึกษาในการขับขี่รถจักรยานยนต์หน้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มีปัจจัยเพียง 1 ปัจจัย โดยปัจจัยที่ 1 เป็นปัจจัยด้านการรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการขับขี่ปลอดภัยและถูกวิธี ประกอบด้วย ตรวจเช็คสภาพรถสม่ำเสมอก่อนออกเดินทาง อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการขับขี่อย่างถูกวิธี รณรงค์เกี่ยวกับการขับขี่อย่างปลอดภัย เช่น เมาไม่ขับ คาดเข็มขัดนิรภัย และขับรถตามอัตราที่กำหนด สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่น สวมหมวกหรือเครื่องป้องกันในขณะที่ขับรถ ไม่ซ้อนรถจักรยานยนต์สามคน สังเกตป้ายจราจร ไม่ควรขับขี่ในที่ห้ามเข้า

คำสำคัญ : อุบัติเหตุ แนวทางการลดอุบัติเหตุ การแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the factors that caused motorcycle accidents in front of Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus 2) To reduce accidents in student driving motorcycle in front of Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus Sample A student with a motorcycle and driving to Rajamangala University of Technology Isan, Surin's 100 students were selected by purposive sampling. The instruments used in this research were questionnaires with a reliability value of .96 which was rated as 5 scales. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation. Pearson's product moment correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

The research findings were as follows: 1) Student opinion on the cause of the accident. At most levels, there is no cause. 2) The result of accident prevention in motorcycle driving in front of Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus There is only one factor. Factor 1 is a factor in the campaign to educate drivers about safe driving and how to consistently check the condition of the car before departure. Training the right way to learn about driving. Campaigning on safe driving, such as not driving, wearing a seatbelt. And drive at a fixed rate. Create a sense of responsibility for the lives and property of others. Wear a hat or protective gear while driving. Do not stack three cars Observe traffic signs Do not drive in prohibited.

Keyword : Accident, Accident Reduction Guidelines, Accident Problem Solving

บทนำ

อุบัติเหตุการจราจรเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและมีความรุนแรงมากขึ้น อันมีผลให้เกิดความสูญเสียและทรัพย์สินจำนวนมากหาศาลยากจะคำนวณได้ และนับวันอุบัติเหตุจากรถยนต์มีมากขึ้นตามการพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีของประเทศ หากไม่มีมาตรการรองรับคาดว่าจะในปีต่อไปจะมีคนไทยเสียชีวิตจากอุบัติเหตุยานยนต์เพิ่มขึ้นเป็นชั่วโมงละกว่า 3 คน คนตายจากอุบัติเหตุสูงกว่าอัตราการตายจากโรคมะเร็ง โรคหัวใจ และเมื่อเปรียบเทียบอายุคนตายแล้ว พบว่า คนในวัยหนุ่มสาวจะประสบอุบัติเหตุเสียชีวิตมากกว่าวัยอื่น ๆ ซึ่งวัยนี้เป็นวัยที่เป็นกำลังสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ (ณัฐพล พัฒนชัยกุล, 2548: 1) ประเทศไทยได้เริ่มใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาตั้งแต่ พ.ศ. 2504 ทำให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน ทั้งการคมนาคมและการขนส่ง การอุตสาหกรรม การก่อสร้าง และการเกษตรกรรม แต่รัฐบาลไม่มีแผนป้องกันอุบัติเหตุภัยแห่งชาติควบคู่กันไปทำให้ประเทศไทยยิ่งมีการพัฒนามากขึ้นเพียงไรประชาชนยิ่งบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุภัยมากขึ้น จึงเป็นที่กล่าวกันว่า อุบัติเหตุภัยเป็นโรคที่เกิดจากการพัฒนาทำให้ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2512 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน อุบัติเหตุภัยเป็นสาเหตุของการสูญเสียชีวิตที่สูงขึ้นที่สุดของประชาชนไทยและมีแนวโน้มสูงอย่างรวดเร็วทุกปี ซึ่งส่วนใหญ่ของผู้บาดเจ็บและตายจากอุบัติเหตุภัย (ณัฐพล พัฒนชัยกุล, 2548: 1)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดเลยที่เปิดการเรียนการสอนในระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ มีนักศึกษาในแต่ละปีจำนวนมาก ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาระดับอนุปริญญา และระดับปริญญาตรี ภาคปกติที่ต้องมาเรียนเป็นประจำในตลอดสัปดาห์จึงมีการเข้าที่พักอยู่รวมกัน และนำจักรยานยนต์มาใช้เป็นพาหนะจำนวนมาก บางครั้งมีการขับขี่ด้วยความคึกคะนอง ขับขี่ผิดกฎจราจร ไม่สวมหมวกนิรภัย และขับซิ่งระหว่างมีลมมา ทำให้เกิดอุบัติเหตุต่างๆ เช่น รถล้ม รถชน ซึ่งชนกับรถคันอื่น และชนกับผู้คน que เดินบนถนน ก่อให้เกิดการบาดเจ็บและเสียชีวิต ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุและแนวทางการลดอุบัติเหตุของนักศึกษาในการขับขี่รถจักรยานยนต์หน้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เพื่อผลในการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบในการกำหนดแนวทางแก้ไข และป้องกันอุบัติเหตุการจราจรของเยาวชนในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม ซึ่งย่อมจะส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในท้องถิ่นให้มีคุณภาพ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของโครงการวิจัย

ประชากร

นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาที่มีรถจักรยานยนต์และขี่เข้ามาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุและแนวทางการลดอุบัติเหตุของนักศึกษาในการขับขี่รถจักรยานยนต์หน้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ แบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา คณะ และพาหนะที่ใช้ ลักษณะแบบสอบถามเป็นตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีคำถามให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการลดอุบัติเหตุ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีคำถามให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นคำถามเป็นแบบปลายเปิด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุและแนวทางการลดอุบัติเหตุของนักศึกษาในการขับขี่รถจักรยานยนต์หน้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

2. ศึกษาคานียามศัพท์เฉพาะตัวแปรที่วิจัยทุกตัว

3. สร้างคำถามของปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุและแนวทางการลดอุบัติเหตุในแต่ละด้านให้สอดคล้องกับคานียามศัพท์เฉพาะ

4. นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคำถามและสอบถามความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ว่าสอดคล้องกับคานียามศัพท์เฉพาะ

5. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Congruence (IOC)

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน นามาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

7. นำเครื่องมือที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัยไปยังกลุ่มตัวอย่างทั้ง 100 คน ที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ พร้อมกับรอรับเอกสารคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านสังคมศาสตร์ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจง ความถี่ และค่าร้อยละ
2. ทำแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุและแนวทางการลดอุบัติเหตุโดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายค่าเฉลี่ย
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม คือ ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุและแนวทางการลดอุบัติเหตุ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันแล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียงประกอบตาราง
4. วิเคราะห์และพยากรณ์การส่งผลของตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม คือ ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุและแนวทางการลดอุบัติเหตุของนักศึกษาในการขับขีรถจักรยานยนต์หน้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ พหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Regression Analysis) วิเคราะห์อำนาจการพยากรณ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามโดยวิเคราะห์การถดถอย แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียงประกอบตาราง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. หาค่าเฉลี่ย
2. การหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับเนื้อหา
4. ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค
5. วิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis)

ผลการวิจัย

ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยวิธีหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 81 คน (81.0 %) รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 19 คน (19.0 %) มีอายุ 19-21 ปี จำนวน 55 คน (55.0 %) รองลงมาคืออายุ 22-24 ปี จำนวน 44 คน (44.0 %) และต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 1 คน (1.0 %) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 85 คน (85.5 %) รองลงมาได้แก่ มีระดับต่ำกว่า ปวส. หรือเทียบเท่า จำนวน 15 คน (15.0 %) คณะเทคโนโลยีการจัดการ จำนวน 65 คน (65.0 %) รองลงมาได้แก่ อยู่คณะเกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 35 คน (35.0 %) มีรถจักรยานยนต์ จำนวน 98 คน (98.0 %) รองลงมาไม่มีรถจักรยานยนต์ จำนวน 2 คน (2.0 %) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

ที่	สถานภาพ	n = 100	
		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	19	19.0
	หญิง	81	81.0
2. อายุ	ต่ำกว่า 18 ปี	1	1.0

19-21 ปี	55	55.0
22-24 ปี	44	44.0
3. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่า ปวส. หรือเทียบเท่า	15	15.0
ปริญญาตรี	85	85.5
4. คณะ		
เทคโนโลยีการจัดการ	65	65.0
เกษตรศาสตร์และเทคโนโลยี	35	35.0
5. ยานพาหนะที่ใช้		
รถจักรยานยนต์	98	98.0
รถยนต์	2	2.0
รวม	100	100.0

ความคิดเห็นที่มีต่อสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งในระดับมากที่สุดนั้นไม่พบสาเหตุ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, $SD = .94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ที่เรียงจากคะแนนมากไปหาน้อย พบว่า 18. ความสว่างของเส้นทาง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, $SD = 1.06$) 4. ป้ายหรือสัญญาณจราจรไม่ชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, $SD = .49$) และ 1. การสนทนากันระหว่างขับรถ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, $SD = 1.16$) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยละส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ

ที่	ปัจจัยด้านลักษณะงาน	$\bar{X}$	SD	แปลความหมาย
1	ขับรถเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด	3.84	1.14	มาก
2	แข่งรถอื่นในที่คับขัน	3.72	1.23	มาก
3	ไม่ให้สัญญาณจอด/ชะลอ/เลี้ยวรถ	3.86	1.25	มาก
4	ขับรถตัดหน้าระยะกระชั้นชิด	3.73	1.26	มาก
5	ดื่มสุราหรือสารกระตุ้นก่อนในขณะที่ขับรถ	3.72	1.55	มาก
6	จอดรถในที่ห้ามจอด	3.55	1.36	มาก
7	ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์นั่งซ้อนสามคนและไม่สวมหมวกนิรภัย	3.65	1.28	มาก
8	การใช้อุปกรณ์สื่อสารระหว่างขับรถ	3.61	1.31	มาก
9	ขาดความรู้เรื่องป้ายจราจร	3.64	1.31	มาก
10	การรับประทานอาหารระหว่างขับรถ	3.60	1.27	มาก
11	การสนทนากันระหว่างขับรถ	3.54	1.16	มาก
12	ระบบเบรก	3.82	1.24	มาก
13	สภาพยาง	3.83	1.20	มาก
14	ระบบสัญญาณไฟของรถ	3.82	1.04	มาก

15	สภาพอากาศ	3.79	1.03	มาก
16	สภาพพื้นถนนชำรุด	3.83	1.04	มาก
17	ความคุ้นเคยกับสภาพถนนทำให้ประมาท	3.85	1.12	มาก
18	ความสว่างของเส้นทาง	3.98	1.06	มาก
19	การเดินทางกลับหลังจากเลิกเรียน	3.88	1.16	มาก
20	ป้ายหรือสัญญาณจราจรไม่ชัดเจน	3.89	1.15	มาก
รวม		3.75	.94	มาก

ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ปัจจัย โดยทั้งสองปัจจัยสามารถอธิบายตัวแปรทั้งหมดได้ร้อยละ 70.623 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าการผันแปรของตัวแปรทั้งหมดที่อธิบายได้ด้วยปัจจัยหลังจากการหมุนแกนปัจจัยแล้ว (Total Variance Explained)

ปัจจัย (Component)	การผันแปรของตัวแปรทั้งหมดที่อธิบายได้ด้วยปัจจัยหลังจาก การหมุนแกนปัจจัยแล้ว (Rotation Sum of Squared Loadings)		
	ผลรวม (Total)	ร้อยละของความแปรปรวน (% of Variance)	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม (Cumulative %)
ปัจจัยที่ 1	8.027	40.133	40.133
ปัจจัยที่ 2	6.098	30.490	70.623

ปัจจัยที่ 1 เป็นปัจจัยด้านการใช้รถใช้ถนน ประกอบด้วย ขับรถเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด แชนจ์รถอื่นในที่คับขัน ไม่ให้สัญญาณจอด/ชะลอ/เลี้ยวรถ ขับรถตัดหน้าระยะกระชั้นชิด ดื่มสุราหรือสารกระตุ้นก่อนในขณะขับรถ จอดรถในที่ห้ามจอด ผู้ขับซึ้งรถจักรยานยนต์นั่งซ้อนสามคนและไม่สวมหมวกนิรภัย การใช้อุปกรณ์สื่อสารระหว่างขับรถ ขาดความรู้เรื่องป้ายจราจร การรับประทานอาหารระหว่างขับรถ การสนทนากันระหว่างขับรถ ระบบเบรก สภาพยาง สภาพพื้นถนนชำรุด ความคุ้นเคยกับสภาพถนนทำให้ประมาท ความสว่างของเส้นทาง การเดินทางกลับหลังจากเลิกเรียน ป้ายหรือสัญญาณจราจรไม่ชัดเจน ปัจจัยที่ 2 สภาพแวดล้อมและสภาพรถ ประกอบด้วย ระบบสัญญาณไฟของรถ สภาพอากาศ ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงการหมุนเมตริกปัจจัย (Rotated Component Matrix)

ที่	สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ	ปัจจัย (Component)	
		ปัจจัย 1	ปัจจัย 2
1	ขับรถเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด	.765	-.277
2	แชนจ์รถอื่นในที่คับขัน	.774	-.251
3	ไม่ให้สัญญาณจอด/ชะลอ/เลี้ยวรถ	.778	-.301
4	ขับรถตัดหน้าระยะกระชั้นชิด	.787	-.336
5	ดื่มสุราหรือสารกระตุ้นก่อนในขณะขับรถ	.839	-.365

6	จุดรถในที่ห้ามจอด	.845	-.269
7	ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์นั่งซ้อนสามคนและไม่สวมหมวกนิรภัย	.824	-.308
8	การใช้อุปกรณ์สื่อสารระหว่างขับรถ	.853	-.284
9	ขาดความรู้เรื่องป้ายจราจร	.858	-
10	การรับประทานอาหารระหว่างขับรถ	.783	-
11	การสนทนากันระหว่างขับรถ	.777	-
12	ระบบเบรก	.806	.244
13	สภาพยาง	.737	.419
14	ระบบสัญญาณไฟของรถ	.636	.529
15	สภาพอากาศ	.597	.556
16	สภาพพื้นถนนชำรุด	.756	.268
17	ความคุ้นเคยกับสภาพถนนทำให้ประมาท	.797	-
18	ความสว่างของเส้นทาง	.743	.283
19	การเดินทางกลับหลังจากเลิกเรียน	.780	.360
20	ป้ายหรือสัญญาณจราจรไม่ชัดเจน	.832	-

หมายเหตุ - แสดงว่า น้ำหนักปัจจัยต่ำกว่า .01

ผลการหาแนวทางในการลดอุบัติเหตุของนักศึกษาในการขับขี่รถจักรยานยนต์หน้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งในระดับมากที่สุดนั้นไม่พบสาเหตุ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, $SD = .75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ที่เรียงจากคะแนนมากไปหาน้อย พบว่า 5. สวมหมวกหรือเครื่องป้องกันในขณะขับรถ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, $SD = .88$) 1. ตรวจเช็คสภาพรถสม่ำเสมอก่อนออกเดินทาง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, $SD = .95$) และ 4. สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, $SD = .99$) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อแนวทางในการลดอุบัติเหตุของนักศึกษาในการขับขี่รถจักรยานยนต์หน้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ที่	แนวทางในการลดอุบัติเหตุ	$\bar{X}$	SD	แปลความหมาย
1	ตรวจเช็คสภาพรถสม่ำเสมอก่อนออกเดินทาง	4.33	.95	มาก
2	อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการขับขี่อย่างถูกวิธี	4.31	.83	มาก
3	รณรงค์เกี่ยวกับการขับขี่อย่างปลอดภัย เช่น เมาไม่ขับ คาดเข็มขัดนิรภัย และขับรถตามอัตราที่กำหนด	4.29	.87	มาก
4	สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่น	4.25	.99	มาก
5	สวมหมวกหรือเครื่องป้องกันในขณะขับรถ	4.41	.88	มาก
6	ไม่ซ้อนรถจักรยานยนต์สามคน	4.27	.96	มาก

7	สังเกตป้ายจราจร	4.36	.88	มาก
8	ไม่ควรขับซึ้นที่ห้ามเข้า	4.35	.91	มาก
รวม		4.32	.75	มาก

ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์สามารถแบ่งออกได้เป็น 1 ปัจจัย โดยทั้งสองปัจจัยสามารถอธิบายตัวแปรทั้งหมดได้ร้อยละ 68.382 ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงค่าการผันแปรของตัวแปรทั้งหมดที่อธิบายได้ด้วยปัจจัยหลังจากการหมุนแกนปัจจัยแล้ว (Total Variance Explained)

ปัจจัย (Component)	การผันแปรของตัวแปรทั้งหมดที่อธิบายได้ด้วยปัจจัยหลังจาก การหมุนแกนปัจจัยแล้ว (Rotation Sum of Squared Loadings)		
	ผลรวม (Total)	ร้อยละของความแปรปรวน (% of Variance)	ร้อยละของความแปรปรวนสะสม (Cumulative %)
ปัจจัยที่ 1	5.471	68.382	68.382

มีปัจจัยเพียง 1 ปัจจัย โดยปัจจัยที่ 1 เป็นปัจจัยด้านการรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการขับซึ้นปลอดภัยและถูกวิธี ประกอบด้วย ตรวจเช็คสภาพรถสม่ำเสมอก่อนออกเดินทาง อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการขับซึ้นอย่างถูกวิธี รณรงค์เกี่ยวกับการขับซึ้นอย่างปลอดภัย เช่น เมาไม่ขับ คาดเข็มขัดนิรภัย และขับรถตามอัตราที่กำหนด สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่น สวมหมวกหรือเครื่องป้องกันในขณะขับรถ ไม่ซึ้นรถจกยานยนต์สามคน สังเกตป้ายจราจร ไม่ควรขับซึ้นที่ห้ามเข้า ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงการหมุนเมตริกปัจจัย (Rotated Component Matrix)

ที่	สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ	ปัจจัย (Component)
		ปัจจัย 1
1	ตรวจเช็คสภาพรถสม่ำเสมอก่อนออกเดินทาง	.781
2	อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการขับซึ้นอย่างถูกวิธี	.852
3	รณรงค์เกี่ยวกับการขับซึ้นอย่างปลอดภัย เช่น เมาไม่ขับ คาดเข็มขัดนิรภัย และขับรถตามอัตราที่กำหนด	.825
4	สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่น	.808
5	สวมหมวกหรือเครื่องป้องกันในขณะขับรถ	.791
6	ไม่ซึ้นรถจกยานยนต์สามคน	.811
7	สังเกตป้ายจราจร	.872
8	ไม่ควรขับซึ้นที่ห้ามเข้า	.871

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุการขับขี่รถจักรยานยนต์หน้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษามีทั้งหมด 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านการใช้รถใช้ถนน สภาพแวดล้อมและสภาพรถ โดยแต่ละปัจจัยยังตามความสำคัญของความแปรปรวนได้ดังนี้ ปัจจัยด้านการใช้รถใช้ถนน (40.133) สภาพแวดล้อมและสภาพรถ (30.490) ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ณรงค์ เตมียศิณ (อ้างอิงใน มงคล อย่างรัตน์ โชติ. 2550 : 62-63) พบว่า สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุส่วนใหญ่เกิดจากตัวบุคคล รองมาเกิดจากสภาพแวดล้อมสภาพถนนและจากรถ อุบัติเหตุ 5 อันดับแรกที่มีสาเหตุจากตัวบุคคล ได้แก่ ขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ขับรถตัดหน้า ขับรถตามระยะกระชั้นชิด ขับรถด้วยความประมาทและเมาสุรา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราลักษณ์ เศรษฐเสถียร (อ้างอิงใน มงคล อย่างรัตน์ โชติ. 2550 : 63) ที่พบว่า สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุในระดับมากที่สุด ได้แก่ การขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด และขับรถตัดหน้าระยะกระชั้นชิด รองลงมาในระดับมาก ได้แก่ ความประมาท การแซงรถอื่นในที่คับขัน ตีมีสุราหรือสารกระตุ้นหรือขณะขับขี่ การหลับในเนื่องจากพักผ่อนไม่เพียงพอ

สำหรับแนวทางในการลดอุบัติเหตุนั้น จากผลการวิจัยพบว่า มีทั้งหมด 1 แนวทาง คือ ด้านการรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการขับขี่ปลอดภัยและกฎวิธี แนวทางมีความสำคัญตามเปอร์เซ็นต์ของความแปรปรวนดังนี้ ด้านการรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการขับขี่ปลอดภัยและกฎวิธี (68.383%) แสดงให้เห็นว่านักศึกษามองเห็นถึงความสำคัญและต้องการลดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการขับขี่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราลักษณ์ เศรษฐเสถียร (อ้างอิงใน มงคล อย่างรัตน์ โชติ. 2550 : 64) ที่พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับแนวทางในการลดอุบัติเหตุในระดับมากที่สุด ได้แก่ การสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อชีวิตและทรัพย์สิน การตรวจเช็คสภาพรถสม่ำเสมอ การรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการขับขี่อย่างถูกวิธี

บทสรุป

ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์หน้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ พบว่า สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ ด้านการใช้รถใช้ถนน คือ ขับรถเร็วเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด แซงรถอื่นในที่คับขัน ไม่ให้สัญญาณจอด/ชะลอ/เลี้ยวรถ ขับรถตัดหน้าระยะกระชั้นชิด ตีมีสุราหรือสารกระตุ้นก่อนในขณะขับรถ จอดรถในที่ห้ามจอด ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์นั่งซ้อนสามคนและไม่สวมหมวกนิรภัย การใช้อุปกรณ์สื่อสารระหว่างขับรถ ขาดความรู้เรื่องป้ายจราจร การรับประทานอาหารระหว่างขับรถ การสนทนากันระหว่างขับรถ ระบบเบรก สภาพยาง สภาพพื้นถนนชำรุด ความคุ้นเคยกับสภาพถนนทำให้ประมาท ความสว่างของเส้นทาง การเดินทางกลับหลังจากเลิกเรียน ป้ายหรือสัญญาณจราจรไม่ชัดเจน ด้านสภาพแวดล้อมและสภาพรถ คือ ระบบสัญญาณไฟของรถ สภาพอากาศ

แนวทางในการลดอุบัติเหตุของการขับขี่รถจักรยานยนต์หน้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านการรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการขับขี่ปลอดภัยและกฎวิธี คือ ตรวจเช็คสภาพรถสม่ำเสมอก่อนออกเดินทางอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการขับขี่อย่างถูกวิธี รณรงค์เกี่ยวกับการขับขี่อย่างปลอดภัย เช่น เมาไม่ขับ คาดเข็มขัดนิรภัย และขับรถตามอัตราที่กำหนด สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่น สวมหมวกหรือเครื่องป้องกันในขณะขับรถ ไม่ซ้อนรถจักรยานยนต์สามคน สังเกตป้ายจราจร ไม่ควรขับขี่ในที่ห้ามเข้า ควรนำแนวทางในการลดอุบัติเหตุไปประชาสัมพันธ์ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ได้นำไปปฏิบัติ ศึกษาและวิจัยเจาะลึกเพื่อหาแนวทางลดอุบัติเหตุ อันเนื่องมาจากปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยเล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์สันติ ครอบงมยท ที่ปรึกษาวิจัยที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ อย่างดียิ่ง ได้ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุง ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งประทับใจและกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณนักเรียนนักศึกษา ที่ตอบแบบสอบถามและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นอย่างดี ตลอดจนผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือทุกท่านที่ทำงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กรพินธุ์ สีสาววิวัฒน์. (2550). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- จุลจิรา มีพรหม. (2553). ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุและแนวทางการลดอุบัติเหตุของนักศึกษาในการขับขี่รถจักรยานยนต์หน้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐพล พัฒนชัยกุล. (2548). การศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เลย.
- ดาวนภา บุญवाल. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภัทรพล อาจเมือง. (2552). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- มงคล อย่างรัตน์โชติ. (2550). ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุและแนวทางการลดอุบัติเหตุของการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทางระหว่างจังหวัดสุโขทัยกับจังหวัดอื่น ๆ. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

ความคาดหวังของพนักงานในสถาบันต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

Expectations of Institutional Staff to Promote quality of life in Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus

สุนตรา ทองจันทร์¹ และ อริศรา กัลลบท

สำนักงานคณบดี คณะเทคโนโลยีการจัดการ³

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : Kayray_1@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามความคิดเห็นของพนักงานในสถาบันของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ 2) เพื่อศึกษาความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงานในสถาบันของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ 3) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงานในสถาบันของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานสถาบันในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า พนักงานมีความเห็นด้วยว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มีสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความคาดหวัง, คุณภาพชีวิต

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the condition of promoting quality life according to the opinions of Institutional staff of Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus 2) To study the expectations promoting the quality life of Institutional staff of Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus 3) To compare the conditions of promoting quality of life and expectations for promoting the quality life Institutional staff of Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus. The samples used in this research were institutional staff in Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus. Sample of 100 persons. The instrument used in the research is a questionnaire, with a confidence value of .95. It is tools rating scale levels. The as statistics used for data analysis was percentage, mean and standard deviation. The result found that the staff agreed that the Rajamangala

University of Technology Isan, Surin Campus has a condition to promote quality of life and expectations for promoting quality of life at a high level and differing significantly at the level of .05.

Keywords : Expectations , Quality of life

บทนำ

คุณภาพชีวิตเป็นเรื่องสำคัญมากของบุคคลและสังคมในปัจจุบันนี้ คือ ความสำคัญระดับตนเองและครอบครัว คือ การมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ สุขภาพอนามัยดี ไม่เจ็บป่วย ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายส่วนตน และสามารถประกอบอาชีพการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดี ครอบครัวอบอุ่น ไม่มีปัญหา ในส่วนของความสำคัญระดับสังคม และประเทศชาติเมื่อประชากรในสังคมมีคุณภาพชีวิตที่ดี ย่อมทำให้คุณภาพชีวิตในสังคมและประเทศดีขึ้นด้วย แต่ทั้งนี้รัฐต้องมีนโยบายที่จะเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากร เช่น สภาพแวดล้อมการศึกษา การประกอบอาชีพ รายได้ของประชากร เป็นต้น (เพ็ญศรี เปลี่ยนขำ, 2542 อ้างถึงใน เฉลียว เกษจันทร์ทิวา, 2553: 1) โดยคุณภาพชีวิตของมนุษย์มีนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สำคัญของคุณภาพชีวิตไว้หลากหลาย ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้ คือ สุขภาพอนามัย อาหาร การศึกษา การประกอบอาชีพ ที่อยู่อาศัย สวัสดิการสังคม เครื่องนุ่งห่มนันทนาการ และสิทธิมนุษยชน (รณยุทธ์ บุตรแสนคม, 2540 อ้างถึงใน เฉลียว เกษจันทร์ทิวา, 2553: 1)

การส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีหลักการที่สำคัญ คือ ส่งเสริมการกินดีอยู่ดีของประชาชน คือ การส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าทั้งในด้านวัตถุและจิตใจให้ประชาชนได้ใช้ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ เช่น การรักษาและส่งเสริมไว้ซึ่งปัจจัยพื้นฐานของการดำรงชีพได้แก่ การจัดให้มีที่อยู่อาศัย อาหาร ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม การศึกษาและอาชีพ ส่งเสริมความมั่นคงของครอบครัว คือ การสร้างความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างพ่อ แม่ ลูก ญาติมิตรครอบครัวเป็นหน่วยสำคัญที่สุดของประเทศชาติเป็นรากฐานแห่งความเจริญก้าวหน้า และเป็นปัจจัยที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ ยกกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชน เช่น การส่งเสริมให้ประชาชนมีการอยู่ดีกินดี โดยการปรับปรุงการทำงานให้มั่นคงและมีรายได้สูงขึ้นป้องกันความเดือดร้อนและแก้ไขปัญหาสังคม ในสังคมประเทศอุตสาหกรรมมักมีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัย ภาวะว่างงาน รายได้ไม่เพียงพอจึงจำเป็นต้องป้องกันและแก้ไข เช่น การพยายามช่วยเหลือประชาชนในเรื่องที่อยู่อาศัย การประกอบอาชีพตลอดจนการจัดปัญหาความเดือดร้อนต่าง ๆ (ดุขฎิ อายวัฒน์, 2548 อ้างถึงใน เฉลียว เกษจันทร์ทิวา, 2553: 1)

ปัญหาและอุปสรรคของการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่สำคัญในปัจจุบัน คือ ปัญหาด้านการศึกษา ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือการจัดการท้องถิ่นหรือบ้านเมือง ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และด้านจิตใจในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข (อนุชาติ พวงสำลี และ อรทัย อาจอ่ำ, 2539 อ้างถึงใน เฉลียว เกษจันทร์ทิวา, 2553: 1)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคาดหวังของพนักงานในสถาบันต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงานในสถาบันของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของโครงการวิจัย

ประชากร

พนักงานสถาบันในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นกลุ่มพนักงานสถาบันในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมและความคาดหวังของพนักงานในสถาบันต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต การส่งเสริมคุณภาพชีวิต และความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

1.2 ศึกษาวัตถุประสงค์ สมมติฐาน และกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.3 นิยามตัวแปรเพื่อสร้างแบบสอบถาม

1.4 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรที่กำหนดไว้

2. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามในการเก็บข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลเป็นคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ การศึกษาอาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน โดยให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาพัฒนาคุณภาพโดยการหาความเที่ยงตรง (Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยมีวิธีการดังนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) มีขั้นตอนดังนี้

1.1 นำแบบสอบถามตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและเชิงโครงสร้างตลอดจนภาษาที่ใช้และนำมาปรับปรุง

1.2 นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างและหลักวิชาการและนำไปหาค่า IOC (Index of Item- Objective Congruence) เพื่อหาค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยได้ค่า IOC ระหว่าง 0.66-1.00

1.3 นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบมาปรับตามผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ

2. การทดสอบความเชื่อมั่นหรือความเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองกับพนักงานที่มีในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's AlphaCoefficient)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองแล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ แล้วดำเนินการจัดทำตามขั้นตอน ทำการบันทึกหาคำตอบในแบบสอบถามเพื่อประมวลผล โดยโปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่าตามเกณฑ์การให้คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยและแปลผลโดยใช้เกณฑ์ มีรายละเอียดดังนี้

สำหรับเกณฑ์การแปลผล พิจารณาระดับสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตจากค่าเฉลี่ยแบ่งออกเป็น 5 ช่วงระดับ คือ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21-5.00 มีสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41-4.20 มีสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61-3.40 มีสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81-2.60 มีสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.80 มีสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตระดับน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์การแปลผล พิจารณาระดับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตจากค่าเฉลี่ย แบ่งออกเป็น 5 ช่วงระดับ คือ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21-5.00 มีความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41-4.20 มีความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61-3.40 มีความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81-2.60 มีความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.80 มีความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. การเปรียบเทียบสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน ได้แก่

t-test (Paired Samples t-test)

ผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 55 คน (55.00 %) รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 45 คน (45.00 %) มีอายุ 36-40 ปี จำนวน 29 คน (29.00 %) รองลงมา มีอายุ น้อยกว่า 30 ปี จำนวน 26 คน (26.00 %) มีอายุ 30-35 ปี จำนวน 25 คน (25.00 %) และมีอายุ มากกว่า 40 ปี จำนวน 20 คน (20.00 %) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 52 คน (52.00 %) รองลงมา มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท จำนวน 38 คน (38.00 %) และมีวุฒิการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 10 คน (10.00 %) มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี จำนวน 67 คน (67.00 %) รองลงมา มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 21 คน (21.00 %) และมีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 12 คน (12.00 %) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

ที่	สถานภาพ	n = 100	
		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	45	45.00
	หญิง	55	55.00
2. อายุ			
	น้อยกว่า 30	26	26.00
	30-35 ปี	25	25.00
	36-40 ปี	29	29.00
	มากกว่า 40 ปี	20	20.00
3. การศึกษา			
	ปริญญาตรี	52	52.00
	ปริญญาโท	38	38.00
	ปริญญาเอก	10	10.00
4. ประสบการณ์การทำงาน			
	น้อยกว่า 5 ปี	12	12.00
	6 -10 ปี	67	67.00
	มากกว่า 10 ปี	21	21.00
รวม		100	100.00

การวิเคราะห์สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงานในสถาบันมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

พนักงานมีความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มีสภาพการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.55) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในมาก โดยสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสูงสุด คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.62) รองลงมา คือ ด้านสังคม ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.65) ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.72) ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.60) และด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.67) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยรวม

ด้านที่	สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านสิ่งแวดล้อม	3.85	0.67	มาก
2	ด้านสังคม	3.91	0.65	มาก
3	ด้านการศึกษา	3.95	0.62	มาก
4	ด้านเศรษฐกิจ	3.90	0.72	มาก

5	ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.89	0.60	มาก
	เฉลี่ย	3.79	0.55	มาก

ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงานในสถาบันมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

พนักงานมีความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.60) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสูงสุด คือ ด้านสังคม ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.51) รองลงมา คือ ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.52) ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.49) ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.54) และด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.47) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยรวม

ด้านที่	ความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านสิ่งแวดล้อม	3.91	0.49	มาก
2	ด้านสังคม	3.94	0.51	มาก
3	ด้านการศึกษา	3.84	0.47	มาก
4	ด้านเศรษฐกิจ	3.85	0.54	มาก
5	ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.93	0.52	มาก
	เฉลี่ย	3.89	0.36	มาก

ผลการเปรียบเทียบสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกับความคาดหวังของการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงานในสถาบันมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้านโครงสร้างพื้นฐานในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสูงกว่าการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยรวม

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	สภาพ		ความคาดหวัง		t	sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านสิ่งแวดล้อม	3.85	0.67	3.91	0.49	-9.88	.00
2. ด้านสังคม	3.91	0.65	3.94	0.51	-4.52	.00
3. ด้านการศึกษา	3.95	0.62	3.84	0.47	-8.15	.00
4. ด้านเศรษฐกิจ	3.90	0.72	3.85	0.54	-7.35	.00
5. ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม	3.89	0.60	3.93	0.52	-8.13	.00

และภูมิปัญญาท้องถิ่น

รวม	3.79	0.55	3.89	0.36	-9.11	.00
-----	------	------	------	------	-------	-----

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำเสนอการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้ คือ

1. สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ด้านต่าง ๆ 5

ด้าน

ในภาพรวมสภาพความเป็นจริงต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต พบว่า สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสูงสุด คือ ด้านการศึกษา รองลงมา คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุรณี ศุภศิลป์ (อ้างถึงใน เฉลียว เกษจันทร์ทิวา. 2553 : 44) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาคุณภาพชีวิต อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า มีความคาดหวังในระดับสูงต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ระดับความคาดหวังอยู่ในระดับสูง สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มีการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงานให้ดีขึ้น เมื่อพนักงานคุณภาพชีวิตที่ดีก็จะส่งผลให้การทำงานดีตามไปด้วย

2. ความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ในด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้าน

พนักงานคาดหวังว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ควรส่งเสริมคุณภาพชีวิต 5 ด้านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับอาจหาญ เทียมสุวรรณ (อ้างถึงใน [โสธยา จินะพันธ์, 2552](#)) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความคาดหวังต่อความก้าวหน้าตามสายอาชีพของพนักงาน บริษัท ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์จำกัด (มหาชน) พบว่า ความคาดหวังต่อความก้าวหน้าตามสายอาชีพของพนักงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับบุรณี ศุภศิลป์ (อ้างถึงใน เฉลียว เกษจันทร์ทิวา. 2553 : 44) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า มีความคาดหวังในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพนักงานมีความต้องการ มีความคาดหวังที่สูง ดังนั้นจึงเป็นภาวะปกติที่จะเรียกร้องสิ่งที่ดีขึ้นไป จึงต้องการให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ปรับปรุงและพัฒนาการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในด้านต่าง ๆ สูงขึ้น

3. สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

สภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกับความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งค่าเฉลี่ยความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสูงกว่าสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิต มี 3 ด้าน คือ ความคาดหวังด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม และด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และค่าเฉลี่ยสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสูงกว่าความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิต มี 2 ด้าน คือ ด้านการศึกษาและด้านเศรษฐกิจ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความคาดหวังการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงานมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีผลทำให้พนักงานมีการเปรียบเทียบและคาดหวังสิ่งที่ตนจะได้รับที่สูงขึ้นหรือมากขึ้นจากสภาพของความเป็นจริงที่เป็นอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุรณี ศุภศิลป์

(อ้างถึงใน เฉลียว เกษจันทร์ทิวา. 2553 : 44) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาคุณภาพชีวิต อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า มีความคาดหวังในระดับสูงต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เมื่อพิจารณาระดับความคาดหวังใน 5 ด้าน พบว่า ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการเมือง และด้านสาธารณสุข มีความคาดหวังอยู่ในระดับสูง

บทสรุป

การสรุปผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้ คือ

1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ควรนำผลต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยสภาพการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและความคาดหวังต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตมาใช้ในการวางแผนพัฒนาต่อไป
2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมให้มาก โดยเฉพาะส่งเสริมให้พนักงานทำการคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอย เช่น โครงการธนาคารขยะ
3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ควรมีการส่งเสริมการศึกษาของพนักงานอย่างเหมาะสมและได้มาตรฐาน สนับสนุนให้พนักงานไปอบรม สัมมนาหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยเล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณี แผงวังทอง ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ อย่างดียิ่ง ได้ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุง ผู้วิจัยมีความซาบซึ้ง ประทับใจ และกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณบุคลากร อาจารย์ ที่กรุณาตอบแบบสอบถามและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นอย่างดี ตลอดจนผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือทุกท่านที่ทำงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

เฉลียว เกษจันทร์ทิวา. (2553). ความคาดหวังของประชาชนต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของ

เทศบาลตำบลภาชี อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สาขาวิชา สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

นภสร ตรีรัตน์พิจารณ์. (2558). ความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อบทบาทการจัดการ

ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษา จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

ศิริรัตน์ รัชตประทาน. (2550). ความคาดหวังต่อองค์การของพนักงานในร้านอาหารเขตเทศบาล

นครเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา และการแนะแนว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

โสธยา จินะพันธ์. (2552). การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของความคาดหวังต่อปัจจัยจูงใจ

และคุณภาพชีวิตการทำงานระหว่างบริการที่ปฏิบัติงานเต็มเวลาและบริการที่ปฏิบัติงานบาง เวลา ในสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เสาวลักษณ์ มณีชาติ. (2553). ความคาดหวังด้านคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานให้บริการ

สอบถามเลขหมาย “1133” ของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
ธนบุรี.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

Factors affecting the Success of Human Resource Personnel.

Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus

สุกัญญา ปลายงาม¹ และ สุเนตรา ทองจันทร์²

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม คณะเทคโนโลยีการจัดการ¹

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : suganya.nga@gmail.com¹, Kayray_1@hotmail.com²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่าง เป็นบุคลากรในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำนวน 100 คน ซึ่งได้มาโดย การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยด้านการจัดองค์กรส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากรมากกว่าปัจจัยอื่น สร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $y_1 = .316 + .932(X_8)$ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนน $z_1 = .921(X_8)$

คำสำคัญ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

Abstract

This research has a purpose. To study the factors that affect the success of personnel performance. Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus Sample As a person at Rajamangala University of Technology Isan. Suran's 100 students were selected by purposive sampling. The instruments used in the study were questionnaire with confidence value of .98 as 5 rating scales. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation. Pearson's product moment correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis. The research found that Factors affecting the success of human resource personnel. Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus There was a statistically significant positive relationship at .01. Organizational factors contributed to the success of personnel performance rather than other factors. Create a forecast equation as follows.

Forecast equation in raw score form.

$$y_1 = .316 + .932 (X_8)$$

Equation of prediction in score form

$$z_1 = .921 (X_8)$$

Keyword : Factors affecting the success

บทนำ

การบริหารมีปัจจัยหลายประการที่ต้องคำนึงถึง ปัจจัยด้านพื้นฐานที่สำคัญในการบริหาร คือ ทรัพยากรบุคคล ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับองค์กรทรัพยากรบุคคล องค์กรใดที่มีบุคลากรที่มีความต้องการสอดคล้องกับองค์กรก็จะเป็นเหตุให้องค์กรประสบความสำเร็จ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ให้องค์กรประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว กลยุทธ์สภาพแวดล้อม ลักษณะขององค์กร ความสามารถในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้บังคับบัญชาเกิดความพึงพอใจในการทำงาน ผู้บริหารที่ยึดการประสานประโยชน์พยายามให้บุคลากรทำงานให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน ก็จะทำให้ซึ่งค่าตอบแทนแก่บุคลากรตามความเหมาะสมและยุติธรรม โดยบุคลากรมีความพึงพอใจในการทำงาน ประโยชน์ก็จะเกิดกับองค์กรและบุคลากรที่ทำงาน ผู้บริหารประเภทนี้นับว่าเป็นประเภทที่ดี องค์กรที่ประสบความสำเร็จเจริญเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการวางแผน มีการปรับเปลี่ยนองค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (ธัญชนก อธิพิงศ์วิวัฒน์ : 2552) นอกจากนี้ (วรัญญา ผลดี : 2554) ได้กล่าวว่า ทรัพยากรบุคคลจัดเป็นหัวใจหลักอันสำคัญยิ่งที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยทั่วไปองค์กรมีความต้องการบุคลากรที่มีทักษะความรู้ความสามารถ 3 ประการ คือ ความสามารถในเรื่องความมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น ความสามารถในการเชิงปฏิบัติการและความสามารถทางด้านความคิดในการแก้ปัญหา เพื่อให้องค์กรมีการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารองค์กรจึงต้องมีการปรับกลยุทธ์ในการสร้างแรงจูงใจ แก่บุคลากรในองค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว และสามารถตอบสนองความต้องการของบุคลากรในองค์กรไปพร้อม ๆ กัน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของพนักงานสถาบัน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เพื่อที่จะทำให้อุบัติการณ์สามารถปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ซึ่งเป็นส่วนราชการที่ต้องการเสริมสร้างส่งเสริม และสนับสนุนในด้านศึกษาและการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ทำให้อุบัติการณ์ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ และทุ่มเทให้กับองค์กรอย่างเต็มความสามารถ อีกทั้งยังสามารถนำผลที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้ในการกำหนดแผนและนโยบายการพัฒนาบุคลากร ในองค์กร ตลอดจนทั้งหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงการบริหารงานในองค์กรต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของโครงการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นบุคลากรในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นบุคลากรในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ แบ่งออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และตำแหน่ง ลักษณะแบบสอบถามเป็นการตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีคำถามให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีคำถามให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีคำถามให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 5 เป็นข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นคำถามเป็นแบบปลายเปิด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

2. ศึกษาคำนิยามศัพท์เฉพาะตัวแปรที่วิจัยทุกตัว

3. สร้างคำถามของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในแต่ละด้านให้สอดคล้องกับคำนิยามศัพท์เฉพาะ

4. นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคำถามและสอบถามความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ว่าสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์เฉพาะ

5. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Congruence (IOC)

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน นามาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

7. นำเครื่องมือที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัยไปยังกลุ่มตัวอย่างทั้ง 100 คน โดยแจ้งถึงวันส่งคืนแบบสอบถาม

2. ติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านสังคมศาสตร์ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจง ความถี่ และค่าร้อยละ

2. ทำแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จโดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม คือ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันแล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียงประกอบตาราง

4. วิเคราะห์และพยากรณ์การส่งผลของตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม คือ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ พหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Regression Analysis) วิเคราะห์อำนาจการพยากรณ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามโดยวิเคราะห์การถดถอย แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียงประกอบตาราง

ผลการวิจัย

ข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยวิธีหาค่าความถี่และร้อยละ
 ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

ที่	สถานภาพ	n = 100	
		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	36	36.0
	หญิง	64	64.0
2. อายุ			
	ต่ำกว่า 25 ปี	3	3.0
	26-35 ปี	55	55.0
	36-45 ปี	42	42.0
3. ระดับการศึกษา			
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	5.0
	ปริญญาตรี	75	75.0
	ปริญญาโท	17	17.0
	ปริญญาเอก	3	3.0
4. สถานภาพการสมรส			
	โสด	33	33.0
	สมรส	67	67.0
5. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย			
	ไม่เกิน 5 ปี	11	11.0
	6-10 ปี	56	56.0
	11-15 ปี	27	27.0
	ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป	6	6.0
6. ตำแหน่ง			
	พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา	17	17.0
	ลูกจ้างเงินรายได้	26	26.0

พนักงานสถาบัน	33	33.0
ข้าราชการ	13	13.0
ลูกจ้างประจำ	11	11.0
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 64 คน (64.0 %) รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 36 คน (36.0 %) มีอายุ 26-35 ปี จำนวน 55 คน (55.0 %) รองลงมาคืออายุ 36-45 ปี จำนวน 42 คน (42.0 %) และมีอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 3 คน (3.0 %) มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 75 คน (75.0 %) รองลงมาได้แก่ มีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 17 คน (17.0 %) มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน (5.0 %) และมีระดับการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 3 คน (3.0 %) มีสถานภาพการสมรส จำนวน 67 คน (67.0 %) รองลงมาได้แก่ มีสถานภาพโสด จำนวน 33 คน (33.0 %) มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย 6-10 ปี จำนวน 56 คน (56.0 %) รองลงมาได้แก่ มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย 11-15 ปี จำนวน 27 คน (27.0 %) มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยไม่เกิน 5 ปี จำนวน 11 คน (11.0 %) และมีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป จำนวน 6 คน (6.0 %) มีตำแหน่งพนักงานสถาบัน จำนวน 33 คน (33.0 %) รองลงมาได้แก่ มีตำแหน่งลูกจ้างเงินรายได้ จำนวน 26 คน (26.0 %) มีตำแหน่งพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 17 คน (17.0 %) มีตำแหน่งข้าราชการ จำนวน 13 คน (13.0 %) และมีตำแหน่งลูกจ้างประจำจำนวน 11 คน (11.0 %) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร

ที่	ปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร	$\bar{X}$	SD	แปลความหมาย
1	ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.79	.66	เห็นด้วย
2	ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน	4.08	.68	เห็นด้วย
3	ด้านขวัญและกำลังใจ	3.98	.63	เห็นด้วย
4	ด้านการจัดการความรู้	4.12	.62	เห็นด้วย
5	ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	4.03	.67	เห็นด้วย
รวม		4.00	.55	เห็นด้วย

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วย ในทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร ได้แก่ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.79$, $SD = .66$) ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.08$, $SD = .68$) ด้านขวัญและกำลังใจ ($\bar{X} = 3.98$, $SD = .63$) ด้านความเชื่ออำนาจควบคุมตัวเอง ($\bar{X} = 3.99$, $SD = .67$) ด้านการจัดการความรู้ ($\bar{X} = 4.12$, $SD = .62$) ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($\bar{X} = 4.03$, $SD = .67$) โดยภาพรวมแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วย ต่อปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร ($\bar{X} = 4.00$, $SD = .55$) เช่นเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กร

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการ

บริหารจัดการองค์กร

ที่	การบริหารจัดการองค์กร	$\bar{X}$	SD	แปลความหมาย
1	ด้านการวางแผนของมหาวิทยาลัย	4.03	.67	เห็นด้วย
2	ด้านการจัดองค์กร	4.00	.57	เห็นด้วย
3	ด้านการนำ	4.05	.62	เห็นด้วย
4	ด้านการควบคุม	4.09	.67	เห็นด้วย
รวม		4.04	.55	เห็นด้วย

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยในทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กร ได้แก่ ด้านการวางแผนของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.03$, $SD = .67$) ด้านการจัดองค์กร ($\bar{X} = 4.00$, $SD = .57$) ด้านการนำ ($\bar{X} = 4.05$, $SD = .62$) ด้านการควบคุม ($\bar{X} = 4.09$, $SD = .67$) โดยภาพรวมแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยต่อการบริหารจัดการองค์กร ($\bar{X} = 4.04$, $SD = .55$) เช่นเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

ที่	ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	SD	แปลความหมาย
1	ด้านประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน	4.08	.68	เห็นด้วย
2	ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	3.97	.58	เห็นด้วย
3	ด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน	4.07	.70	เห็นด้วย
รวม		4.04	.58	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยในทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กร ได้แก่ ด้านประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.08$, $SD = .68$) ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.97$, $SD = .58$) ด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.07$, $SD = .70$) โดยภาพรวมแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยต่อการบริหารจัดการองค์กร ($\bar{X} = 4.04$, $SD = .58$) เช่นเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร

ตารางที่ 5 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร

ปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร	R	ความหมาย
ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	.799**	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน	.848**	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
ด้านขวัญและกำลังใจ	.858**	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
ด้านความเชื่ออำนาจควบคุมตัวเอง	.837**	มีความสัมพันธ์ระดับสูง

ด้านการจัดการความรู้	.824**	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	.863**	มีความสัมพันธ์ระดับสูง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (.799**) ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน (.848**) ด้านขวัญและกำลังใจ (.858**) ด้านความเชื่ออำนาจควบคุมตัวเอง (.837**) ด้านการจัดการความรู้ (.824**) ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (.863**) ตามลำดับ นั่นคือ ปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรทุกด้านมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากรอยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้น โดยวิธี Stepwise

ตัวแปรพยากรณ์	ความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร				
	B	S.B.b	Beta	t	Sig
ค่าคงที่	.955	.160		5.980	.000
ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน(X ₂)	.757	.039	.893	19.634	.000
R = .893 R ² = .797 F = 385.486 Sig = .000					

จากตารางที่ 6 พบว่า เมื่อทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้น โดยวิธี Stepwise จะเหลือเพียงตัวแปรด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน(X₂) ที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยตัวแปรสามารถร่วมกันอธิบายความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร (R²) เท่ากับ 79.7% โดยสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$y_1 = .955 + .757(X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$z_1 = .893(X_2)$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบการบริหารจัดการองค์กรที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร

ตารางที่ 7 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการองค์กรกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร

ปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร	R	ความหมาย
ด้านการวางแผนของมหาวิทยาลัย	.858**	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
ด้านการจัดองค์กร	.915**	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
ด้านการนำ	.885**	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
ด้านการควบคุม	.868**	มีความสัมพันธ์ระดับสูง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 7 พบว่า การบริหารจัดการองค์กรมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ ด้านการวางแผนของมหาวิทยาลัย (.858**) ด้านการจัดองค์กร (.915**) ด้านการนำ (.885**) ด้านการควบคุม (.868**) ตามลำดับ นั่นคือ การบริหารจัดการองค์กรทุกด้านมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากรอยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์การบริหารจัดการองค์กรมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร

โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้น โดยวิธี Stepwise

ตัวแปรพยากรณ์	ความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร				
	B	S.B.b	Beta	t	Sig
ค่าคงที่	.316	.161		1.970	.052
ด้านการจัดองค์กร(X_8)	.932	.040	.921	23.469	.000
	R = .921	R ² = .847	F = 550.812	Sig = .000	

จากตารางที่ 6 พบว่า เมื่อทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้น โดยวิธี Stepwise จะเหลือเพียงตัวแปรด้านการจัดองค์กร(X_8) ที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยตัวแปรสามารถร่วมกันอธิบายความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากร (R^2) เท่ากับ 84.7% โดยสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$y_1 = .316 + .932(X_8)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนน

$$z_1 = .921(X_8)$$

การอภิปรายผล

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร กับ ความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาองค์กร ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของ บุคลากรสายสนับสนุน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Mc Clelland (อ้างถึงใน ธันย์ชนก ธิติพงษ์วิวัฒน์. 2552) ซึ่งได้กำหนดความต้องการพื้นฐานที่สำคัญของมนุษย์ ข้อหนึ่ง คือ ความต้องการที่จะมีความสำเร็จ (Achievement) คือ มุ่งความสำเร็จโดยตรง มีความใฝ่ ฝันที่จะให้เกิดความสำเร็จและให้ได้รับความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยพนักงานนำความรู้ความสามารถมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ เพื่อความสำเร็จของ องค์กร และถ้าพนักงานขาดความชำนาญในเรื่องใด จะพยายามทำสิ่งนั้นให้สำเร็จ โดยพยายามหาข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหาให้ได้ หรือถ้าได้รับมอบหมายให้ทำงานใด ๆ จะทำให้สำเร็จทุกครั้ง และสร้างสิ่งใหม่ ๆ ในการทำงานอยู่ตลอดเวลา และถ้าองค์กรใดที่มีทรัพยากรบุคคล

2. การบริหารจัดการองค์กร กับ ความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่าการบริหารจัดการองค์กร ด้านการจัดองค์กร ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Certo (อ้างถึงใน ธันย์ชนก ธิติพงษ์วิวัฒน์. 2552) ซึ่งได้กล่าวว่า การจัดองค์กร เป็นขั้นตอนในการ

จัดสรรบุคคลและทรัพยากรที่ใช้ในการทำงาน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการทำงาน หรือเป็นการจัดแบ่งงานและจัดทรัพยากร
สำหรับงาน เพื่อให้งานเหล่านั้นสำเร็จ โดยการจัดองค์กร ประกอบด้วย

1. การระบุและอธิบายงานที่จะถูกนำไปดำเนินการ
2. การกระจายงานออกเป็นหน้าที่ (Duties)
3. การรวมหน้าที่ต่าง ๆ เข้าเป็นตำแหน่งงาน (Positions)
4. การอธิบายสิ่งที่จำเป็น หรือความต้องการของตำแหน่งงาน
5. การรวมตำแหน่งงานต่าง ๆ เป็นหน่วยงานที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม และสามารถบริหาร

จัดการได้

6. การมอบหมายงาน ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่
7. การทบทวนและปรับโครงสร้างขององค์กร เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงและ ผลลัพธ์ของการควบคุม

ไม่เป็นไปตามที่กำหนด

8. การติดต่อสื่อสารในกระบวนการของการจัดองค์กรเป็นไปอย่างทั่วถึง
9. การกำหนดความจำเป็นของทรัพยากรมนุษย์
10. การสรรหาผู้ปฏิบัติงานที่มีศักยภาพ
11. การคัดเลือกจากบุคคลที่สรรหามา
12. การฝึกอบรมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต่าง ๆ
13. การทบทวนและปรับคุณภาพและปริมาณทรัพยากรมนุษย์เมื่อสถานการณ์ เปลี่ยนแปลงและผลลัพธ์

ของการควบคุมไม่เป็นไปตามที่กำหนด

14. การติดต่อสื่อสาร ในกระบวนการของการจัดคนเข้าทำงานเป็นไปอย่างทั่วถึง และสอดคล้องกับ
อัจฉรา บุบผามาลา (อ้างถึงใน ธนัญชนก อิติพงค์วิวัฒน์. 2552) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
ของพนักงานบริษัทอุตสาหกรรมพรมไทย จำกัด (มหาชน) พบว่า องค์ประกอบทางการบริหารจัดการ ด้านการวางแผน การจัด
องค์กร การนำและการควบคุม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานในระดับปานกลาง และ
สามารถทำนายประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานได้อย่างถูกต้องร้อยละ 97.4 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
และในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยว่าการบริหารจัดการเป็นกระบวนการของการมุ่งสู่เป้าหมายขององค์กร จากการทำงาน
ร่วมกันโดยใช้บุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ หรือเป็นกระบวนการออกแบบและรักษาสภาพแวดล้อมที่บุคคลทำงานร่วมกันในกลุ่ม
ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทสรุป

ผู้บริหารควรมีการชักนำและกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความกระตือรือร้นในการทำงานรวมทั้งเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ
บุคลากรให้มีศักยภาพสูงขึ้น รวมถึงการอธิบายวัตถุประสงค์ของงานให้บุคลากรทราบ และผู้บริหารสามารถให้คำปรึกษาแก่
บุคลากรเมื่อบุคลากรประสบปัญหาเกี่ยวกับการทำงาน รวมทั้งชี้แนะเทคนิคต่าง ๆ ของงานให้มีความสะดวกและรวดเร็วใน
การทำงานและปรับปรุงและส่งเสริมความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของบุคลากรในองค์กรรวมทั้งควรมีการให้รางวัลแก่
บุคลากรอยู่บนพื้นฐานของผลการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานและยังเป็นการกระตุ้นให้
บุคลากรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยเล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณี แผงวังเวง ที่ปรึกษาวิจัยที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ อย่างดียิ่ง ได้ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุง ผู้วิจัยมีความซาบซึ้ง ประทับใจและกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณบุคลากร อาจารย์ ที่กรุณาตอบแบบสอบถามและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นอย่างดี ตลอดจนผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือทุกท่านที่ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

กัญญนันท์ ภัทร์สรณศิริ. (2554). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร :**

กรณีศึกษาสำหรับสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน. วารสารวิชาการปทุมวัน, 1(1). 35-39

ฉันทย์ชนก อิตพิงศ์วิวัฒน์. (2552). **ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของพนักงาน**

**การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**

ภัทรภรณ์ เนินกร่าง. (2553). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการ**

อิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วรัญญา ผลดี. (2554). **ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสายวิชาการและพนักงานสาย**

ปฏิบัติการวิชาชีพและบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง [บทความย่อ]. ปริญญา

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากรคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

Motivation to Produce the Academic Tasks of Staffs in Faculty of Technology Management , Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus

จิราภรณ์ แป้นแก้ว^{*1} เฉลิมพล คงจันทร์² ทศวรรษ ศาลาผาย³ พรณัญญา สุขเต็ม⁴ และสุตาภรณ์ ผดุงเจริญ⁵

คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : Urikanaruk111@hotmail.com*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากร คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากรสังกัด คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน วุฒิการศึกษา และระดับเงินเดือนที่ได้รับในปัจจุบัน และเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากร คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรสายวิชาการ และบุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 66 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยการหาค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานเพื่อการวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการ โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ด้านความต้องการความก้าวหน้า

คำสำคัญ: แรงจูงใจ , ผลงานทางวิชาการ, บุคลากรคณะเทคโนโลยีการจัดการ

Abstract

The aim of this research is to study the motivation for making academic work of personnel, Faculty of Management Technology Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus. Comparing the motivation to work for academic staff , the Faculty of Management Technology Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus. The category is classified by work experience, educational background and current salary the research obtain' s suggestions and guidelines to improving the motivation work for staff, Faculty of Management Technology Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus. The samples are 66 academic staff, and support staff. The instrument is questionnaire. The data analysis was calculated by frequency distribution, percentage, mean, standard deviation and hypothesis testing for statistical significance at the level of .05 by using SPSS. The result shown that. The Motivation to work, which classified by work experience is not different with statistical significance, But

when considering in each aspect, it was found that there was 0.5 significant difference in demand for progress.

Keywords: motivation, academic work, Personnel work for Faculty of Management Technology

บทนำ

คณะเทคโนโลยีการจัดการ (Faculty of Management Technology) สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา : สกอ. (Office of the Higher Education Commission : OHEC) เป็นหนึ่งในห้าองค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ มีคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) ทำหน้าที่ในการดูแลและรับผิดชอบการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยมีจำนวนบุคลากรทั้งสิ้น 97 คน ซึ่งการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากรที่ผ่านมา มีบุคลากรจำนวนน้อยมากที่ได้พัฒนาผลงานทางวิชาการ อีกทั้งบุคลากรยังไม่มีความรู้ในการทำผลงานทางวิชาการ ขาดความชัดเจนในเรื่องของหลักเกณฑ์การประเมิน ประกอบกับมีความเข้าใจว่าการทำผลงานทางวิชาการ เป็นการทำให้รูปแบบการวิจัย และภาระงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนมาก จึงไม่มีเวลาที่จะจัดทำผลงานทางวิชาการ รวมถึงขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารและการขาดแรงจูงใจในตนเอง ทำให้เกิดปัญหาด้านการพัฒนาบุคลากร ด้วยความตระหนักในความสำคัญและปัญหาดังกล่าว คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จึงต้องการสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากร เพื่อให้ปฏิบัติงานอย่างมีความสุข และเต็มกำลังความสามารถ

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จากองค์ประกอบของแรงจูงใจในการทำงานผลงานทางวิชาการ เพื่อให้ได้ข้อมูลไปนำเสนอผู้บริหารตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้นำไปสู่การวางแผนหาแนวทางกระตุ้นส่งเสริมให้บุคลากรเกิดแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการ เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากร คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

วัตถุประสงค์ และวิธีการ

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากรคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ผู้วิจัยได้กำหนดการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาสายผู้สอนและสายสนับสนุน พนักงานราชการ ลูกจ้างเงินรายได้สายผู้สอนและสายสนับสนุน จำนวน 79 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา
สายผู้สอนและสายสนับสนุน พนักงานราชการ ลูกจ้างเงินรายได้สายผู้สอนและสายสนับสนุน การกำหนดขนาดตัวอย่างโดย
เปิดตารางเครซีและมอร์แกน ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 66 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม มีวิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพ ดังนี้

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาสายผู้สอนและสายสนับสนุน พนักงานราชการ ลูกจ้างเงินรายได้สายผู้สอนและสายสนับสนุน
แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสบการณ์การทำงาน
วุฒิการศึกษา รายได้ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากร คณะเทคโนโลยีการ
จัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ใน 4 ด้าน คือ ความต้องการความสัมพันธ์ ความต้องการ
ความก้าวหน้า ความต้องการได้รับการยอมรับนับถือ ความต้องการประชาธิปไตยในการทำงาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณ
ค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
2. ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล
3. นำแบบสอบถามที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่
(Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากร คณะเทคโนโลยีการ
จัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ใน 4 ด้าน คือ ความต้องการความสัมพันธ์ ความต้องการ
ความก้าวหน้า ความต้องการได้รับการยอมรับนับถือ ความต้องการประชาธิปไตยในการทำงาน โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย
(Mean) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย
ไว้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	มีความต้องการในการทำผลงานทางวิชาการมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	มีความต้องการในการทำผลงานทางวิชาการมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	มีความต้องการในการทำผลงานทางวิชาการปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	มีความต้องการในการทำผลงานทางวิชาการน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	มีความต้องการในการทำผลงานทางวิชาการน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากรคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ใน 4 ด้าน คือ ความต้องการความสัมพันธ์ ความต้องการ ความก้าวหน้า ความต้องการได้รับการยอมรับนับถือ ความต้องการประชาธิปไตยในการทำงาน คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ จำนวน 66 คน ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาสายผู้สอนและสายสนับสนุน พนักงานราชการ ลูกจ้างเงินรายได้สายผู้สอนและสายสนับสนุน ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผลข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 : แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละ ผู้ตอบแบบสอบถามจากประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 10 ปี	25	37.88
10 - 20 ปี	30	45.45
21-30 ปี	9	13.64
31 ปีขึ้นไป	2	3.03
รวม	66	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 37.88 ประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45 ประสบการณ์การทำงาน 21 – 30 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 13.64 และ ประสบการณ์การทำงาน 31 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.03

ตารางที่ 2 : แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจากวุฒิการศึกษาสูงสุด

วุฒิการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	8	12.12
ปริญญาโท	45	68.18
ปริญญาเอก	13	19.70
รวม	66	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจากวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 12.12 ระดับปริญญาโท จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 68.18 และระดับปริญญาเอก จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 19.70

ตารางที่ 3 : แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจากระดับเงินเดือน

ระดับเงินเดือน	จำนวน	ร้อยละ
10,001 - 20,000 บาท	6	9.09
20,001 - 30,000 บาท	19	28.79

30,001 - 40,000 บาท	38	57.58
มากกว่า 40,000 บาท	3	4.55
รวม	66	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจากระดับเงินเดือน 10,001 - 20,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 ระดับเงินเดือน 20,001 - 30,000 บาทจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 28.79 ระดับเงินเดือน 30,001 - 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.58 และระดับเงินเดือนมากกว่า 40,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55

ตารางที่ 4 : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากร คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ใน 4 ด้าน คือ ความต้องการ ความสัมพันธ์ ความต้องการความก้าวหน้า ความต้องการได้รับการยอมรับนับถือ ความต้องการประชาธิปไตยในการทำงาน

แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการ		n = 66		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านความต้องการความสัมพันธ์	4.27	.50	มาก
2	ด้านความต้องการความก้าวหน้า	4.37	.27	มาก
3	ด้านความต้องการได้รับการยอมรับนับถือ	4.39	.23	มาก
4	ด้านความต้องการประชาธิปไตยในการทำงาน	4.49	.26	มาก
รวม		4.38	.28	มาก

จากตารางที่ 4 แสดงว่า แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากร คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ความสัมพันธ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการ คือ ความต้องการประชาธิปไตยในการทำงาน ด้านความต้องการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความต้องการความก้าวหน้า และด้านความต้องการความสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 4.37 และ 4.27 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากร คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านความต้องการความสัมพันธ์ จำแนกรายข้อ

แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการ		n = 266		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนในการปฏิบัติงาน	4.41	.80	มาก
2	ต้องการข้อเสนอแนะในการทำผลงานทางวิชาการ	4.02	.64	มาก
3	ความต้องการมีส่วนร่วมการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน	4.41	.50	มาก
4	ต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างความสัมพันธ์	4.02	.64	มาก
5	ต้องการได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา	4.41	.50	มาก

แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการ		n = 266		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
6	ต้องการได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานจากเพื่อนร่วมงาน	4.02	.64	มาก
7	ต้องการความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานทางวิชาการเพิ่มขึ้น	4.61	.49	มากที่สุด
8	ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการในด้านกระบวนการเรียนรู้	4.21	.75	มาก
9	ต้องการความร่วมมือ คำแนะนำ จากเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา	4.21	.41	มาก
10	ต้องการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานภายในมหาวิทยาลัย	4.41	.80	มาก
รวม		4.27	.50	มาก

จากตารางที่ 5 แสดงว่า แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากร คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านความต้องการความสัมพันธ์ภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากรต้องการความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานทางวิชาการเพิ่มขึ้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนในการปฏิบัติงานความต้องการมีส่วนร่วมการตัดสินใจในการปฏิบัติงานต้องการได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา ต้องการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานภายในมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ตามลำดับต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการในด้านกระบวนการเรียนรู้ต้องการความร่วมมือ คำแนะนำ จากเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และ ต้องการข้อเสนอแนะในการทำผลงานทางวิชาการต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ต้องการได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานจากเพื่อนร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากร คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านความต้องการความก้าวหน้าจำแนกรายข้อ

แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการ		n = 266		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ต้องการสนับสนุนให้ดูงาน หรือศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์	4.21	.41	มาก
2	ต้องการสนับสนุน และส่งเสริมการเลื่อนตำแหน่ง	4.41	.80	มาก
3	ต้องการทำนวัตกรรมทางวิชาการเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน	4.21	.41	มาก
4	ต้องการส่งเสริมให้เผยแพร่นวัตกรรมที่ท่านจัดทำขึ้น	4.21	.75	มาก
5	ต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหารที่จะเป็นอาจารย์ดีเด่น	4.20	.40	มาก
6	ต้องการมีโอกาสดำเนินงานอย่างเต็มความสามารถ	4.61	.49	มากที่สุด
7	ต้องการได้ทำงานที่ท้าทายต่อความรู้ความสามารถของตนเอง	4.41	.50	มาก
8	ต้องการพัฒนางานตนเองด้านวิชาการอยู่เสมอ	4.39	.49	มาก
9	ต้องการอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อปฏิบัติงานได้ดีกว่าเดิม	4.41	.50	มาก
10	ต้องการปฏิบัติงานและพัฒนางานของตนเองได้ตลอดเวลา	4.61	.49	มากที่สุด
รวม		4.37	.27	มาก

จากตารางที่ 6 แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากร คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านความต้องการความก้าวหน้าภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากรต้องการมีโอกาสทำงานอย่างเต็มความสามารถต้องการปฏิบัติงานและพัฒนางานของตนเองได้ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ต้องการสนับสนุน และส่งเสริมการเลื่อนตำแหน่งต้องการได้ทำงานที่ทำทายต่อความรู้ความสามารถของตนเองต้องการอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อปฏิบัติงานได้ดีกว่าเดิม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ต้องการพัฒนางานตนเองด้านวิชาการอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ต้องการสนับสนุนให้ดูงาน หรือศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ต้องการทำนวัตกรรมทางวิชาการเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนต้องการส่งเสริมให้เผยแพร่นวัตกรรมที่ทำขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหารที่จะเป็นอาจารย์ดีเด่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากร คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านความต้องการได้รับการยอมรับนับถือจำแนกรายข้อ

แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการ		n = 266		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ต้องการให้บุคลากรทั่วไปยอมรับในความสามารถของท่าน	4.21	.75	มาก
2	ต้องการได้รับการชมเชยจากเพื่อนร่วมงาน	4.41	.50	มาก
3	ต้องการได้รับรางวัลจากการปฏิบัติงาน	4.80	.40	มากที่สุด
4	ต้องการได้รับการยกย่องว่าช่วยเหลือมหาวิทยาลัย	3.82	.43	มาก
5	ต้องการได้รับการยอมรับในความสามารถเพื่อนำไปพัฒนางาน	4.21	.41	มาก
6	ต้องการทำผลงานทางวิชาการให้สำเร็จ	4.41	.50	มาก
7	ต้องการได้รับการอบรมการทำผลงานทางวิชาการ	4.61	.49	มากที่สุด
8	ต้องการพัฒนาตนเองเพื่อเลื่อนตำแหน่ง	4.21	.41	มาก
9	ต้องการได้รับการชมเชย การยกย่องความสามารถและการเลื่อนตำแหน่งเป็นแรงกระตุ้นที่ทำให้เกิดการพัฒนางานทางวิชาการ	4.61	.49	มากที่สุด
10	ต้องการได้รับการชมเชยจากผู้บริหาร เมื่อจัดทำผลงานทางวิชาการ	4.61	.49	มากที่สุด
รวม		4.39	.23	มาก

จากตารางที่ 7 แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากร คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านความต้องการได้รับการยอมรับนับถือภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากรต้องการได้รับรางวัลจากการปฏิบัติงานค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 ต้องการได้รับการอบรมการทำผลงานทางวิชาการต้องการได้รับการชมเชย การยกย่องความสามารถและการเลื่อนตำแหน่งเป็นแรงกระตุ้นที่ทำให้เกิดการพัฒนางานทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ต้องการได้รับการชมเชยจากเพื่อนร่วมงานต้องการทำผลงานทางวิชาการให้สำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ต้องการได้รับการยอมรับในความสามารถเพื่อนำไปพัฒนางานต้องการได้รับการยอมรับในความสามารถเพื่อนำไปพัฒนางานต้องการพัฒนาตนเองเพื่อ

เลื่อนตำแหน่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 และ ต้องการได้รับการยกย่องว่าได้ช่วยเหลือมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 : แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากร คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านความต้องการประชาธิปไตยในการทำงานจำแนกรายข้อ

แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการ		n = 266		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ความต้องการมีอิสระในการทำงาน	4.61	.49	มากที่สุด
2	ต้องการพัฒนางานได้อย่างต่อเนื่อง	4.41	.50	มาก
3	ต้องการแสดงความคิดเห็นในการทำผลงานทางวิชาการได้อย่างหลากหลาย	4.41	.50	มาก
4	ต้องการแสดงให้ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพในการพัฒนาผลงานทางวิชาการ	4.41	.50	มาก
5	ต้องการให้ได้รับการไว้วางใจในการปฏิบัติงาน	4.61	.49	มากที่สุด
6	ต้องการทำงานเป็นกลุ่มมากกว่าทำงานคนเดียว	4.41	.50	มาก
7	ต้องการมีสิทธิและเสรีรูปที่จะเลือกพัฒนาสื่อหรือนวัตกรรม	4.41	.50	มาก
8	ต้องการสนับสนุนในการริเริ่มงานวิชาการใหม่ๆ	4.21	.41	มาก
9	ต้องการมีอิสระในการแก้ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ	4.61	.49	มากที่สุด
10	ต้องการได้เข้าร่วมประชุมและแก้ปัญหาต่างๆ ของมหาวิทยาลัย	4.80	.40	มากที่สุด
รวม		4.49	.26	มาก

จากตารางที่ 8 แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากร คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ด้านความต้องการประชาธิปไตยในการทำงานภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากรต้องการได้เข้าร่วมประชุมและแก้ปัญหาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 ความต้องการมีอิสระในการทำงานต้องการให้ได้รับการไว้วางใจในการปฏิบัติงานต้องการมีอิสระในการแก้ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ต้องการพัฒนางานได้อย่างต่อเนื่องต้องการแสดงความคิดเห็นในการทำผลงานทางวิชาการได้อย่างหลากหลายต้องการแสดงให้ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพในการพัฒนาผลงานทางวิชาการต้องการทำงานเป็นกลุ่มมากกว่าทำงานคนเดียวต้องการมีสิทธิและเสรีรูปที่จะเลือกพัฒนาสื่อหรือนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 และต้องการสนับสนุนในการริเริ่มงานวิชาการใหม่ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ตามลำดับ

อภิปรายผล

แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการโดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ด้านความต้องการความก้าวหน้า

แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการ ด้านความต้องการความก้าวหน้า จำแนกตามประสบการณ์การทำงานเป็นรายคู่ พบว่า ประสบการณ์การทำงานกลุ่มต่างๆ ที่มีแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการด้านความต้องการความก้าวหน้าแตกต่าง

กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงาน 21 – 30 ปี มีแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการ ด้านความต้องการความก้าวหน้ามากกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปี ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของบันลือ ดอกเตย (2545) วิจัยเรื่องปัจจัยแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานกรประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า การบริหารงานวิชาการและปัจจัยแรงจูงใจในการบริหารงาน ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานกรประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยแรงจูงใจในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนด้านความต้องการความก้าวหน้า และด้านความต้องการความสัมพันธ์ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานของปัจจัยแรงจูงใจด้านความต้องการความก้าวหน้าสูงสุดรองลงมาคือปัจจัยแรงจูงใจด้านความต้องการความสัมพันธ์

แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการโดยจำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุดแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการโดยจำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุดมีความสัมพันธ์โดยภาพรวมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการโดยจำแนกตามระดับเงินเดือนแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการโดยจำแนกตามระดับเงินเดือนโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์โดยภาพรวมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ สัญญา บุญส่ง (2542) ความต้องการพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อนำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร พบว่า ประเภทผลงานวิชาการข้าราชการครูมีความต้องการทำเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน และหนังสือ ข้าราชการครูมีความต้องการพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อทำผลงานทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้าราชการครูที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และอายุราชการต่างกันมีความต้องการพัฒนาความรู้ ความสามารถเพื่อทำผลงานทางวิชาการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความต้องการพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อทำผลงานทางวิชาการแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจิราภรณ์ ไทยกิ่ง (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่องตัวแปรที่เกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นข้าราชการครูสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในปี พ.ศ.2541 จำนวน 233 คน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมที่ทำงาน ได้แก่ ด้านบรรยากาศในการปฏิบัติงาน ซึ่งจำแนกเป็นตัวแปรย่อย คือ สถานที่ทำงาน วัสดุและอุปกรณ์สำนักงาน อัตราค่าจ้างการบริหารงานของผู้บริหาร บรรยากาศในการปฏิบัติงานโดยรวม สัมพันธ์ภาพระหว่างข้าราชการกับผู้ร่วมงาน และสัมพันธ์ภาพระหว่างข้าราชการกับผู้บังคับบัญชา มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งว่าง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และบุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และตัวแปรที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และตัวแปรที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ สัมพันธ์ภาพระหว่างข้าราชการกับผู้บังคับบัญชา สถานที่ทำงานสัมพันธ์ภาพระหว่างข้าราชการกับผู้ร่วมงานและเพศตามลำดับ โดยตัวแปรทั้งสี่ตัวสามารถรวมพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูได้ร้อยละ 44.8

บทสรุป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประสบการณ์การทำงาน วุฒิการศึกษา สูงสุด ระดับเงินเดือน ของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 66 คน พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 37.88 ประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45 ประสบการณ์การทำงาน 21 – 30 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 13.64 และ ประสบการณ์การทำงาน 31 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.03

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจากวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 12.12 ระดับปริญญาโท จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 68.18 และระดับปริญญาเอก จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 19.70 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจากระดับเงินเดือน 10,001 - 20,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 ระดับเงินเดือน 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 28.79 ระดับเงินเดือน 30,001 - 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.58 และระดับเงินเดือนมากกว่า 40,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55 ผลวิเคราะห์ข้อมูลแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการของบุคลากร คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ใน 4 ด้าน คือ ความต้องการความสัมพันธ์ ความต้องการความก้าวหน้า ความต้องการได้รับการยอมรับนับถือ ความต้องการประชาธิปไตยในการทำงาน ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นข้อมูล เพื่อหาแรงจูงใจในการทำผลงานทางวิชาการ ของบุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุนของคณะเทคโนโลยีการจัดการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จิราภรณ์ ไทยกิ่ง. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และทรงวงศึกษาธิการ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บันลือ ดอกเตย. (2545). ปัจจัยแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (การบริหารการศึกษา) นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- สัญญา บุญส่ง. (2542) ความต้องการพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Herzberg, F. (1959). *The Motivation to Work*. New York: John Willey & Sons.
- Maslow, A. H. (1954). *Motivation and Personality*. New York: Harper.

การสำรวจความต้องการด้านการฝึกอบรมของสถานประกอบการวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

Survey of Training Needs of the Small and Medium Enterprises (SME) in Maung District, Surin Province

ณิชาภา สารธิยากุล* ธนภัทร นมัสไธสง จักรินทร์ สนุกแสน และชัชวาลย์ ไทยยิ่ง

งานสหกิจศึกษา สำนักงานวิทยาเขตสุรินทร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ชื่อผู้เขียนประสานงาน (Corresponding Author) : dungrmut@hotmail.com*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการด้านการฝึกอบรมของสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ เพื่อนำมาวิเคราะห์หาแนวทางในการส่งเสริมด้านการฝึกอบรมให้กับกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ประกอบการหรือผู้บริหาร และพนักงานในธุรกิจ 3 ธุรกิจ คือ ธุรกิจการค้าส่ง ธุรกิจการค้าปลีก และธุรกิจบริการ การสุ่มแบบสัดส่วน รวมจำนวน 400 ราย โดยการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติหาค่าร้อยละ แบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมานด้วยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย เพื่อนำมาสรุปเป็นผลการวิจัยและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมด้านการฝึกอบรมให้กับกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31 - 35 ปี ระดับการศึกษาที่สำเร็จสูงสุด ปริญญาตรี ตำแหน่งพนักงาน/ลูกจ้าง ประเภทธุรกิจค้าปลีก จำนวน 210 ราย ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ 1 - 5 ปี ความต้องการฝึกอบรมหลักสูตรการสร้างเว็บไซต์เพื่อธุรกิจออนไลน์ (ร้อยละ 39.25) สะดวกเข้ารับการอบรมในช่วงวันเสาร์ - อาทิตย์ เวลา 08.00 - 16.00 น. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมระยะสั้นโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลางเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าเพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญในงานที่ปฏิบัติอยู่ในระดับ มากผลที่ได้จากการสำรวจในครั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลในการประกอบการส่งเสริมด้านการจัดฝึกอบรม

คำสำคัญ : วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) การฝึกอบรม การสำรวจ

Abstract

This research aims to explore the training needs of small and medium enterprises in Maung District, Surin Province in order to analyze training guidelines for promotion the training to sample groups of 400 cases include Entrepreneurs or owners, executives, and employees in 3 businesses, namely wholesale business, retail business and service businesses. The research methodology consisted of literature reviews, data collection using questionnaires, statistical analysis using percentage, mean and standard deviation. Inferential statistics is used for significant difference to conclude the results of research and recommendation for promoting the training to the sample groups.

The research found that most of the samples were female, aged 31 - 35 years, with the highest education level of bachelor degree, staff/employees positions, retail business type of 210 cases, and 1 - 5 years duration of business. The website creation for online business was mostly training needs (39.25 %). The convenient to attend training was Saturday - Sunday from 08.00 - 16.00 hrs. Opinions about short-term training as a whole were at a moderate level. When each item was considered, an increase of skills and expertise in work was at a high level. The results of this survey will be the basic data for promoting the training arrangement.

Keywords: Small and Medium Enterprises (SME), training, survey

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่วางเป้าหมายในการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษาและศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นรากฐานของความเจริญก้าวหน้าของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต การพัฒนาประเทศนั้นประกอบด้วยหลายส่วนที่จะทำให้ประเทศเจริญก้าวหน้า แต่ส่วนที่สำคัญที่สุดคือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (อนง, 2553) โดยศักยภาพของกำลังคนหรือทรัพยากรมนุษย์ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งทำได้ด้วยการให้การศึกษาและฝึกอบรม กำลังคนเป็นปัจจัยการผลิตและทุนมนุษย์ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของทุกประเทศทั้งในส่วนจุลภาคหรือระดับย่อย (Micro) ของระบบเศรษฐกิจ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนับเป็นรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศ ร้อยละ 99 ของธุรกิจทั้งหมดภายในประเทศก่อให้เกิดการจ้างงานถึงร้อยละ 77 สร้างมูลค่าเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 39 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และมีมูลค่าการส่งออกคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29 ของมูลค่าการส่งออก (กระทรวงอุตสาหกรรม, 2560) แต่ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมก็คือ การขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของธุรกิจและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้ประกอบการหรือบุคคลในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เพิ่มพูนมากขึ้น ซึ่งแนวทางการพัฒนากระทำได้โดยผ่านการศึกษาหรือการฝึกอบรม

จากความสำคัญของศักยภาพของคนหรือทรัพยากรมนุษย์ อันเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความสำคัญของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งเป็นรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจความต้องการด้านการฝึกอบรมของสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการฝึกอบรมผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของธุรกิจและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสามารถแข่งขันและเสริมโอกาสทางด้านการตลาดของ SME ไทยสู่นานาชาติ

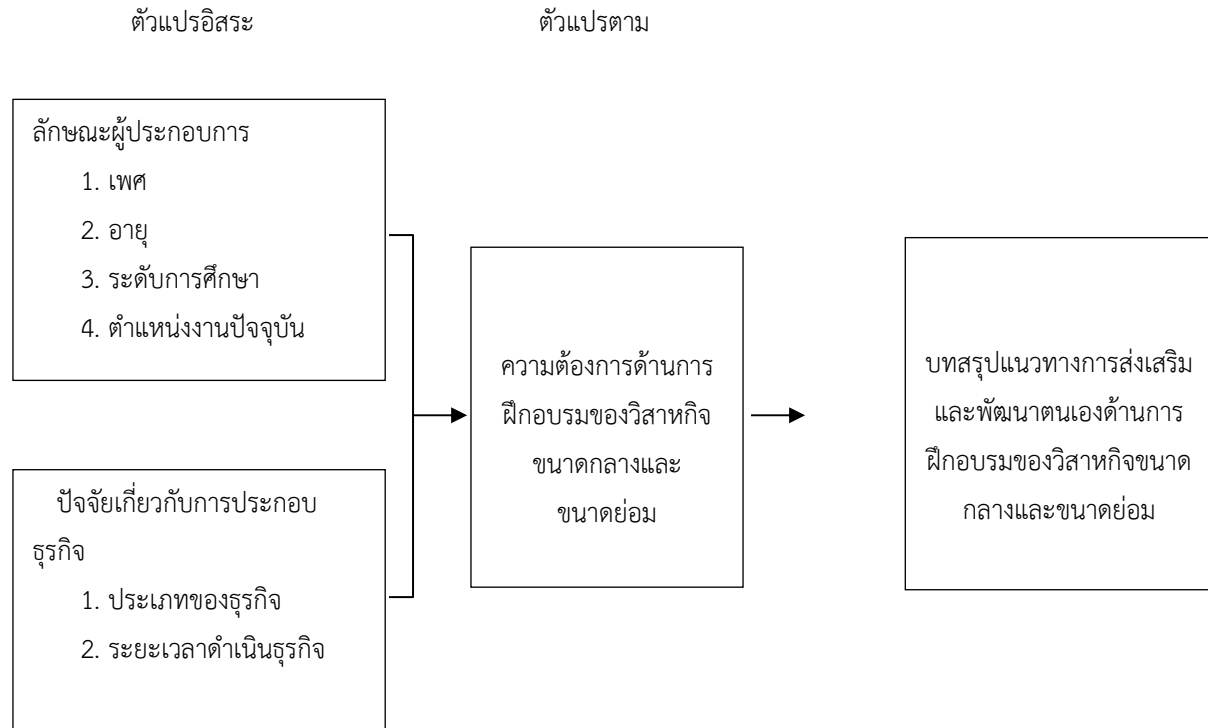
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความต้องการด้านการฝึกอบรมของสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ด้านการศึกษาและฝึกอบรม
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการฝึกอบรมของสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ สอดคล้องกับกรอบการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (ปี พ.ศ. 2563) การยกระดับ

ความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ให้สามารถแข่งขันได้ และเสริมโอกาสทางด้านการตลาดของ SME ไทยสู่นานาชาติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปที่ 1: กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาในขอบเขตดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนช่วงอายุระหว่าง 26 - 50 ปี จำนวน 80,760 คน (ระบบสถิติทางการทะเบียน, 2561) ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรในสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ประกอบด้วย ผู้ประกอบการหรือผู้บริหาร และพนักงานในธุรกิจ 3 ธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจการค้าส่ง ธุรกิจการค้าปลีก และธุรกิจบริการ เนื่องจากผู้วิจัยทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยคำนวณตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (Yamane, 1973 อ้างถึงในวาโร เฟ็งส์วีสดี, 2551) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

$$84,000 = \frac{84,000}{1 + 84,000(0.05)^2}$$
$$= 399.99$$

จากการคำนวณดังกล่าว ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

3. ด้านเนื้อหา ได้แก่ ความต้องการด้านการฝึกอบรมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการวิจัยคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการประยุกต์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ 3) สร้างเครื่องมือจากกรอบแนวคิดและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย 4) การทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย 5) นำเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลในพื้นที่ที่ทำการศึกษา

การทดสอบเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) จำนวน 30 ชุด กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย นำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha Coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .870
2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมีแหล่งข้อมูลได้แก่ แหล่งปฐมภูมิ (Primary Data) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลโดยตรง คือ ผู้บริหารหรือผู้แทนสถาน ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ แหล่งทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร รายงานการประชุม แผนงาน วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ วารสารทางวิชาการ เอกสารเผยแพร่ของหน่วยงานราชการ และข้อมูลทางสถิติที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เป็นสถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามดังต่อไปนี้
  - 1.1 ลักษณะทางประชากรและความต้องการด้านการฝึกอบรมของสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใช้วิธีวิเคราะห์แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละจากสูตรดังนี้

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P แทน	ค่าร้อยละ
	f แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
	n แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมระยะสั้น มีลักษณะคำถามแบบปลายปิดและเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าตอบ (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการวัดข้อมูลประเภทอัตราภาคขั้น (Interval Scale) มี 5 ระดับ โดยหลักเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

1) ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการอภิปรายผล ซึ่งผลจากการคำนวณโดยใช้สูตรการคำนวณความกว้างของอัตราภาคขั้นมีดังนี้ (มัลลิกา, 2537)

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอัตราภาคขั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \end{aligned}$$

จากสูตรข้างต้นสามารถสรุปเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00	หมายถึง	ค่าคะแนนอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20	หมายถึง	ค่าคะแนนอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40	หมายถึง	มีค่าคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60	หมายถึง	มีค่าคะแนนอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80	หมายถึง	ค่าคะแนนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2) ค่าเฉลี่ย (Mean) หรือเรียกว่าค่ากลางเลขคณิต ค่าเฉลี่ย ค่ามัชฌิมาเลขคณิต เป็นต้น (พิสนุ, 2552) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดของกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนของคะแนนในกลุ่ม

3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (พิสนุ, 2552)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนดิบของกลุ่ม
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนดิบของแต่ละคน
	n	แทน	จำนวนกลุ่มประชากร

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 51.75 อายุ 31 - 35 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.25 ระดับการศึกษาที่สำเร็จสูงสุด ปริญญาตรี จำนวน 252 คน 63.00 ตำแหน่งพนักงาน/ลูกจ้าง จำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 67.25 ประเภทธุรกิจค้าปลีก จำนวน 210 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.50 ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ 1 - 5 ปี จำนวน 245 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.25

ความต้องการด้านการฝึกอบรมหลักสูตรการสร้างเว็บไซต์เพื่อธุรกิจออนไลน์ จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 39.25 รองลงไปได้แก่ การจัดทำบัญชีเบื้องต้น จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 สะดวกที่จะเข้ารับการอบรมในช่วงวันเสาร์ - อาทิตย์ เวลา 08.00 - 16.00 น. จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 55.75 รองลงไปได้แก่วันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 17.00 - 20.00 น. จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมระยะสั้นโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า มีค่าเฉลี่ยลำดับแรกได้แก่ เพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญในงานที่ปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.82$) รองลงไปได้แก่ เรียนรู้วิธีการปรับปรุงและวิธีปฏิบัติงานมากขึ้น อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.68$)

แนวทางการส่งเสริมการศึกษาและฝึกอบรมของสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ควรจัดฝึกอบรมหลักสูตรการสร้างเว็บไซต์เพื่อธุรกิจออนไลน์ ในช่วงวันเสาร์ - อาทิตย์ เวลา 08.00 - 16.00 น.

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการด้านการฝึกอบรมของสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ผลจากการวิจัยพบว่า การฝึกอบรมจะเพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญในงานที่ปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Nadler (1998) ที่ว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการฝึกอบรม เป็นการเตรียมความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน และเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ดีต่อองค์กร และสอดคล้องกับ Goldstein (1993) ที่ว่า การฝึกอบรมเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้พนักงานเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่น มีภาวะผู้นำ การวิเคราะห์แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ ความสามารถในการตัดสินใจ

จากผลการวิจัยพบว่า บุคลากรในสถานประกอบการส่วนใหญ่มีความต้องการด้านการฝึกอบรมหลักสูตรการสร้างเว็บไซต์เพื่อธุรกิจออนไลน์ และการจัดทำบัญชีเบื้องต้น ซึ่งบุคลากรในสถานประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การฝึกอบรมด้านการสร้างเว็บไซต์เพื่อธุรกิจออนไลน์ เป็นหลักสูตรที่จะได้เพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญ

ในงานที่ปฏิบัติเพื่อเป็นการยกระดับความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ให้สามารถแข่งขันได้ และเสริมโอกาสทางการตลาดของ SME ไทยสู่นานาชาติ จากการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้เพื่อเป็นการนำฐานข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาเป็นแนวทางส่งเสริมการจัดฝึกอบรมให้กับบุคลากรในสถานประกอบการ

เอกสารอ้างอิง

- พิสนุ พงศ์ศรี. (2552). วิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. บริษัท ด่านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- มัลลิกา บุญนาค. (2537). สถิติเพื่อการตัดสินใจ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ระบบสถิติทางการทะเบียน. (2561). จำนวนประชากรแยกอายุ. ออนไลน์ เข้าถึงได้จาก http://stat.dopa.go.th/stat/statnew/upstat_age_disp.php สืบค้นเมื่อ 22 สิงหาคม 2562
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). วิธีวิทยาการวิจัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2563). คู่มือรับทุนวิจัยและนวัตกรรมในประเด็นสำคัญของประเทศ ประจำปีงบประมาณ 2563. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- Goldstein, I L. (1993). Training in organizations : Needs assessment development and evaluation. Pacific Grove, CA. Brooks/Cole.
- Nadler, W. (1989). Corporate Human Resource Development. New York : Van Nostrand Reinhold Company.